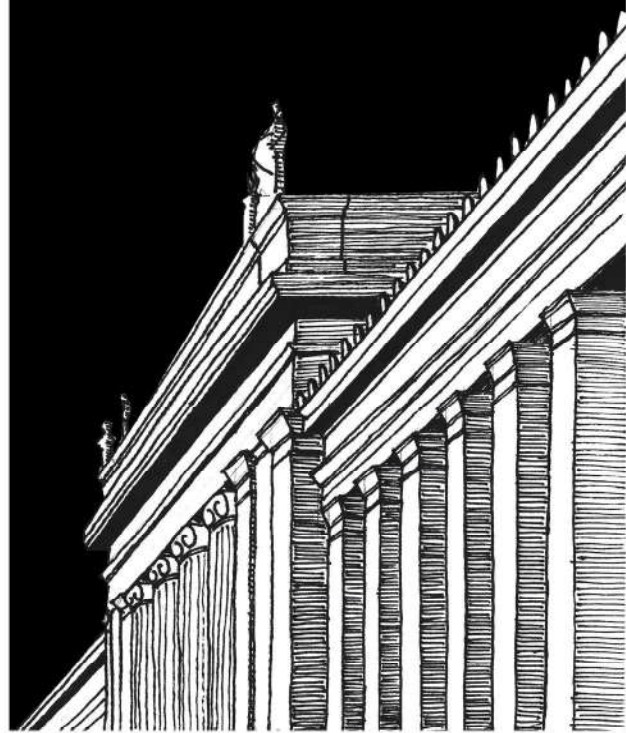

ΜΠΟΥΚΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ

Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο

Μια ΤΟΜΗ στα θεμέλια
του Χώρου
και της Ιστορίας

Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο

Μια ΤΟΜΗ
στα θεμέλια του Χώρου και της Ιστορίας

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Σπουδαστής: Μπουκλής Δημήτριος
Επιβλέπων Καθηγητής: Τερζόγλου Ν.Ι.

Στον επιβλέποντα καθηγητή μου Ν.Ι. Τερζόγλου

Στους φίλους και στην οικογένειά μου

Στους Δ.Φ.Ε.Σ.Μ.Δ.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: Η ΠΟΛΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: ΤΟ ΚΤΗΡΙΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: ΑΝΑΛΥΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ: ΣΥΝΘΕΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε: Η ΠΡΟΤΑΣΗ

Το ζήτημα της διατήρησης της μνήμης αποτέλεσε τον θεμέλιο λίθο του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου. Η εξέλιξη του Μουσείου, η σχέση του με την πόλη καθώς και ο προβληματισμός για την πορεία του προς το μέλλον, αποτέλεσε την αφορμή αυτής της διπλωματικής εργασίας.

Η προσέγγιση γίνεται μέσω της μελέτης της γειτονιάς που βρίσκεται το Μουσείο, της αποτύπωσης και ανάλυσης όλων των αρχιτεκτονικών και λειτουργικών στοιχείων του υφιστάμενου κτηρίου καθώς και της ανάλυσης της αρχαιολογικής συλλογής και της μουσειολογικής προσέγγισης. Οι έννοιες της αρχαιολογικής ανασκαφής, του αρχαιολογικού κανάβου και της στρωματογραφίας, σε συνδυασμό με τους κανόνες της νεοκλασικής αρχιτεκτονικής γίνονται τα συνθετικά εργαλεία για τη νέα αρχιτεκτονική σύνθεση.

Στόχος της πρότασης είναι η λειτουργική σύνδεση της νέας προσθήκης με το υφιστάμενο κτήριο, η δημιουργία μιας ολοκληρωμένης μουσειολογικής πρότασης και η συνολική σχέση του Μουσείου με την πόλη και το δημόσιο χώρο. Δημιουργώντας μια τομή στο έδαφος και ακλουθώντας μια αξονική πορεία/πομπή στα θεμέλια του ίδιου του κτηρίου, ο επισκέπτης έρχεται σε επαφή με τις συλλογές, την ιστορία του κτηρίου και την επιστήμη της αρχαιολογίας.

Η εμπειρία γίνεται πολυσύνθετη, δίνοντας τη δυνατότητα στον επισκέπτη να περιηγηθεί στον χώρο και να ανακαλύψει ο ίδιος τις θεματικές που τον ενδιαφέρουν.

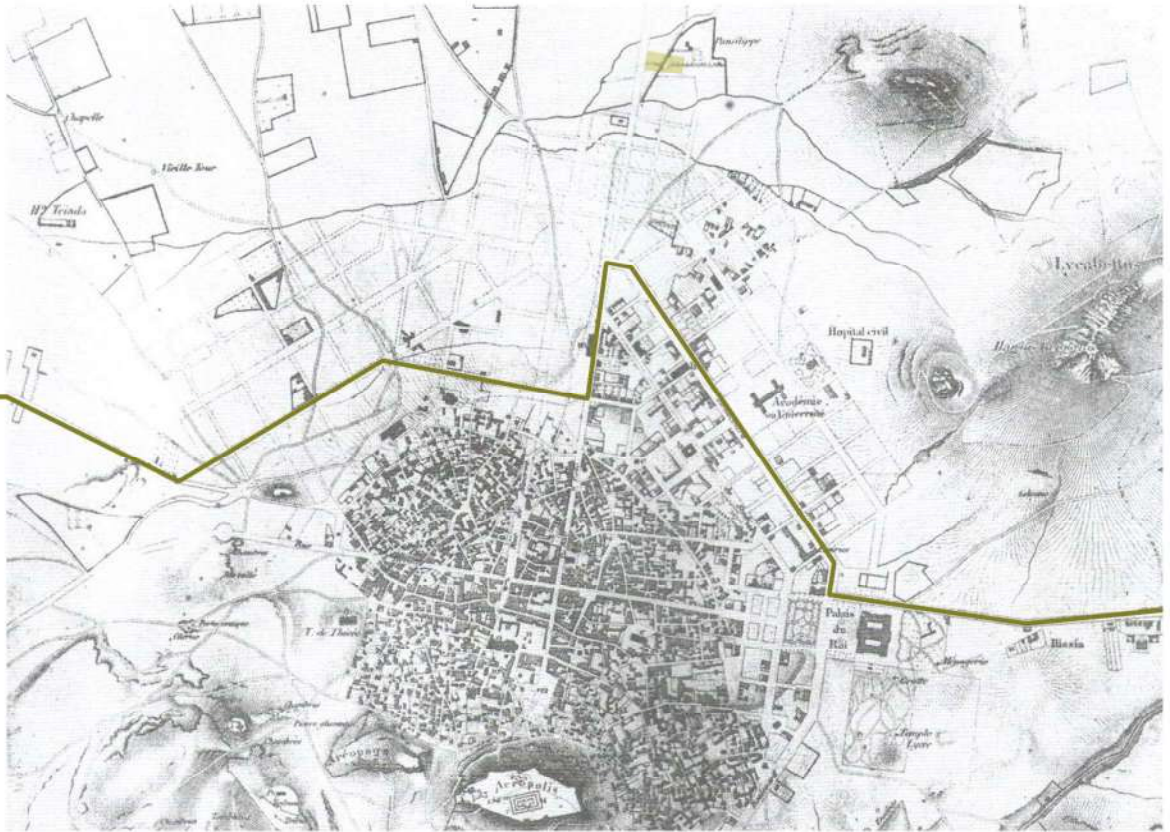

Α. Η ΠΟΛΗ

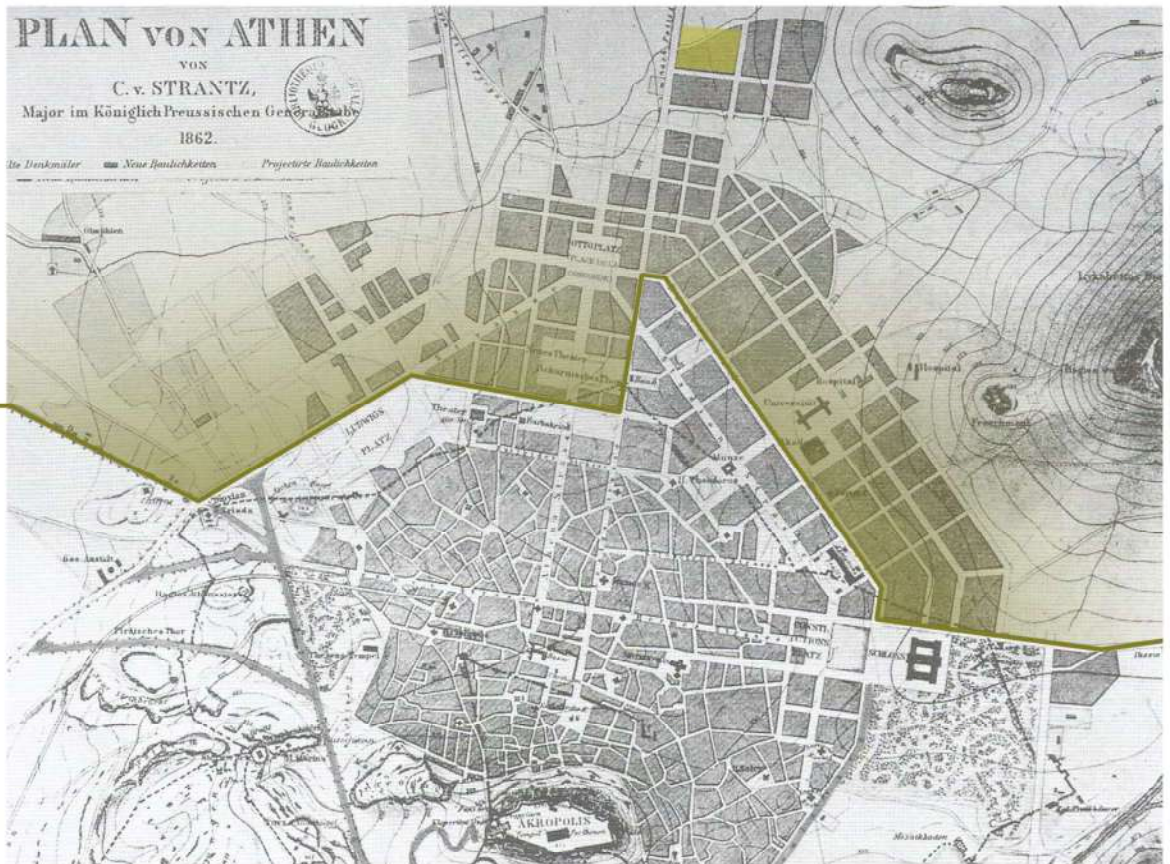
1854

Χάρτης της Αθήνας 1854 - Αποτύπωση του Γαλλικού Γενικού Επιτελείου Στρατού

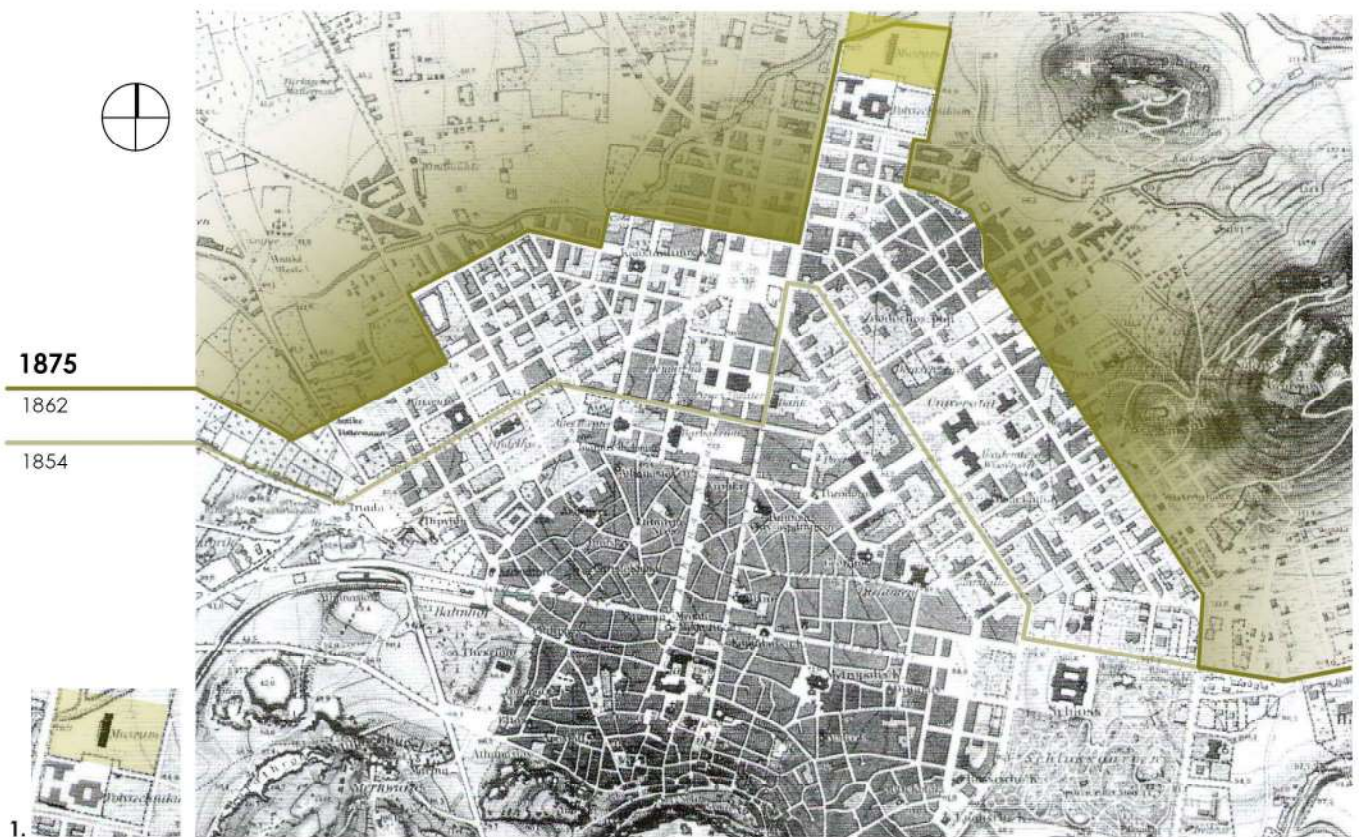
1862

1854

Χάρτης της Αθήνας 1862 - Σχέδιο του C. von Strantz

1. Το 1866 η Ε.Τοσίτσα δωρίζει οικόπεδο επί της οδού Πατησίων, δίπλα από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, με σκοπό την ανέγερση του Μουσείου .

Χάρτης της Αθήνας 1875 - Σχέδιο του J.A. Kaupert

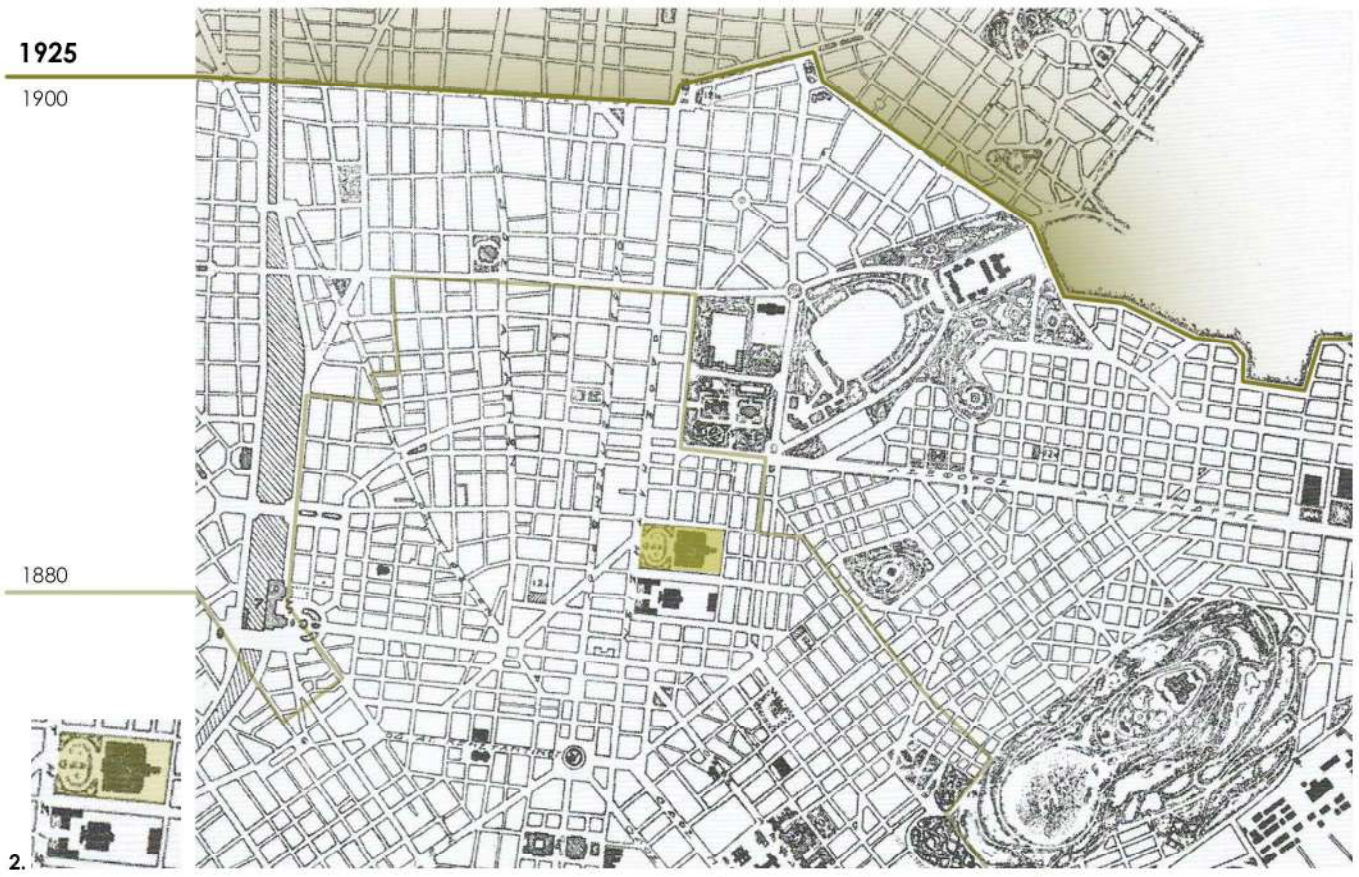

Χάρτης της Αθήνας 1880 - Σχέδιο του L. Thuillier

1. Αποπεράτωση της Δυτικής πτέρυγας του Μουσείου, επί της οδού Πατησίων.
2. Αποπεράτωση της Δυτικής και Βόρειας πτέρυγας του Μουσείου, επί της οδού Βασιλέως Ηρακλείου.

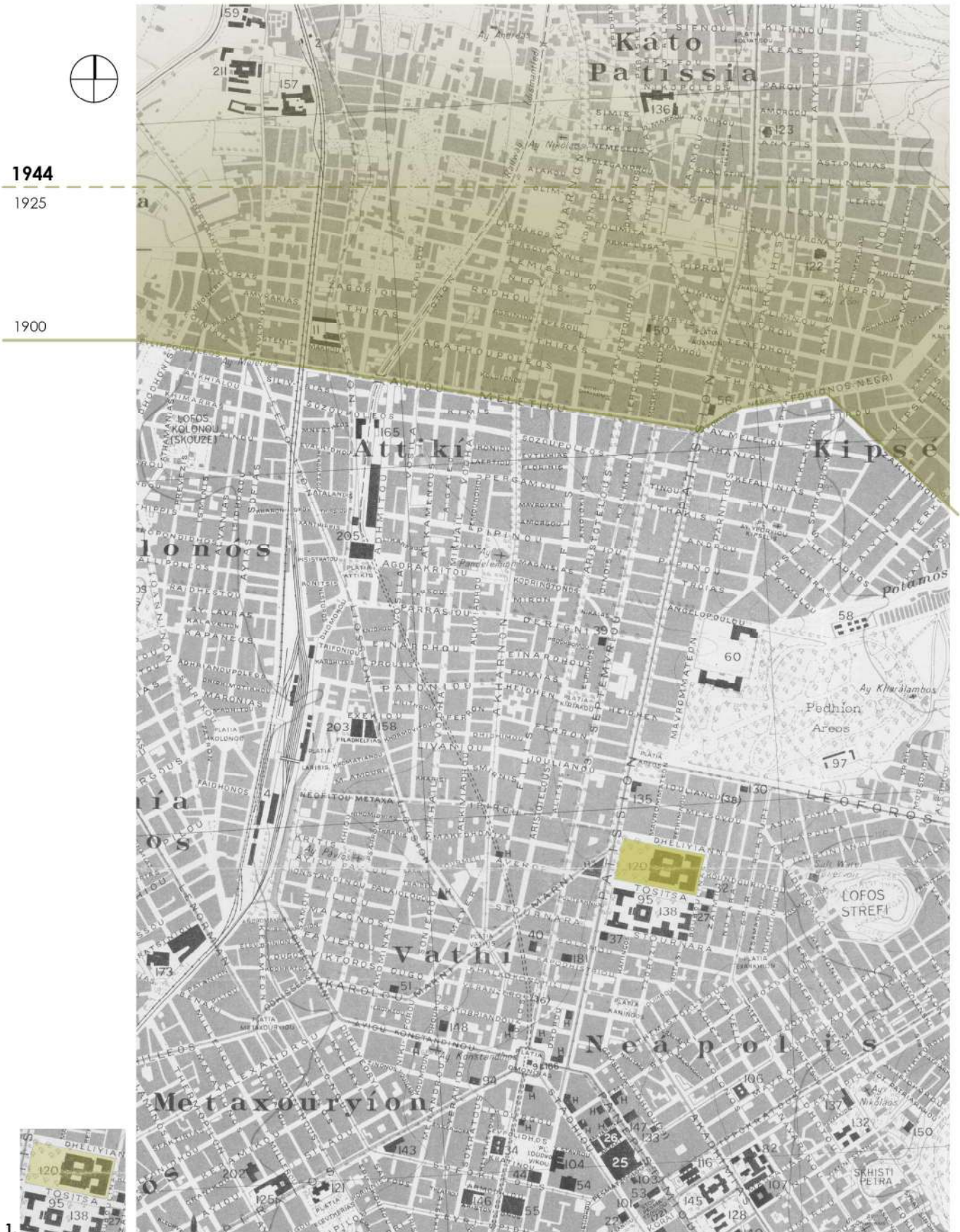
Χάρτης της Αθήνας 1900 - J. Meyer bibliographisches Institut

Χάρτης της Αθήνας 1925 - Σχέδιο του Π.Καλλιγά

1. Το Μουσείο έχει αποπερατωθεί και είναι επισκέψιμο (1889).
2. Προσθήκη τριών νέων αιθουσών στην ανατολική πλευρά σε σχέδια Α.Μεταξά (1903-1906).

A2.3 ΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΩΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Χάρτης της Αθήνας 1944 - Γεωγραφική Υπηρεσία Στρατού

1. Αποπεράτωση της Νέας Πτέρυγας επί της οδού Μπουμπουλίνας (1936-1939).

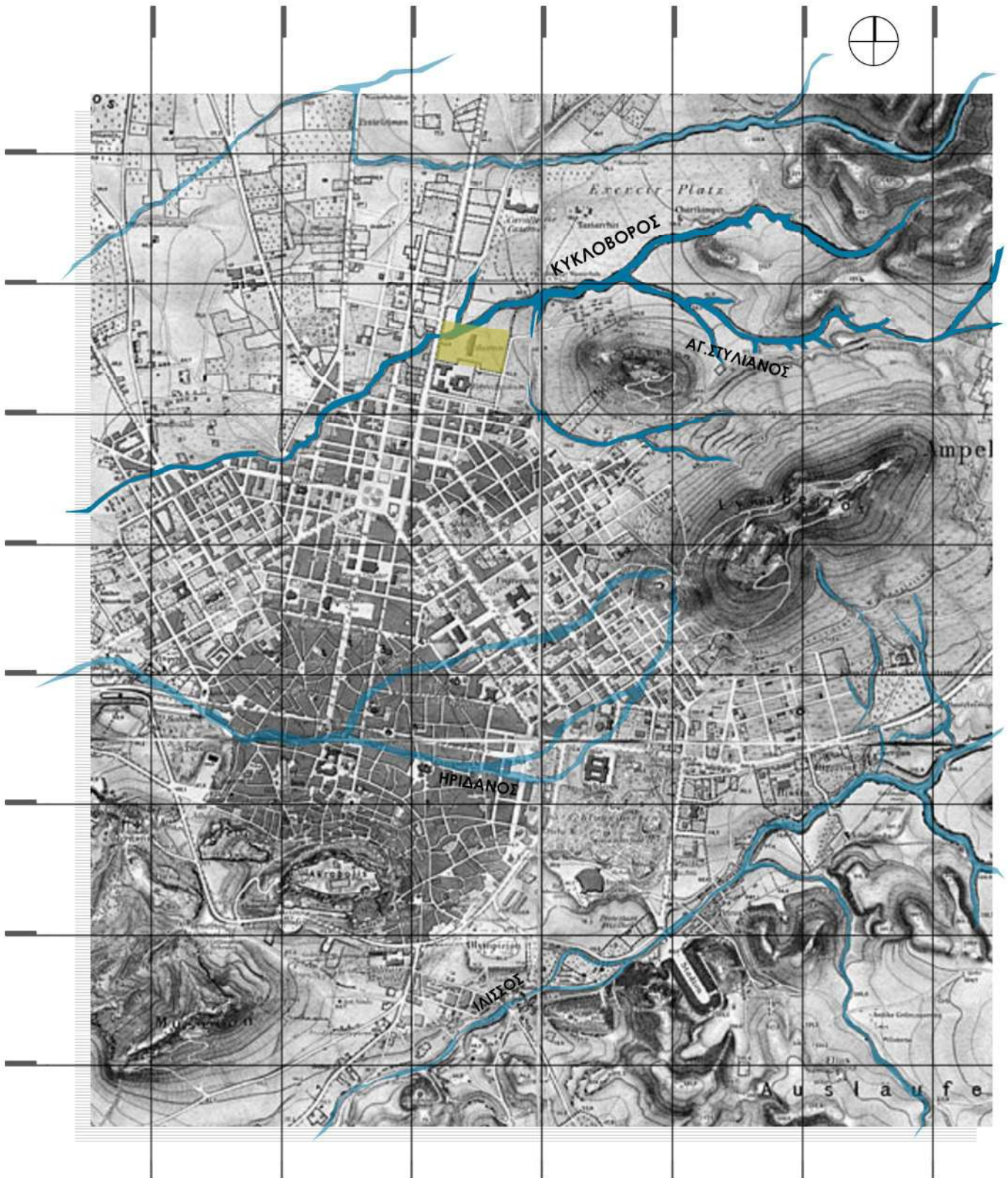
1890

1933

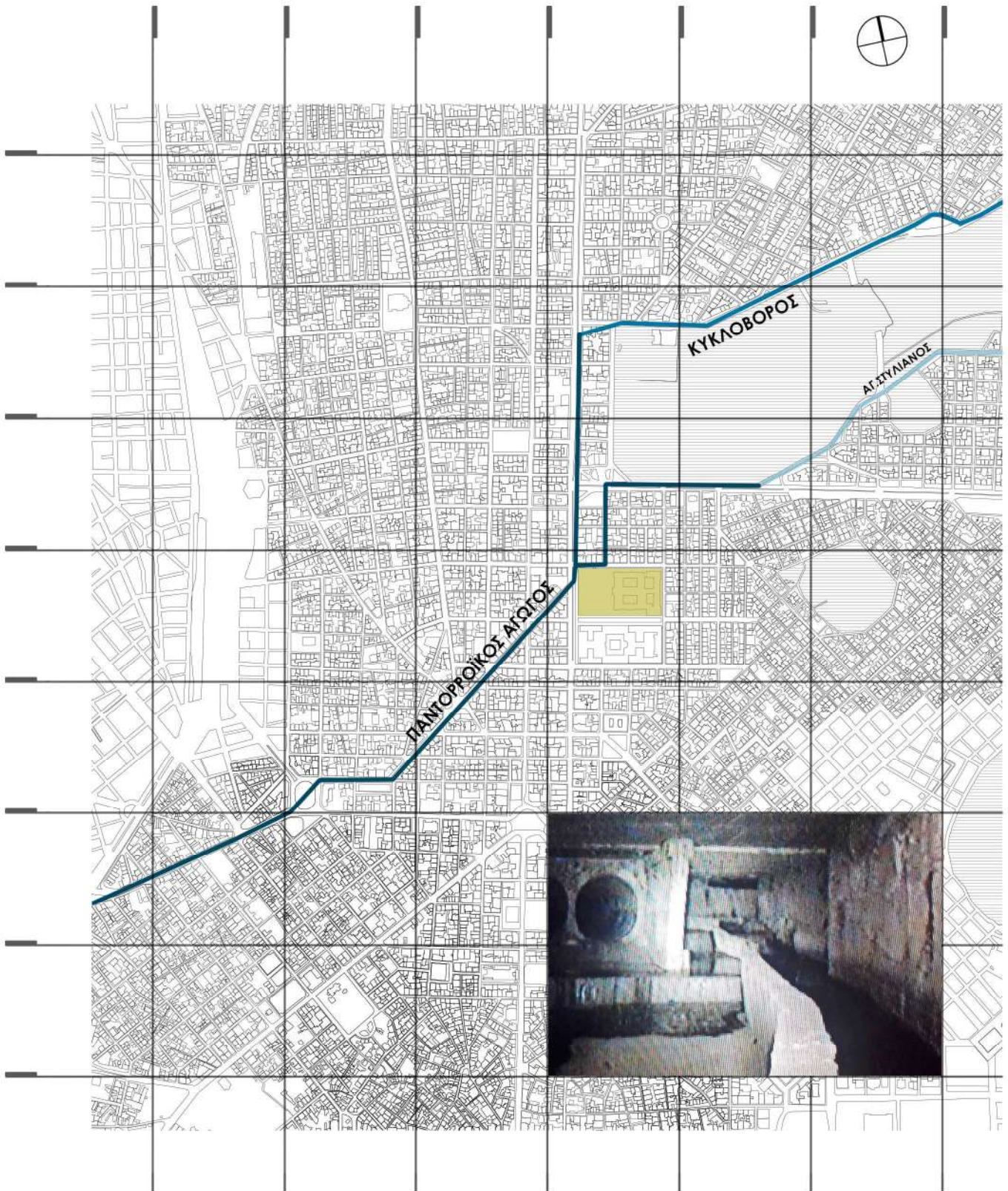

2000

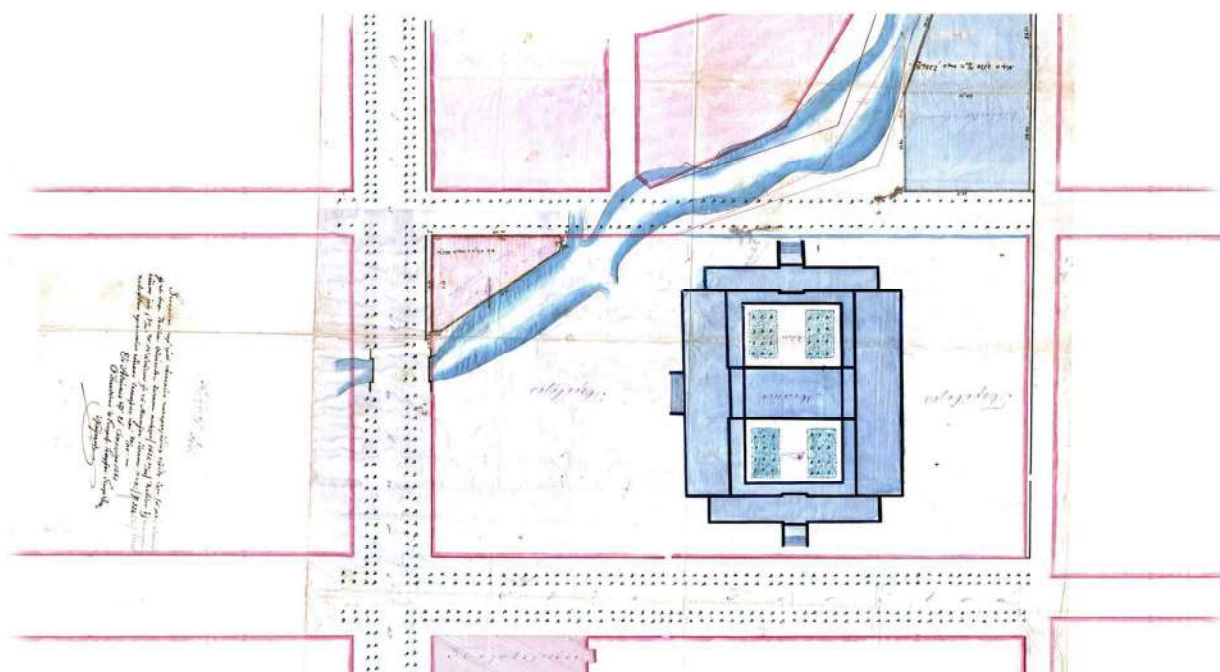
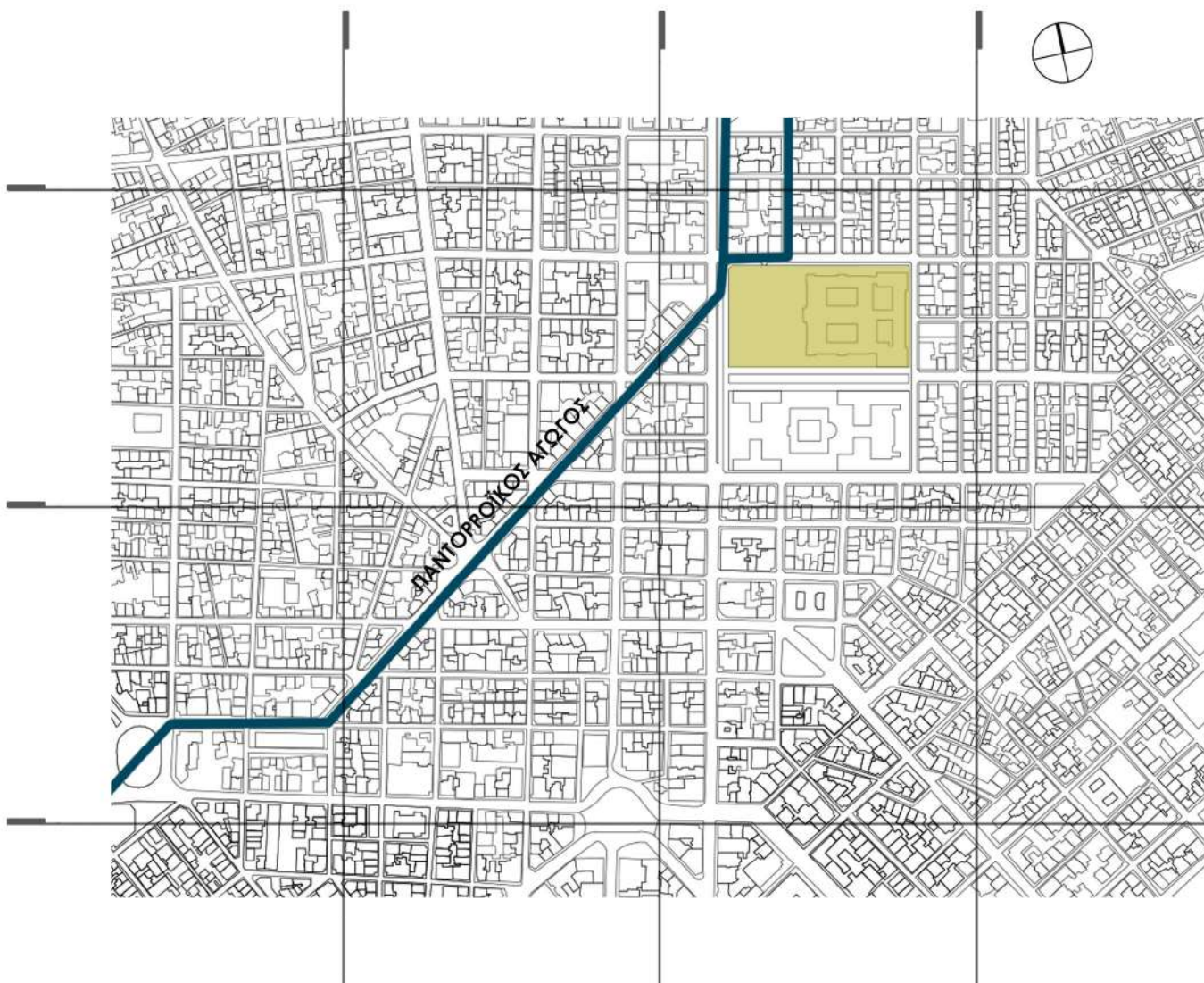
Χάρτης της Αθήνας - J.A. Kaupert, 1875

Ο **Κυκλοβόρος** ήταν ορμητικό ρέμα που περνούσε από την περιοχή του Μουσείου. Σχηματιζόταν από τα νερά που συγκεντρώνονταν στις νοτιοδυτικές πλαγιές των Τουρκοβουνίων, χωριζόταν σε δύο κλάδους οι οποίοι ενώνονταν ξανά και συνέχιζε την πορεία του προς το Μεταξουργείο. Κοντά στον Κυκλοβόρο, βρισκόταν ο χείμαρρος του Αγίου Στυλιανού που διερχόταν από την πλατεία του Γκύζη και συνέχιζε προς την οδό Στουρνάρη και την Πλατεία Βάθη.

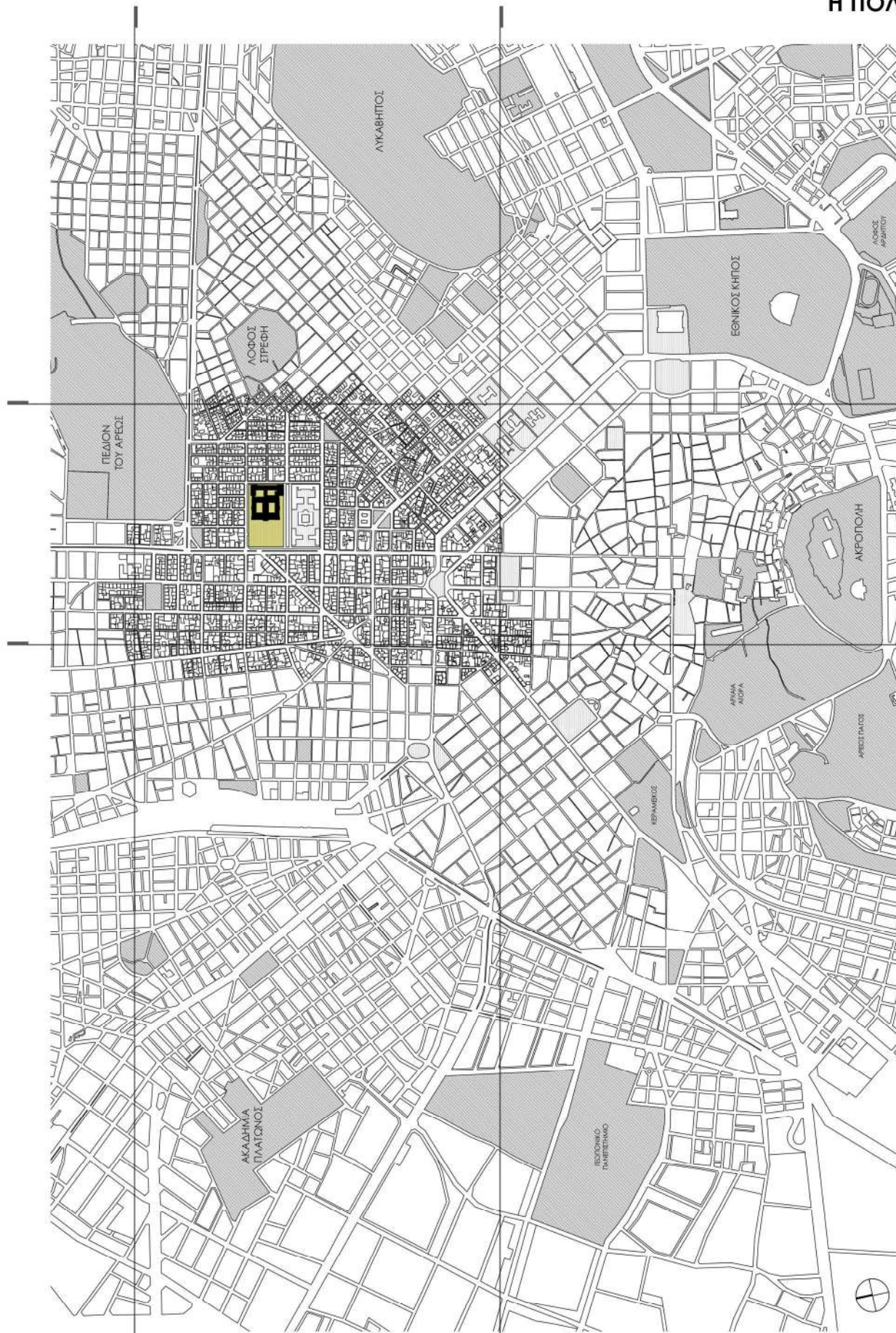

Ο Μεγάλος Υπόνομος του Κυκλοβόρου και το εσωτερικό του αγωγού

Τη δεκαετία του 1880 αποφασίσθηκε να καλυφθεί ο Κυκλοβόρος και τα γύρω ρέματα, καθώς η πόλη επεκτεινόταν. Έτσι, κατασκευάστηκε ένας συλλεκτήριος παντορροϊκός αγωγός στην διεύθυνση των οδών Μάρνης, Καρόλου και Αχιλλέως. Ο συγκεκριμένος αγωγός ονομάστηκε «Μεγάλος Υπόνομος Κυκλοβόρου» και στη συνέχεια έγινε επέκτασή του μέσω της Λεωφόρου Αθηνών, διοχετεύοντας τα λύματα της πόλης στο ρέμα του Προφήτη Δανιήλ.

Ο Κυκλοβόρος στο προαύλιο του Αρχαιολογικού Μουσείου - 1881

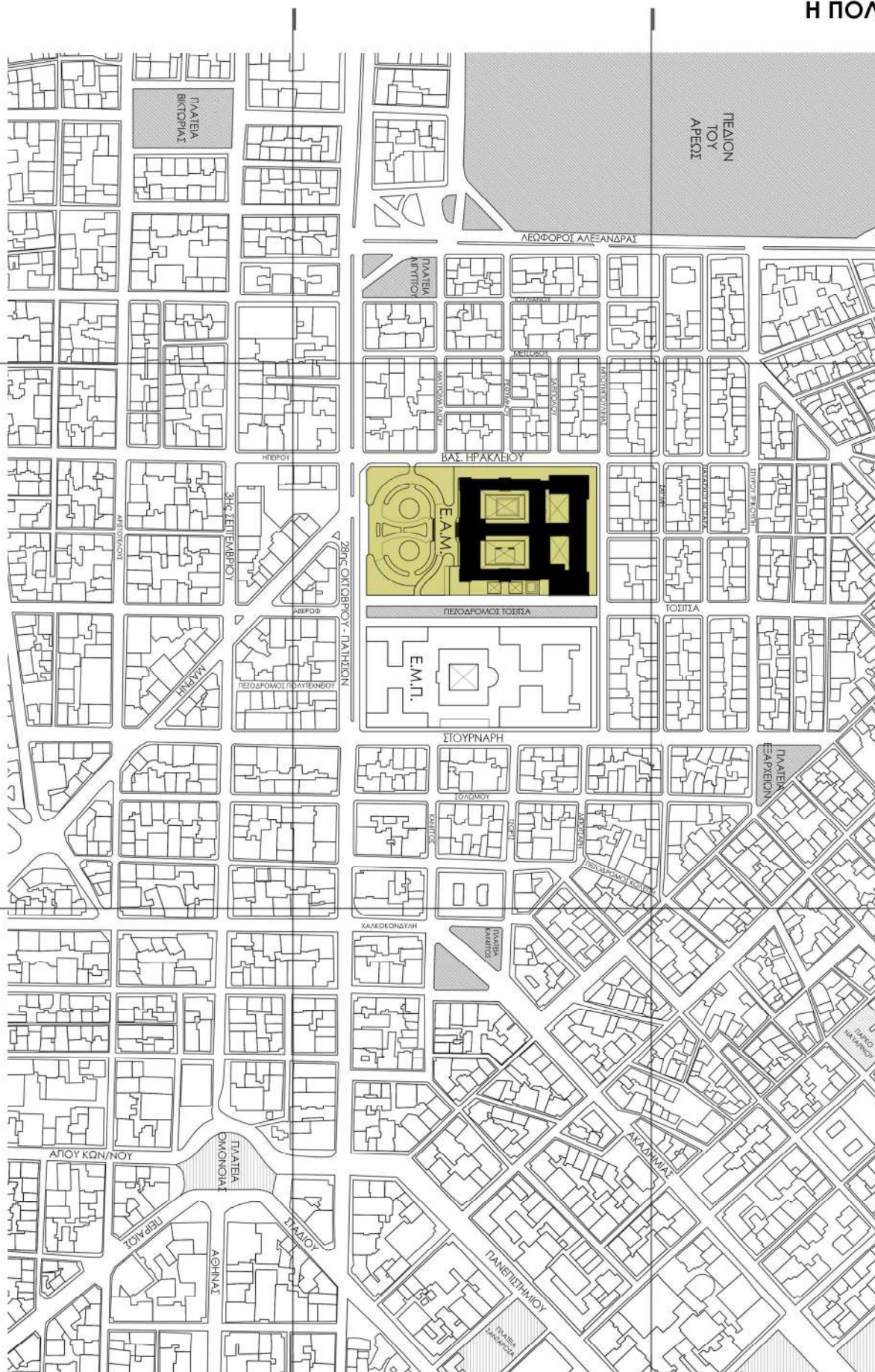

Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο

Δημόσιοι χώροι - Χώροι πρασίνου

Δημόσιοι χώροι - Πλατείες

A3.1 Η ΘΕΣΗ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ

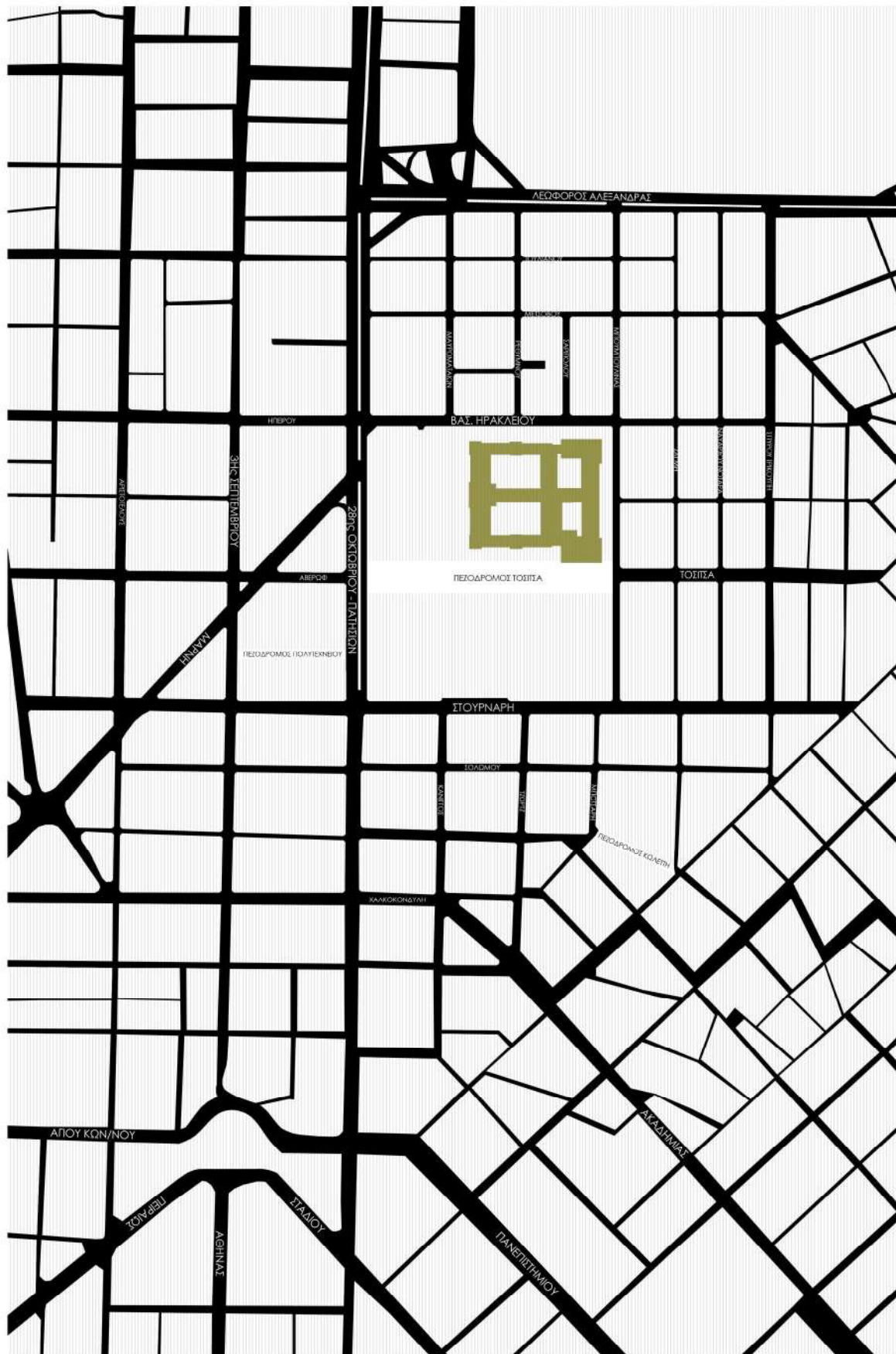

 Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο

 Δημόσιοι χώροι - Χώροι πρασίνου

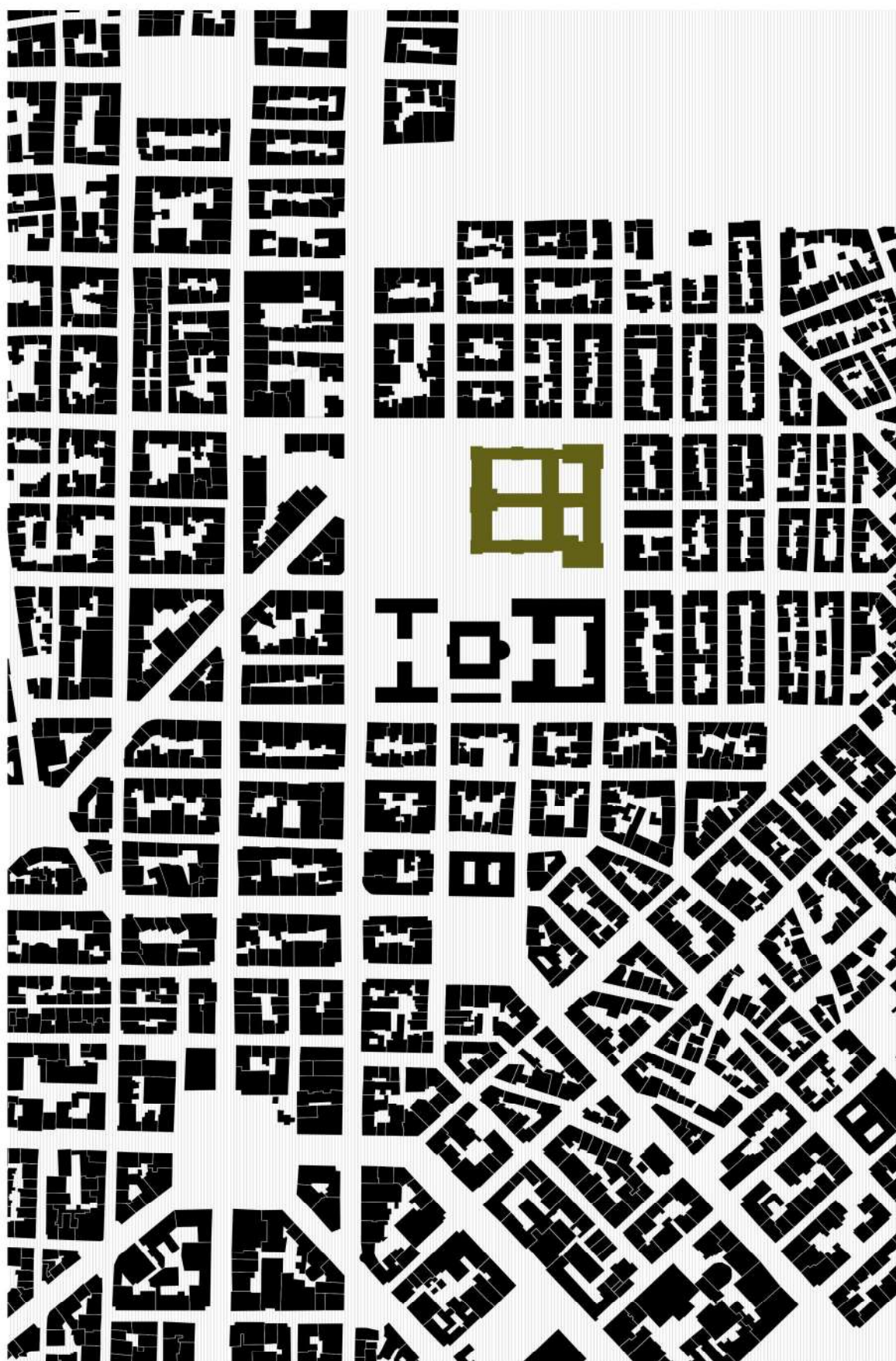
 Δημόσιοι χώροι - Πλατείες

A3.2 Η ΘΕΣΗ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ

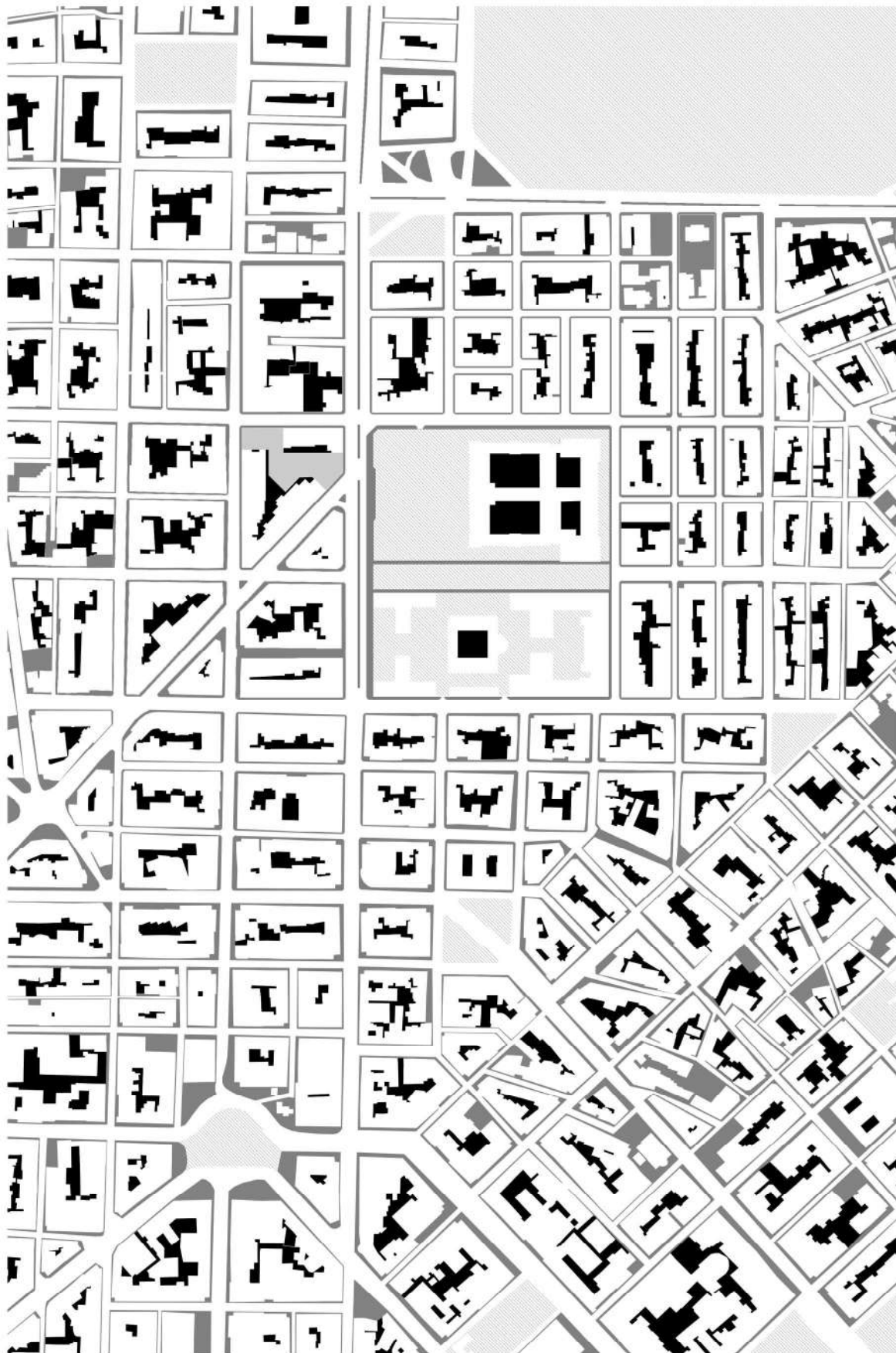
Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο

Οδικό δίκτυο

Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο

Κτηριακό σύνολο

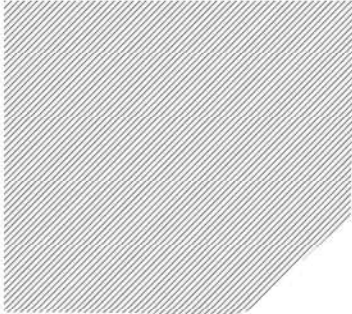

A3.3.3 Η ΘΕΣΗ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ - ΤΟ ΑΣΤΙΚΟ ΚΕΝΟ

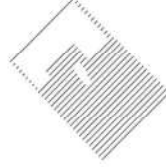
Κ1 ΑΝΟΙΚΤΟ ΚΕΝΟ - Δημόσιοι Χώροι

1. Πάρκα - Πεζόδρομοι

Πεδίον του Άρεως (τμήμα)

Πάρκο Ναυαρίνου

Πεζόδρομος Τσιτσίσα

2. Πλατείες χωρίς φύτευση

Πλατεία Ομοιοίας

3. Πλατείες με φύτευση

Πλατεία Βικτωρίας

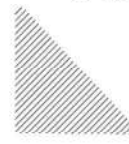
Πλατεία Αιγύπτου

Πλατεία Κάνιγγος

Πλατεία Εξαρχείων

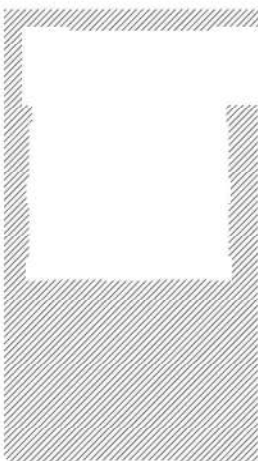

Πλατεία Σανταρόζα

4. Κήποι - περίβολος δημόσιου κτηρίου

Ε.Α.Μ.

Ε.Μ.Π.

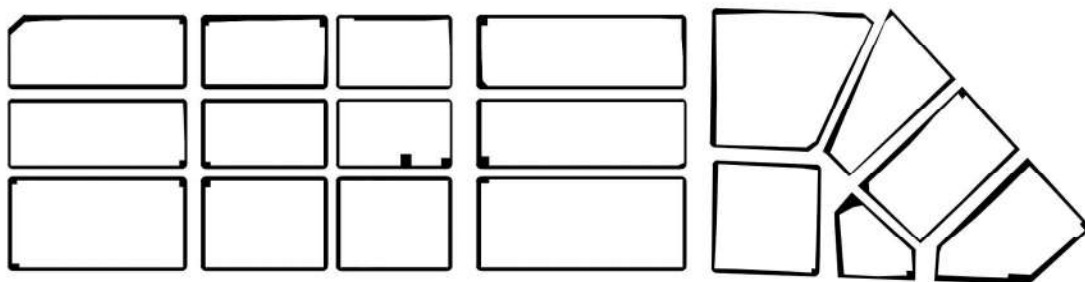

Κ2 ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ ΚΕΝΟ - Πεζοδρόμια

1. Νησίδες προσπέλασης

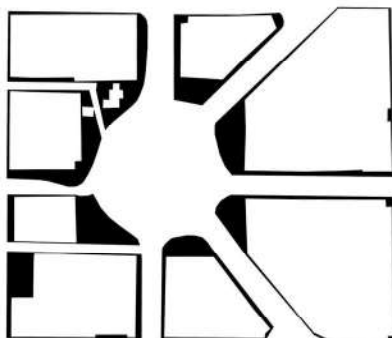
2. Πεζοδρόμιο περιμετρικά οικοδομικού τετραγώνου

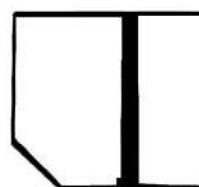
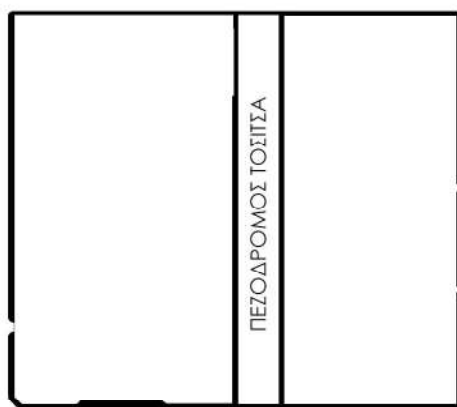
3. Πεζοδρόμιο με πρόσβαση σε ακάλυπτο ή/και δημόσιο χώρο

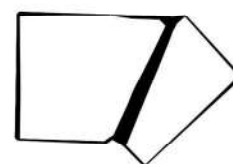
4. Πεζοδρόμιο στην περίμετρο πλατείας

5. Πεζόδρομος

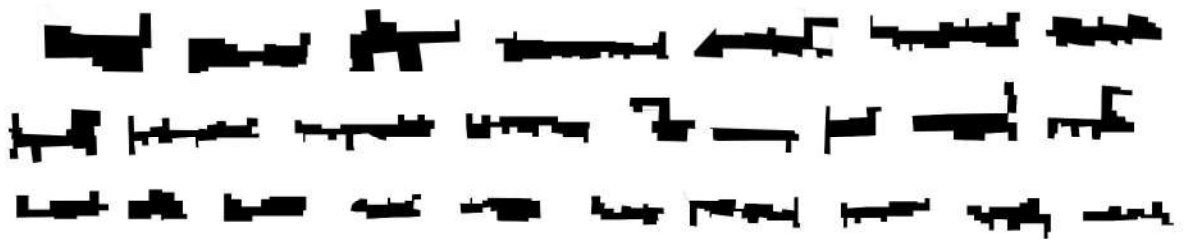
ΠΕΖΟΔΡΟΜΟΣ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ

ΠΕΖΟΔΡΟΜΟΣ ΚΩΛΕΤΤΗ

Κ3.1 ΕΡΜΗΤΙΚΟ ΚΕΝΟ - Ακάλυπτοι κλειστοί προς δημόσιο πέρασμα

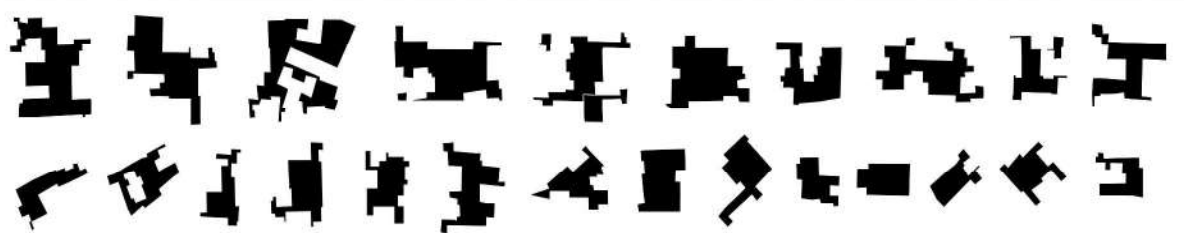
1. Ευθύγραμμοι ακάλυπτοι

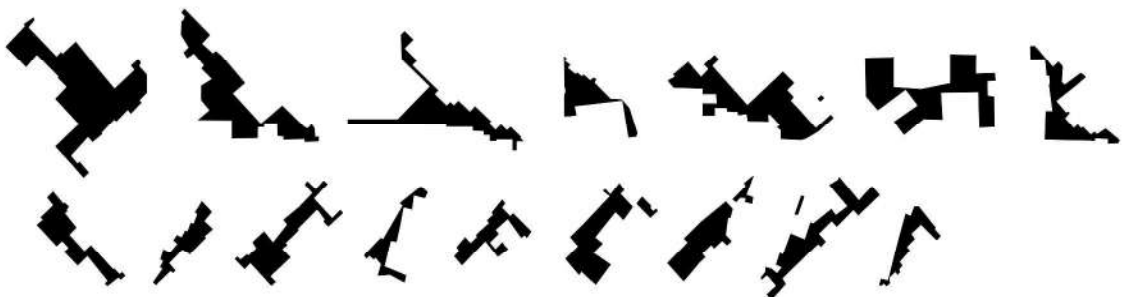
2. Κατακόρυφοι ακάλυπτοι

3. Τετράγωνοι ακάλυπτοι

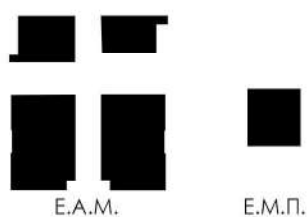
4. Διαγώνιοι ακάλυπτοι

5. Μικροί ακάλυπτοι

6. Αίθρια - ακάλυπτοι

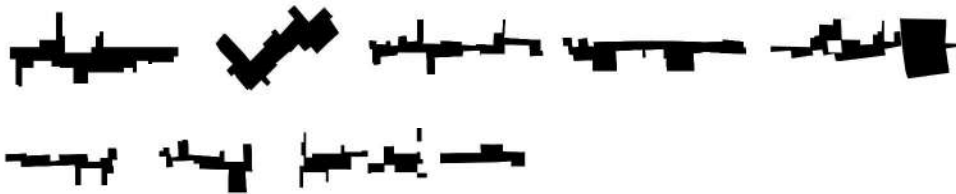

Ε.Α.Μ.

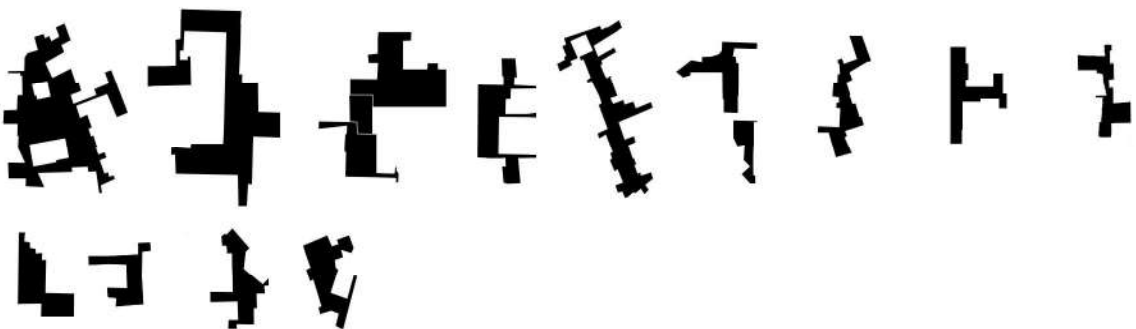
Ε.Μ.Π.

Κ3.2 ΕΡΜΗΤΙΚΟ ΚΕΝΟ - Ακάλυπτοι ανοικτοί προς δημόσιο πέρασμα

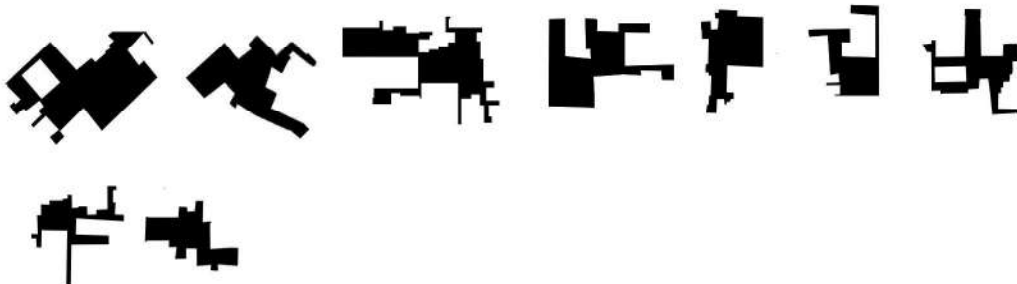
1. Ευθύγραμμοι ακάλυπτοι

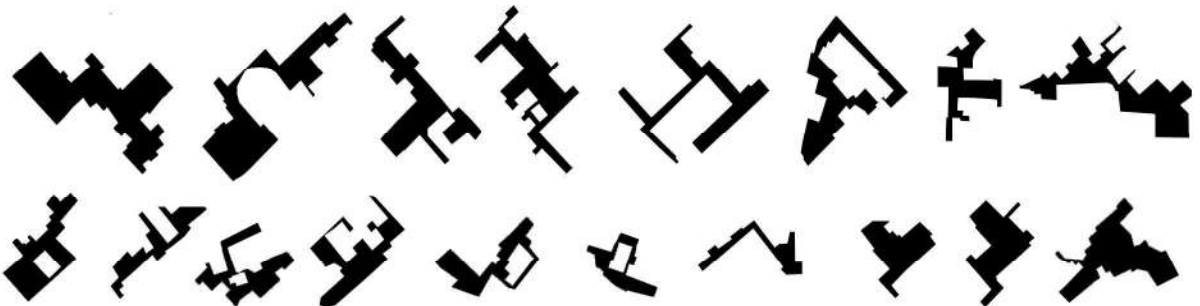
2. Κατακόρυφοι ακάλυπτοι

3. Τετράγωνοι ακάλυπτοι

4. Διαγώνιοι ακάλυπτοι

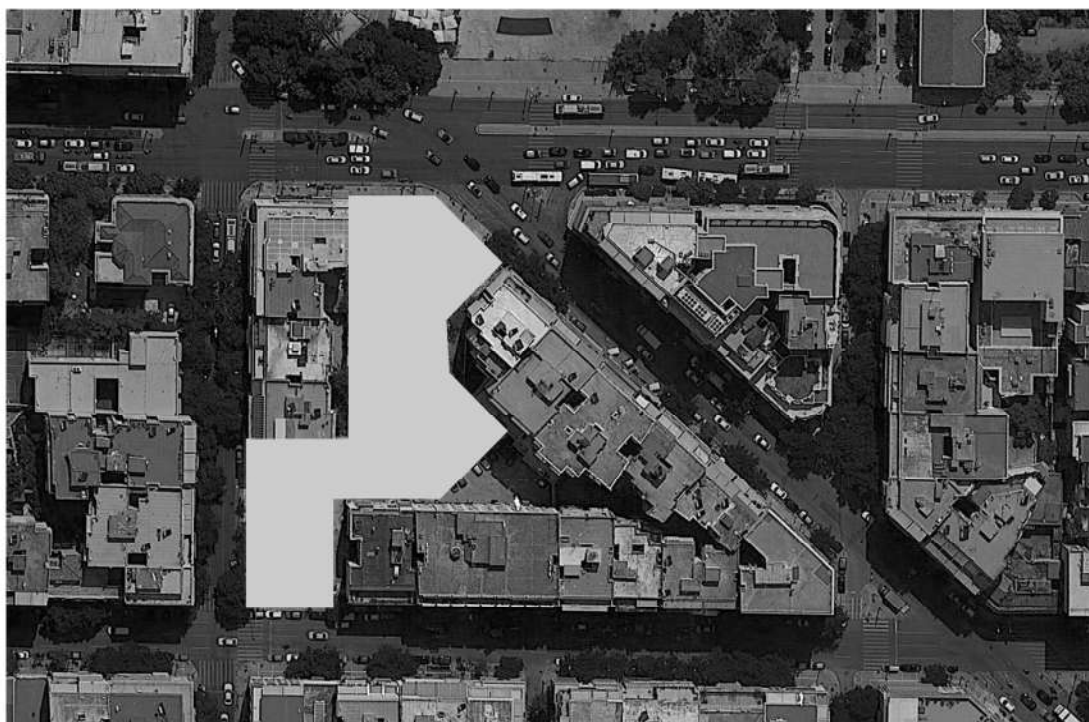

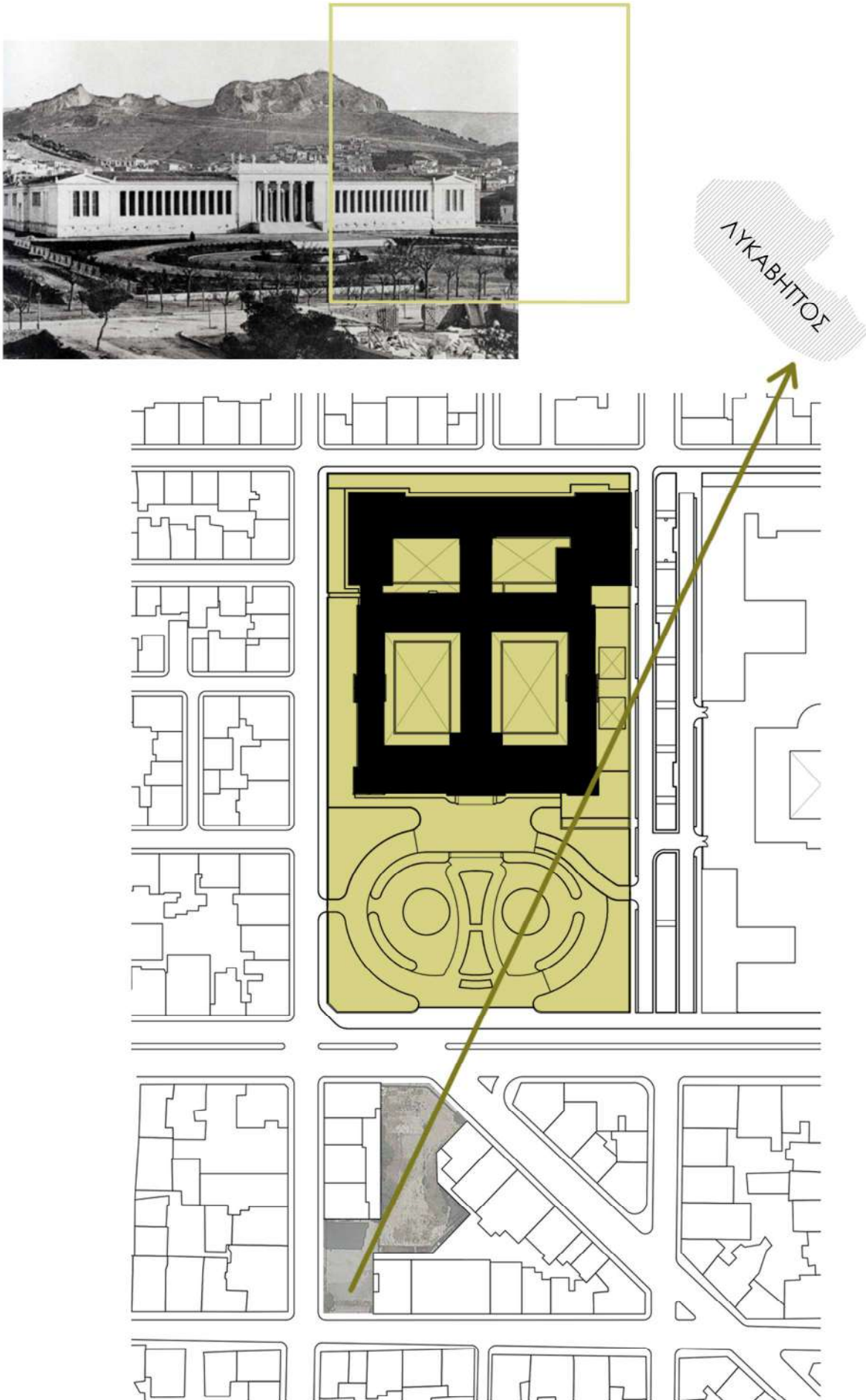
5. Μικροί ακάλυπτοι

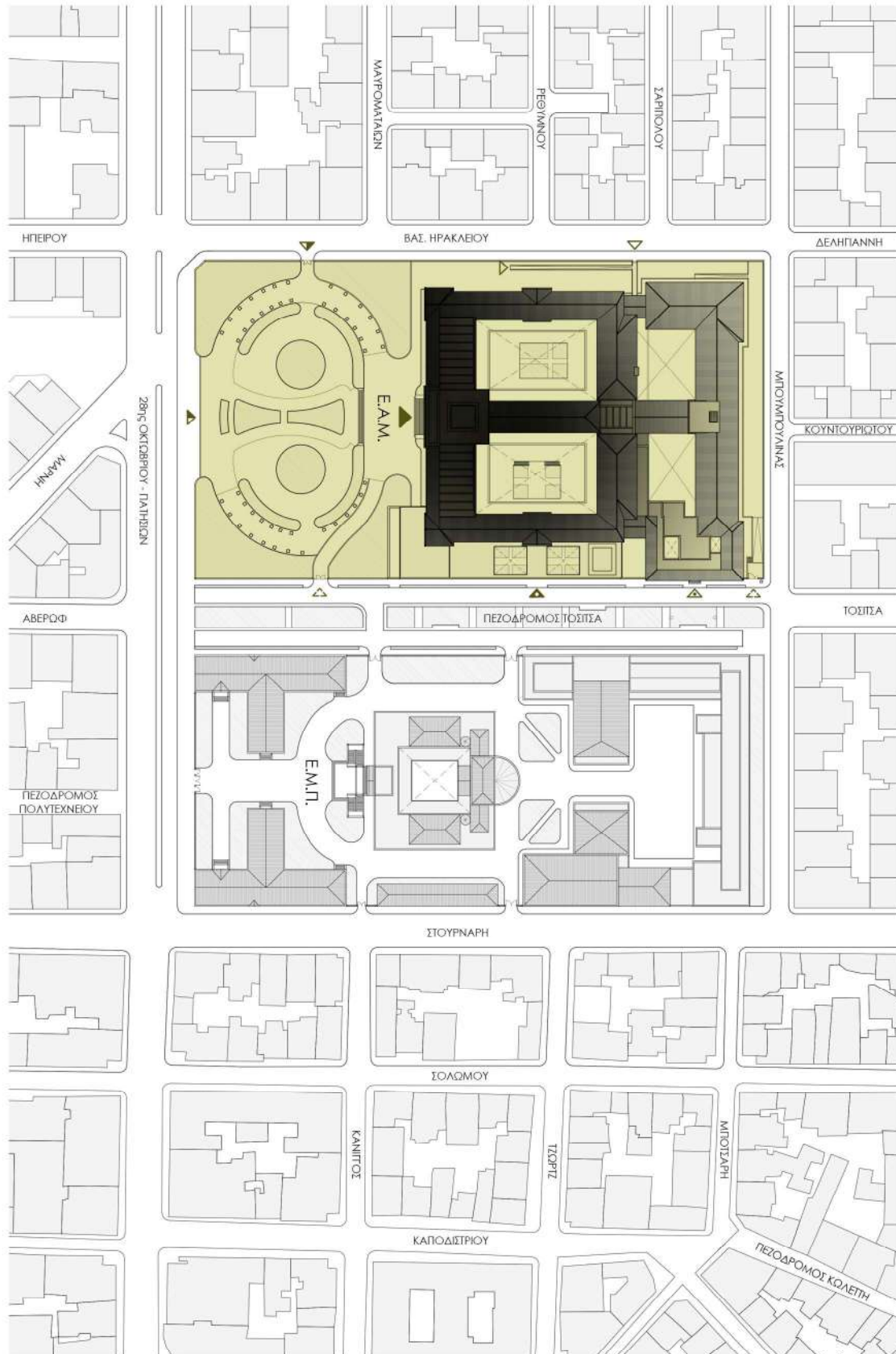

Κ4 ΑΔΟΜΗΤΟ ΚΕΝΟ

Οικόπεδο επί των οδών 3ης Σεπτεμβρίου - Ηπείρου - 28ης Οκτωβρίου

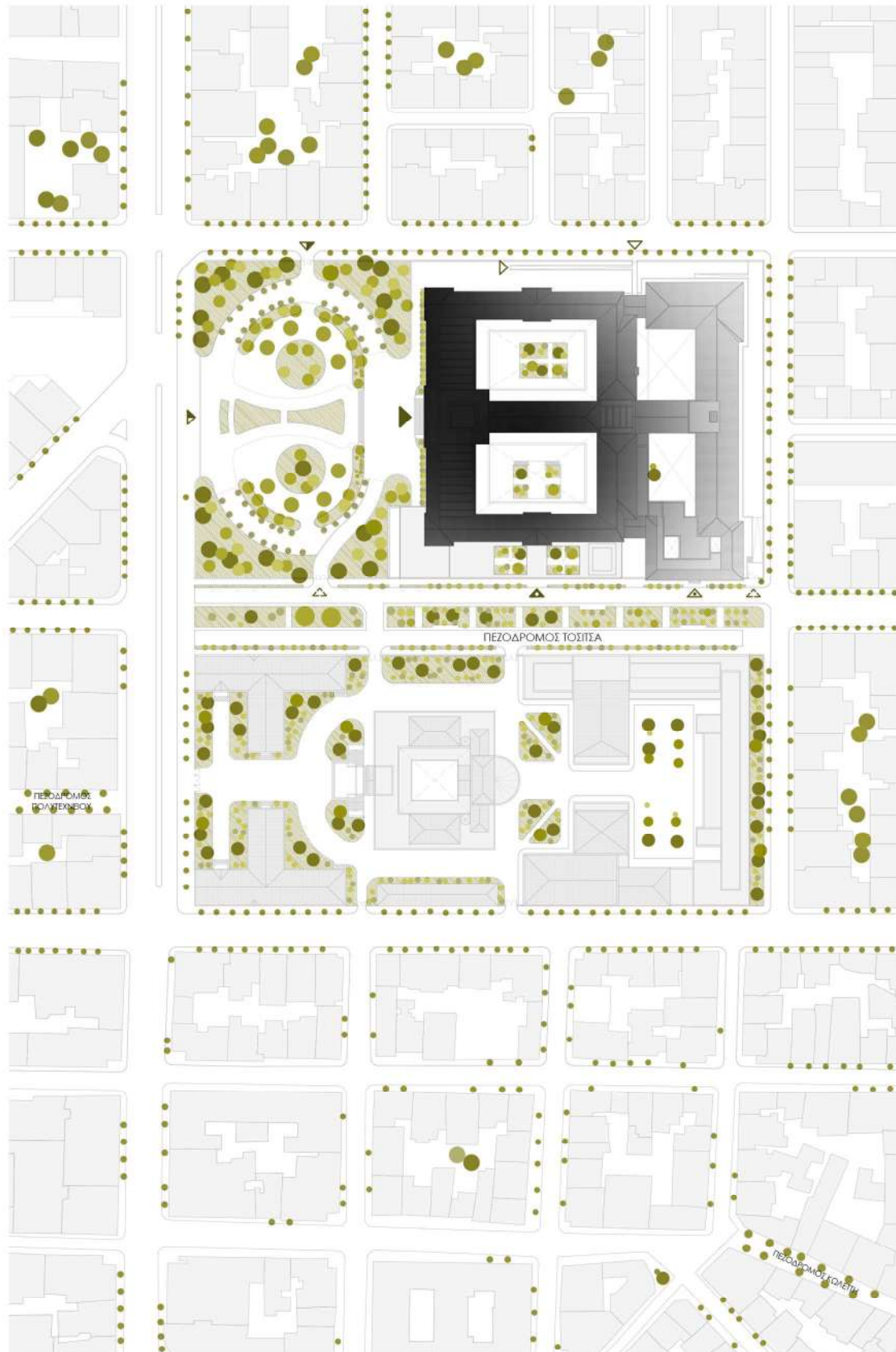

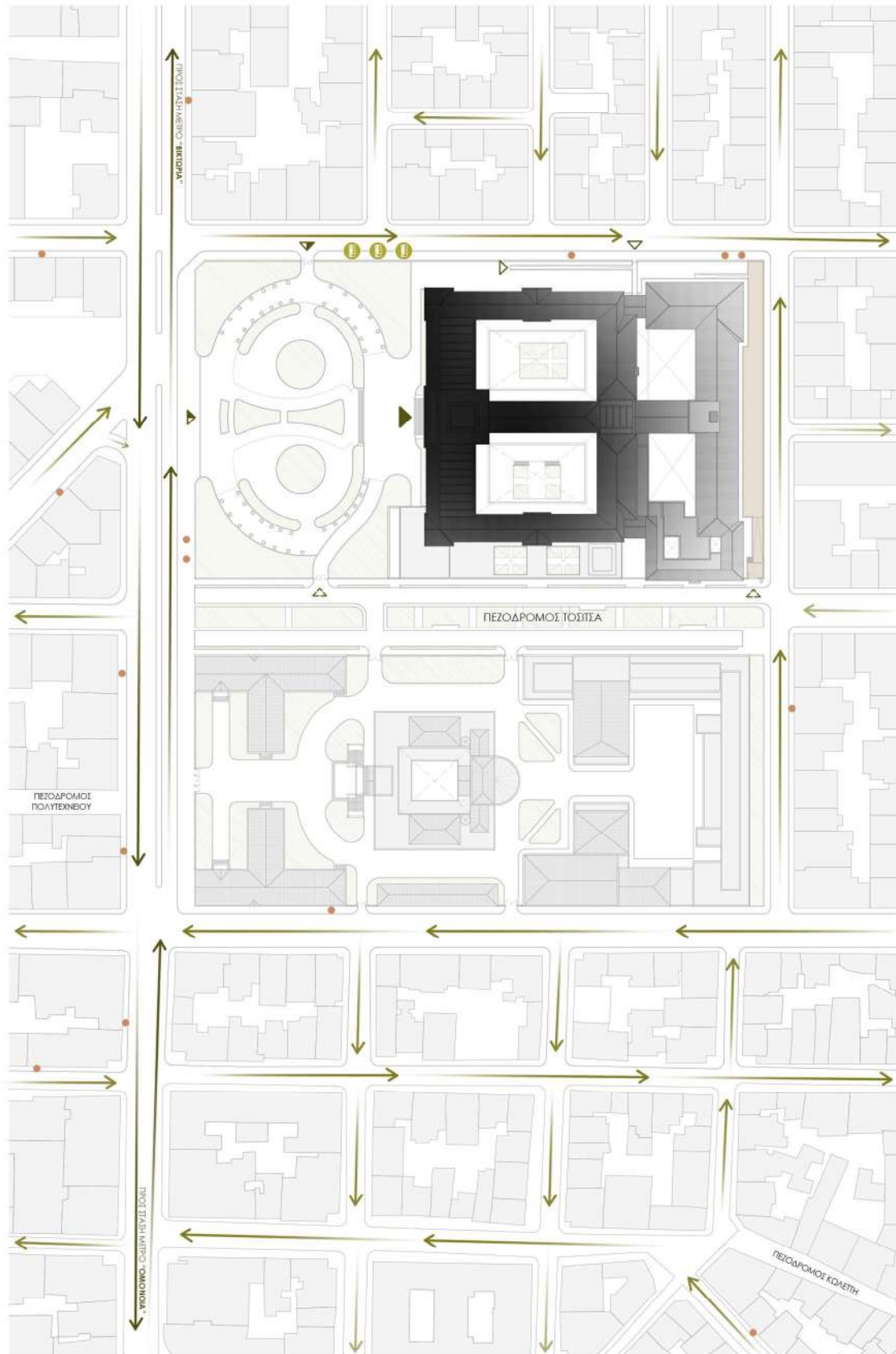

- Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο
- Κεντρική Είσοδος
- Είσοδος Κήπου
- Είσοδος Α.Μ.Ε.Α.
- Είσοδος Κτηρίου Τοσίτσα
- Πρόσβαση Οχημάτων
- Είσοδος Επιγραφικού Μουσείου

A4.1 Η ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΠΟΛΗ - ΠΡΟΣΒΑΣΕΙΣ

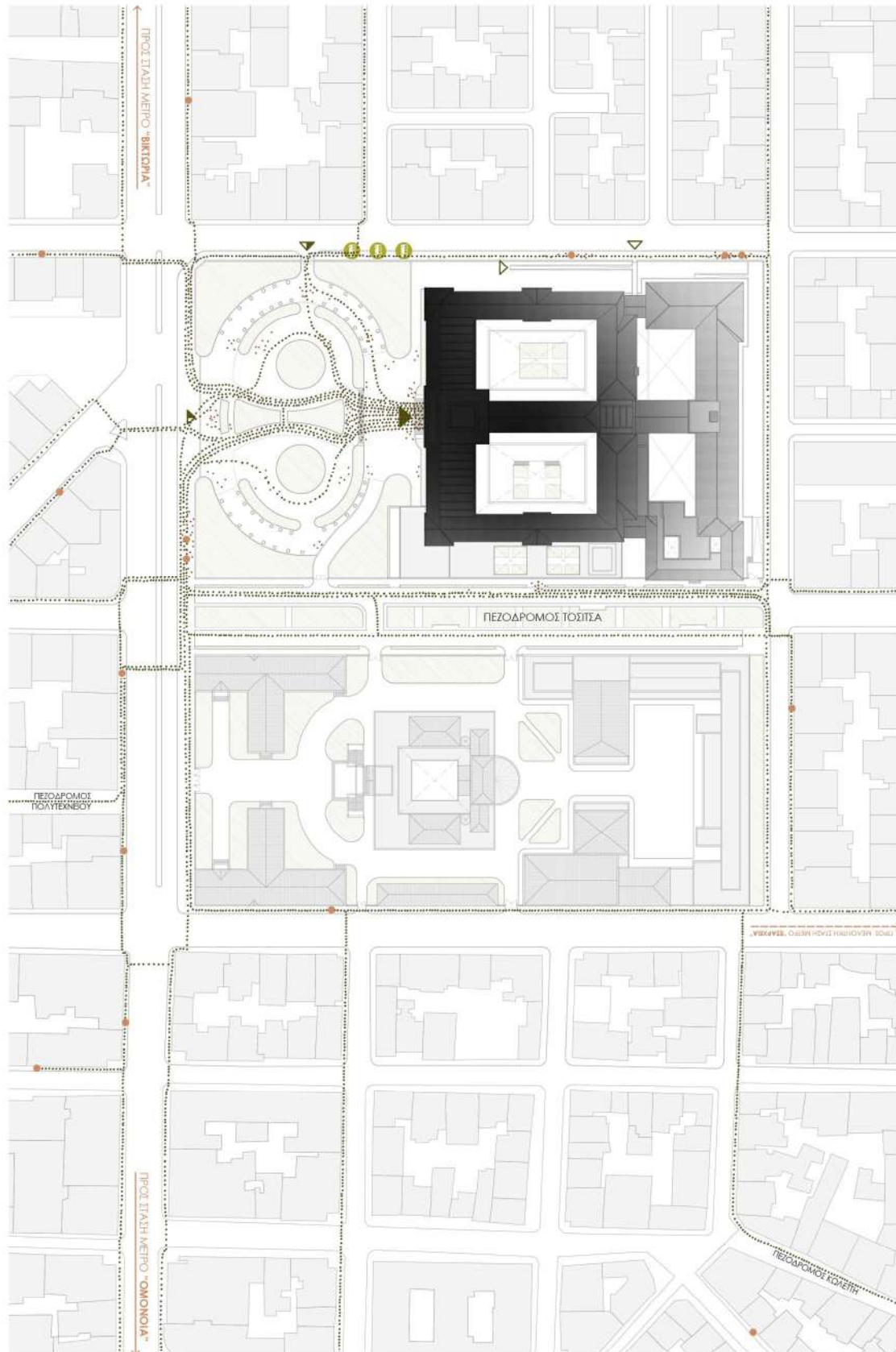

- Φύτευση
- Κεντρική Είσοδος
- Είσοδος Κήπου
- Είσοδος Α.Μ.Ε.Α.
- Είσοδος Κτηρίου Τοσίτσα
- Πρόσβαση Οχημάτων
- Είσοδος Επιγραφικού Μουσείου

- Φορά Κίνησης Οχημάτων
- Στάση Λεωφορείων / Τρόλεϊ
- Προσωρινή Στάθμευση Τουριστικών Λεωφορείων
- Χώρος Στάθμευσης Ε.Α.Μ.
- Κεντρική Είσοδος
- Είσοδος Κήπου
- Είσοδος Α.Μ.Ε.Α.
- Πρόσβαση Οχημάτων

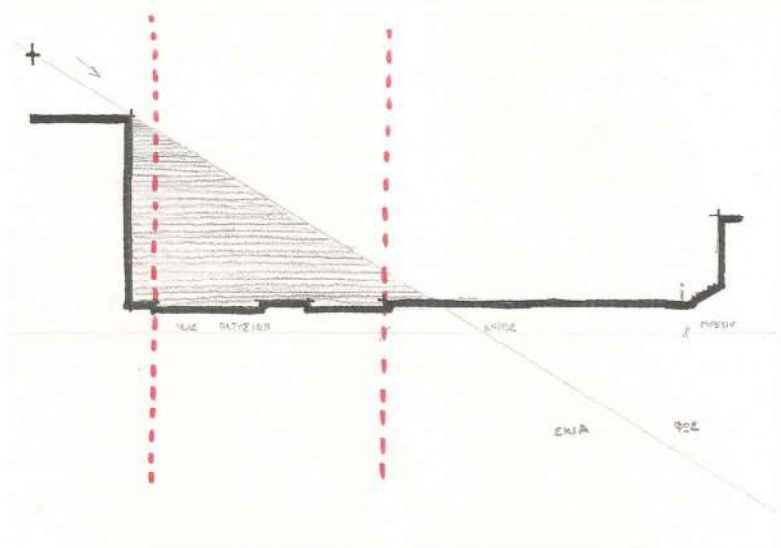
A4.3 Η ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΠΟΛΗ - ΚΙΝΗΣΗ/ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ

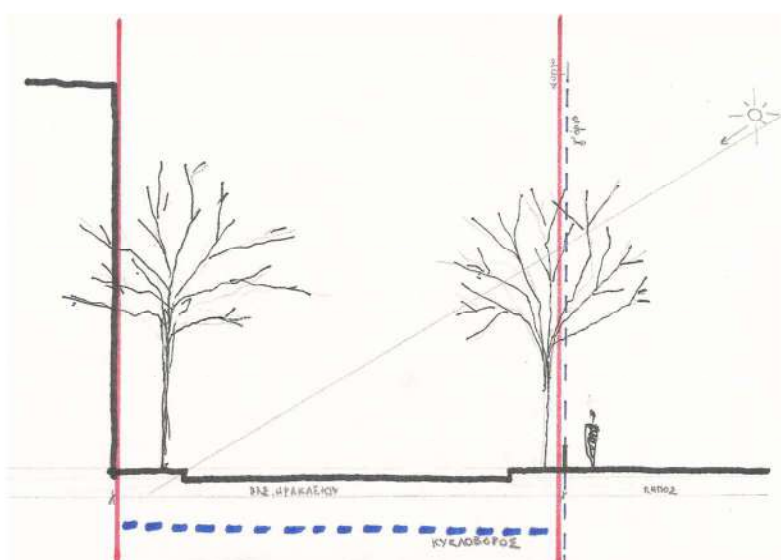
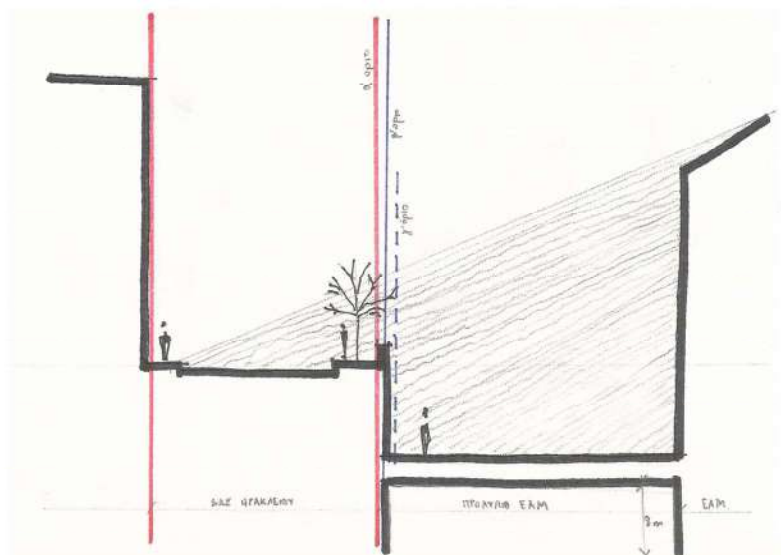
- Στάση Λεωφορείων / Τρόλεϊ
- Προσωρινή Στάθμευση Τουριστικών Λεωφορείων
- ▶ Κεντρική Είσοδος
- ▶ Είσοδος Κήπου
- ▶ Είσοδος Α.Μ.Ε.Α.
- Τροχιά Κίνησης Επισκεπτών

A4.4 Η ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΠΟΛΗ - ΚΙΝΗΣΗ/ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΠΕΖΩΝ

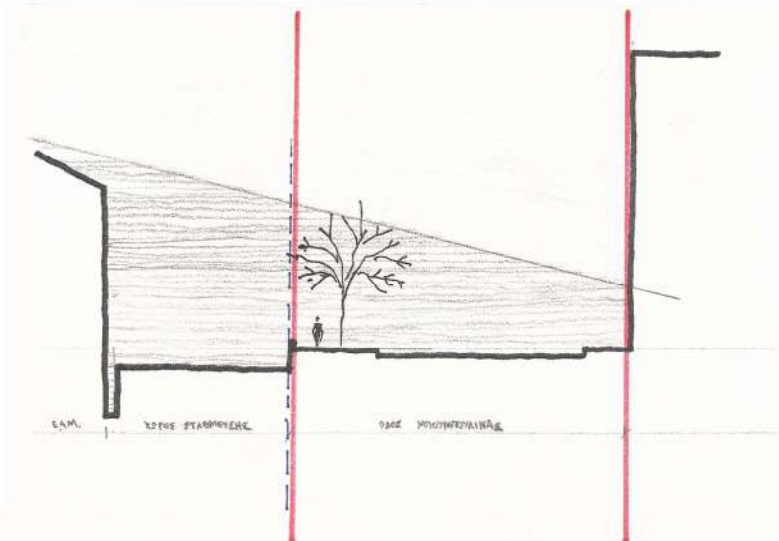
1. Οδός Πατησίων

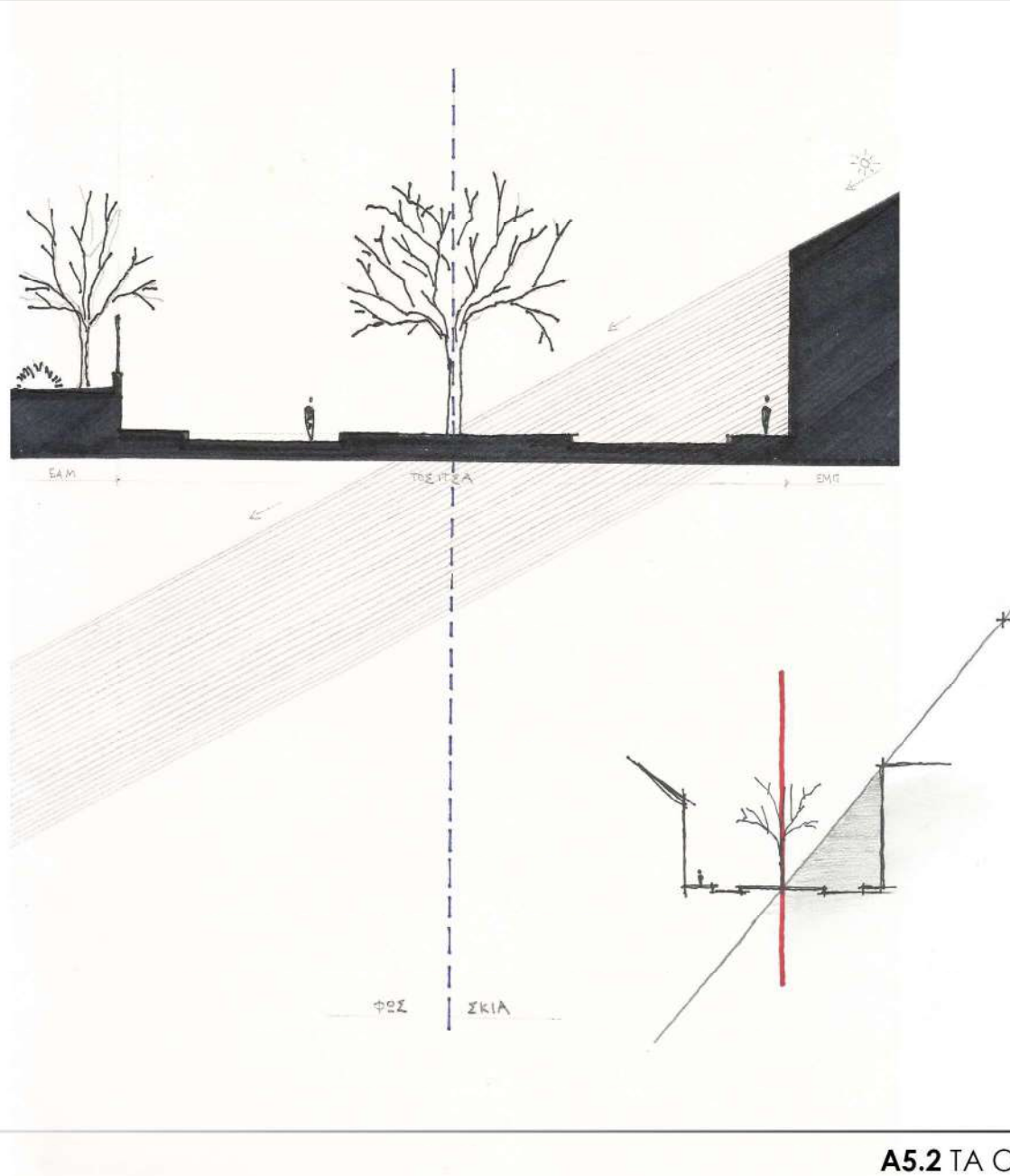
2. Οδός Βασιλέως Ηρακλείου

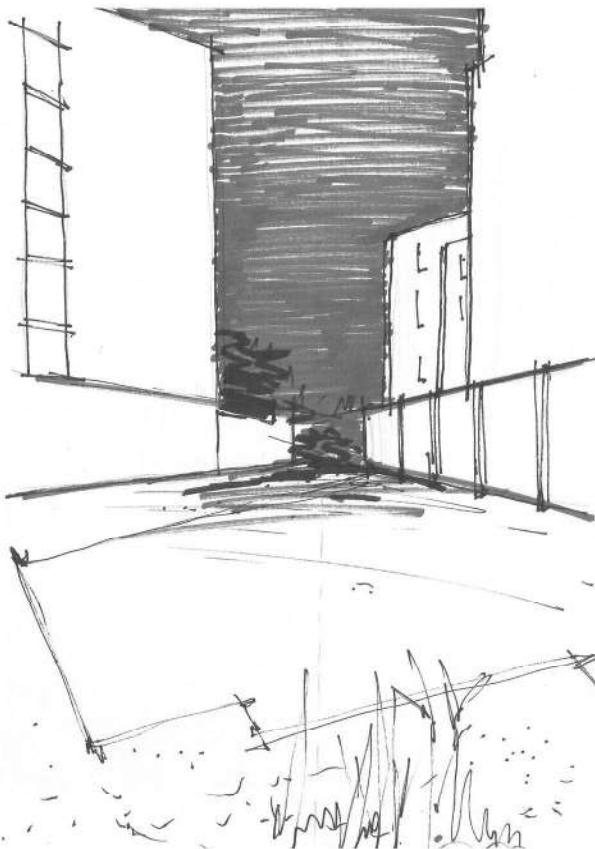
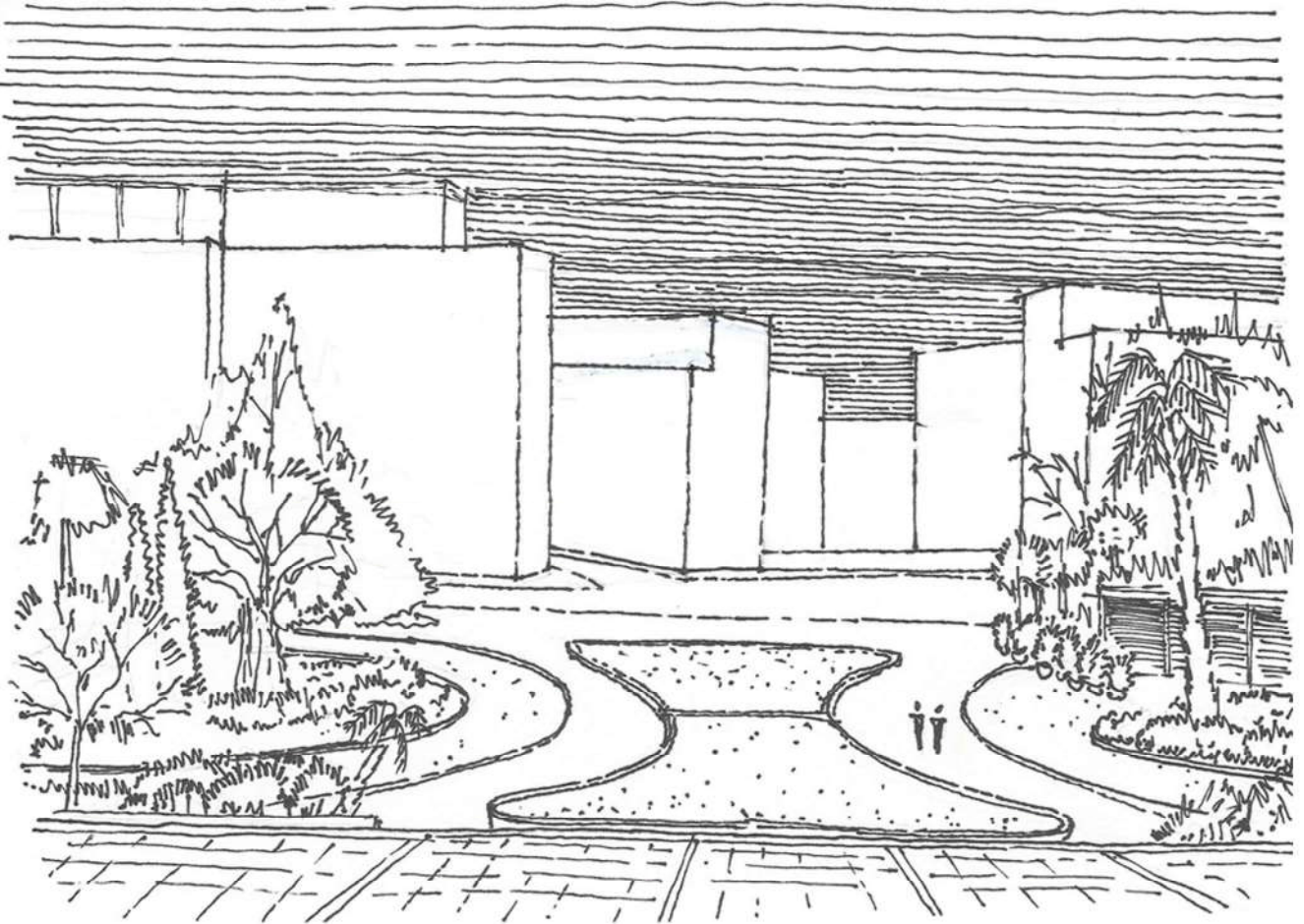

3. Οδός Μπουμπουλίνας

4. Πεζόδρομος Τσιτσά

2023

1944

1925

1900

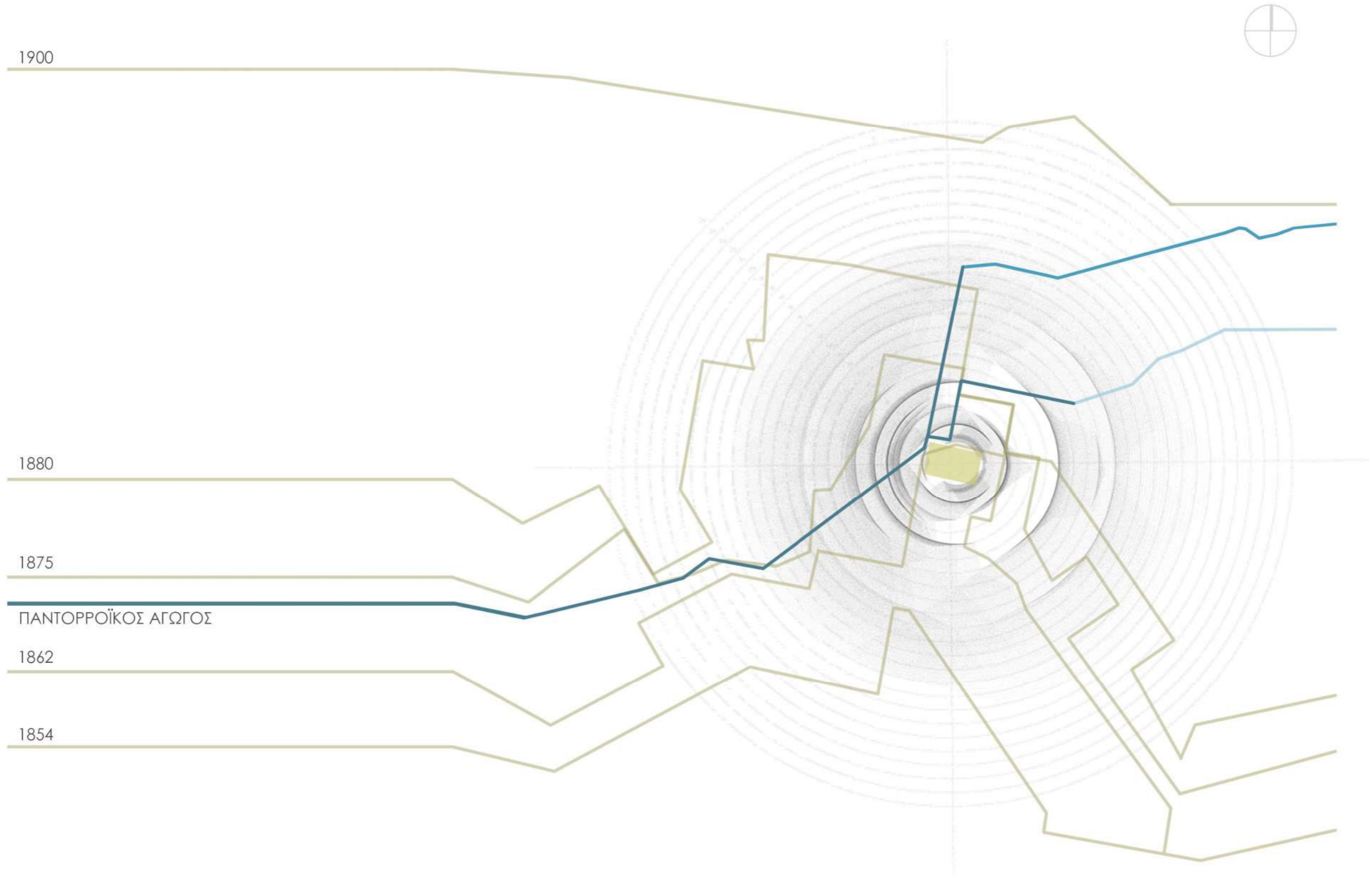
1880

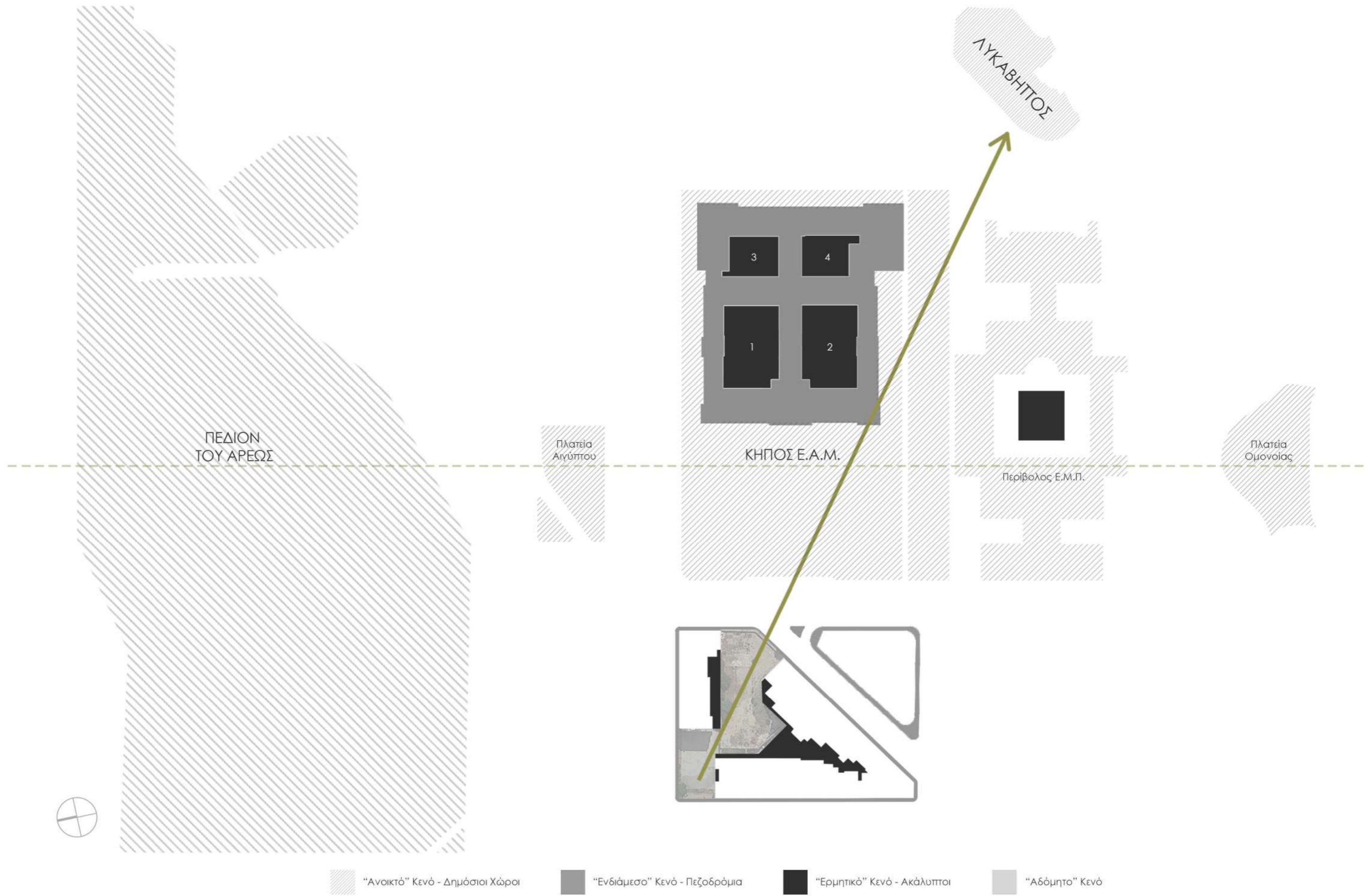
1875

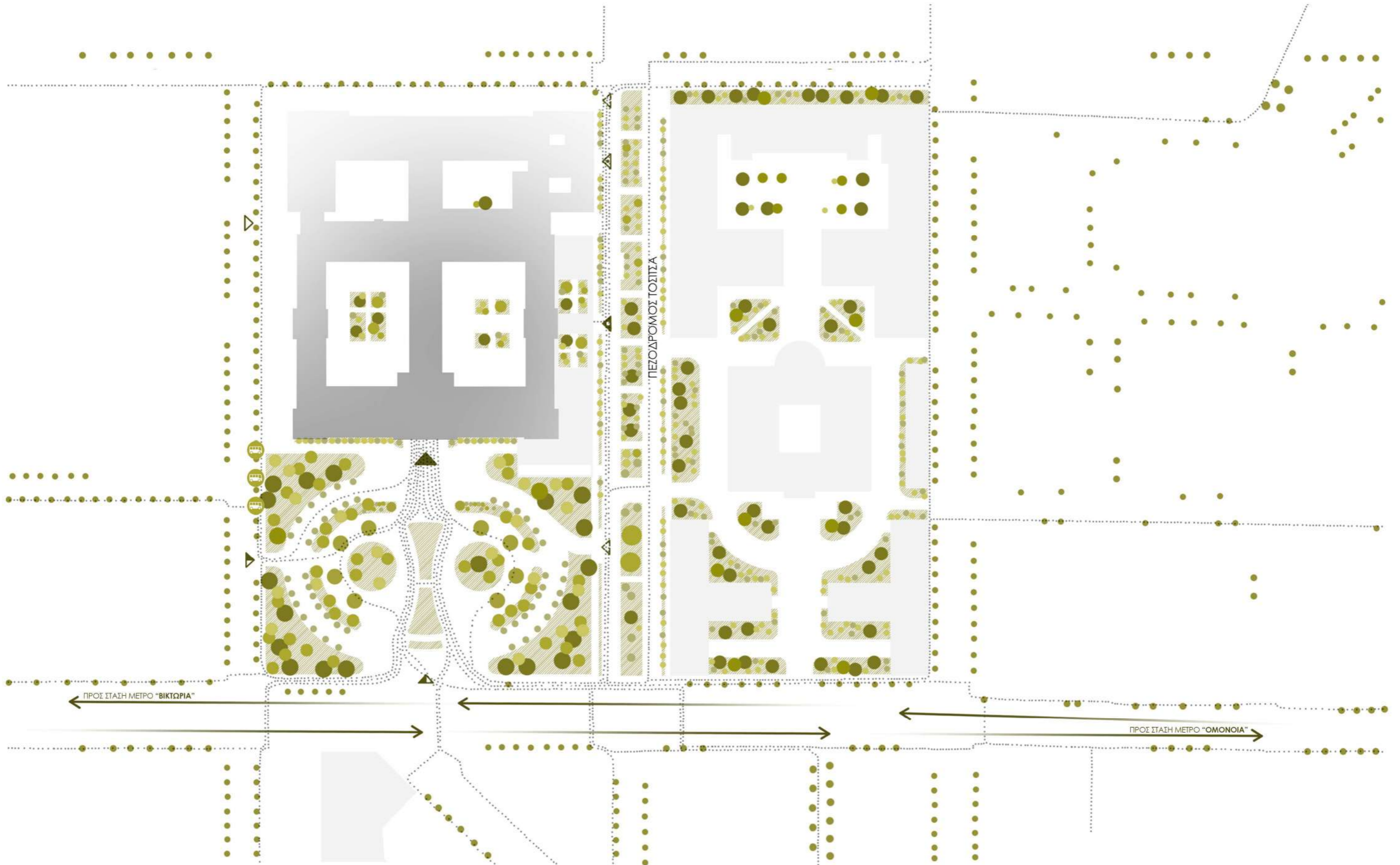
ΠΑΝΤΟΡΡΟΪΚΟΣ ΑΓΩΓΟΣ

1862

1854

- Φύτευση
- Κεντρική Είσοδος
- Είσοδος Κήπου
- Είσοδος Α.Μ.Ε.Α.
- Είσοδος Κτηρίου Τούτισα
- Πρόσβαση Οχημάτων
- Είσοδος Επιγραφικού Μουσείου
- Τροχιά Κίνησης Επισκεπτών

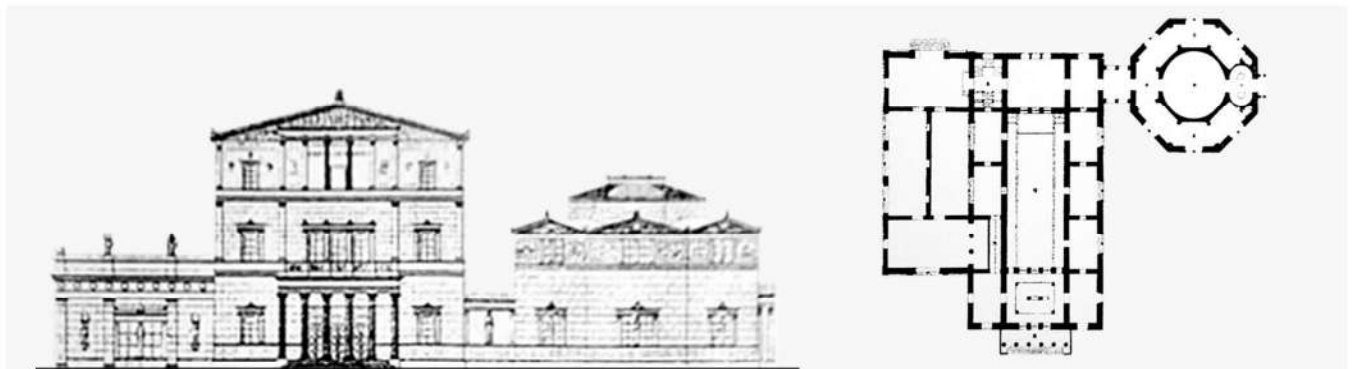
B. TO KTHPIO

- **1829:** ιδρύεται το πρώτο Κρατικό Μουσείο στην Αίγινα από τον Ι.Καποδίστρια, με την ονομασία «Αγαλματοστάσιο».
- **1832:** Δημιουργούνται οι πρώτες δημόσιες συλλογές αρχαιοτήτων στην Αθήνα.
- **1834:** Ο Ναός του Ηφαιστου στην αρχαία αγορά της Αθήνας στεγάζει το Μουσείο Αρχαιοτήτων.

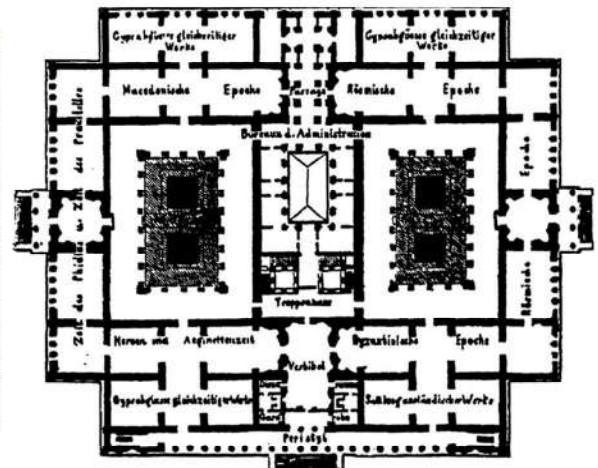
Ναός του Ηφαιστου, 1850-55

- **1836:** Ο L. von Klenze παρουσιάζει την πρότασή του για το πρώτο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο με την ονομασία «Παντεχνείον» στον Κεραμεικό, στο λόφο του Αγίου Αθανασίου. Λόγο της κακής οικονομικής κατάστασης του κράτους, το σχέδιο εγκαταλείφθηκε.

“Παντεχνείον” - Leo von Klenze, 1836

- **1858:** Διενεργείται διεθνής αρχιτεκτονικός διαγωνισμός με θέμα το σχεδιασμό του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου, χωρίς να επικρατήσει κάποια πρόταση.
- **1860:** Η πρόταση του L.Lange για το Αρχαιολογικό Μουσείο, σε διαφορετική θέση από τη σημερινή.

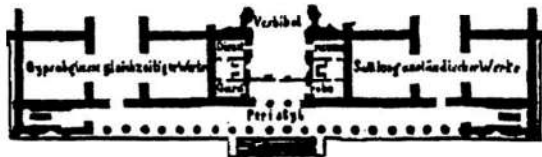

Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο - Ludwig Lange, 1860

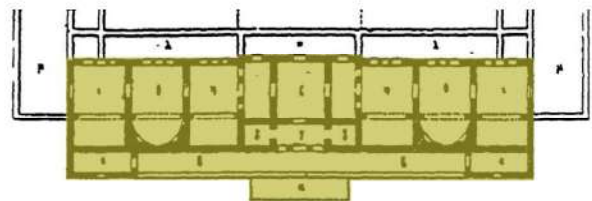
- **1866:** Η Ε.Τοσίτσα δωρίζει οικόπεδο επί της οδού Πατησίων, δίπλα από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, με σκοπό την ανέγερση του Μουσείου και τη δημιουργία «νησίδας μουσείων». Την 3η Οκτωβρίου 1866 τοποθετείται ο θεμέλιος λίθος του υπό ανέγερση μουσείου από τον Βασιλιά Γεώργιο.

- **1866-1874:** Ξεκινά η ανέγερση του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου σε σχέδια του L.Lange και επίβλεψη του Π.Κάλκου. Οι εργασίες λόγω οικονομικών δυσκολιών προχωρούν αργά.

- **1874:** Αποπεράτωση της Δυτικής πτέρυγας, επί της οδού Πατησίων. Η κάτοψη της πτέρυγας φέρει τροποποιήσεις σε σχέση με τα αρχικά σχέδια. Η ιωνική κιονοστοιχία της όψης του Lange είχε εγκαταλειφθεί σαν σχέδιο λόγω κόστους.

Δυτική πτέρυγα - Ludwig Lange, 1860

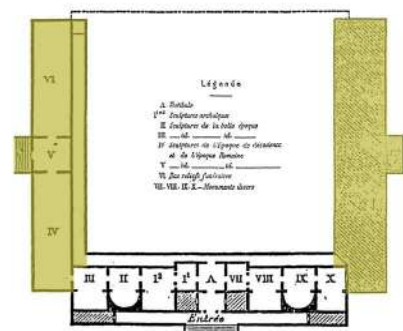
Δυτική πτέρυγα, 1874

- **Δεκαετία 1880:** Σχεδιαστική πρόταση του E.Ziller για τη διαμόρφωση της όψης. Ο Ziller συμμετέχει στο έργο περίπου από το 1868 μέχρι την αποπεράτωση του το 1889 και τροποποιεί τα σχέδια. Η όψη διαμορφώνεται με κεντρική κλίμακα που οδηγεί σε προστώο με τέσσερις κίονες ιωνικού ρυθμού και απλούστερη κιονοστοιχία με παραστάδες εκατέρωθεν. Στις γωνίες του κτηρίου προστίθενται δύο αίθουσες με ιωνικό θριγκό και αέτωμα.

Σχεδιαστική πρόταση του E.A.M. - E.Ziller

- **1885:** Αποπεράτωση της Βόρειας και Νότιας πτέρυγας

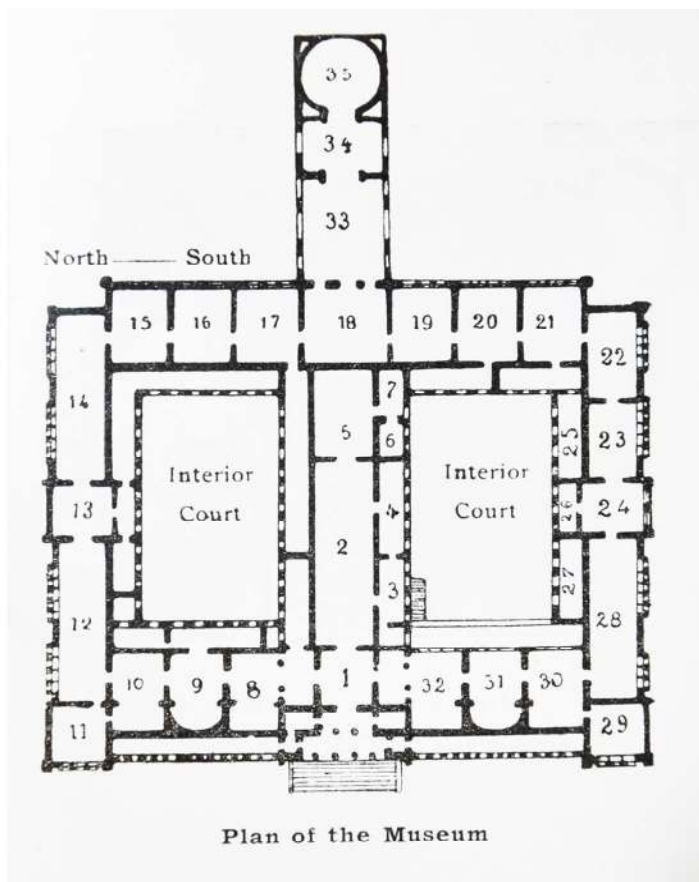

- **1889:** Η επίσπευση των εργασιών ανέγερσης έγινε με αφορμή τον γάμο του διαδόχου Κωνσταντίνου και της πριγκίπισσας Σοφίας. Λόγω των υψηλών προσκεκλημένων ήταν επιτακτική η ανάγκη να παρουσιαστεί ένα κτήριο ολοκληρωμένο που θα φιλοξενούσε την αρχαιοελληνική τέχνη. Το Μουσείο έχει αποπερατωθεί και είναι επισκέψιμο.

- **1893:** Με Βασιλικό Διάταγμα, το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο ιδρύεται και λειτουργεί επίσημα. Την ίδια χρονιά ολοκληρώνεται η κεντρική Μεγάλη Μυκηναϊά Αίθουσα, έπειτα από σχετικό διαγωνισμό για τη διακόσμηση της, με την επίβλεψη του Ziller. Στο τέλος του χρόνου το Μουσείο έχει αποπερατωθεί πλήρως.

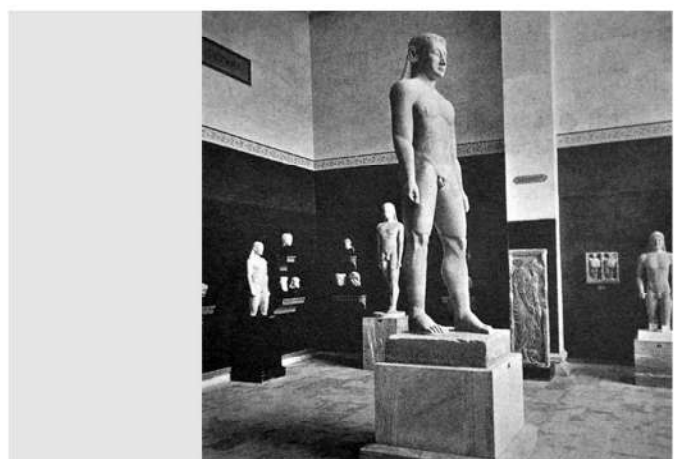
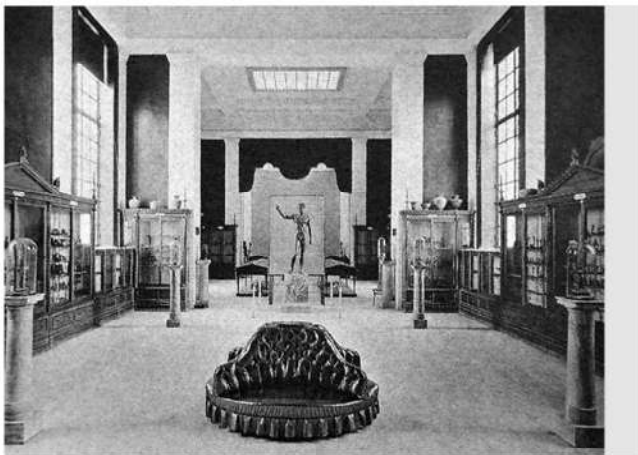
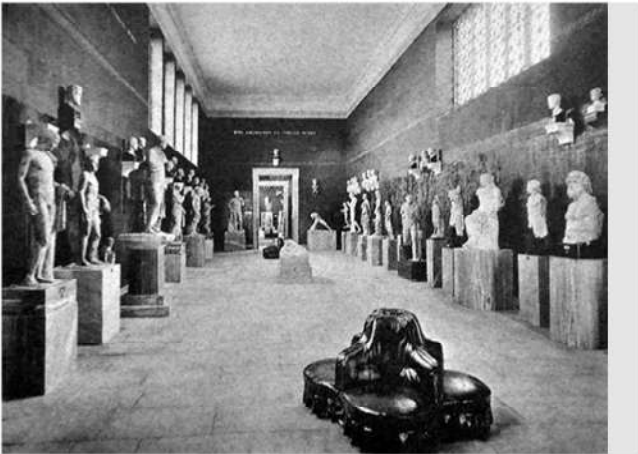
- **1903-1906:** Η συσσώρευση ευρημάτων και δωρεών ιδιωτικών συλλογών οδηγεί στην προσθήκη τριών νέων αιθουσών στην ανατολική πλευρά σε σχέδια Α.Μεταξά. για την κατασκευή των νέων αιθουσών καταργείται η δεύτερη είσοδος και το Μουσείο θα έχει μία και μοναδική είσοδο-έξοδο, αυτή της οδού Πατησίων, μέχρι το 2004.

Κάτοψη του Ε.Α.Μ. με τις νέες αίθουσες

Φωτογραφία του Ε.Α.Μ. από ΝΑ όπου φαίνεται η δεύτερη είσοδος του Μουσείου.

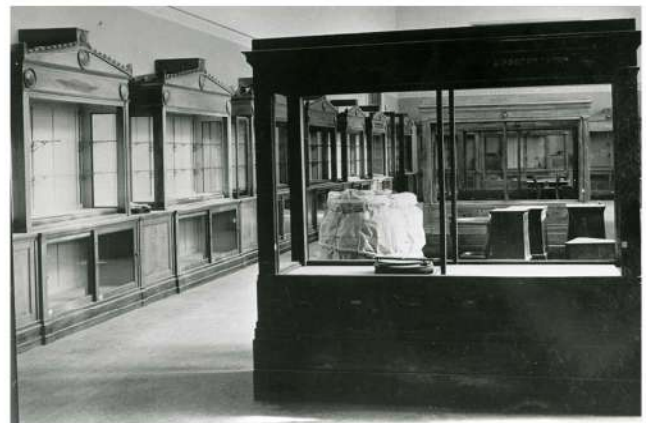

- **1922:** Το Ιωνικό Πανεπιστήμιο Σμύρνης δωρίζει την αρχαιολογική βιβλιοθήκη του στο Μουσείο, για να την σώσει από την καταστροφή.

- **1934:** Πραγματοποιείται η πρώτη περιοδική έκθεση με θέμα «Ο Μινωικός Πολιτισμός» σε ειδικά διαμορφωμένες αίθουσες με αντίγραφα των τοιχογραφιών της Κρήτης. Τα αντίγραφα έφτιαξε ο E.Gillieron, συνεργάτης του A.Evans.

- **1936-1939:** Ξεκινάει η κατασκευή της νέας πτέρυγας επί της οδού Μπουμπουλίνας. Η νέα πτέρυγα περιλαμβάνει εργαστήρια συντήρησης και ξυλουργείο, γραφεία, αποθήκες, αίθρια για φυσικό φωτισμό, ελεύθερους χώρους κίνησης και έκθεσης.

- **1940:** με την κήρυξη του πολέμου το μουσείο βρίσκεται σε διαδικασία προστασίας των αρχαιοτήτων. Έχοντας συγκεκριμένες τεχνικές οδηγίες, ανοίγονται ορύγματα στα δάπεδα του παλιού κτηρίου για την απόκρυψη των αγαλμάτων που δεν γίνεται να μετακινηθούν. Τα κινητά εκθέματα συσκευάζονται σε κιβώτια και τοποθετούνται στις αποθήκες οι οποίες θωρακίζονται με σακιά με άμμο. Τέλος, ο χρυσός των Μυκηνών και άλλα πολύτιμα φυλάσσονται στην Τράπεζα της Ελλάδος.

- **1944:** στα γεγονότα των Δεκεμβριανών κάηκε μέρος της ξύλινης στέγης του παλαιού κτηρίου και οι τοίχοι υπέστησαν φθορές. Στους φωταγωγούς της νέας πτέρυγας υπάρχουν ακόμα θραύσματα από οβίδες στους τοίχους.

- **1947:** Ξεκινούν οι εργασίες αποκατάστασης του παλαιού κτηρίου. Πραγματοποιείται στήριξη της υφιστάμενης θεμελίωσης, δημιουργούνται αποθήκες κάτω από το ισόγειο, αντικαθίστανται τα πατώματα και οι οροφές με πλάκες από οπλισμένο σκυρόδεμα. Την εποχή εκείνη υπήρχε η πρόθεση το μουσείο μετά τον πόλεμο να στεγάσει τον Άρειο Πάγο. Για να αποφεύγει τον κίνδυνο το μουσείο να χάσει τη στέγη του, ο διευθυντής του οργάνωσε την πρώτη μεταπολεμική έκθεση στη νέα πτέρυγα. Με αυτό τον τρόπο εδραιώθηκε ξανά η χρήση του κτηρίου ως αρχαιολογικό μουσείο.

- **1954:** Πραγματοποιούνται τα εγκαίνια του Μουσείου και της έκθεσης στη νέα πτέρυγα. Τότε συνεχίζονται και οι εργασίες στις υπόγειες αποθήκες του παλαιού κτηρίου.

- **1957:** εγκαινιάζεται η Μυκηναία Αίθουσα και ολοκληρώνεται η επανέκθεση της μόνιμης συλλογής. Το γεγονός αυτό σηματοδοτείται από την τοποθέτηση της σημαίας στην επίστεψη της εισόδου.

- **1971:** στο μουσείο μεταφέρονται προς συντήρηση και έκθεση ευρήματα από τις ανασκαφές της Θήρας. Κατασκευάζεται μία νέα αίθουσα πάνω από τη «Μυκηναία». Οι άνθρωποι του Μουσείου την αποκαλούν «το αυθαίρετο».

- **1975-1979:** Λόγω της εισβολής στην Κύπρο, μέρος της συλλογής του Κυπριακού Αρχαιολογικού Μουσείου έρχεται στην Αθήνα και βρίσκεται στέγη στο μουσείο της Αθήνας. Αρκετά χρόνια μετά, η σημερινή συλλογή κυπριακών αρχαιοτήτων θα εκτεθεί στις ίδιες αίθουσες.

- **1976:** Το Μουσείο εκθέτει τα ευρήματα από το ναυάγιο των Αντικυθήρων.

- **δεκαετίες του '80 και '90:** Σημαντική περίοδος εξωστρέφειας του Μουσείου με μεγάλες περιοδικές εκθέσεις.

- **1999:** ο σεισμός προκάλεσε φθορές στο κτηριακό σύνολο, αλλά ελάχιστες ζημιές στις αρχαιότητες. Οι αίθουσες του πρώτου ορόφου και η αίθουσα της Θήρας κλείνουν για επισκευές, ενώ τα αγάλματα από την επίστεψη αποσύρονται.

- **2002:** Με ορίζοντα τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004, το μουσείο έκλεισε στο σύνολό του για εκτεταμένες εργασίες ανακαίνισης και αποκατάστασης, οργανώνοντας την τελευταία του περιοδική έκθεση «Ευθραυστή Πολυτέλεια». Από τον Οκτώβριο μέχρι το Δεκέμβριο πραγματοποιήθηκε ο εγκιβωτισμός και η μετακίνηση του συνόλου των εκθεμάτων.

- **2003:** πραγματοποιούνται εργασίες καθαίρεσης και ενίσχυσης στο κτήριο. Οι εξωτερικές εργασίες εκσκαφής στη Βόρεια Πτέρυγα φέρνουν στο φως τη θεμελίωση του προσώου του L.Lange, η οποία έφτανε σε βάθος τα 4-5μ. έπειτα από σχεδιαστική και φωτογραφική τεκμηρίωση η θεμελίωση αποξηλώθηκε προκειμένου να κατασκευαστεί υπόγειος χώρος Η/Μ εγκαταστάσεων. Την ίδια χρονιά έγιναν εργασίες εγκατάστασης κλιματισμού στις αίθουσες.

- **2004:** το Μουσείο επαναλειτούργησε με την Προϊστορική συλλογή και τη Συλλογή Γλυπτών.

- **2005:** Ολοκληρώνεται η επανέκθεση της συλλογής της Θήρας και της Συλλογής Αγγείων.

- **2009:** ολοκληρώνεται η επανέκθεση της Κυπριακής Συλλογής καθώς και οι νέες εκθέσεις των συλλογών γυάλινων σκευών και αγγείων και μικροτεχνίας. Με δωρεά του Ιδρύματος Ωνάση ανακαινίζεται και επαναλειτούργει η Βιβλιοθήκη. Τον Απρίλιο της ίδιας χρονιάς, τοποθετήθηκαν στην επίστεψη αντίγραφα από σκυρόδεμα των αρχικών αγαλμάτων, ολοκληρώνοντας έτσι την τελευταία φάση ανακαίνισης του Μουσείου.

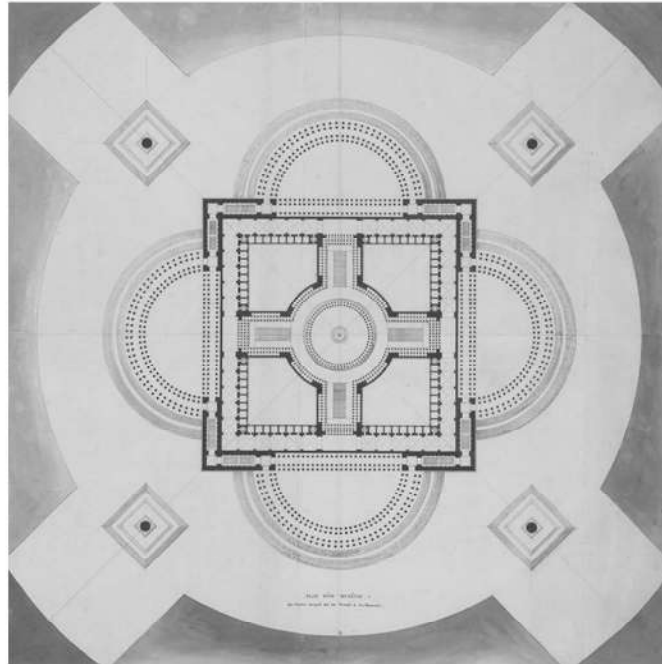
- **2010-2020:** το Μουσείο συνεχίζει την οργάνωση μεγάλων περιοδικών εκθέσεων οι οποίες παρουσιάζονται και σε μεγάλα μουσεία του εξωτερικού. Παράλληλα γίνονται οι πρώτες αναφορές για την ανάγκη επέκτασης του μουσείου.

- **2022:** διενεργείται κλειστός αρχιτεκτονικός διαγωνισμός (μετά από 164 χρόνια -1858-) στον οποίο συμμετέχουν δέκα αρχιτεκτονικά γραφεία του εξωτερικού, με θέμα το σχεδιασμό της επέκτασης του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου.

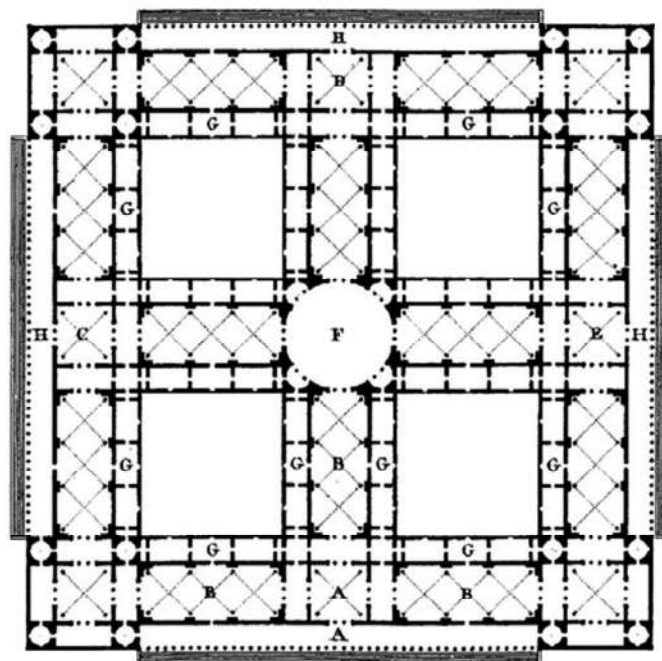
Ο Ναός της Δόξας, 1783 - Étienne-Louis Boullée

- Τετράγωνη κάτοψη με εγγεγραμμένο σταυρό.
- Ημικυκλικό περιστύλιο προσαρτημένο σε κάθε πλευρά.
- Κυκλική αίθουσα (ροτόντα) στο κέντρο = συμβολικά ο ναός της Δόξας με αγάλματα όλων των μεγάλων ανδρών
- Αλληλουχίες αιθουσών που καταλήγουν σε ένα κεντρικό χώρο.
- Βιβλιοθήκη και εργαστήρια.

Το Μουσείο, 1802-05, Jean Nicolas Louis Durand (μαθητής του Boullée)

- Σταυροειδής κάτοψη εγγεγραμμένη σε τετράγωνο.
- Τέσσερις ισομήκεις πτέρυγες με ξεχωριστή είσοδο.
- Κυκλική αίθουσα (ροτόντα) στο κέντρο. Ο χώρος αυτός συνδέει τις αλληλουχίες των αιθουσών.
- Προορίζεται για συλλογές ζωγραφικής, γλυπτικής, αρχιτεκτονικής και για περιοδικές εκθέσεις.

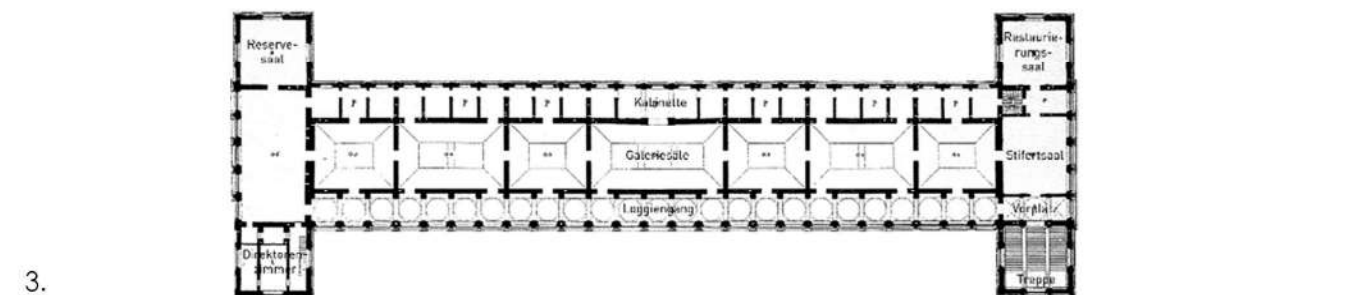
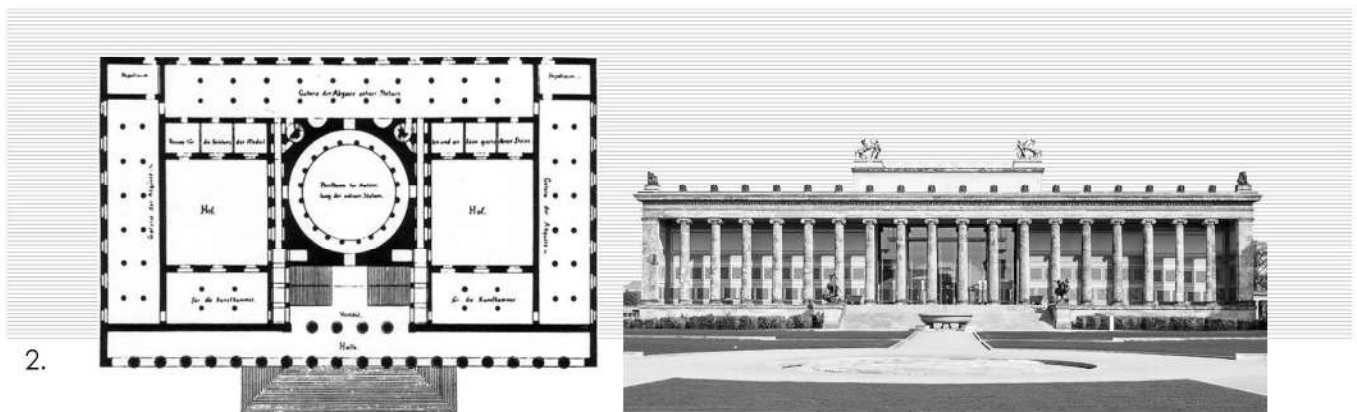
Η πρόταση του Durand, αποτελεί την επεξεργασία και σύνθεση των εκθεσιακών χώρων που διαμορφώθηκαν από τον 16ο μέχρι τον 18ο αιώνα, δηλαδή το τετράγωνο δωμάτιο (sala), τη μακρόστενη αίθουσα (galleria) και την κυκλική αίθουσα (rotonda).

Ο σύνθετος αυτός κτηριακός τύπος χαρακτηρίζεται από:

- Μνημειακή είσοδο με πρόπυλο.
- Κιονοστοιχία κατά μήκος της πρόσοψης.
- Επιμήκεις εκθεσιακούς χώρους σε αλληλουχία γύρω από αίθριο ή ροτόντα.
- Εναρμόνιση του συνόλου του κτηρίου με τις συλλογές που στεγάζει.
- Οργάνωση αιθουσών σε γραμμική διάταξη.

Χαρακτηριστικά παραδείγματα αυτής της τυπολογίας είναι:

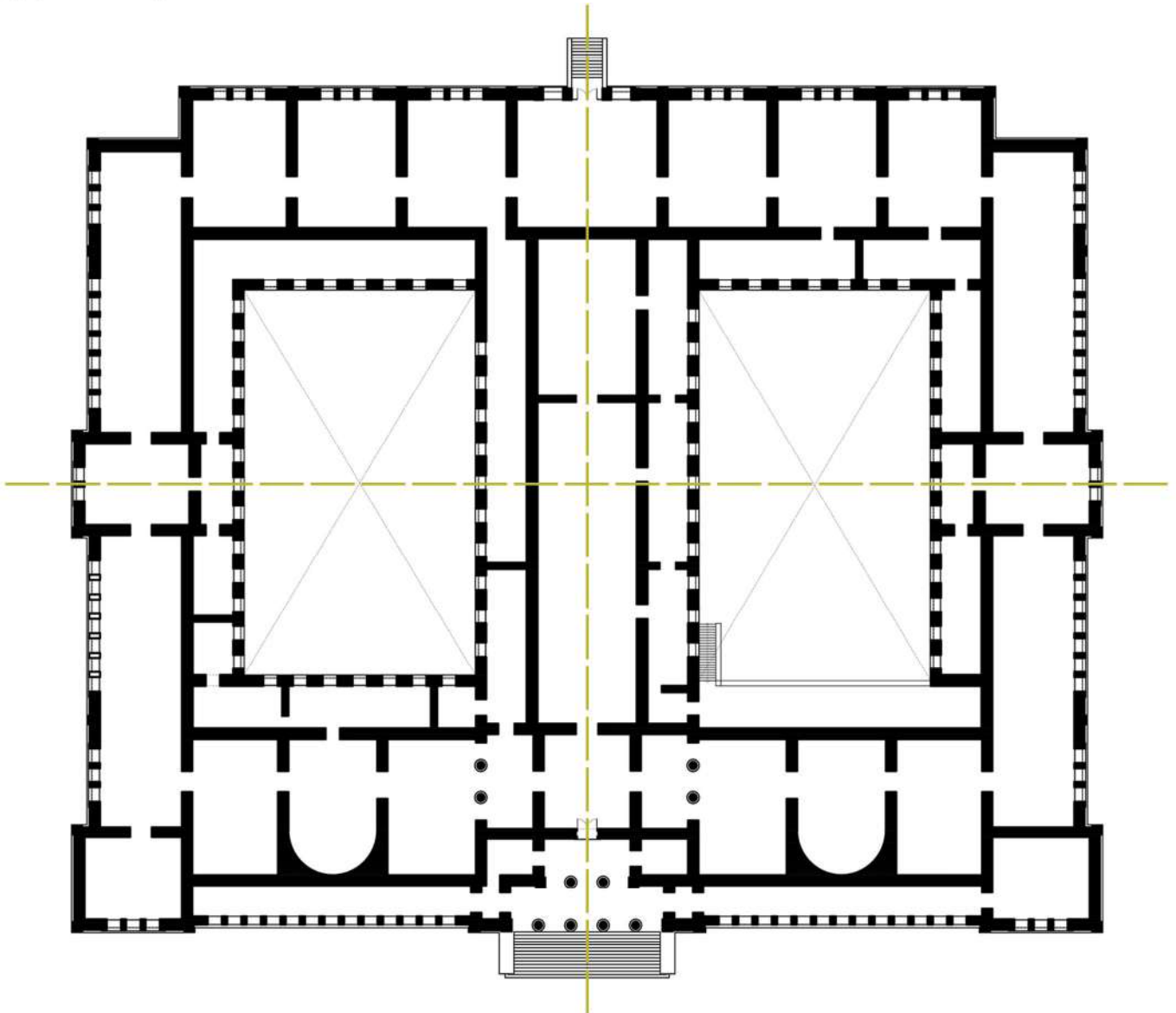
1. Η γλυπτοθήκη του Μονάχου, 1815-30, Leo Von Klenze
2. Το Altes Museum στο Βερολίνο, 1823-30, Karl Friedrich Schinkel
3. Η Alte Pinakothek στο Μόναχο, 1826-36, Leo Von Klenze

«Το Μουσείο είναι ένας χώρος για την παρουσίαση των θησαυρών της Τέχνης σε διαφορετικές κατηγορίες επισκεπτών, με τρόπο που να αρμόζει στα αντικείμενα και να προκαλεί απόλαυση κατά τη θέασή τους»
L.Von Klenze

Το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο (σε αρχικά σχέδια του L.Lange και κατόπιν του E.Ziller) ακολουθεί την αρχιτεκτονική τυπολογία των μουσείων του 19ου αιώνα και παρουσιάζει τα παρακάτω κύρια χαρακτηριστικά:

- Μνημειώδες πρόπυλο με ιωνικούς κίονες το οποίο πλαισιώνεται από δύο στοές με παραστάδες συμμετρικά στον άξονα.
- Η κάτοψη ακολουθεί αυστηρή γεωμετρία με έντονη αξονικότητα και συμμετρία δημιουργώντας ομοιογενείς επιμήκεις χώρους γύρω από αίθρια.
- Το κτήριο οργανώνεται γύρω από έναν κύριο δακτύλιο κίνησης στον οποίο προσαρτώνται μικρότεροι χώροι έκθεσης.

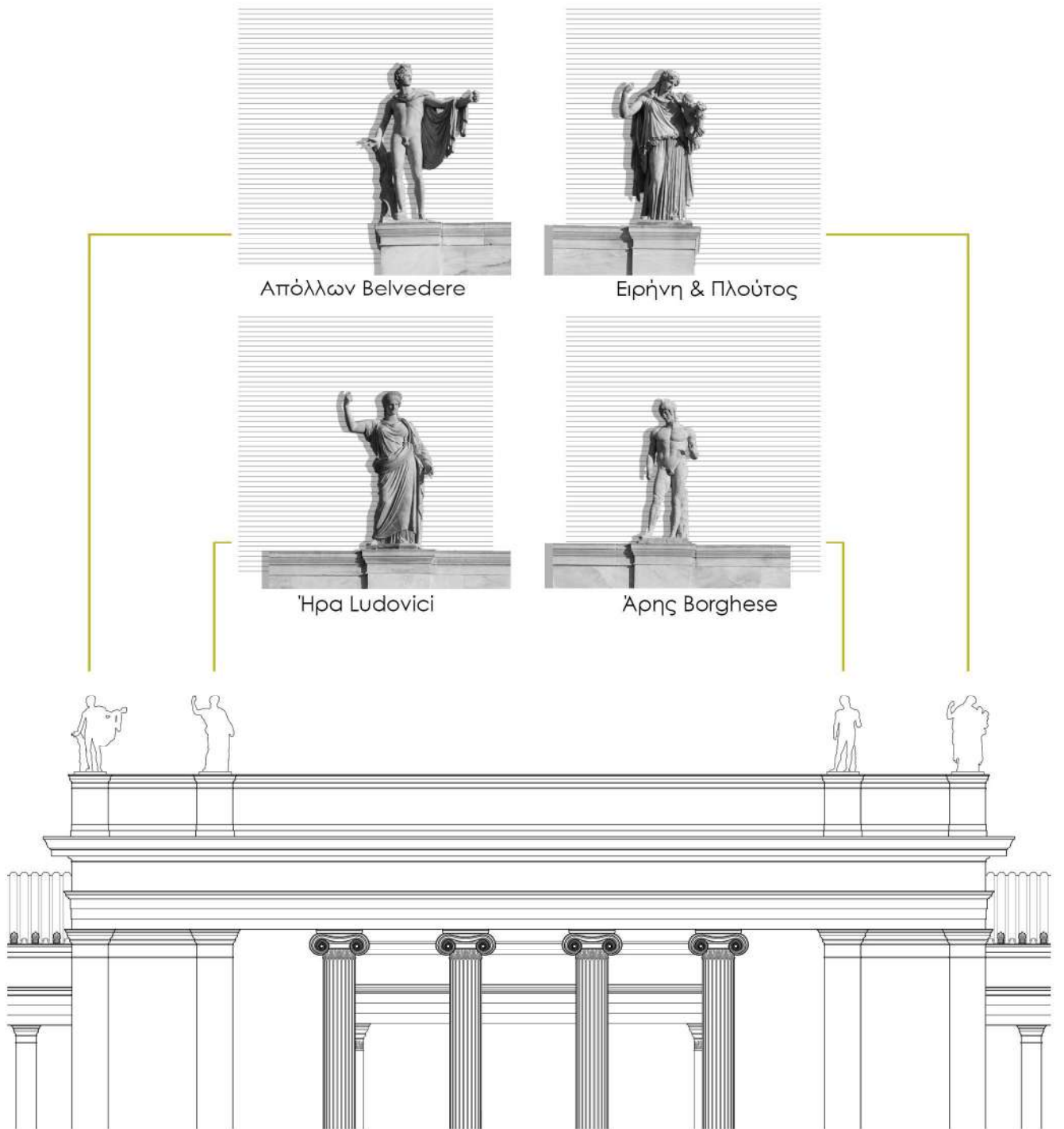
Κάτοψη Ε.Α.Μ. 1890

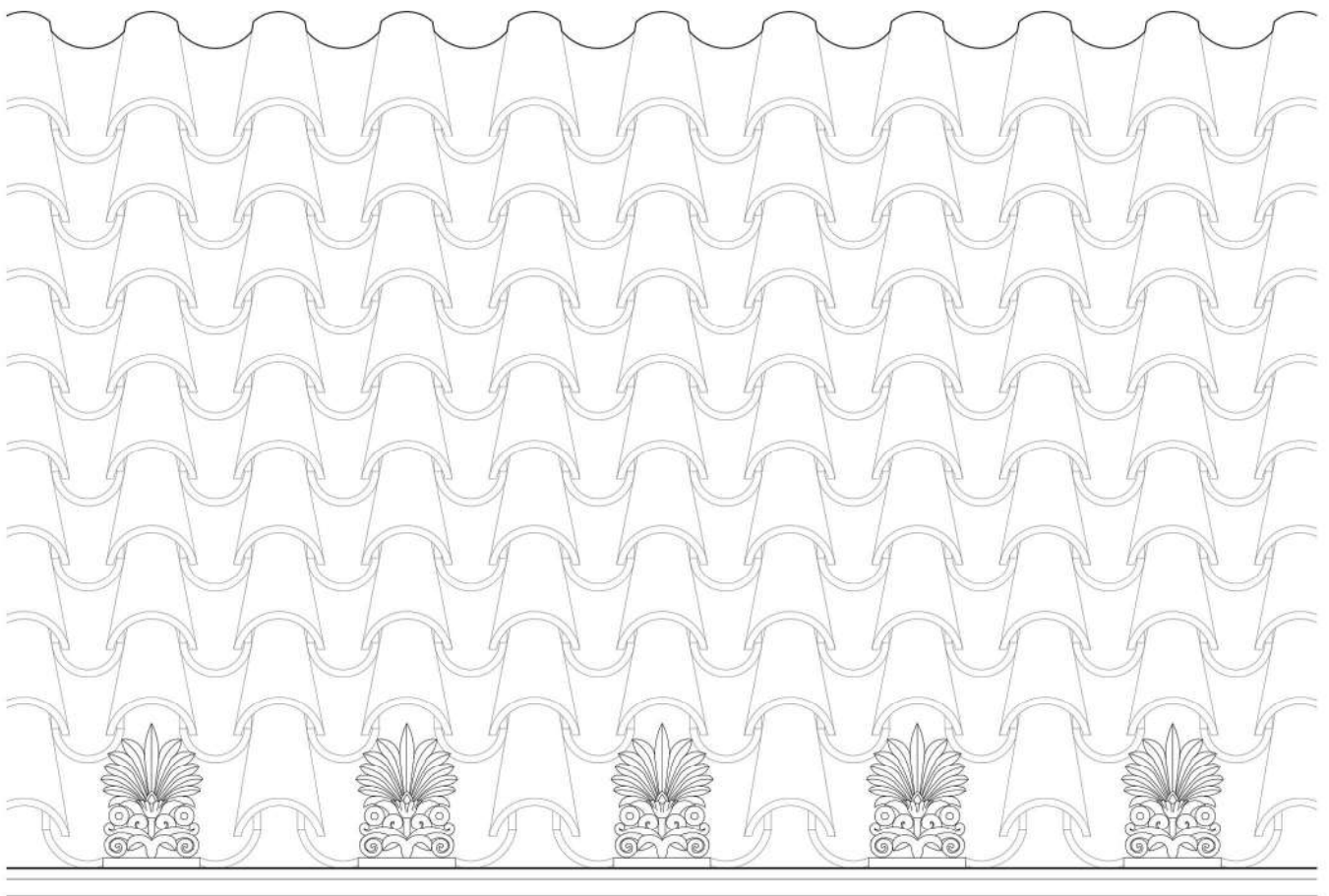
- **1880:** Τοποθέτηση έξι πήλινων αγαλμάτων στο σθηθιαίο του ιωνικού προπύλου της κύριας όψης. Τα αγάλματα ήταν: η Δήμητρα, ο τύπος της οποίας δεν έχει αναγνωρισθεί, ο Απόλλων του τύπου Belvedere (ρωμαϊκό αντίγραφο του 330 π.Χ., ίσως του γλύπτη Λεωχάρους), η Ήρα με κεφαλή στον τύπο της «Ήρας Ludovisi» (ρωμαϊκό έργο του 40 μ.Χ.), ο Αποξυόμενος (ρωμαϊκό αντίγραφο του 320 π.Χ. του γλύπτη Λυσίππου), το σύμπλεγμα της Ειρήνης και του Πλούτου (ρωμαϊκό αντίγραφο του 370 π.Χ. του Κηφισοδότου) και ο Άρης του τύπου Borghese (ρωμαϊκό αντίγραφο του 420-400 π.Χ., ίσως του γλύπτη Αλκαμένους).

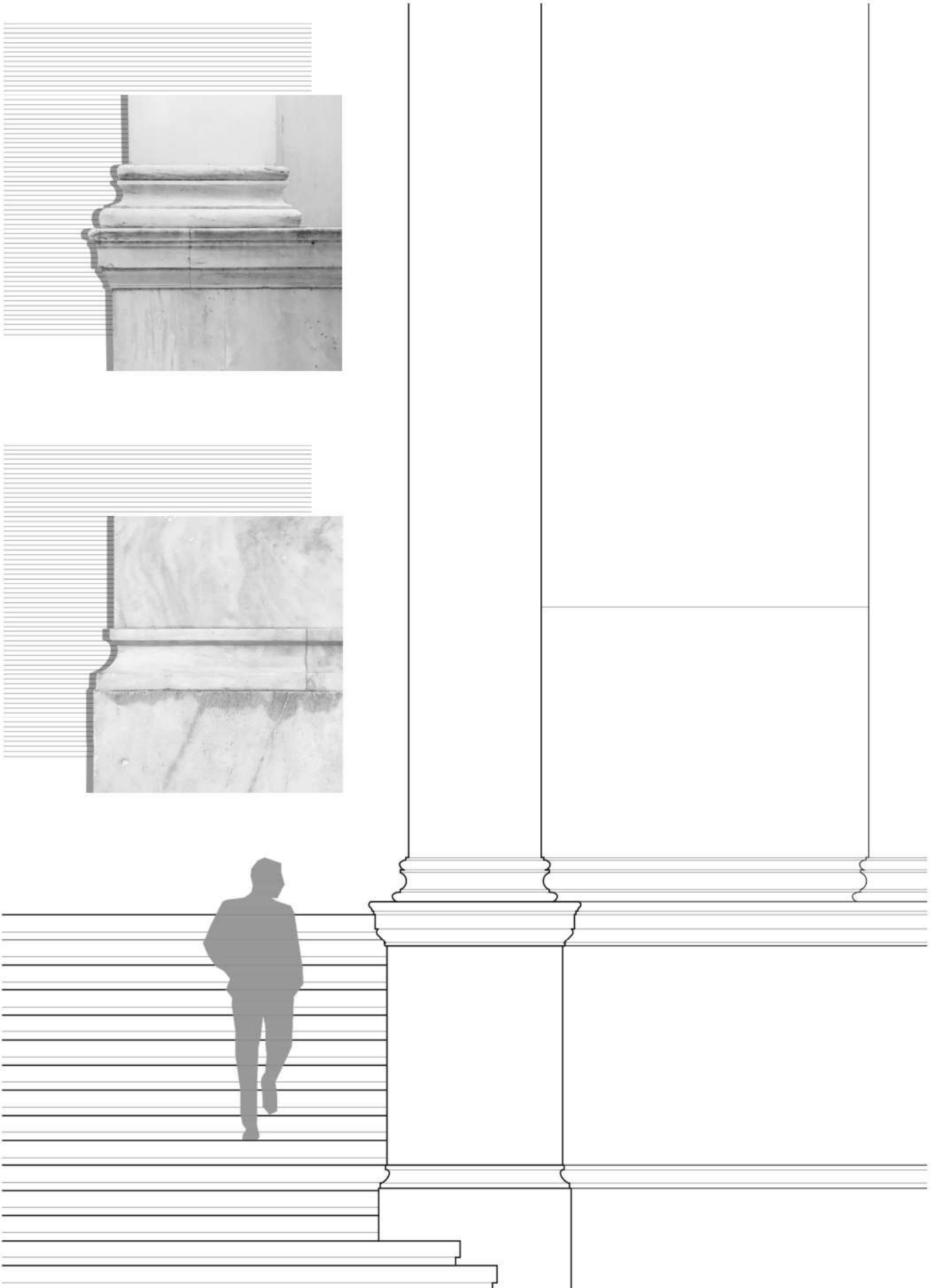
- **1945:** Απομάκρυνση λόγω φθοράς των αγαλμάτων της Δήμητρας και του Άρη, απομάκρυνση και αντικατάσταση του Αποξυομένου με το πήλινο αντίγραφο του αγάλματος του Διαδουμένου αθλητή από τον διάκοσμο της επίστεψης του Ιλίου Μελάθρου.

- **1999:** Απομάκρυνση όλων των αγαλμάτων από το σθηθιαίο λόγω φθοράς από τον σεισμό.

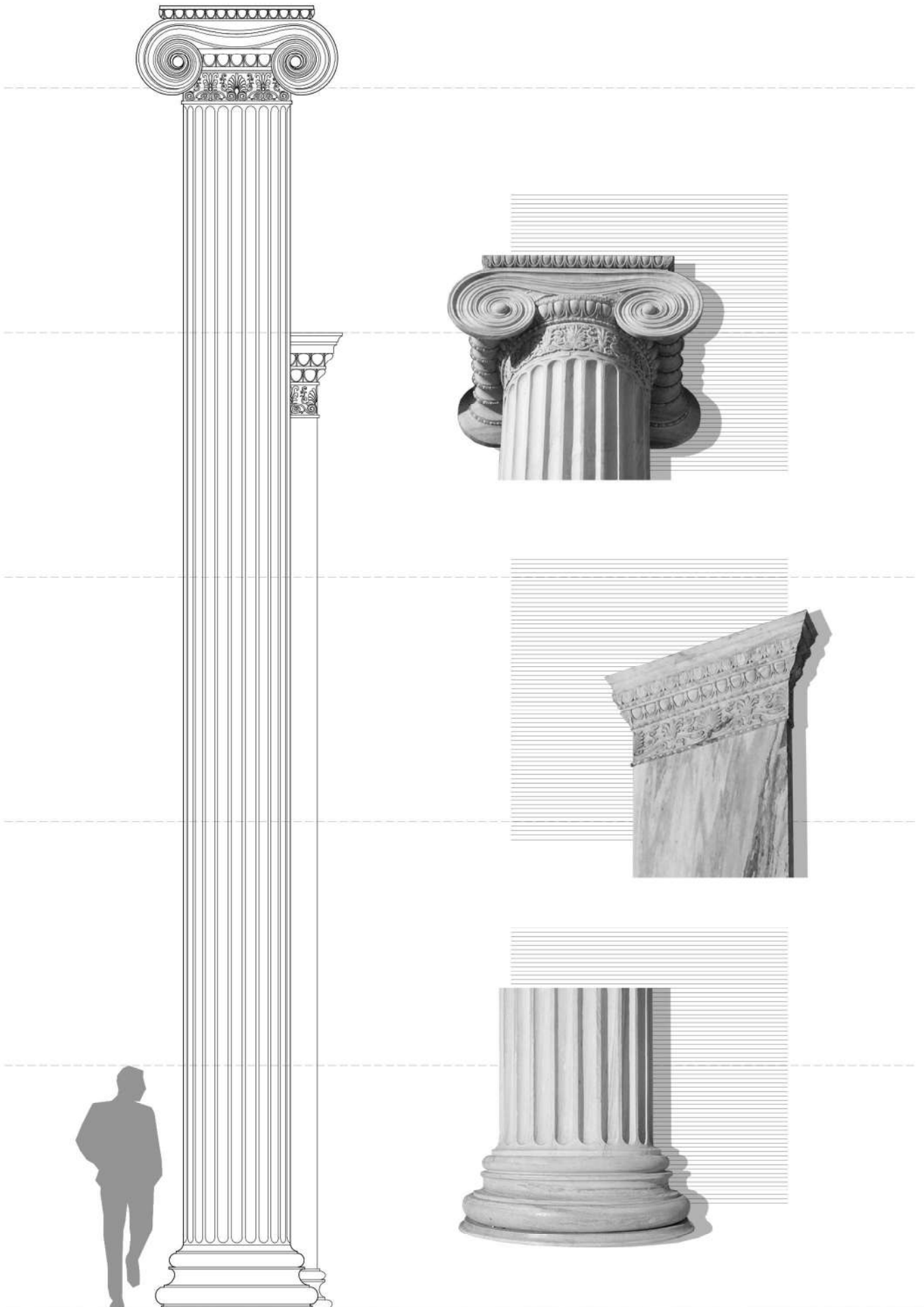
- **2009:** Τοποθέτηση καινούργιων αντιγράφων των τεσσάρων αρχικών αγαλμάτων. Τα αγάλματα κατασκευάστηκαν από ειδική τσιμεντοκονία στην απόχρωση του πηλού κι διαθέτουν εσωτερικό οπλισμό

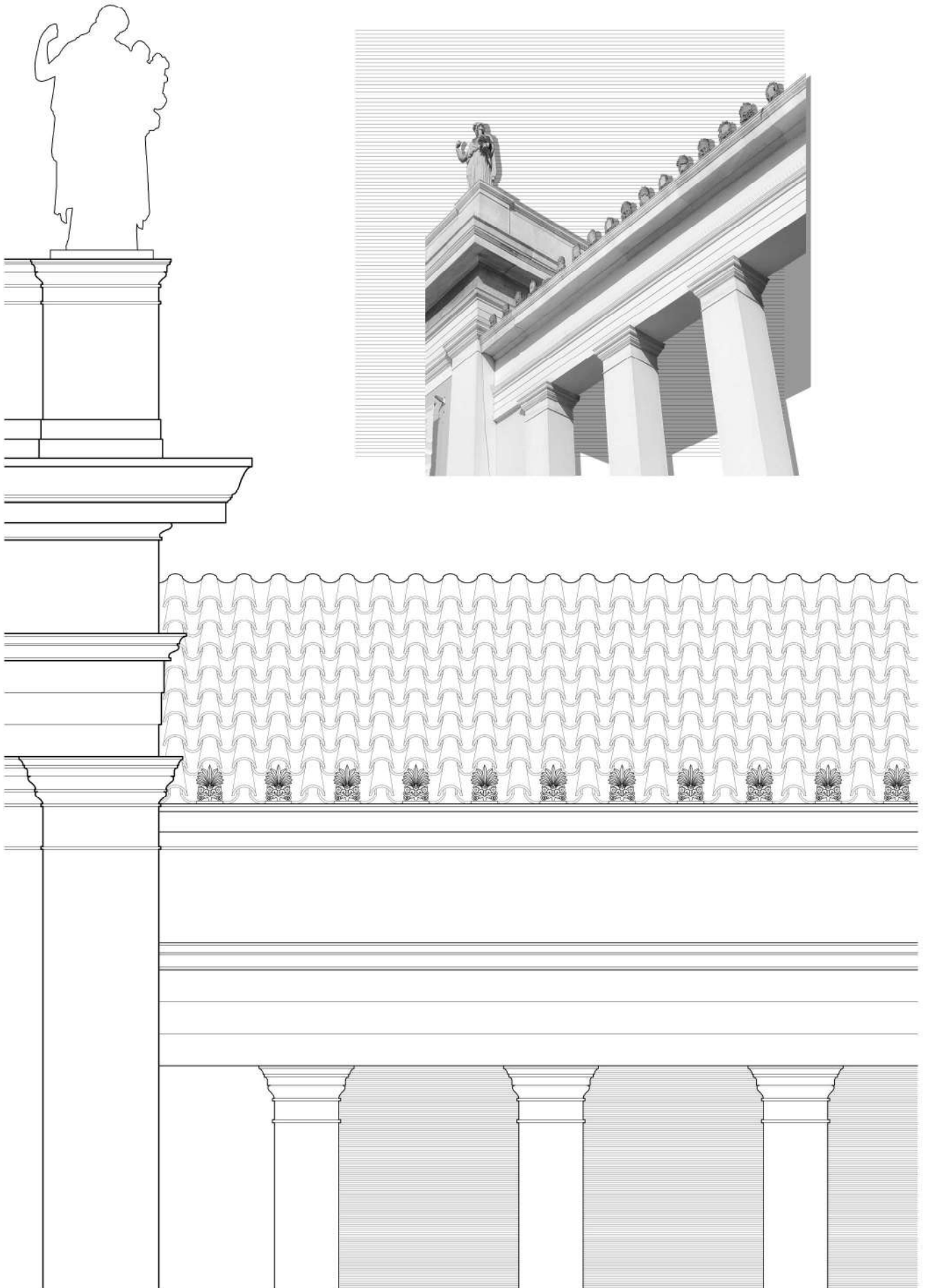

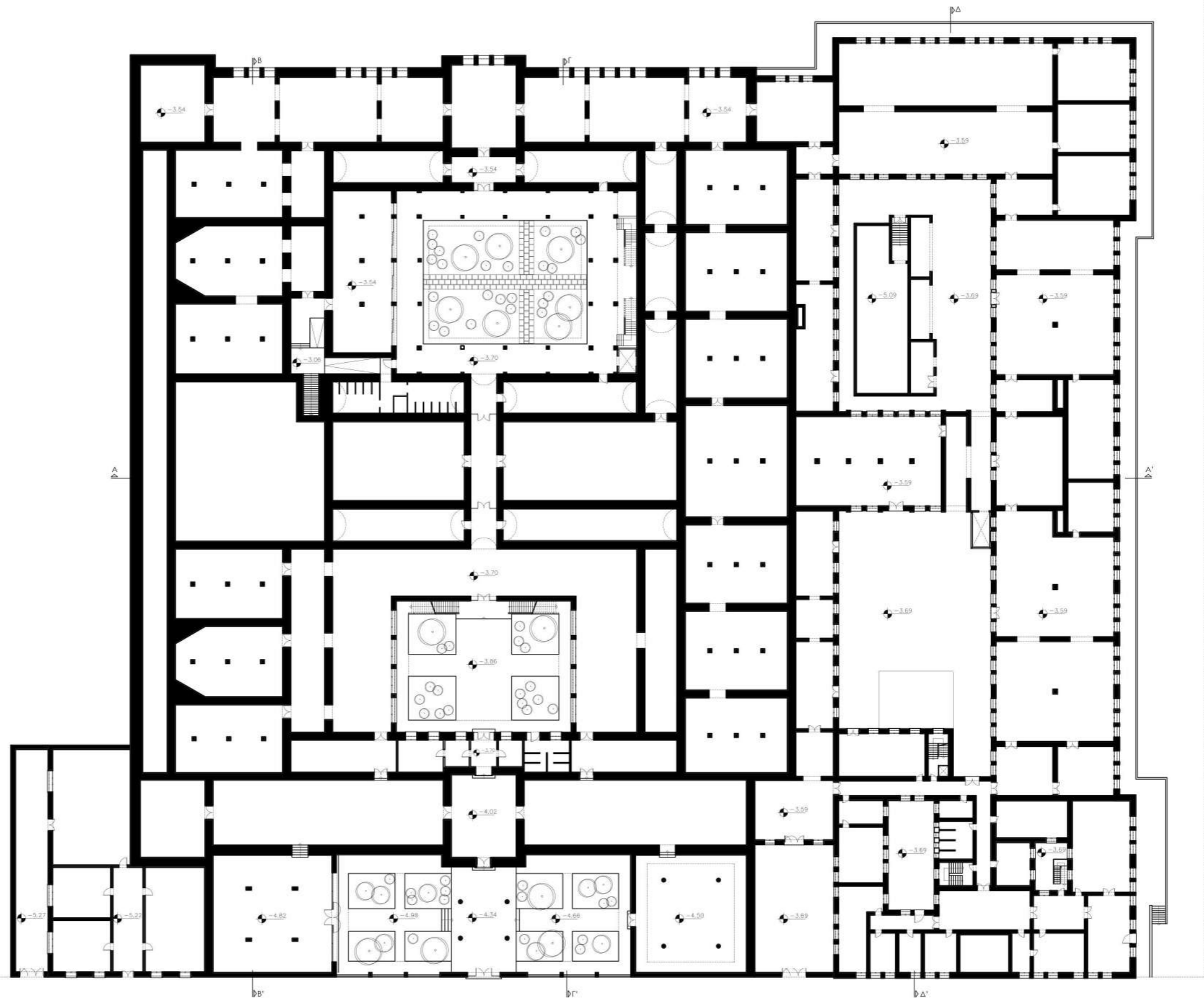

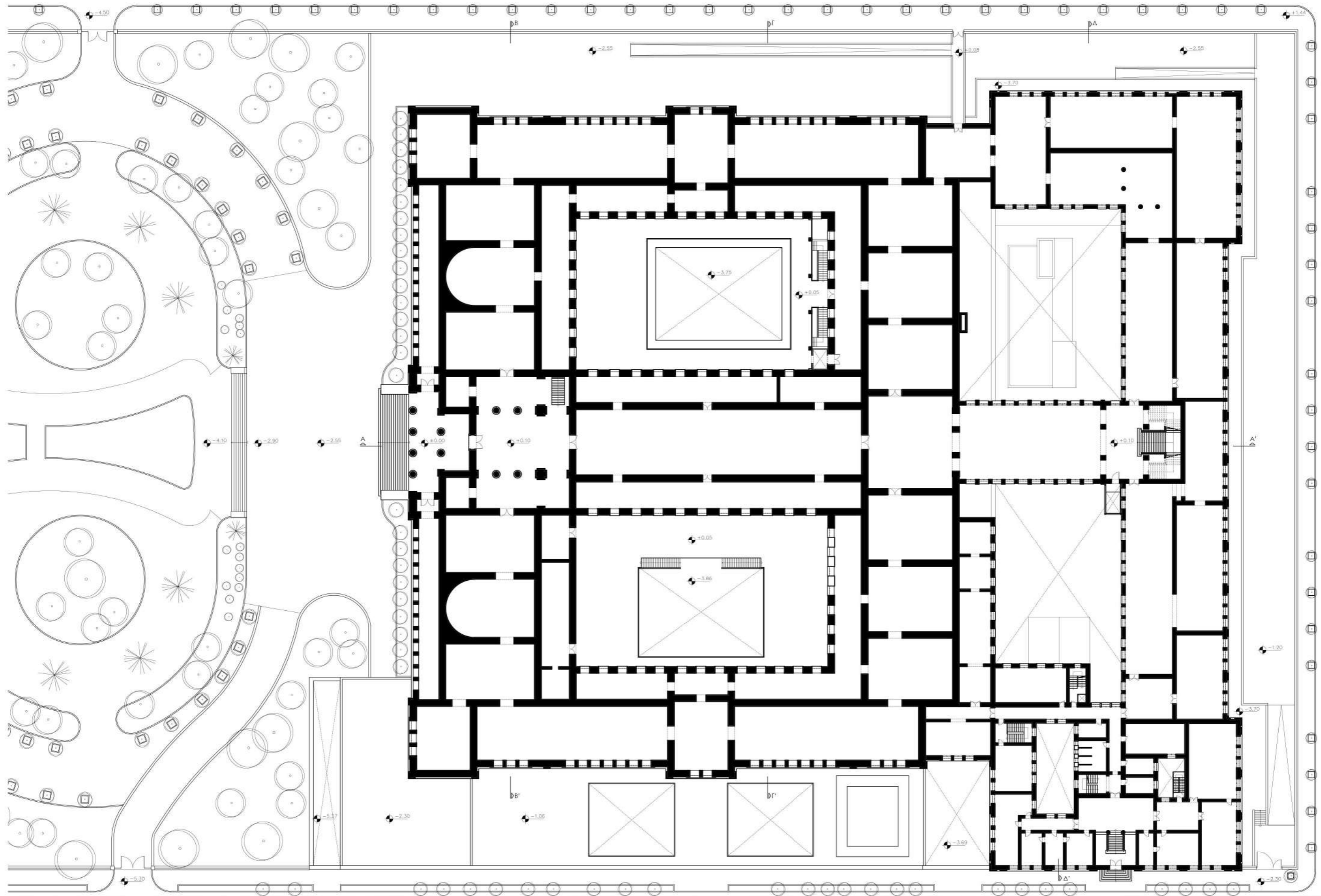

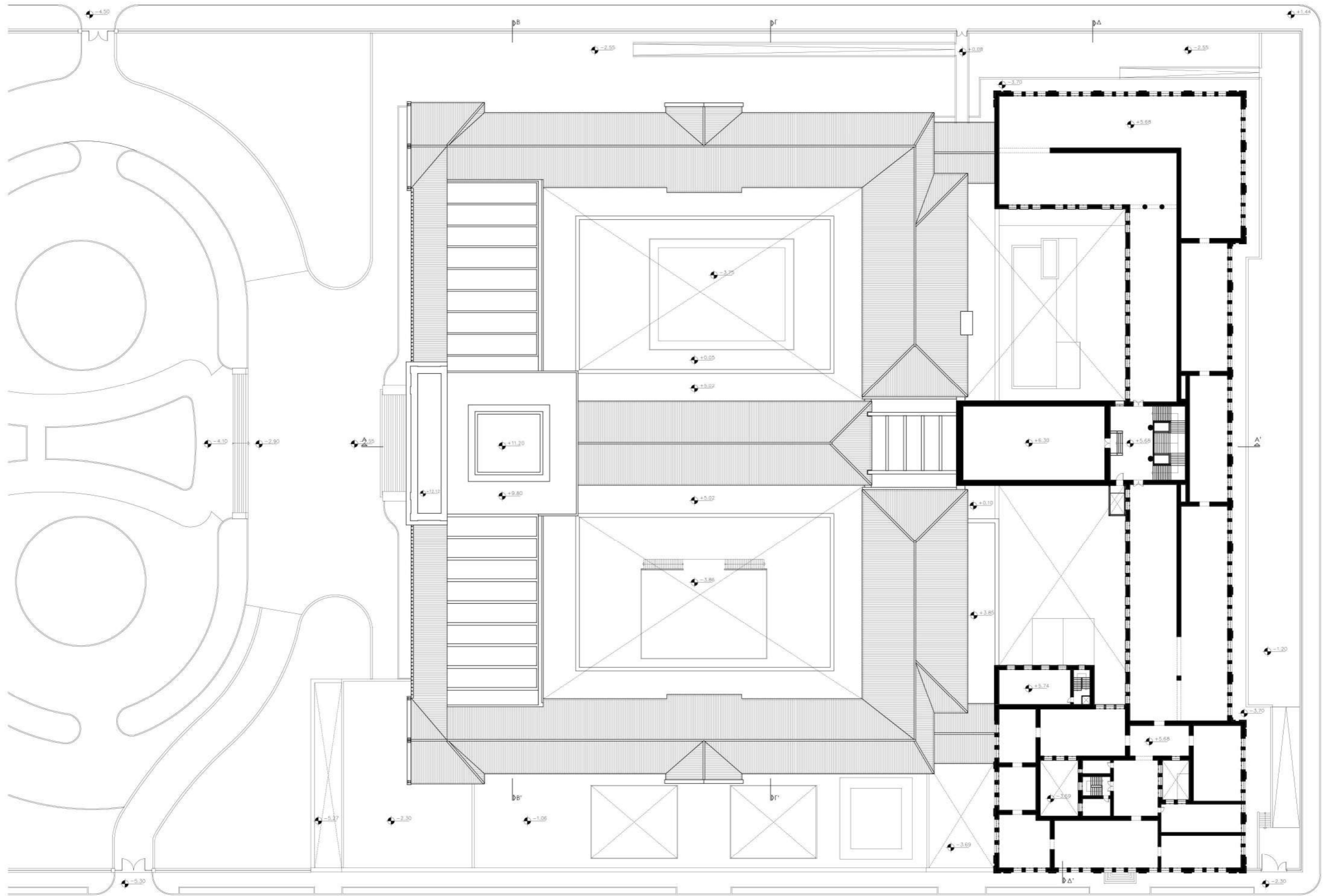

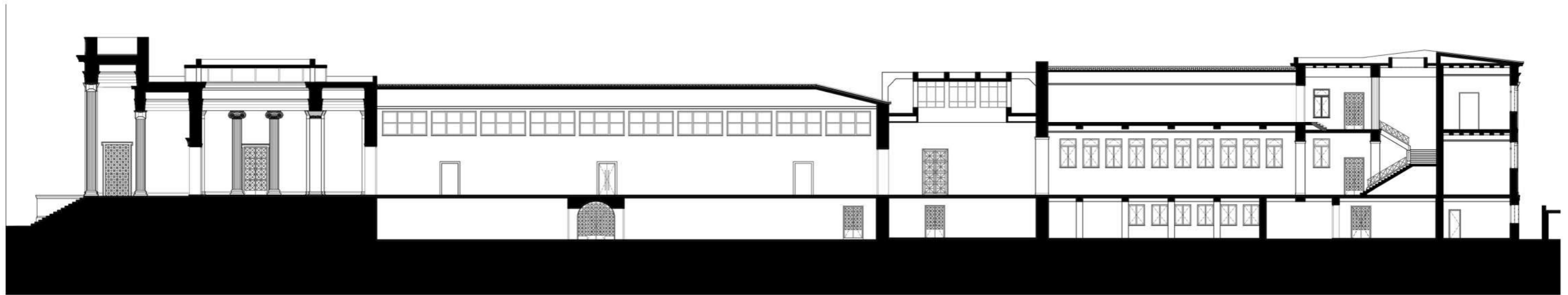
B3.1 ΚΑΤΟΨΗ ΥΠΟΓΕΙΟΥ (ΕΠΙΠΕΔΟ -3.70)

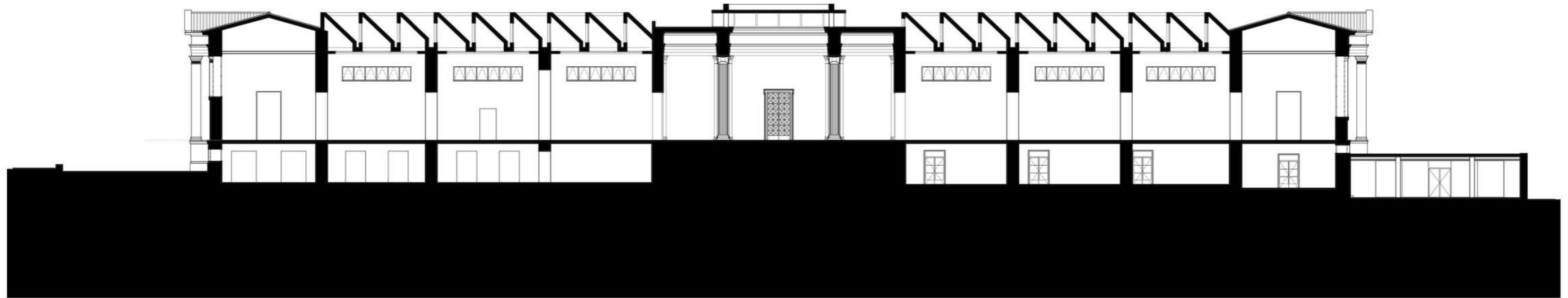
B3.2 ΚΑΤΩΦΗ ΕΠΙΠΕΔΟΥ +0.00

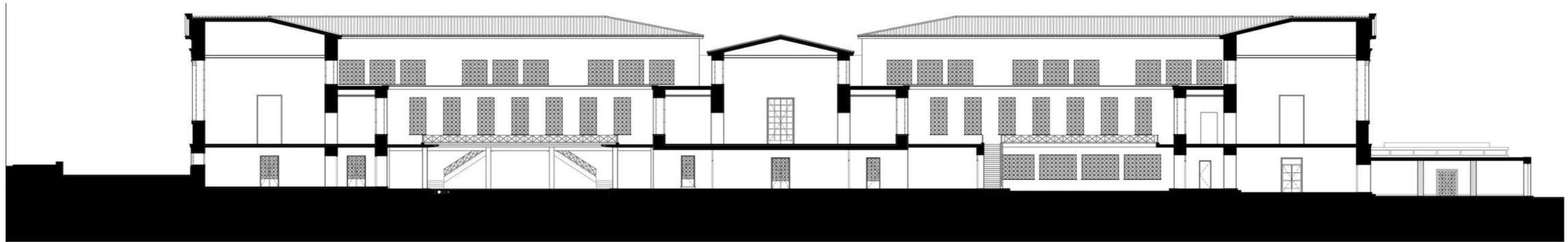
B3.3 ΚΑΤΩΦΗ ΕΠΙΠΕΔΟΥ +5.68

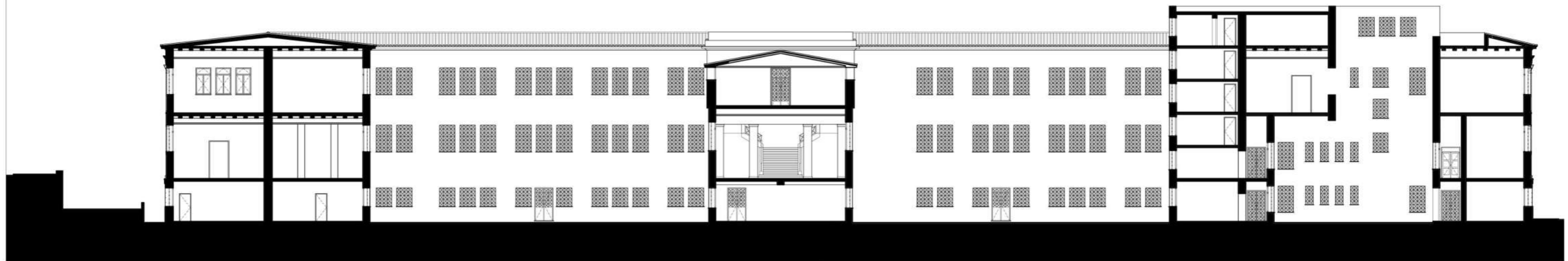
TOMH A - A'

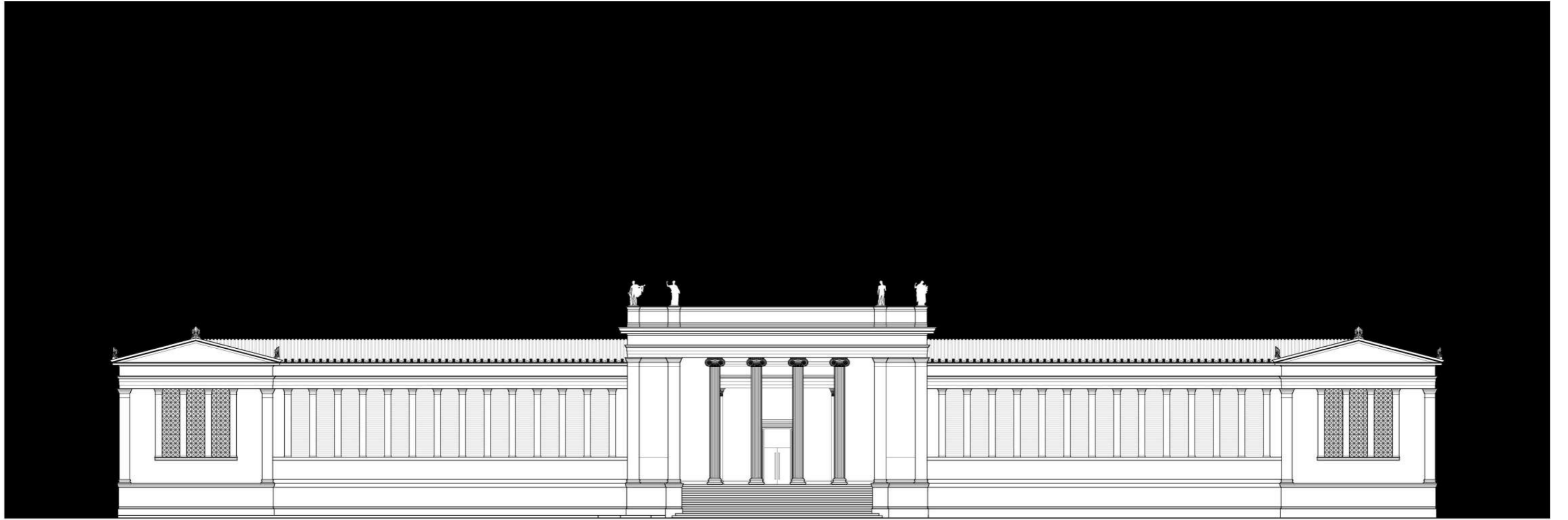
TOMH B - B'

ΤΟΜΗ Γ - Γ'

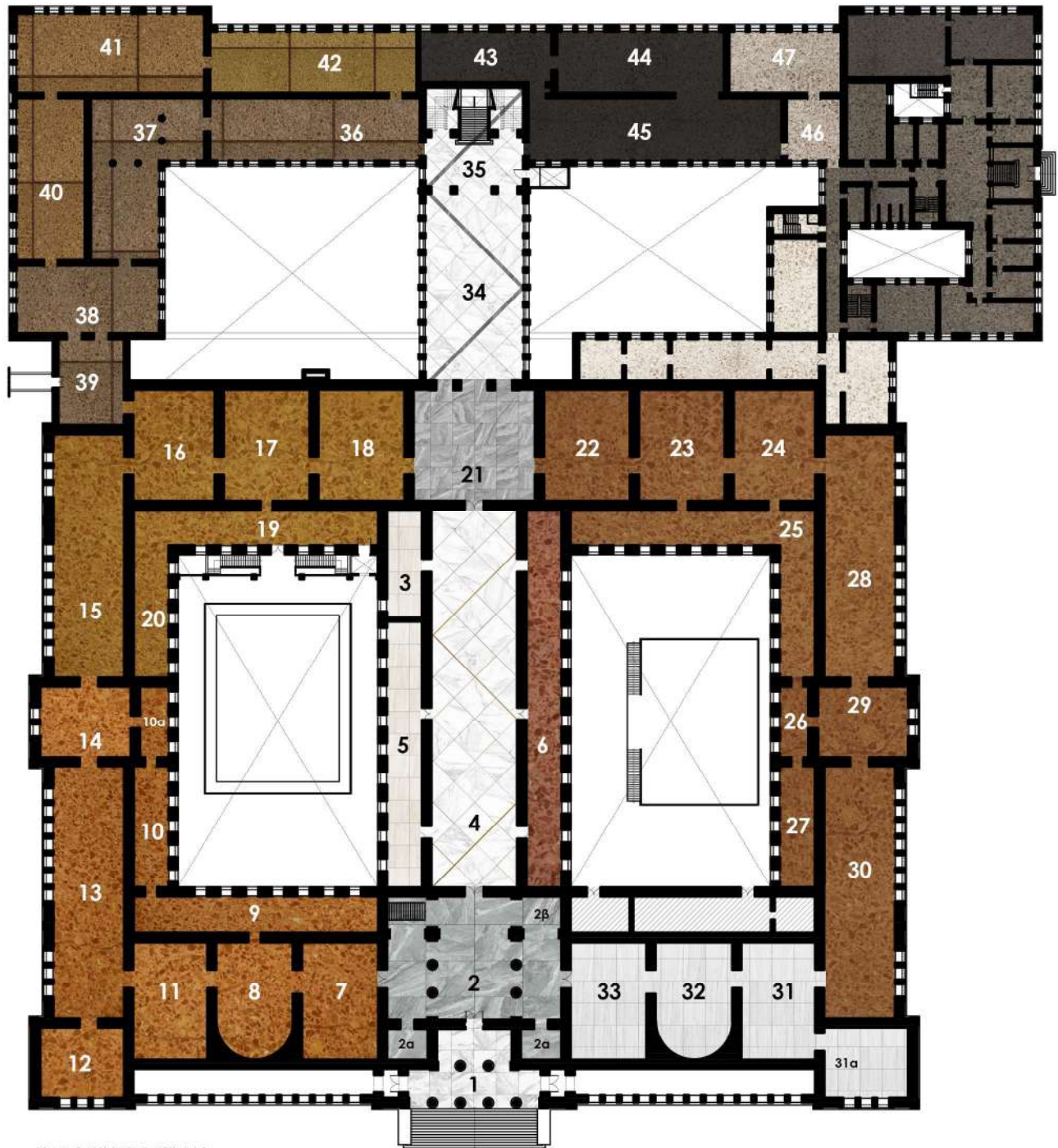
ΤΟΜΗ Δ - Δ'

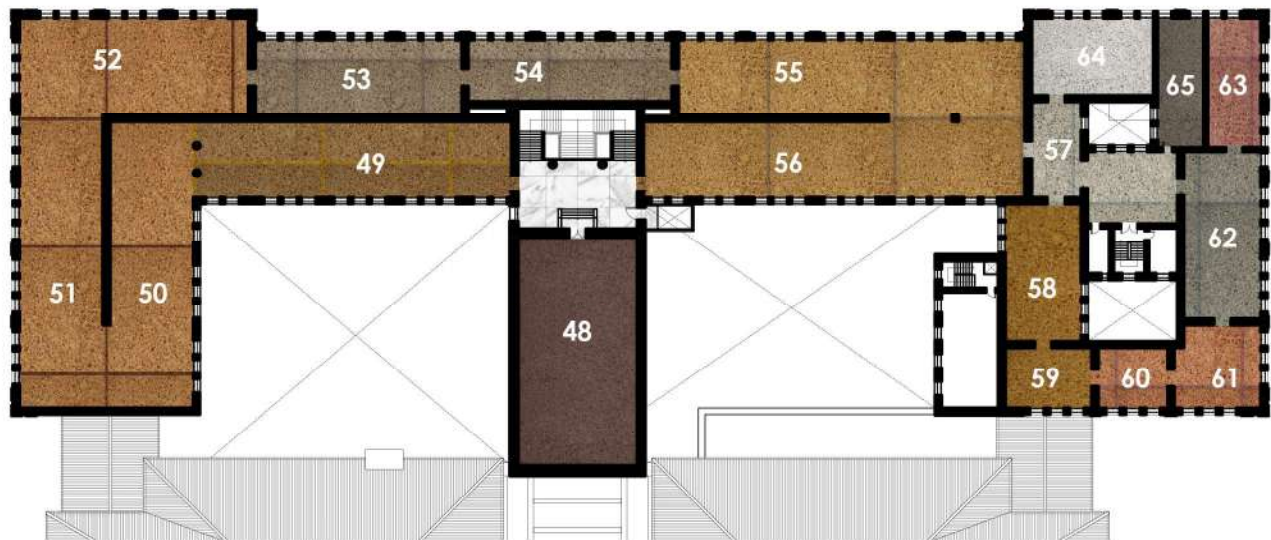
ΚΑΤΟΨΗ ΥΠΟΓΕΙΟΥ

1. Επιγραφικό Μουσείο	8. Ξυλουργείο
2. Καφετέρια	9. Μαρμαράδικο
3. Πωλητήριο	10. Εργαστήριο Συντήρησης
Γλυπτών
4. Χώροι γραφείων	11. Εργαστήρια
5. Αποθήκες αρχαιοτήτων	12. Λεβητοστάσιο
6. Αποθήκες	
7. Θεμελίωση - Μπάζωμα	

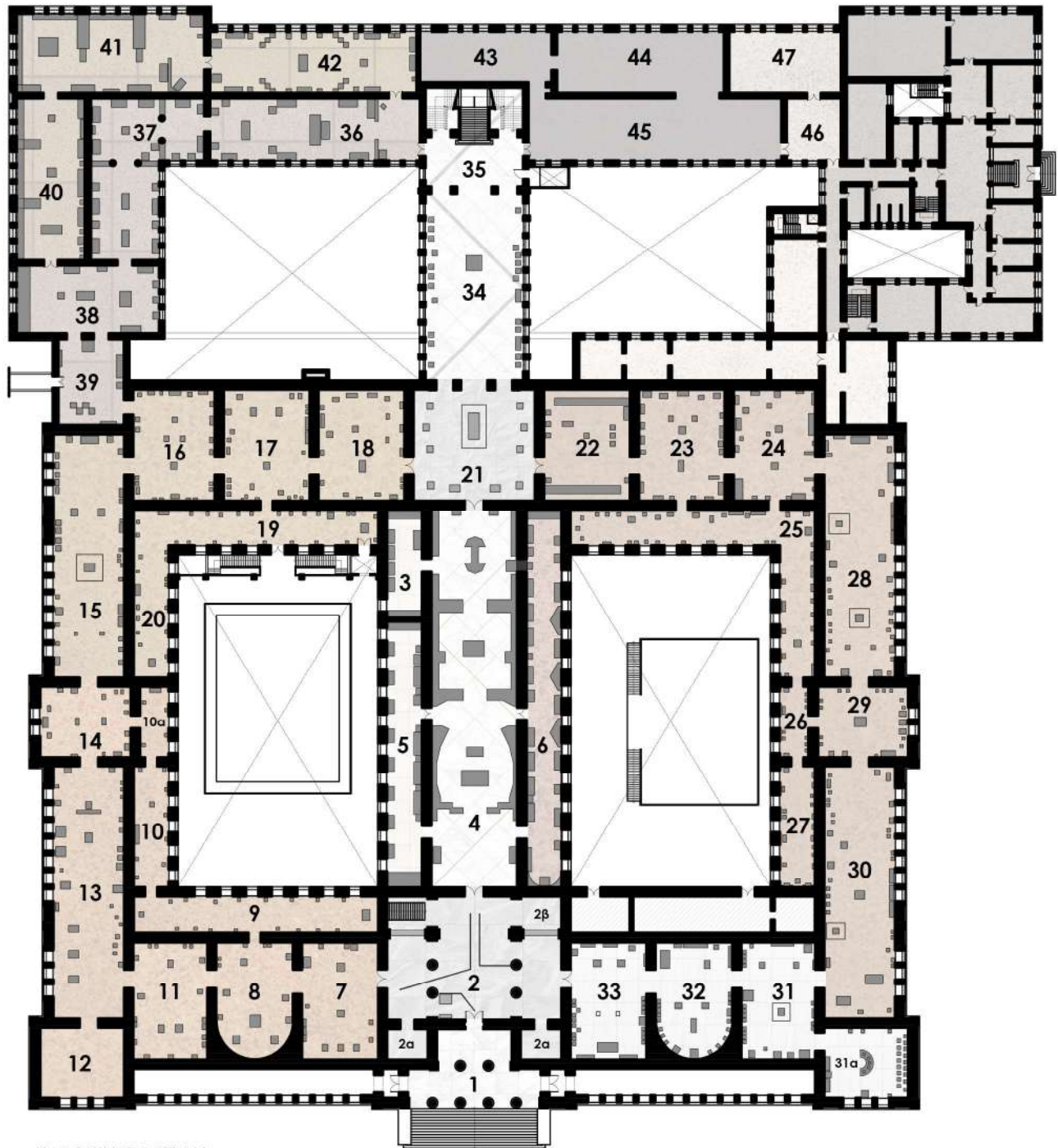
ΚΑΤΟΨΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

	1. Είσοδος		7-14. Αρχαϊκή περίοδος		40-41. Αιγυπτιακή Συλλογή
	2. Προθάλαμος		15-20. Κλασική περίοδος		42. Συλλογή Σταθάτου
	2α. Φύλαξη αντικειμένων		21-29. Ελληνιστική περίοδος		43-45. Περιοδικές Εκθέσεις
	2β. Εκδοτήρια εισιτηρίων		30-33. Ρωμαϊκή περίοδος		46-47. Αίθουσα Διαλέξεων
	3-4. Μυκηναϊκή συλλογή		34-35. Αίθουσα Βωμού		Βιβλιοθήκη
	5. Νεολιθική συλλογή		36-39. Συλλογή Χαλκών		Χώροι γραφείων
	6. Κυκλαδική συλλογή				Εργαστήρια

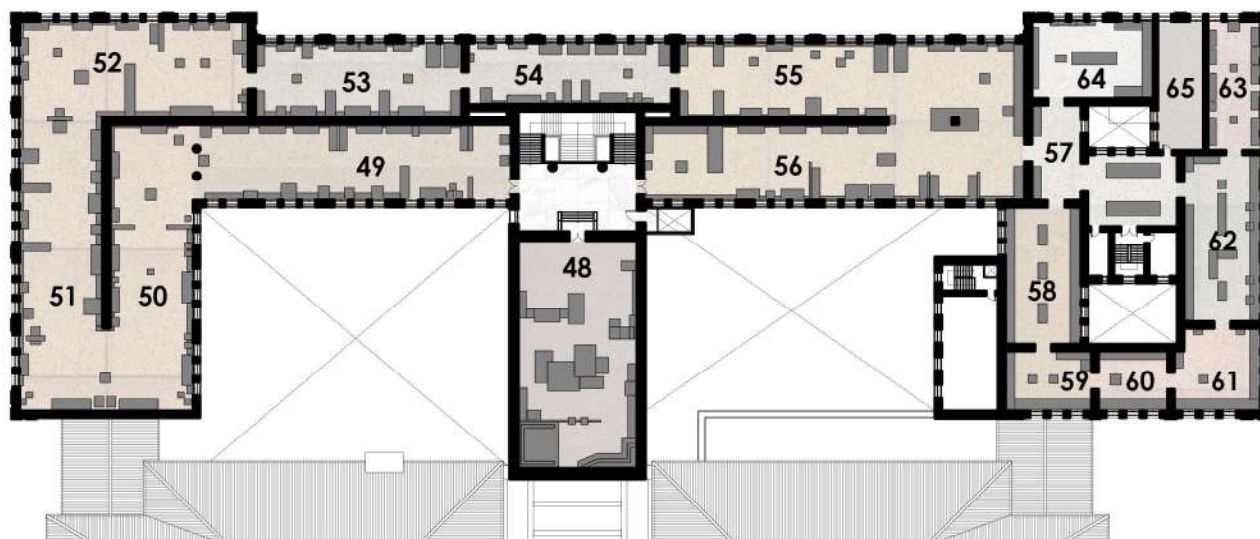
ΚΑΤΟΨΗ ΟΡΟΦΟΥ

● 48. Συλλογή Αρχαιοτήτων Θήρας	● 58-59. Πήλινα Ειδώλια
● 49-57. Συλλογή Αγγείων:	● 60-61. Συλλογή Βλαστού – Σερπιέρη
● 49. Γεωμετρική περίοδος	● 62. Συλλογή Χρυσών Κοσμημάτων
● 50-52. Αρχαϊκή περίοδος	● 63. Συλλογή Γυάλινων Σκευών
● 53-54. Κλασική περίοδος	● 64. Συλλογή Κυπριακών Αρχαιοτήτων
● 55-56. Ύστερη κλασική / πρώιμη Ελληνιστική περίοδος	● 65. Αίθουσα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων
● 57. Ελληνιστική περίοδος	

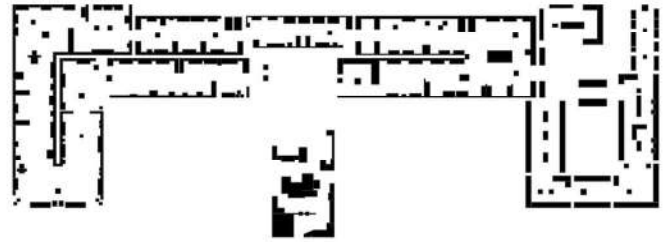
ΚΑΤΟΨΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

1. Είσοδος	7-35. Συλλογή Έργων Γλυπτικής:	40-41. Αιγυπτιακή Συλλογή
2. Προθάλαμος	7-14. Αρχαϊκή περίοδος	42. Συλλογή Σταθάτου
2α. Φύλαξη αντικειμένων	15-20. Κλασική περίοδος	43-45. Περιοδικές Εκθέσεις
2β. Εκδοτήρια εισιτηρίων	21-29. Ελληνιστική περίοδος	46-47. Αίθουσα Διαλέξεων
3-4. Μυκηναϊκή συλλογή	30-33. Ρωμαϊκή περίοδος	Βιβλιοθήκη
5. Νεολιθική συλλογή	34-35. Αίθουσα Βωμού	Χώροι γραφείων
6. Κυκλαδική συλλογή	36-39. Συλλογή Χαλκών	Εργαστήρια

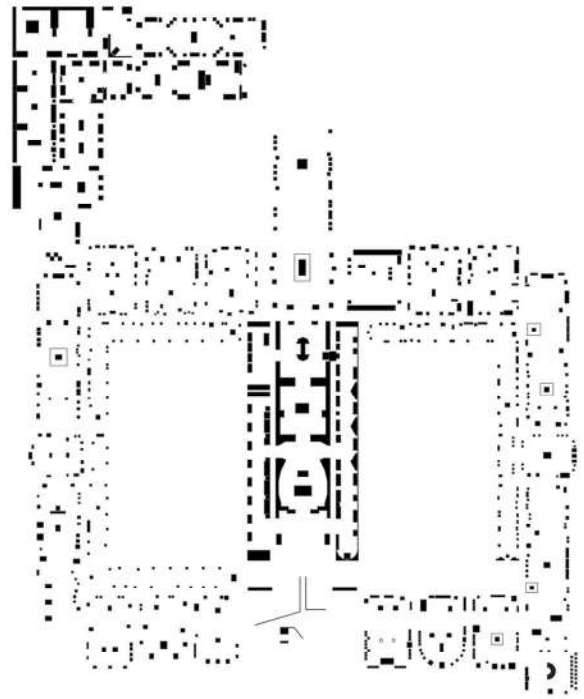
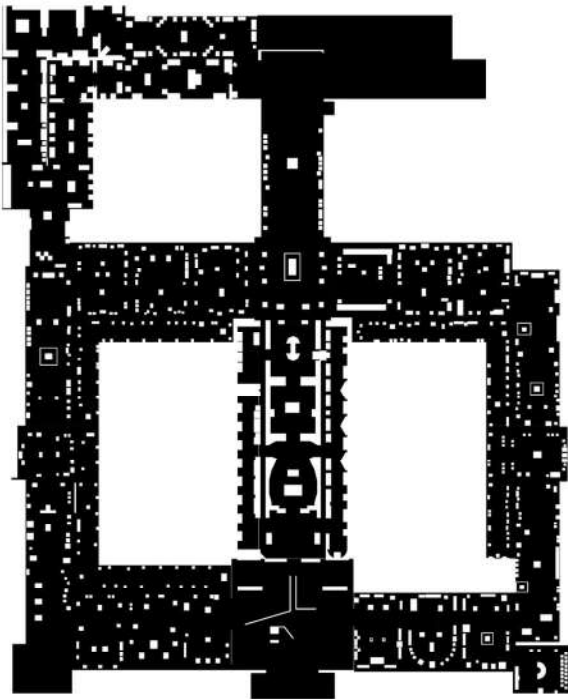

ΚΑΤΩΨΗ ΟΡΟΦΟΥ

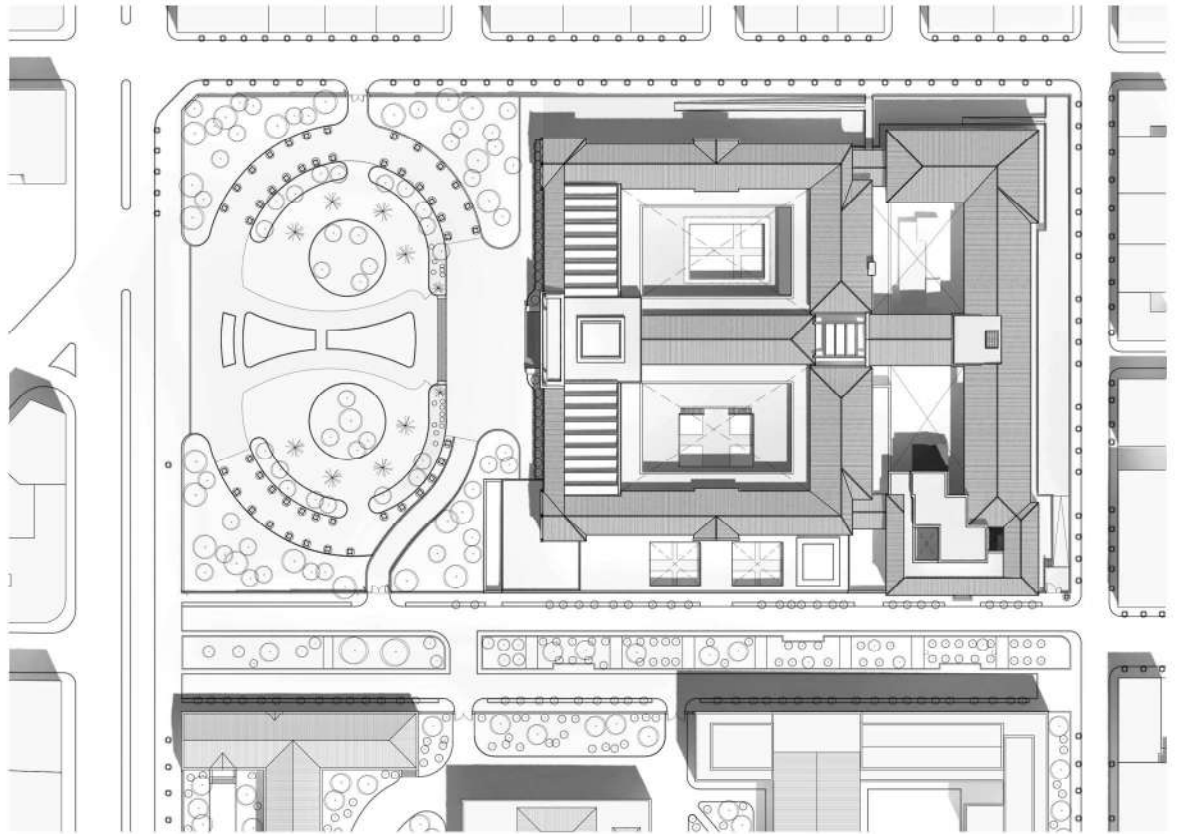
● 48. Συλλογή Αρχαιοτήτων Θήρας	● 58-59. Πήλινα Ειδώλια
● 49-57. Συλλογή Αγγείων:	● 60-61. Συλλογή Βλαστού – Σερπιέρη
● 49. Γεωμετρική περίοδος	● 62. Συλλογή Χρυσών Κοσμημάτων
● 50-52. Αρχαϊκή περίοδος	● 63. Συλλογή Γυάλινων Σκευών
● 53-54. Κλασική περίοδος	● 64. Συλλογή Κυπριακών Αρχαιοτήτων
● 55-56. Ύστερη κλασική / πρώιμη Ελληνιστική περίοδος	● 65. Αίθουσα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων
● 57. Ελληνιστική περίοδος	

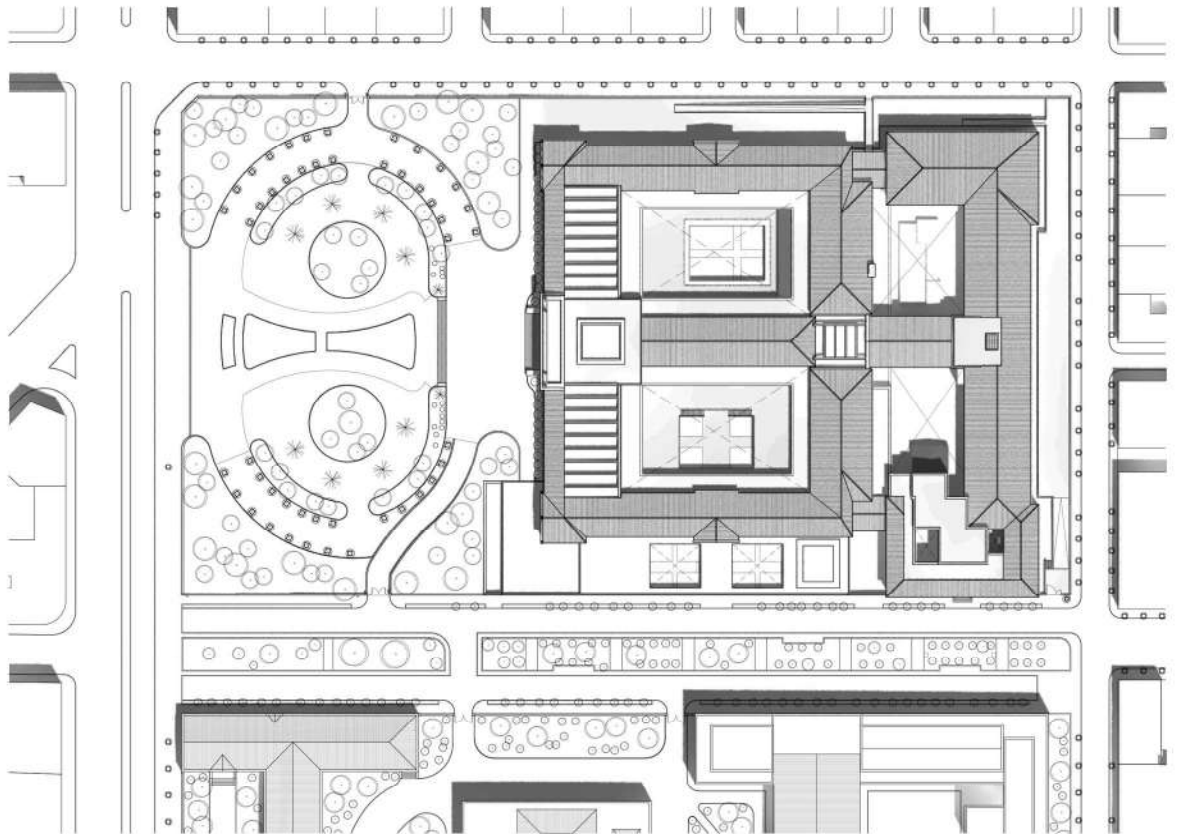
ΓΡΑΦΗΜΑ ΟΡΟΦΟΥ

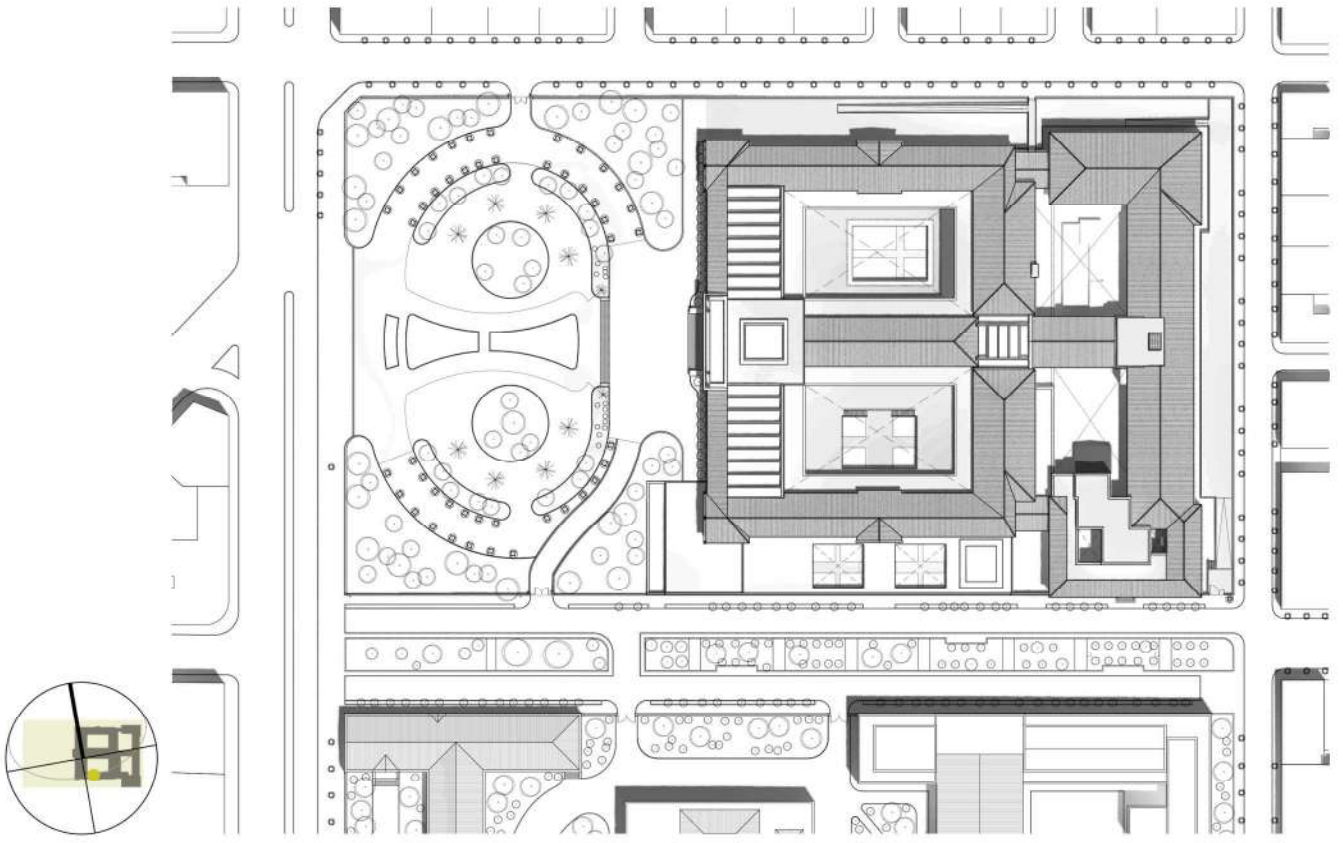
ΓΡΑΦΗΜΑ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

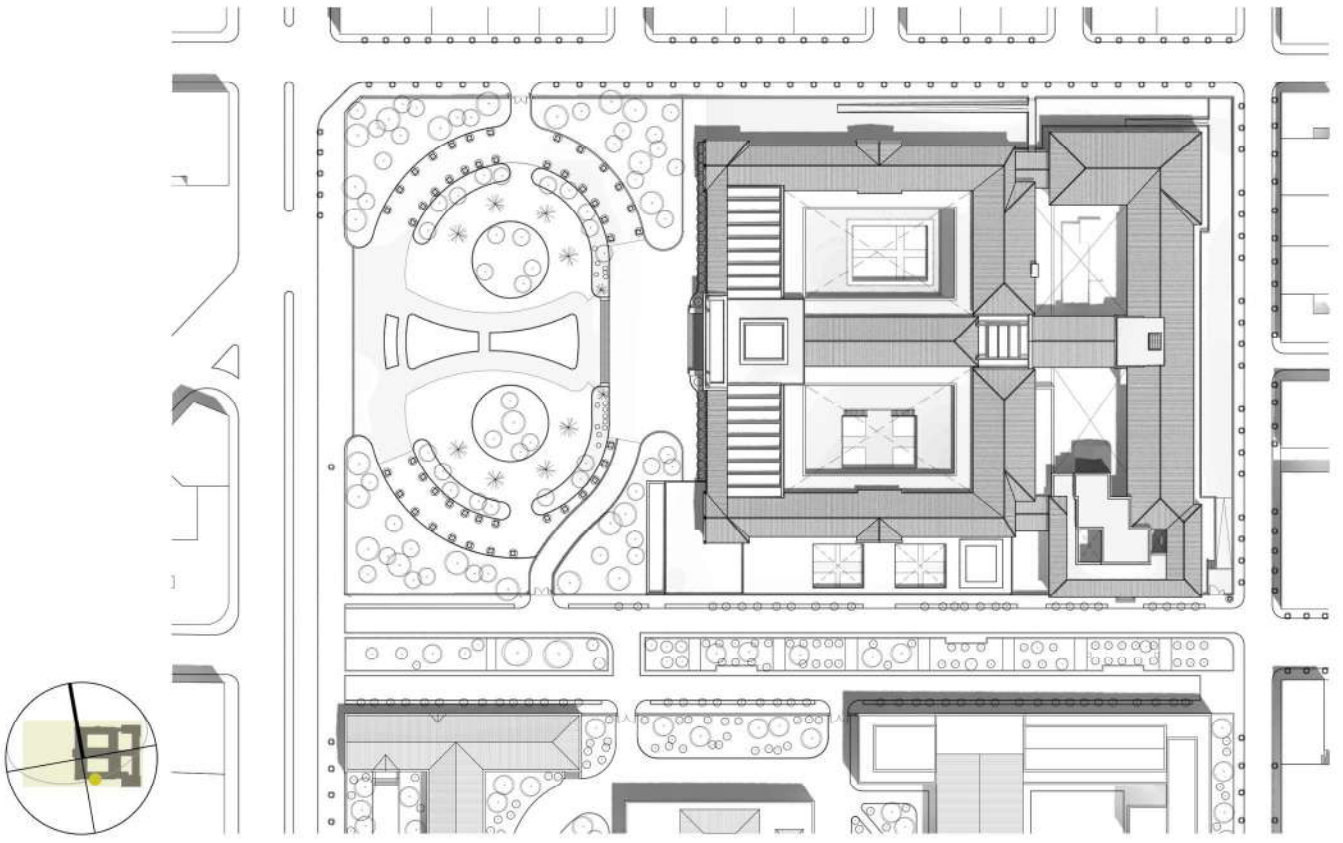
10 Απριλίου 2022 - 12:00 μ.μ.

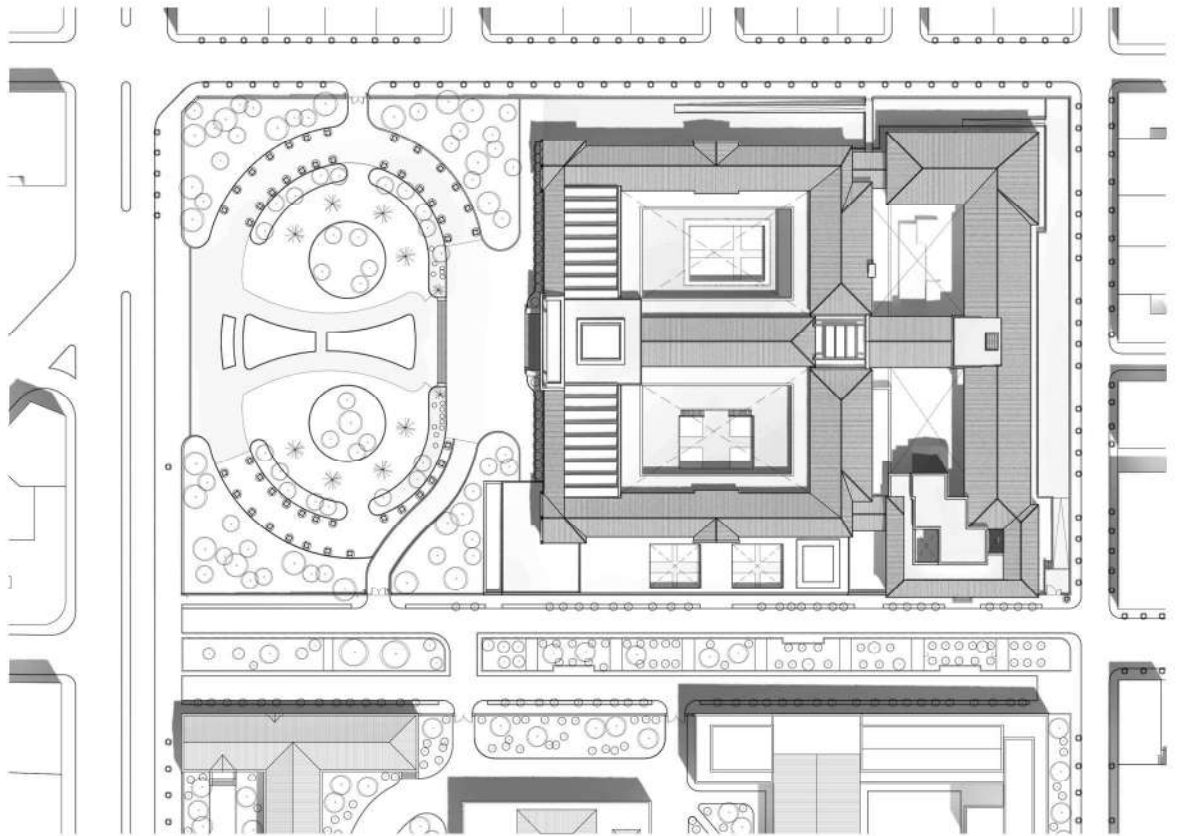
18 Μαΐου 2022 - 12:00 μ.μ.

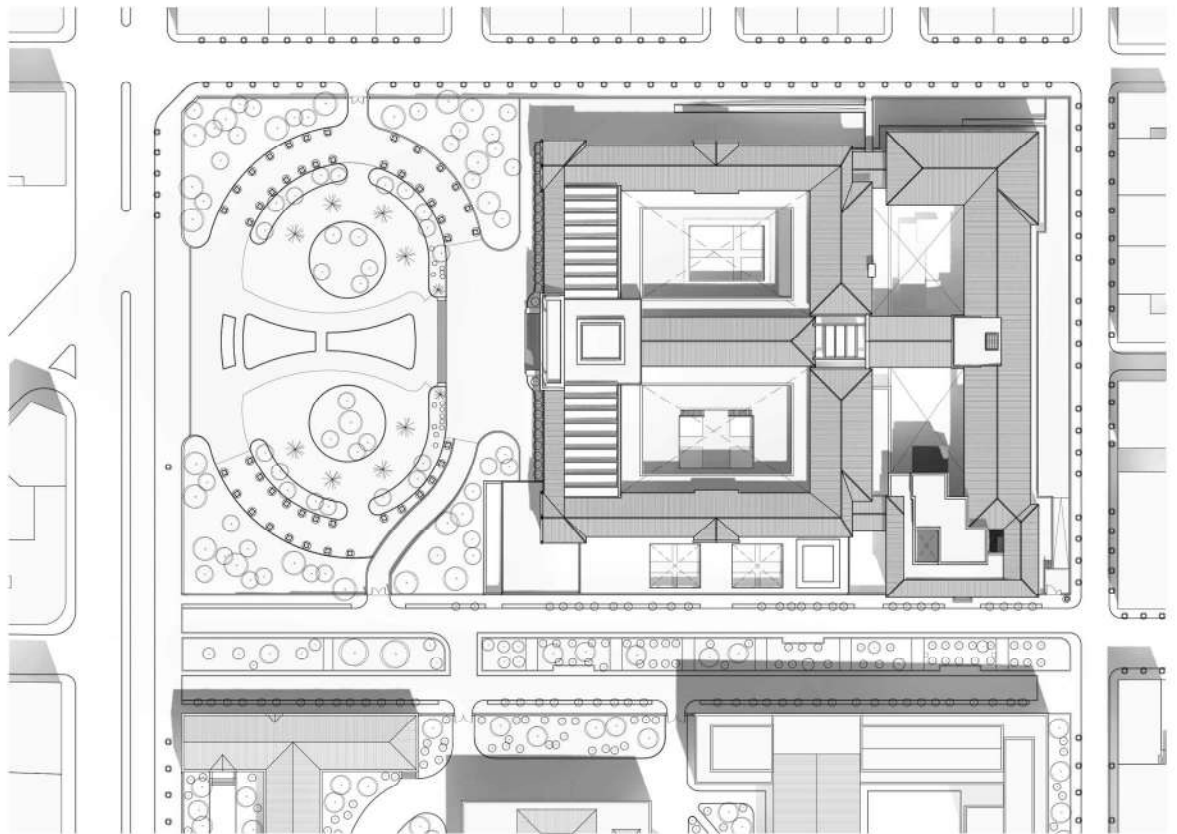
13 Ιουνίου 2022 - 12:00 μ.μ.

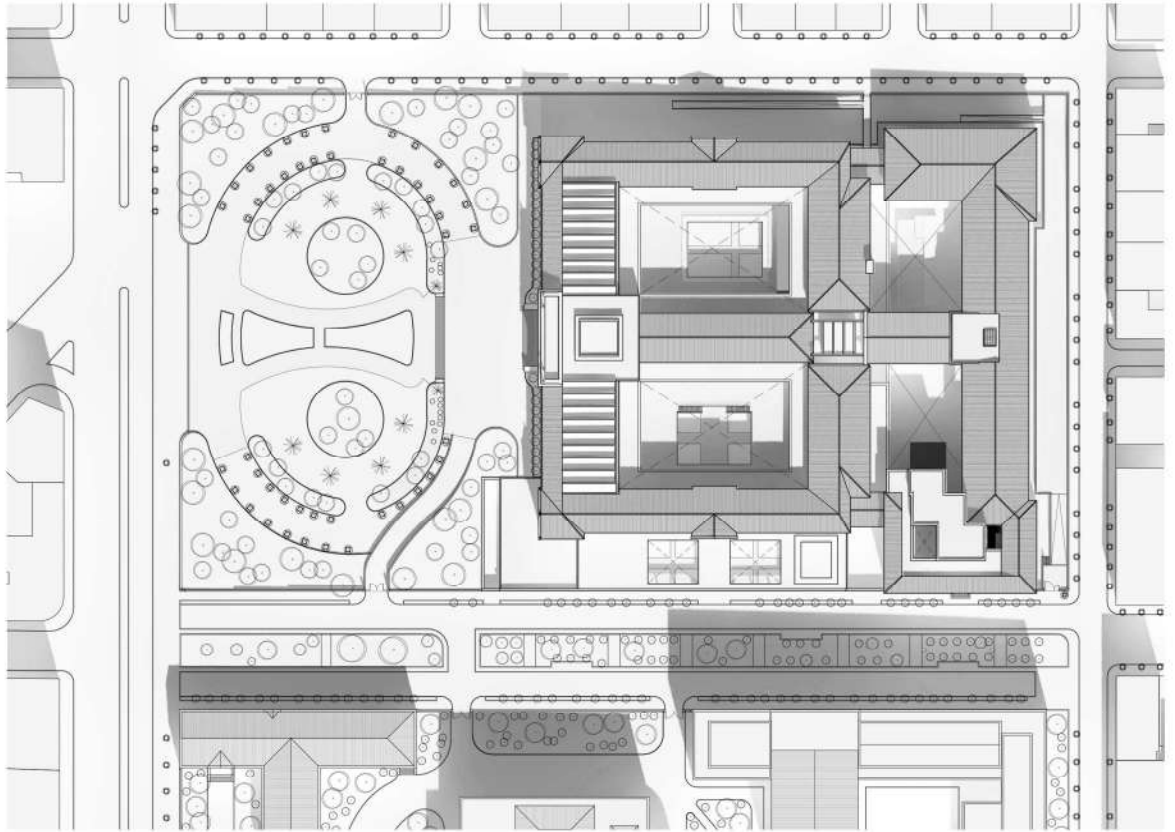
25 Ιουλίου 2022 - 12:00 μ.μ.

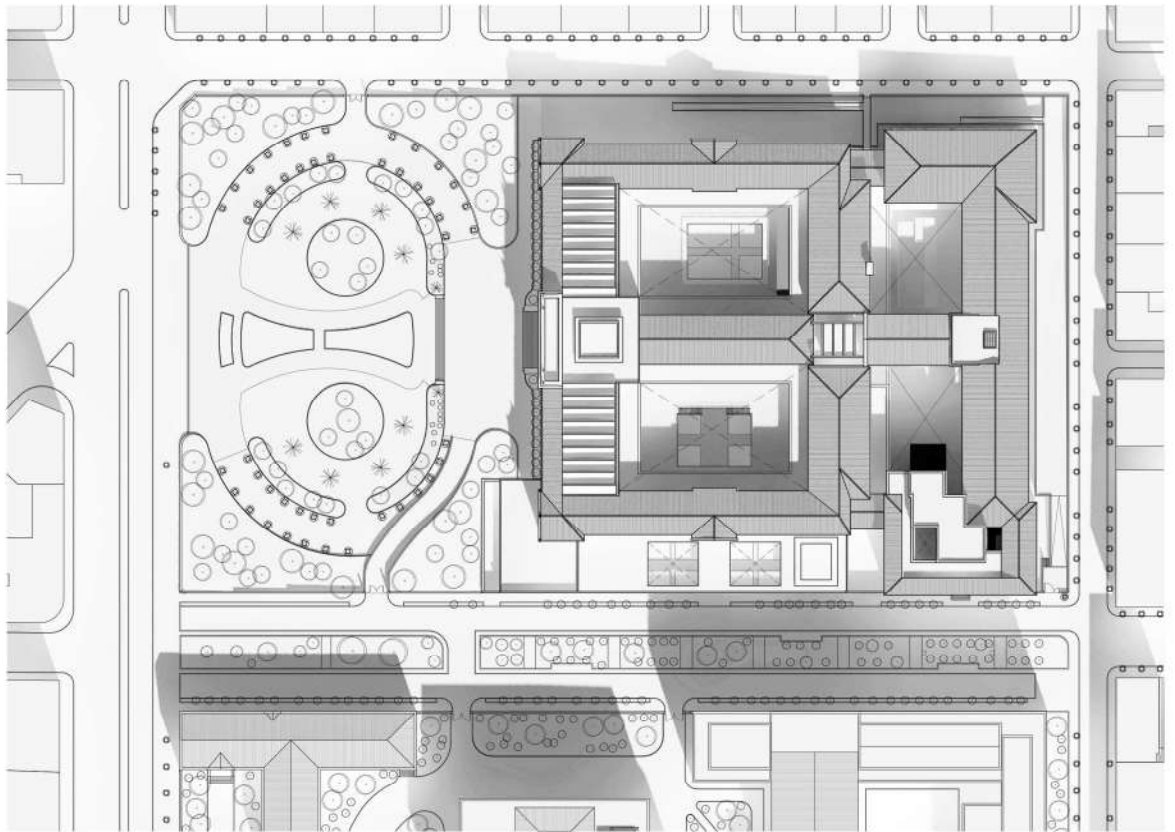
12 Αυγούστου 2022 - 12:00 μ.μ.

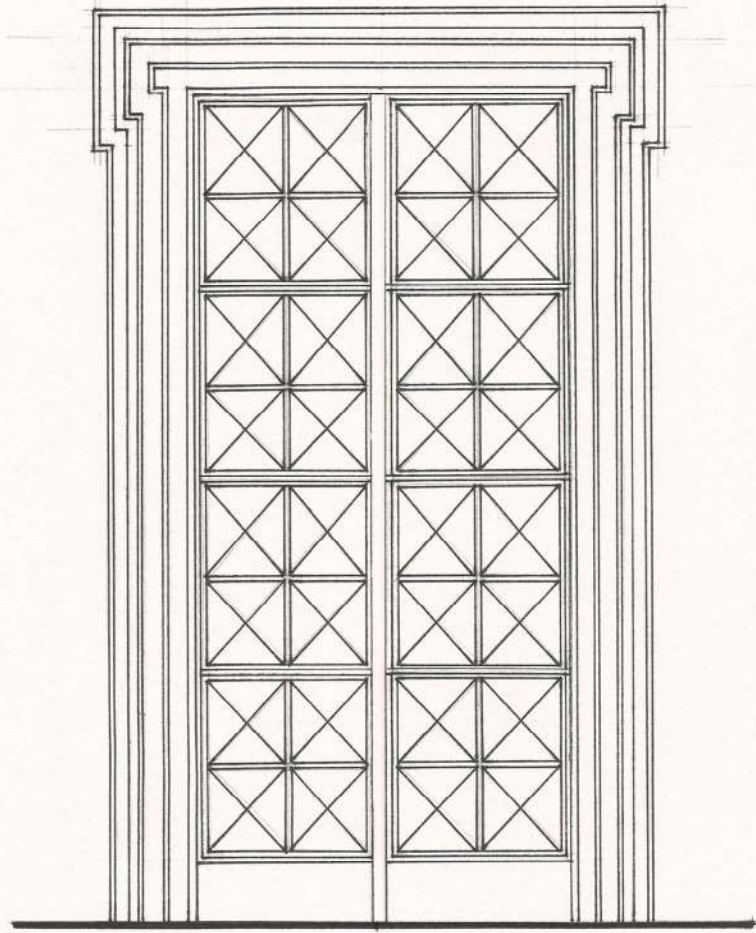
20 Σεπτεμβρίου 2022 - 12:00 μ.μ.

4 Νοεμβρίου 2022 - 12:00 μ.μ.

28 Δεκεμβρίου 2022 - 12:00 μ.μ.

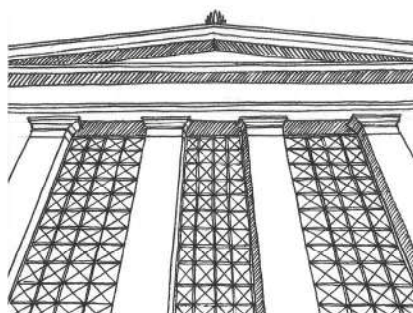
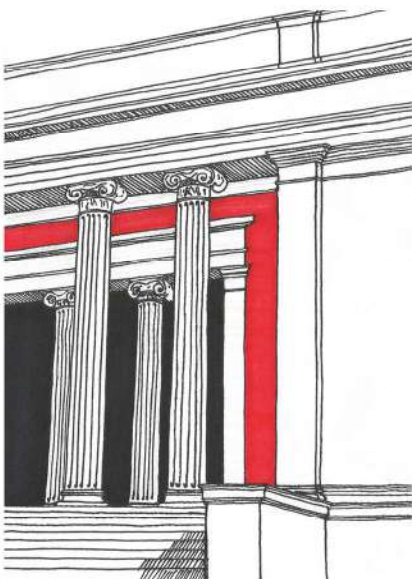
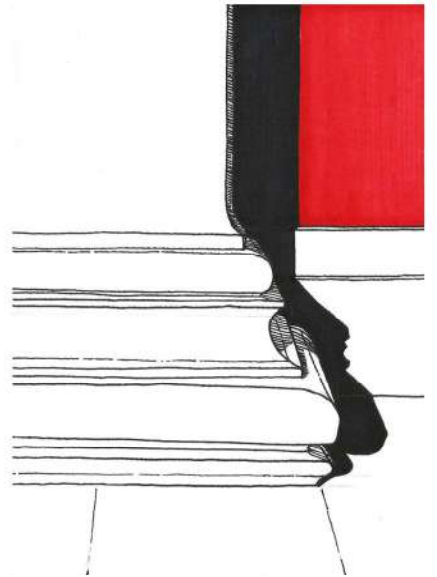
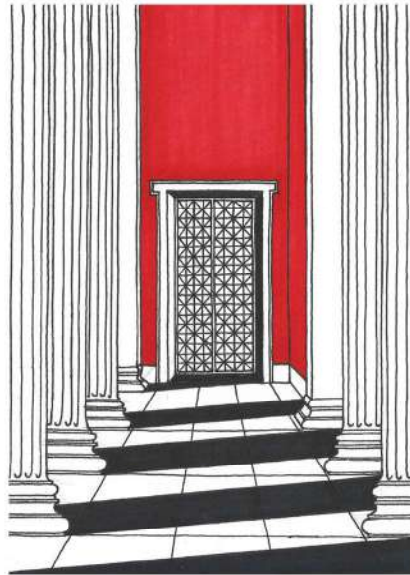
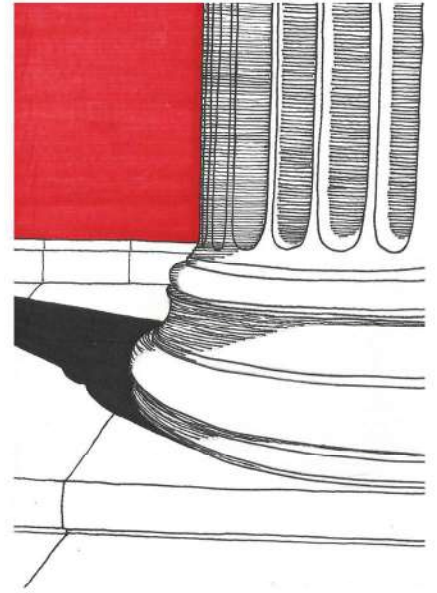
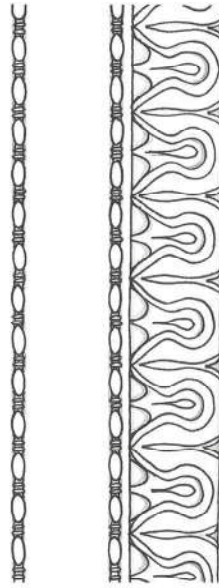
ΘΥΡΑ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΕΡΓΩΝ ΓΛΥΠΤΙΚΗΣ

ΜΟΣΑΪΚΟ ΔΑΠΕΔΟ
ΑΙΘΟΥΣΑΣ ΚΥΚΛΑΔΙΚΩΝ

ΔΙΑΚΟΣΜΟΣ ΜΥΚΗΝΑΙΑΣ ΑΙΘΟΥΣΑΣ

Γ. ΑΝΑΛΥΣΗ

Η ανάλυση των χωρικών σχέσεων και της μουσειακής εμπειρίας του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου θα γίνει με τη μέθοδο ανάλυσης του SPACE SYNTAX του B.Hillier.

Γ1. ΣΥΣΤΗΜΑ ΧΩΡΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ – Configuration

Το σύστημα χωρικών σχέσεων αφορά τους χώρους και τον τρόπο με τον οποίο αυτοί συγκροτούν μια κάτοψη. Το σύστημα των χωρικών συνδέσεων επηρεάζει τον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι κινούνται σε ένα κτήριο και τον τρόπο με τον οποίο το εξερευνούν και το κατανοούν. Η οπτικοποίηση του συστήματος γίνεται με τα **διαγράμματα βάθους ή ευθυγραμμισμένα γραφήματα** στα οποία καταγράφονται οι δυνατότητες κίνησης των επισκεπτών.

Το βάθος δεν αφορά τη μετρική απόσταση αλλά την τοπολογική, δηλαδή την ένδειξη των σχέσεων μεταξύ ενός χώρου και των υπόλοιπων χώρων ενός κτηρίου.

Συμβολισμοί και έννοιες:

- Χωρικά στοιχεία → κύκλος O
- Σύνδεση χωρικών στοιχείων → γραμμή —
- Χώρος τύπου α: αδιέξοδος χώρος με μία και μοναδική διασύνδεση.
- Χώρος τύπου β: χώρος που οδηγεί σε χώρο τύπου α (αδιέξοδο). Η κίνηση μέσα στον χώρο β προϋποθέτει την αναγκαστική επιστροφή από την ίδια πορεία.
- Χώρος τύπου γ ή χώρος διαδοχής: ο χώρος αποτελείται από δύο τουλάχιστον διασυνδέσεις και είναι μέρος τουλάχιστον ενός δακτυλίου κινήσεων. Υπάρχει η επιλογή της απομάκρυνσης και επιστροφής σε αυτόν τον χώρο από άλλη πορεία.
- Χώρος τύπου δ ή χώρος επιλογής: ο χώρος αποτελείται από δύο ή περισσότερες διασυνδέσεις και είναι μέρος τουλάχιστον δύο δακτυλίων κινήσεων, επομένως υπάρχουν περισσότερες από μια δυνατότητες επιστροφής σε αυτόν.
- Τιμές βάθους: 0 (είσοδος), 1, ..., χ (ο πιο απομακρυσμένος χώρος).
- Μικρό συνολικό βάθος σημαίνει ότι ο χώρος είναι πιο ενσωματωμένος ή εύκολα προσβάσιμος και επομένως δέχεται μεγαλύτερο αριθμό επισκεπτών.
- Μεγάλο συνολικό βάθος σημαίνει ότι ο χώρος είναι απομακρυσμένος και επομένως δυσκολότερο να τον εντοπίσει ο επισκέπτης.

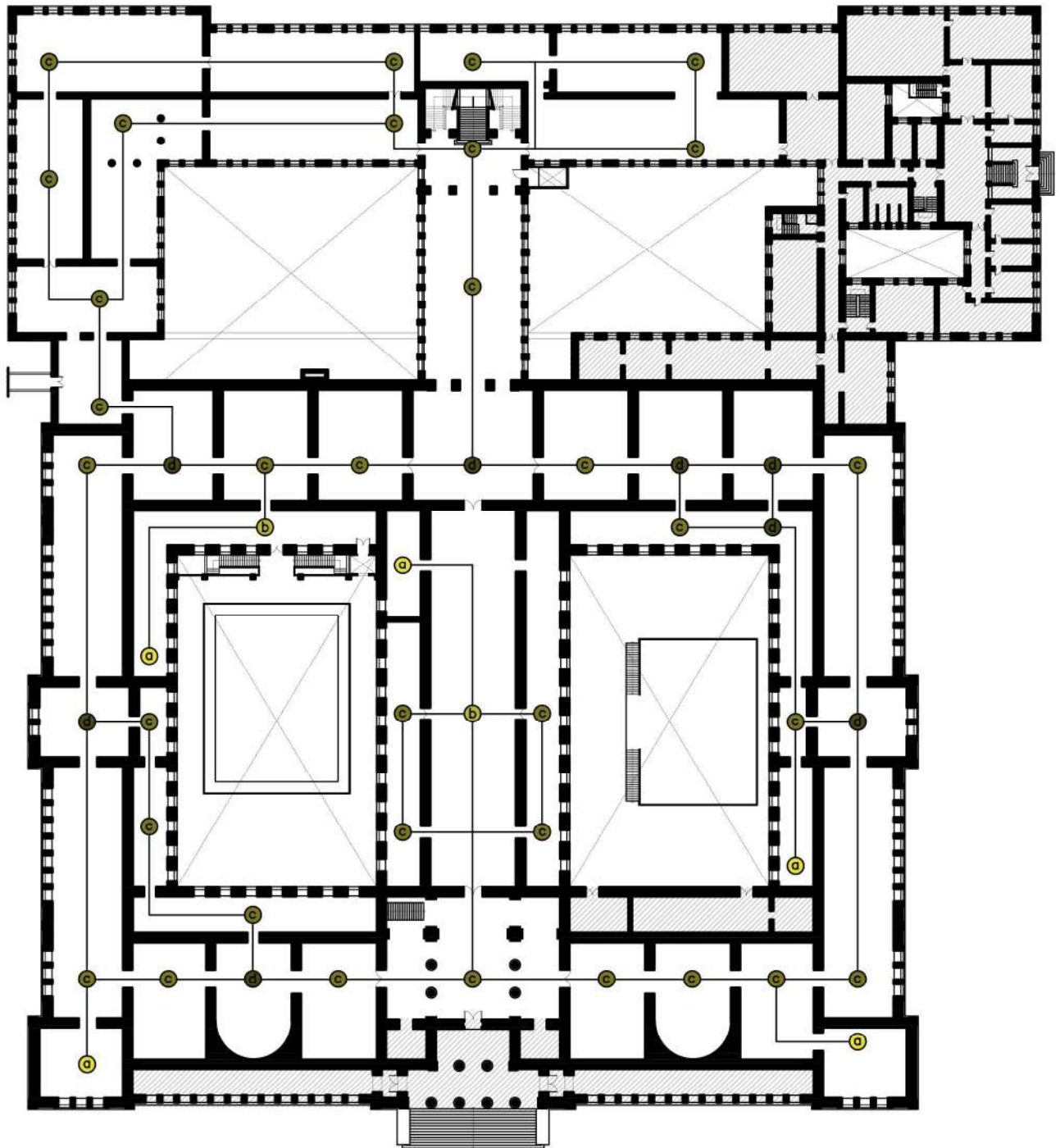
Γ2. ΤΡΟΧΙΕΣ ΚΙΝΗΣΗΣ

Οι τροχιές της κίνησης του επισκέπτη είναι ένας γραφικός τρόπος απεικόνισης της πορείας που ακολουθεί μέσα στο χώρο του μουσείου. Με αυτόν τον τρόπο παρατηρούμε:

- Τις αλλαγές κατεύθυνσης του επισκέπτη μέσα στο σύνολο του χώρου.
- Τα σημεία διασταύρωσης των κινήσεων.
- Την ενεργή ή όχι εμπλοκή του επισκέπτη με τα εκθέματα.
- Το αν βρίσκονται στο επίκεντρο της κίνησης τα εκθέματα ή ο ίδιος ο χώρος.
- Τον "πυρήνα ενσωμάτωσης" δηλαδή τον χώρο που συγκλίνουν οι κινήσεις των επισκεπτών.

Γ3. ΟΠΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ – Isovist

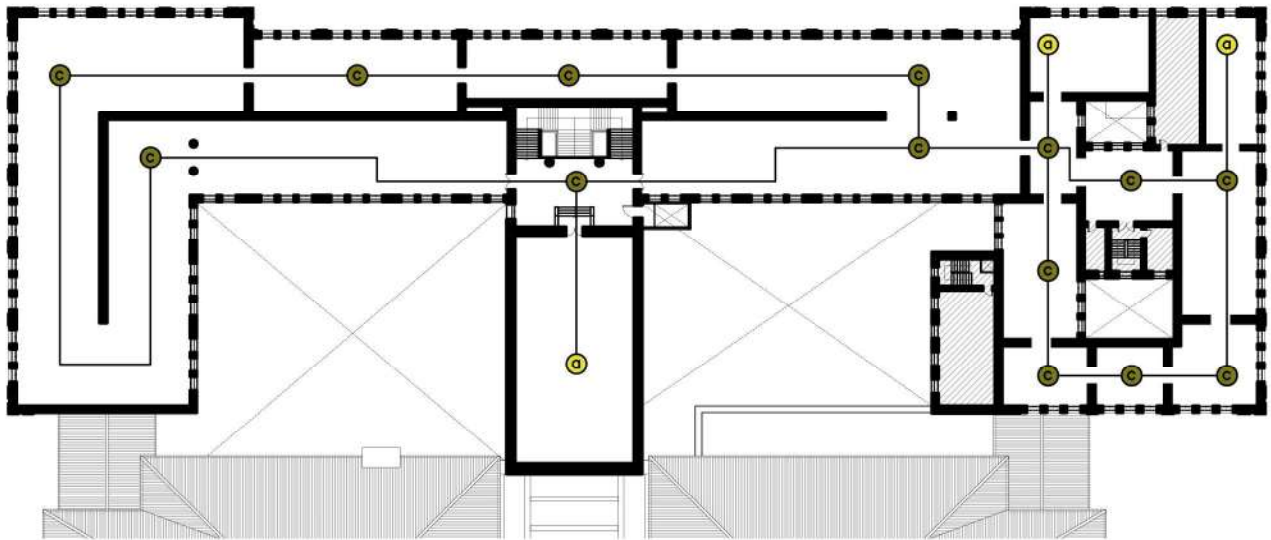
Τα οπτικά πολύγωνα (isovist) αποτελούν εργαλείο αναπαράστασης της σκοπιάς του μεμονωμένου επισκέπτη στο χώρο. Από κάθε σημείο ο επισκέπτης μπορεί να δει μια πολυγωνικής μορφής περιοχή, που είναι ορατή γύρω από αυτό το σημείο στο χώρο. Αυτό το οπτικό πολύγωνο περιγράφει τα όρια της ορατότητας που μορφοποιούνται από το κτήριο και μεταβάλλεται καθώς ο επισκέπτης κινείται. Ο επισκέπτης βιώνει το χώρο γύρω του ως άξονες ή ευθείες θέασης που διασχίζουν τις αίθουσες και δημιουργούν τις συνδέσεις διαμέσου ή μεταξύ αυτών. Οι άξονες δείχνουν πως ο επισκέπτης μπορεί να κινηθεί από τον ένα χώρο στον άλλο και επομένως βοηθούν να κατανοήσει τη χωρική οργάνωση ως σύνολο.

ΚΑΤΟΨΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

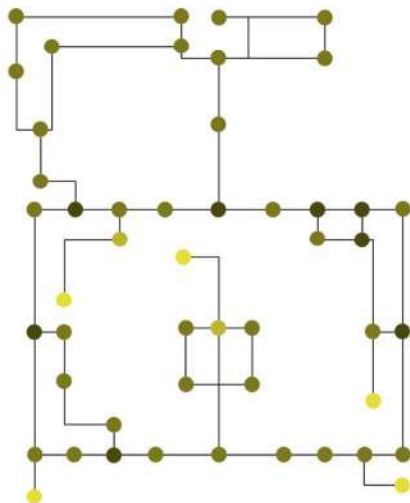
- ⓐ χώρος τύπου a
- ⓑ χώρος τύπου b
- ⓒ χώρος τύπου c
- ⓓ χώρος τύπου d
- ⓔ χώρος εκτός πεδίου μελέτης

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΒΑΘΟΥΣ ΕΚΘΕΣΙΑΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

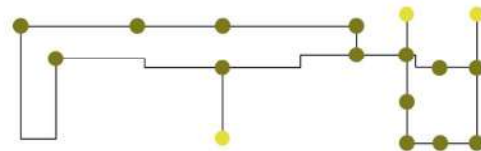

ΚΑΤΟΨΗ ΟΡΟΦΟΥ

ΓΡΑΦΗΜΑ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

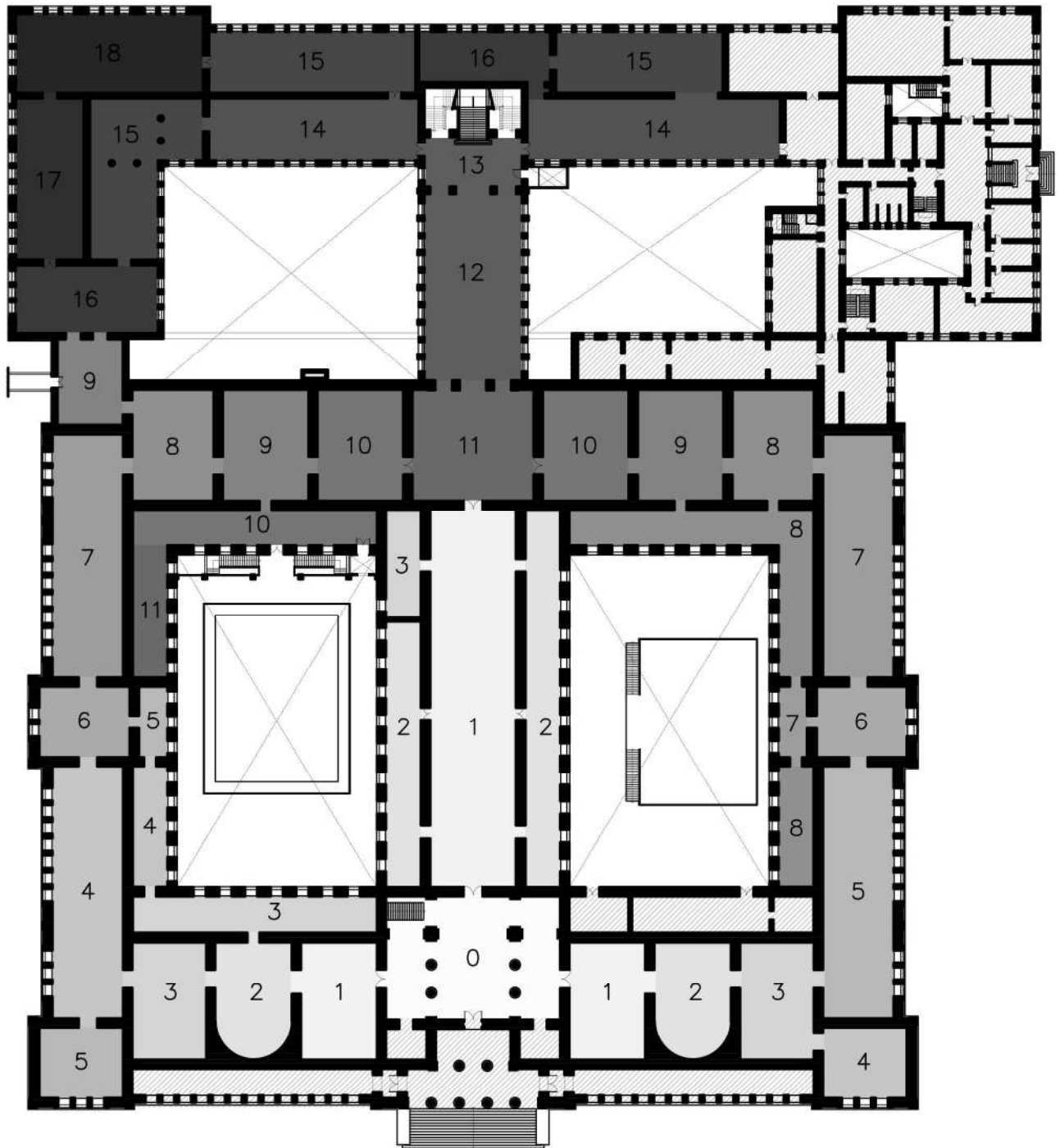

ΓΡΑΦΗΜΑ ΟΡΟΦΟΥ

- ⓐ χώρος τύπου α
- ⓑ χώρος τύπου β
- ⓒ χώρος τύπου γ
- ⓓ χώρος τύπου δ
- χώρος εκτός πεδίου μελέτης

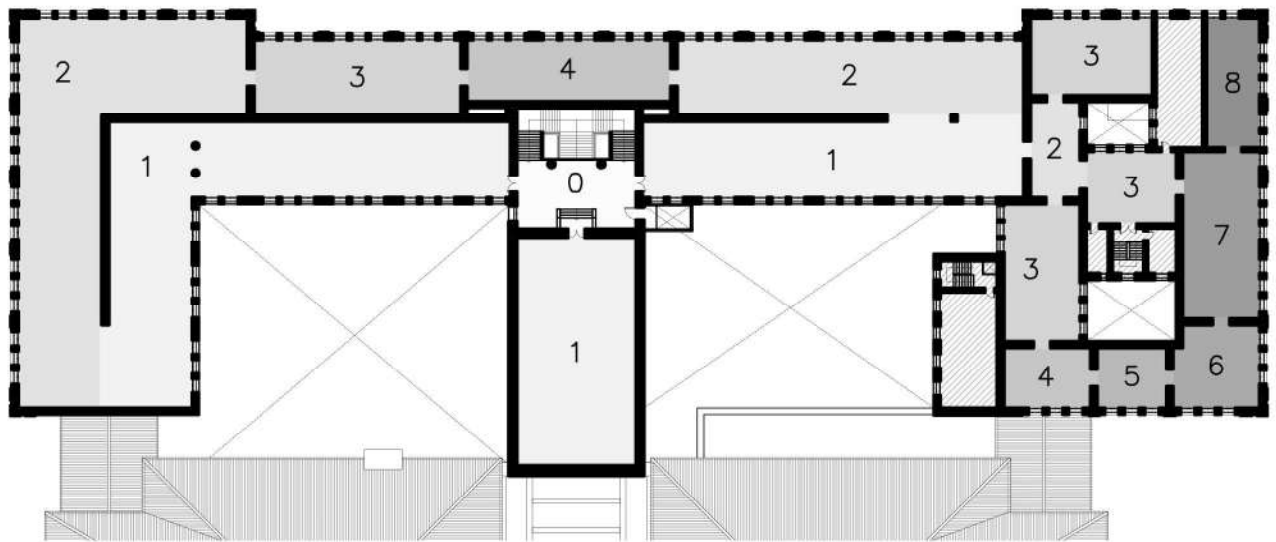
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΒΑΘΟΥΣ ΕΚΘΕΣΙΑΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΟΡΟΦΟΥ

ΚΑΤΟΨΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

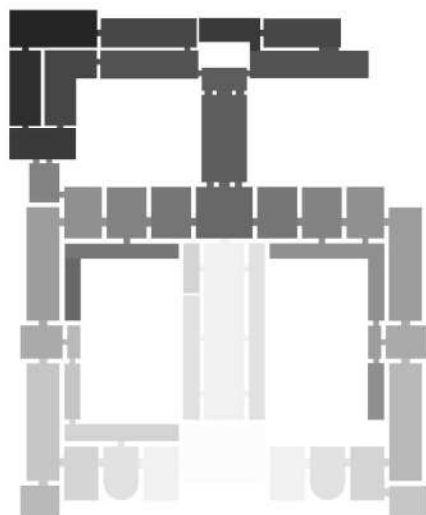
○ χώρος εκτός πεδίου μελέτης

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΒΑΘΟΥΣ ΕΚΘΕΣΙΑΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

ΚΑΤΟΨΗ ΟΡΟΦΟΥ

ΓΡΑΦΗΜΑ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

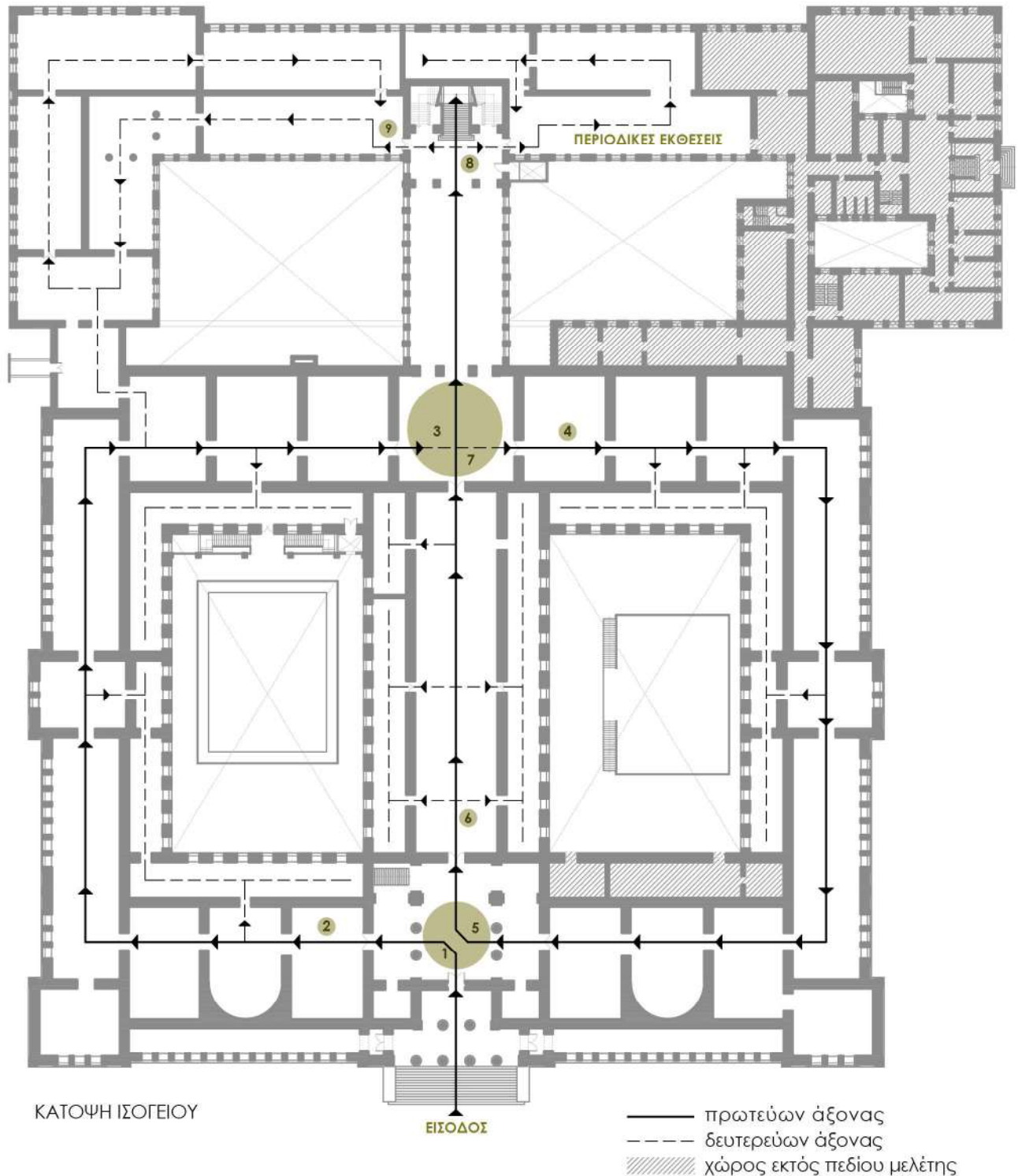

ΓΡΑΦΗΜΑ ΟΡΟΦΟΥ

○ χώρος εκτός πεδίου μελέτης

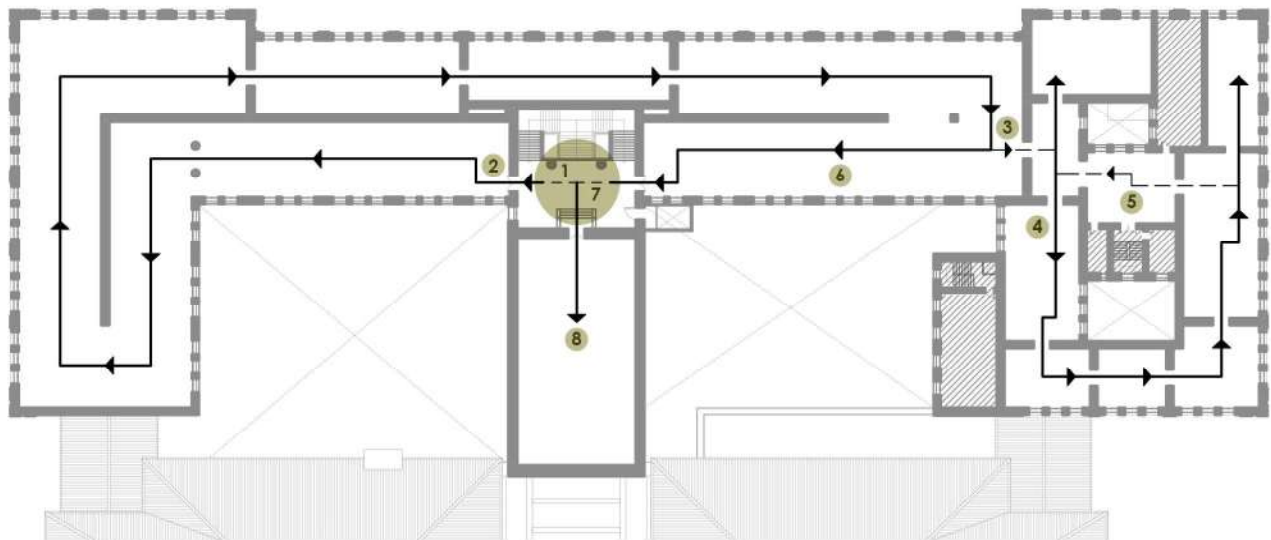
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΒΑΘΟΥΣ ΕΚΘΕΣΙΑΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΟΡΟΦΟΥ

ΓΡΑΜΜΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΚΙΝΗΣΗΣ - ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΦΗΓΗΣΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

Στο γράφημα απεικονίζεται η γραμμική πορεία κίνησης στους χώρους των συλλογών του ισόγειου. Η πορεία έχει το χαρακτήρα της ιστορικής - χρονολογικής αφήγησης. Ακολουθώντας τη βασική αλληλουχία των κύριων χώρων (πρωτεύων άξονας), ο επισκέπτης έχει τη δυνατότητα να επισκευτεί μικρότερες αίθουσες με θεματικές συλλογές (δευτερεύων άξονας) που εμπλουτίζουν την κύρια αφήγηση.

- 1. Αρχή πορείας → 2. Χρονολογική αφήγηση (Συλλογή Γλυπτικής Α: Αρχαϊκή και Κλασική περίοδος) → 3. Χώρος Ανάπαυσης → 4. Χρονολογική αφήγηση (Συλλογή Γλυπτικής Β: Ελληνιστική και Ρωμαϊκή περίοδος) → 5. → 6. κυκλική πορεία (Προϊστορική Συλλογή) → 7. → 8. προς εκθέσεις ορόφου ή εναλλακτικά 9. κυκλική πορεία (Συλλογή Χαλκών και Αιγυπτιακές Αρχαιότητες).

ΚΑΤΟΨΗ ΟΡΟΦΟΥ

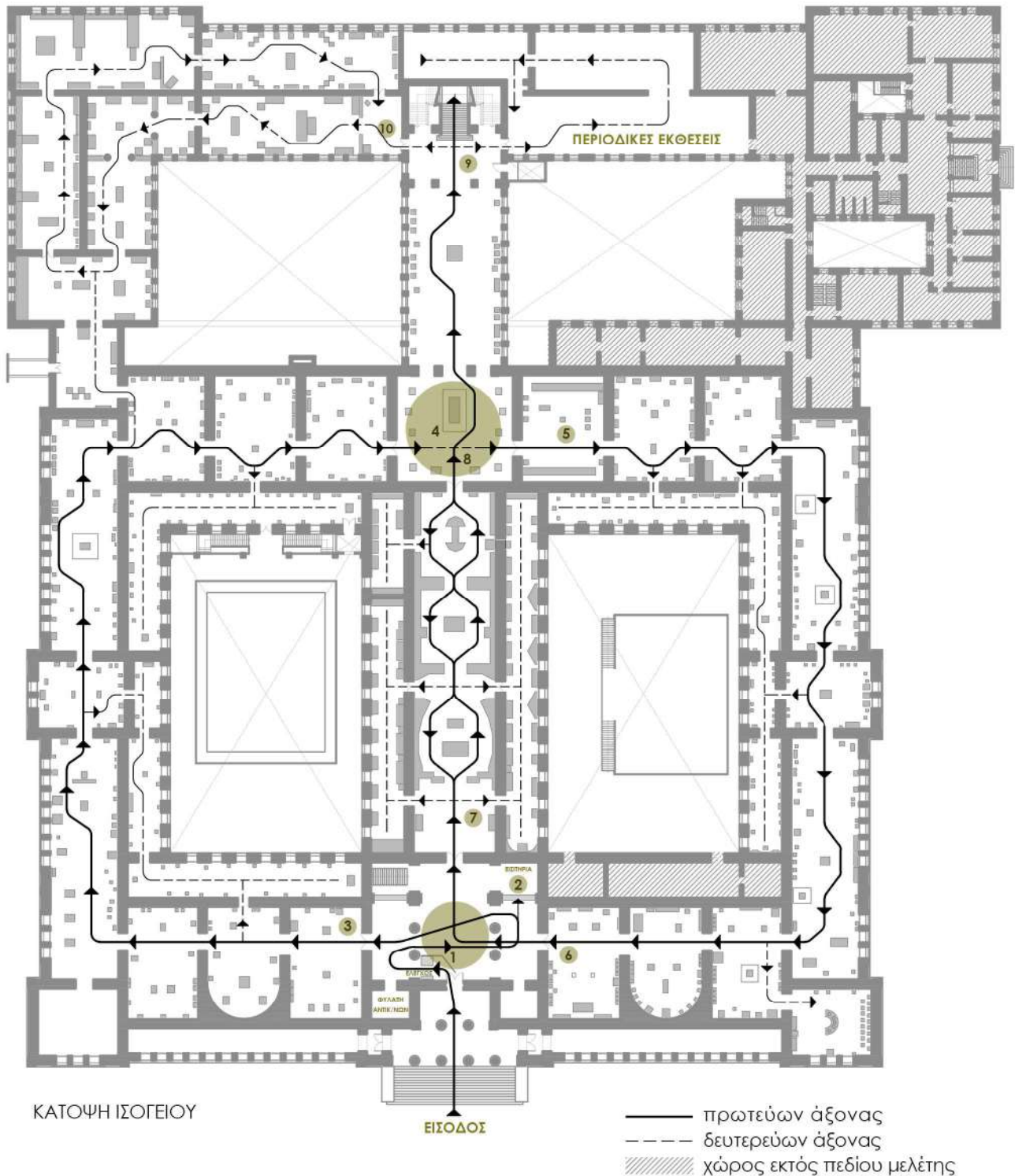
- πρωτεύων άξονας
- - - δευτερεύων άξονας
- /// χώρος εκτός πεδίου μελέτης

ΓΡΑΜΜΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΚΙΝΗΣΗΣ - ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΦΗΓΗΣΗ ΟΡΟΦΟΥ

Στο γράφημα απεικονίζεται η γραμμική πορεία κίνησης στους χώρους των συλλογών του ορόφου. Η πορεία συνεχίζει την ιστορική - χρονολογική αφήγηση των συλλογών του ισογείου και φέρνει τον επισκέπτη σε επαφή με τη Συλλογή Αγγείων και Κεραμικής Τέχνης. Ακολουθώντας τη βασική αλληλουχία των κύριων χώρων (πρωτεύων άξονας), ο επισκέπτης προς το τέλος της διαδρομής έχει τη δυνατότητα να επισκευτεί επιπλέον αίθουσες με θεματικές συλλογές (δευτερεύων άξονας), όπως είναι η Συλλογή Πήλινων Ειδωλίων, η Συλλογή Χρυσών Κοσμημάτων, Συλλογή Γυάλινων Σκευών, κ.ά.

1. Αρχή πορείας → **2.** κυκλική πορεία (Συλλογή Αγγείων) → **3.** Παράκαμψη → **4.** Θεματικές Συλλογές → **5.** Επιστροφή στην κύρια αφήγηση → **6.** → **7.**

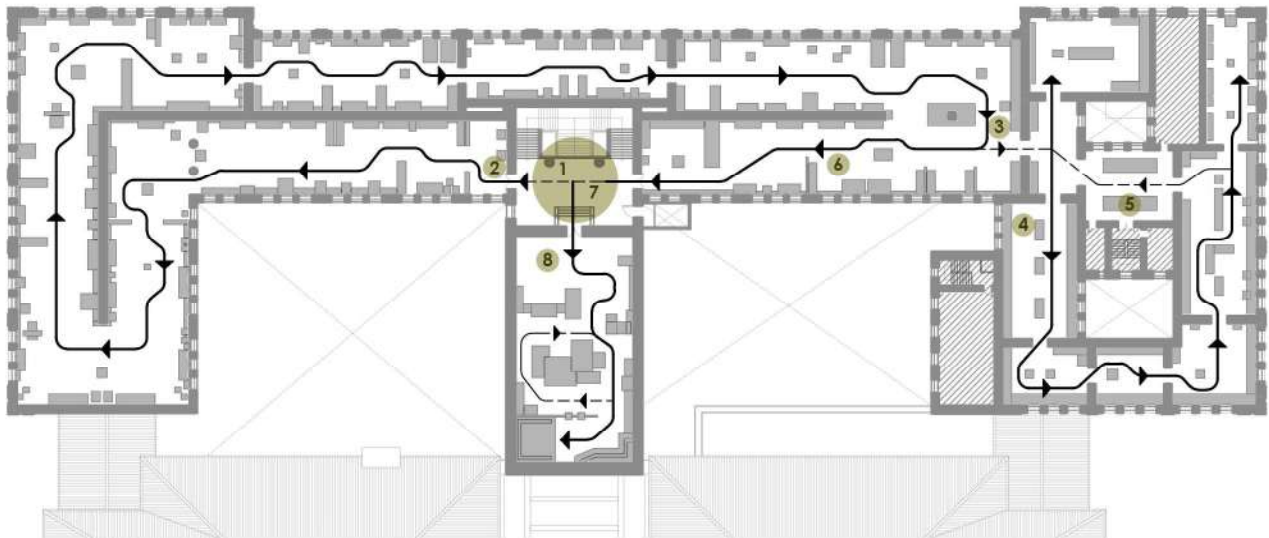
Η Συλλογή Αρχαιοτήτων Θήρας (**8**) αποτελεί ανεξάρτητο κομμάτι της αφήγησης και ο επισκέπτης μπορεί να την επισκευτεί είτε στην αρχή είτε στο τέλος.

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΠΟΡΕΙΑ ΚΙΝΗΣΗΣ - ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΦΗΓΗΣΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

Στο γράφημα απεικονίζεται η υφιστάμενη πορεία κίνησης στους χώρους των συλλογών του ισόγειου. Η πορεία αυτή ακολουθεί την οργάνωση της Γραμμικής Πορείας (βλ. σχ...), με τη διαφορά ότι ανταποκρίνεται σε μεγαλύτερο βαθμό στην πραγματικότητα καθώς επηρεάζεται από το στήσιμο της έκθεσης (εκθέματα, βάθρα, προθήκες κτλ.).

1. Αρχή πορείας: Είσοδος στο χώρο, πέρασμα από τον έλεγχο ασφαλείας και εναπόθεση των προσωπικών αντικειμένων για φύλαξη → 2. Προμήθεια εισιτηρίου → 3. Χρονολογική αφήγηση (Συλλογή Γλυπτικής Α: Αρχαϊκή και Κλασική περίοδος) → 4. Χώρος Ανάπαυσης → 5. Χρονολογική αφήγηση (Συλλογή Γλυπτικής Β: Ελληνιστική και Ρωμαϊκή περίοδος) → 6. Επιστροφή στο χώρο εισόδου και κατεύθυνση προς την Προϊστορική Συλλογή → 7. κυκλική πορεία (Προϊστορική Συλλογή) → 8. → 9. προς εκθέσεις ορόφου ή εναλλακτικά 10. κυκλική πορεία (Συλλογή Χαλκών και Αιγυπτιακές Αρχαιοτήτες).

ΚΑΤΟΨΗ ΟΡΟΦΟΥ

- πρωτεύων άξονας
- - - δευτερεύων άξονας
- /// χώρος εκτός πεδίου μελέτης

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΠΟΡΕΙΑ ΚΙΝΗΣΗΣ - ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΦΗΓΗΣΗ ΟΡΟΦΟΥ

Στο γράφημα απεικονίζεται η υφιστάμενη πορεία κίνησης στους χώρους των συλλογών του ορόφου. Η πορεία αυτή ακολουθεί την οργάνωση της Γραμμικής Πορείας (βλ. σχ.....) με τη διαφορά ότι ανταποκρίνεται σε μεγαλύτερο βαθμό στην πραγματικότητα καθώς επηρεάζεται από το στήσιμο της έκθεσης (εκθέματα, βάθρα, προθήκες κτλ.).

1. Αρχή πορείας → **2.** κυκλική πορεία (Συλλογή Αγγείων) → **3.** Παράκαμψη → **4.** Θεματικές Συλλογές → **5.** Επιστροφή στην κύρια αφήγηση → **6.** → **7.**

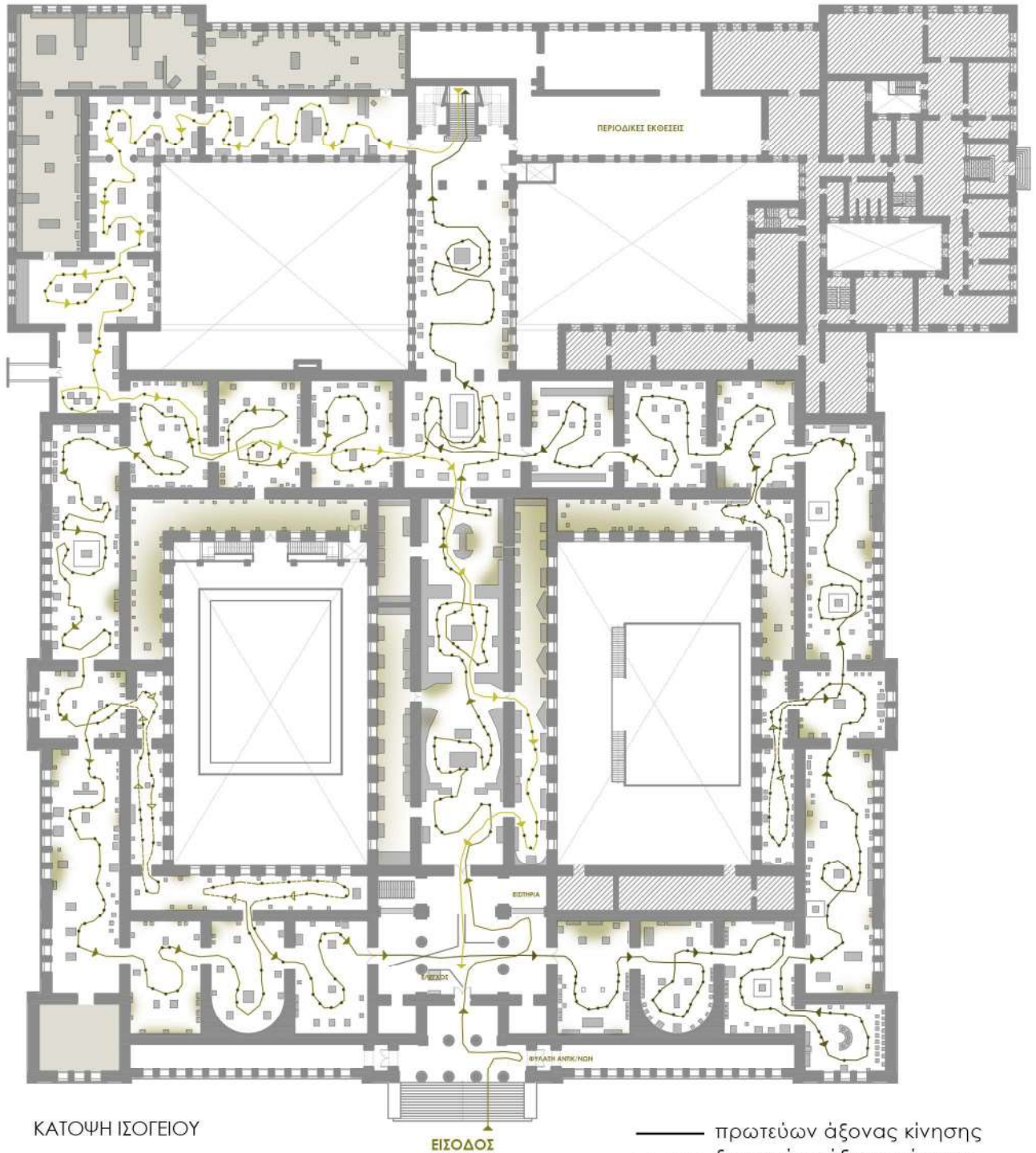
Η Συλλογή Αρχαιοτήτων Θήρας (**8**) αποτελεί ανεξάρτητο κομμάτι της αφήγησης και ο επισκέπτης μπορεί να την επισκευτεί είτε στην αρχή είτε στο τέλος.

Στη συνέχεια θα παρουσιασθούν γραφήματα με πορείες κίνησης (ελεύθερες, εμπειρικές, στοχευμένες) που καταγράφηκαν έπειτα από διαδοχικές επισκέψεις στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο κατά τη διάρκεια εκπόνησης της παρούσας μελέτης.

- 25/02/2022
- 10/04/2022
- 18/05/2022
- 13/06/2022
- 25/07/2022
- 12/08/2022
- 20/09/2022
- 04/11/2022
- 28/12/2022

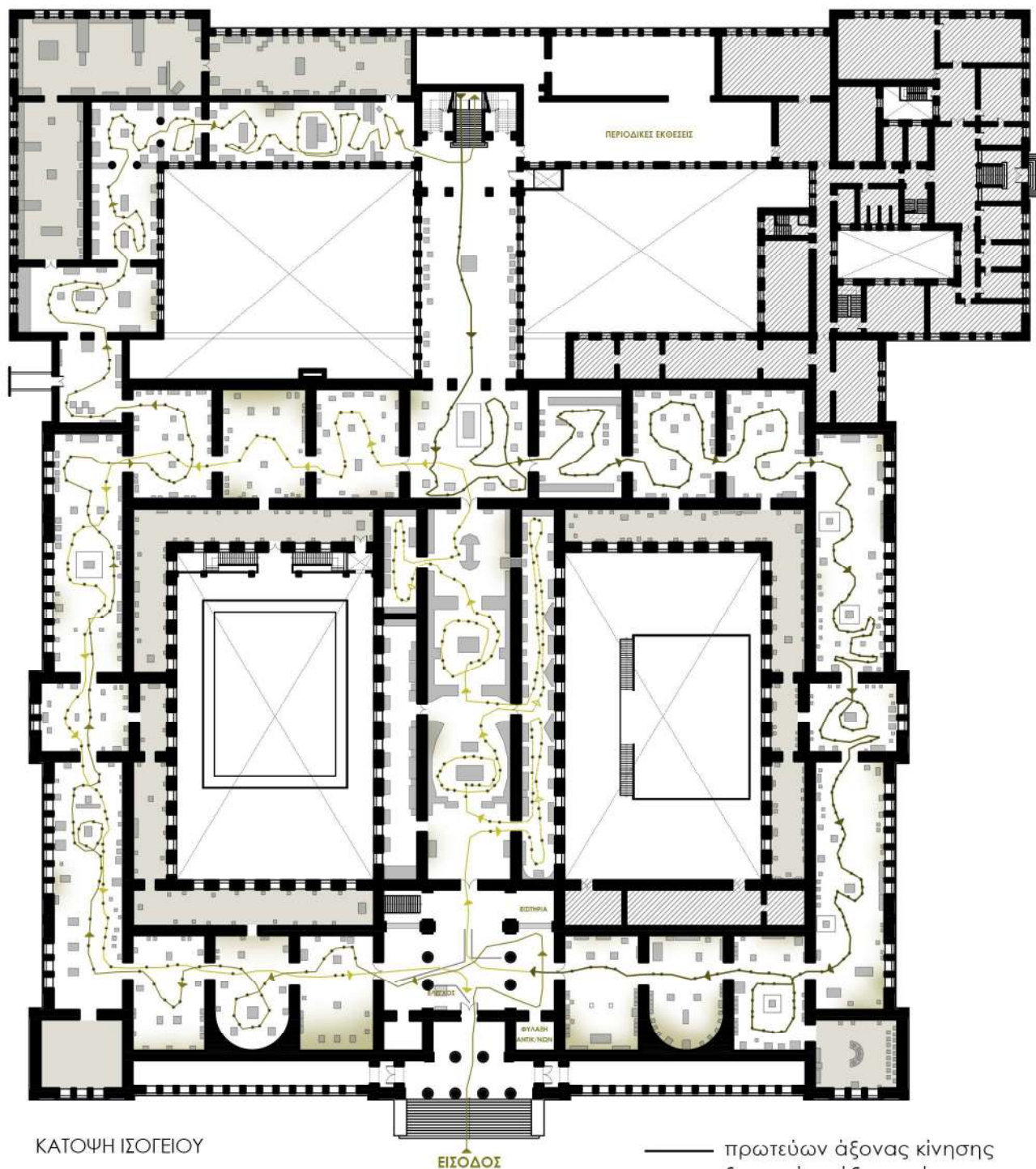
ΠΟΡΕΙΑ ΚΙΝΗΣΗΣ 10/04/2022

Γ2.6 ΤΡΟΧΙΕΣ ΚΙΝΗΣΗΣ

ΚΑΤΟΨΗ ΟΡΟΦΟΥ

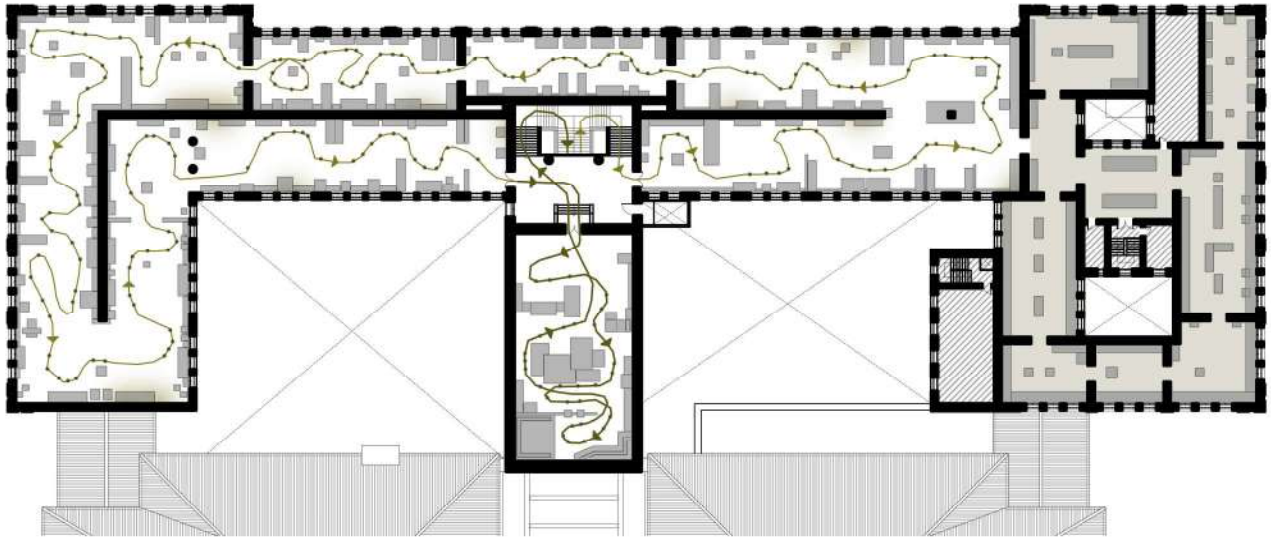
- πρωτεύων άξονας κίνησης
- - - δευτερεύων άξονας κίνησης
- στάσεις / σημεία ενδιαφέροντος
- σημεία διαφεύγοντα προσοχής
- μη επισκέψιμος χώρος
- ▨ χώρος εκτός πεδίου μελέτης

- πρωτεύων άξονας κίνησης
- - - δευτερεύων άξονας κίνησης
- στάσεις / σημεία ενδιαφέροντος
- σημεία διαφεύγοντα προσοχής
- μη επισκέψιμος χώρος
- /// χώρος εκτός πεδίου μελέτης

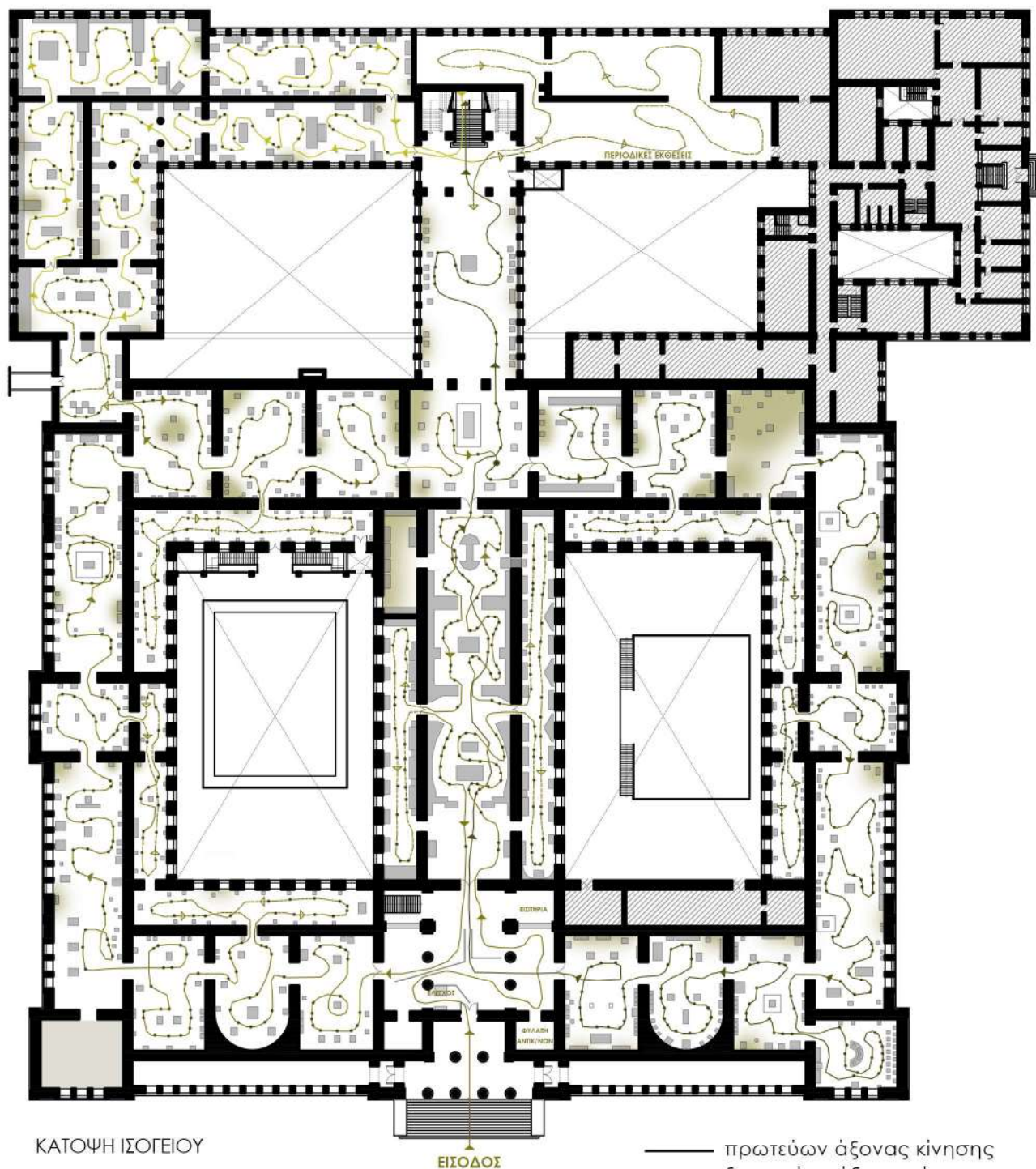
ΠΟΡΕΙΑ ΚΙΝΗΣΗΣ 18/05/2022

Γ2.8 ΤΡΟΧΙΕΣ ΚΙΝΗΣΗΣ

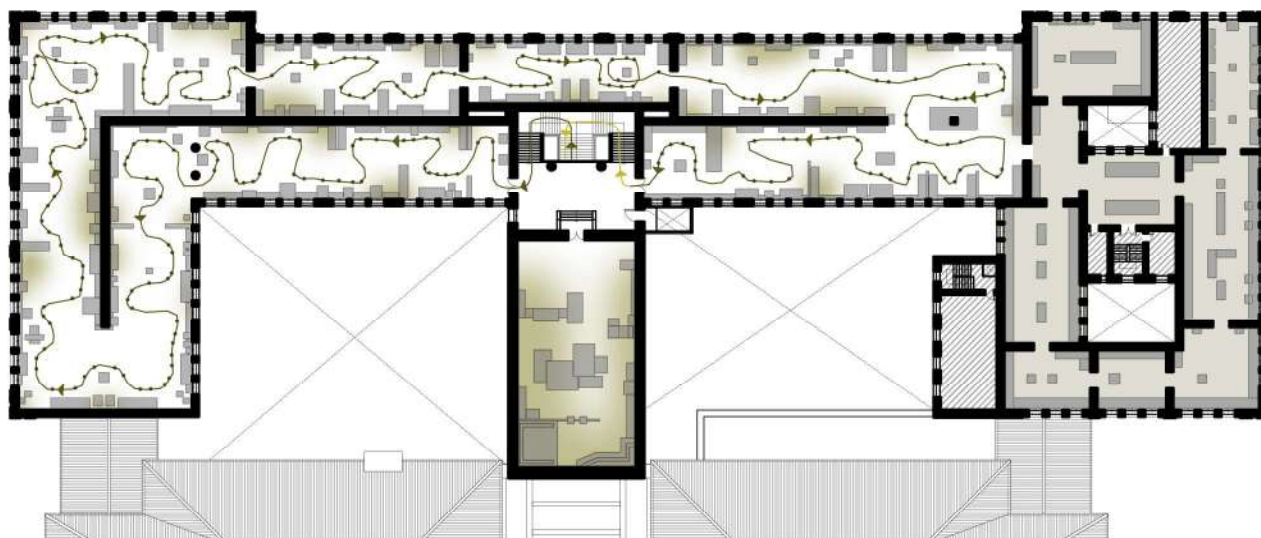
ΚΑΤΟΨΗ ΟΡΟΦΟΥ

- πρωτεύων άξονας κίνησης
- - - δευτερεύων άξονας κίνησης
- στάσεις / σημεία ενδιαφέροντος
- σημεία διαφεύγοντα προσοχής
- μη επισκέψιμος χώρος
- ▨ χώρος εκτός πεδίου μελέτης

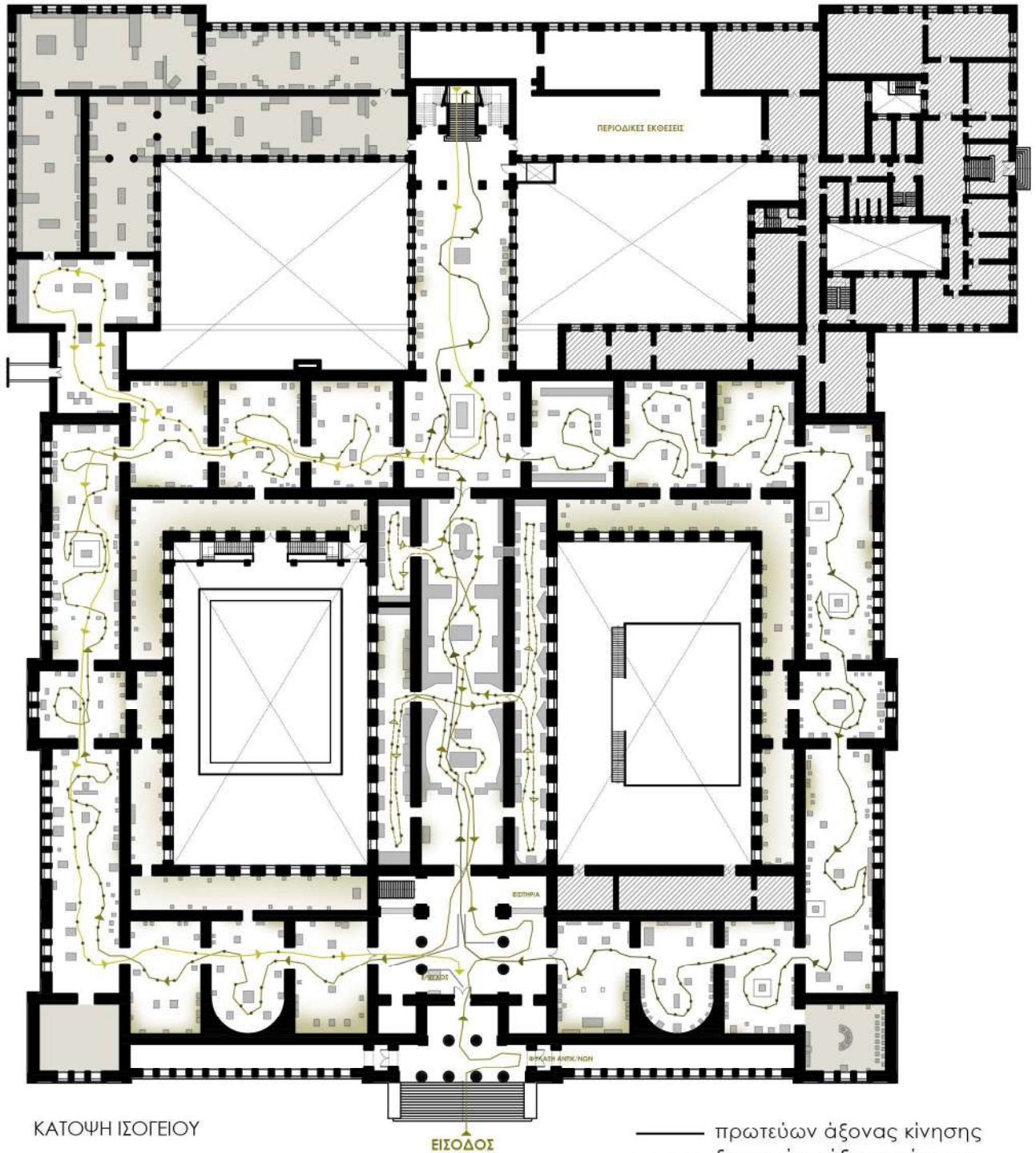
ΠΟΡΕΙΑ ΚΙΝΗΣΗΣ 13/06/2022

Γ2.10 ΤΡΟΧΙΕΣ ΚΙΝΗΣΗΣ

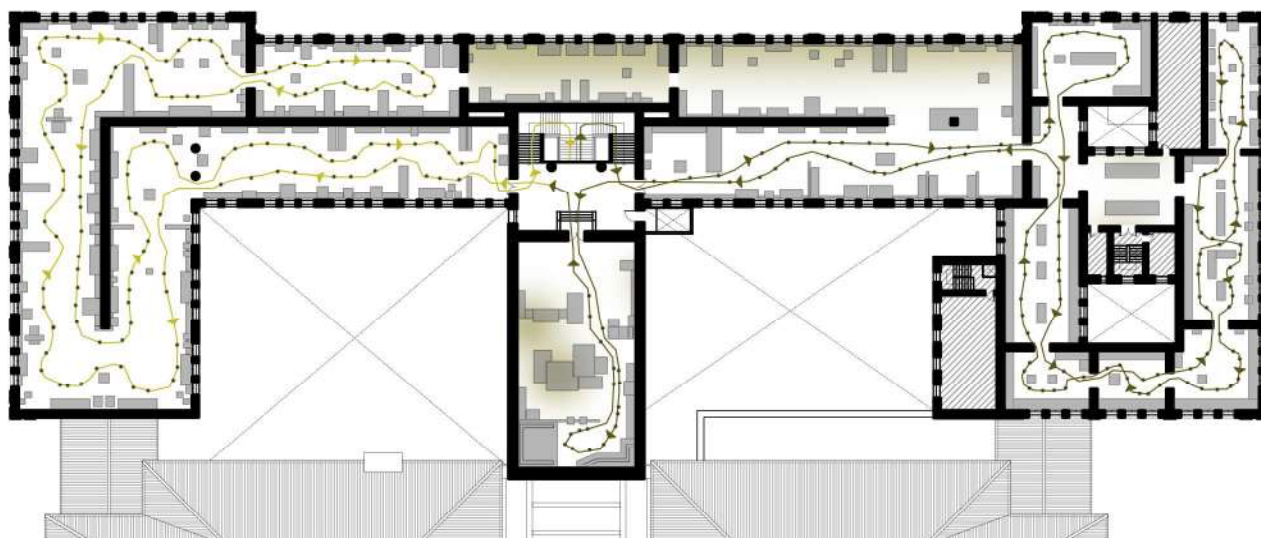
ΚΑΤΟΨΗ ΟΡΟΦΟΥ

- πρωτεύων άξονας κίνησης
- - - δευτερεύων άξονας κίνησης
- στάσεις / σημεία ενδιαφέροντος
- σημεία διαφεύγοντα προσοχής
- μη επισκέψιμος χώρος
- ▨ χώρος εκτός πεδίου μελέτης

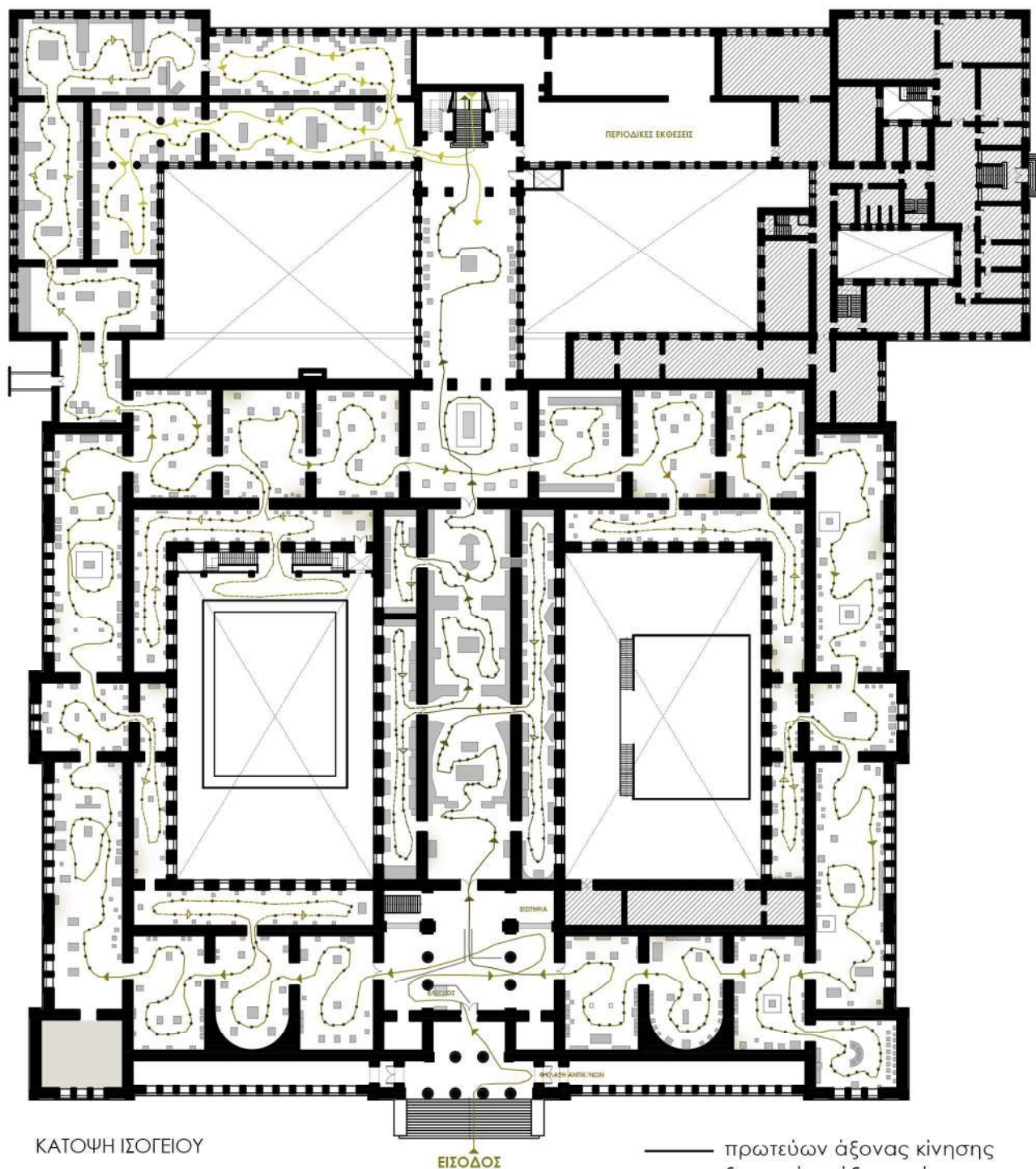
ΠΟΡΕΙΑ ΚΙΝΗΣΗΣ 25/07/2022

Γ2.12 ΤΡΟΧΙΕΣ ΚΙΝΗΣΗΣ

ΚΑΤΟΨΗ ΟΡΟΦΟΥ

- πρωτεύων άξονας κίνησης
- - - δευτερεύων άξονας κίνησης
- στάσεις / σημεία ενδιαφέροντος
- σημεία διαφεύγοντα προσοχής
- μη επισκέψιμος χώρος
- ▨ χώρος εκτός πεδίου μελέτης

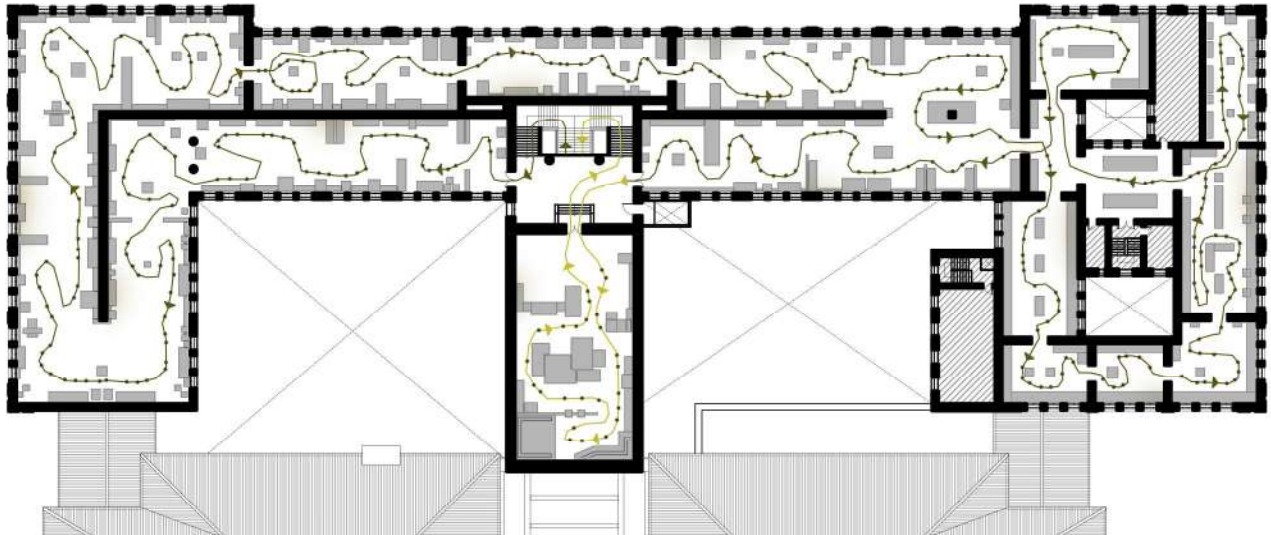
ΚΑΤΟΨΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

ΕΙΣΟΔΟΣ

- πρωτεύων άξονας κίνησης
- - - δευτερεύων άξονας κίνησης
- στάσεις / σημεία ενδιαφέροντος
- σημεία διαφεύγοντα προσοχής
- μη επισκέψιμος χώρος
- ▨ χώρος εκτός πεδίου μελέτης

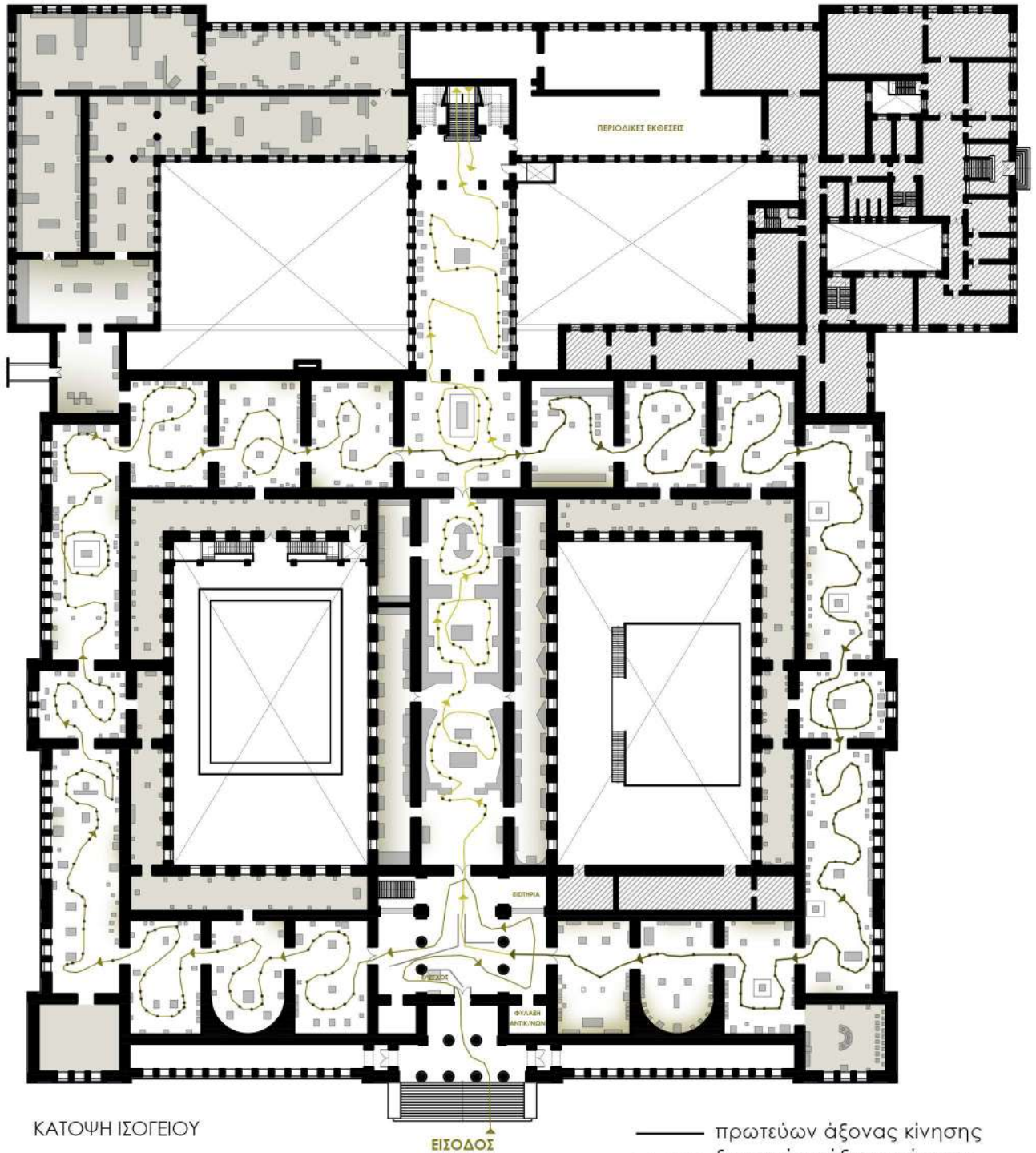
ΠΟΡΕΙΑ ΚΙΝΗΣΗΣ 12/08/2022

Γ2.14 ΤΡΟΧΙΕΣ ΚΙΝΗΣΗΣ

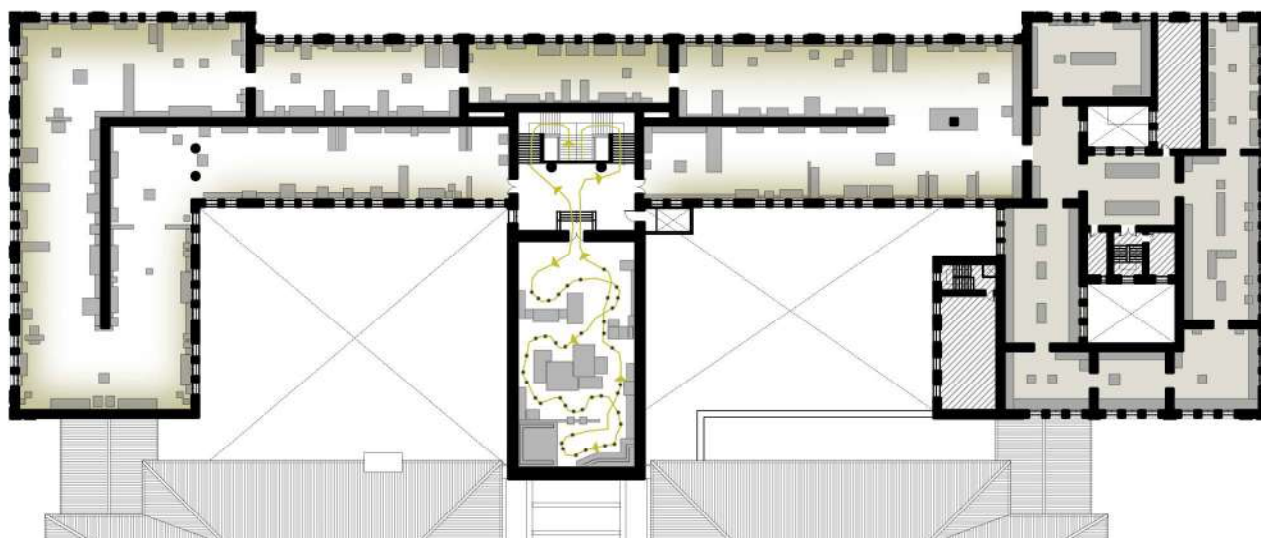
ΚΑΤΟΨΗ ΟΡΟΦΟΥ

- πρωτεύων άξονας κίνησης
- - - δευτερεύων άξονας κίνησης
- στάσεις / σημεία ενδιαφέροντος
- σημεία διαφεύγοντα προσοχής
- μη επισκέψιμος χώρος
- ▨ χώρος εκτός πεδίου μελέτης

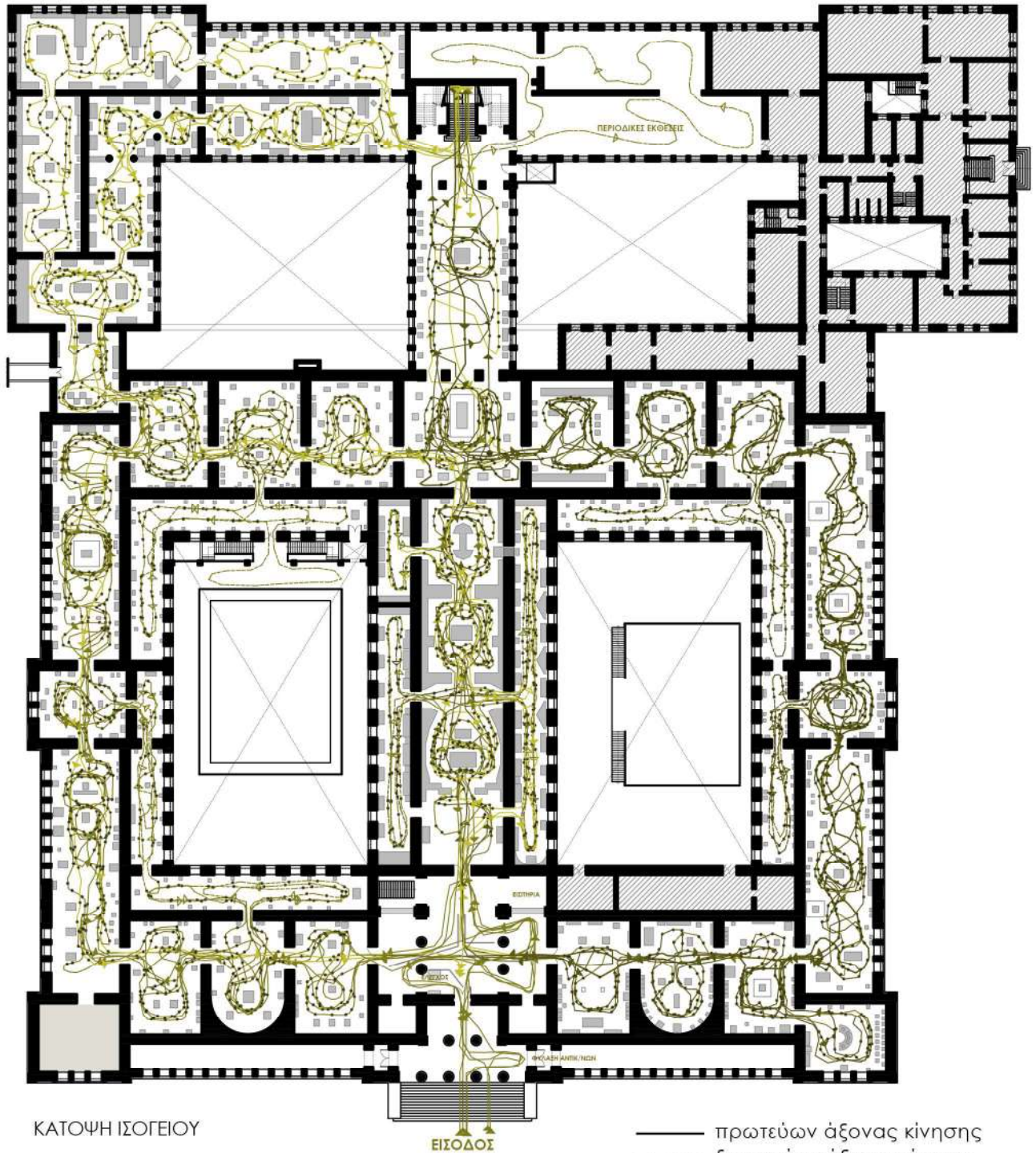
ΠΟΡΕΙΑ ΚΙΝΗΣΗΣ 04/11/2022

Γ2.16 ΤΡΟΧΙΕΣ ΚΙΝΗΣΗΣ

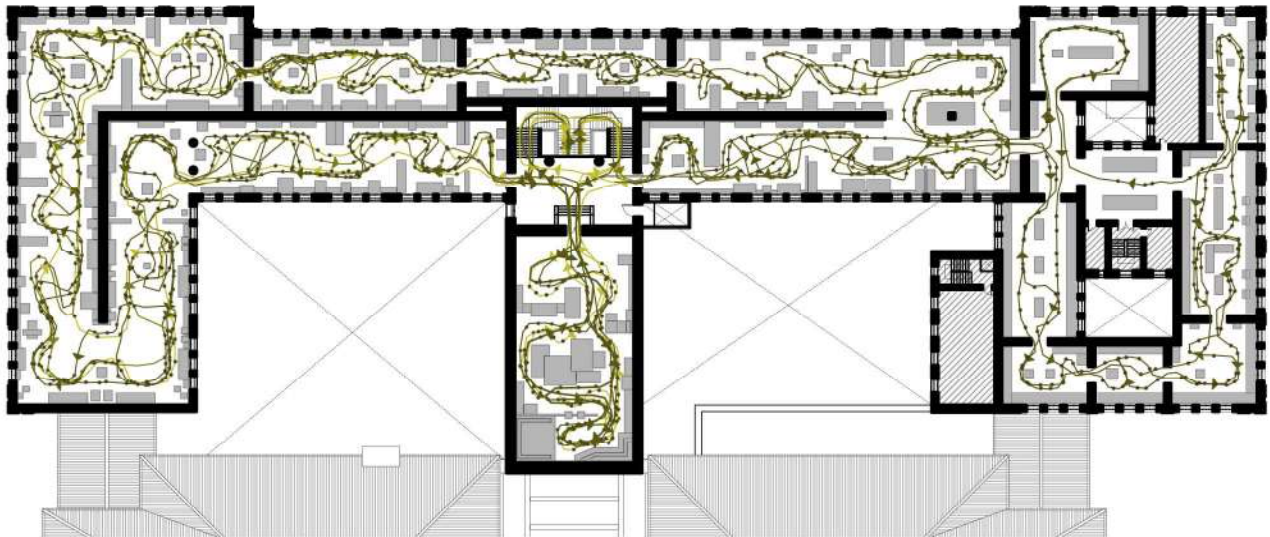
ΚΑΤΟΨΗ ΟΡΟΦΟΥ

- πρωτεύων άξονας κίνησης
- - - δευτερεύων άξονας κίνησης
- στάσεις / σημεία ενδιαφέροντος
- σημεία διαφεύγοντα προσοχής
- μη επισκέψιμος χώρος
- ▨ χώρος εκτός πεδίου μελέτης

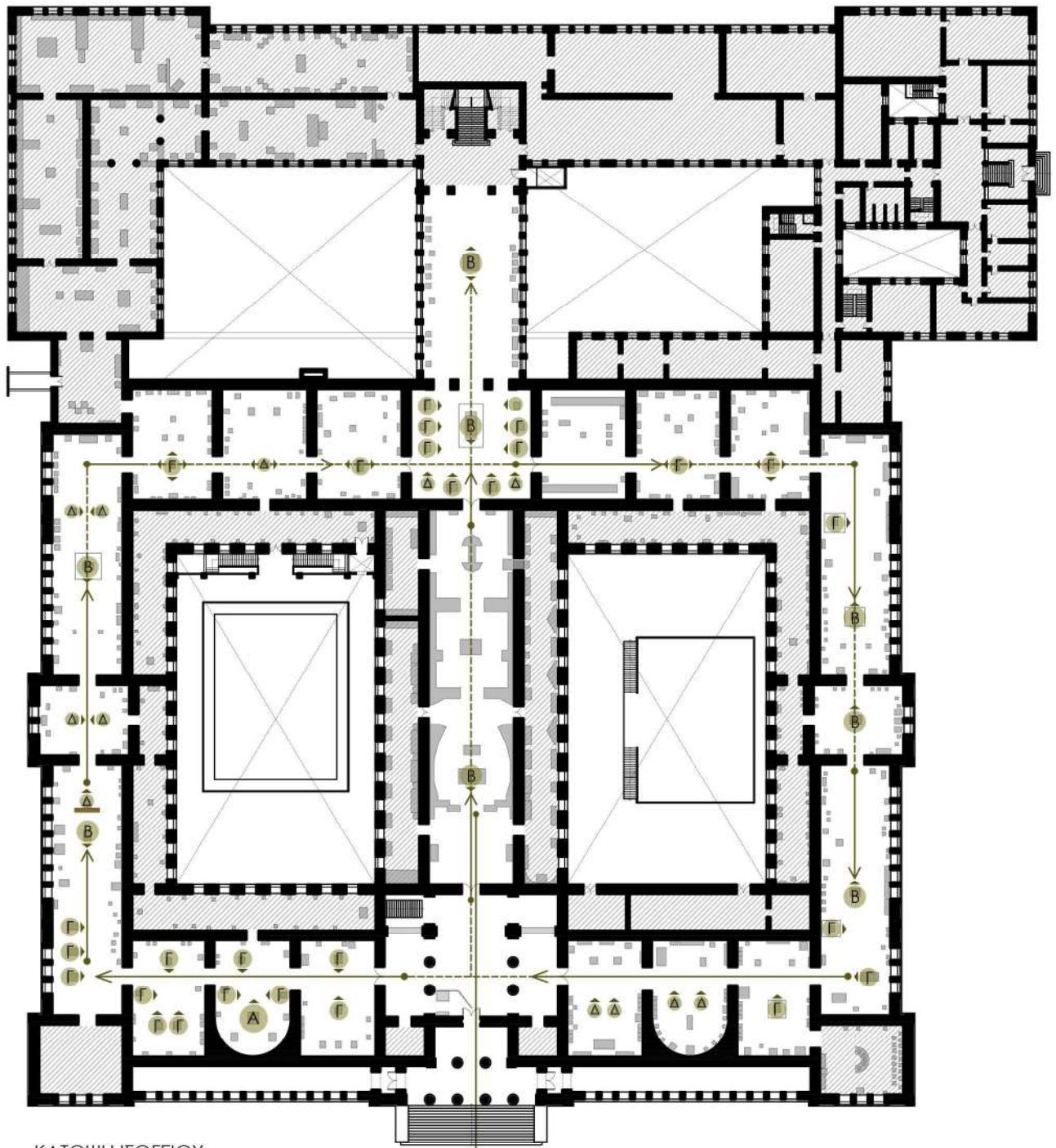
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΚΙΝΗΣΗΣ

Γ2.18 ΤΡΟΧΙΕΣ ΚΙΝΗΣΗΣ

ΚΑΤΩΨΗ ΟΡΟΦΟΥ

- πρωτεύων άξονας κίνησης
- - - δευτερεύων άξονας κίνησης
- στάσεις / σημεία ενδιαφέροντος
- σημεία διαφεύγοντα προσοχής
- μη επισκέψιμος χώρος
- ▨ χώρος εκτός πεδίου μελέτης

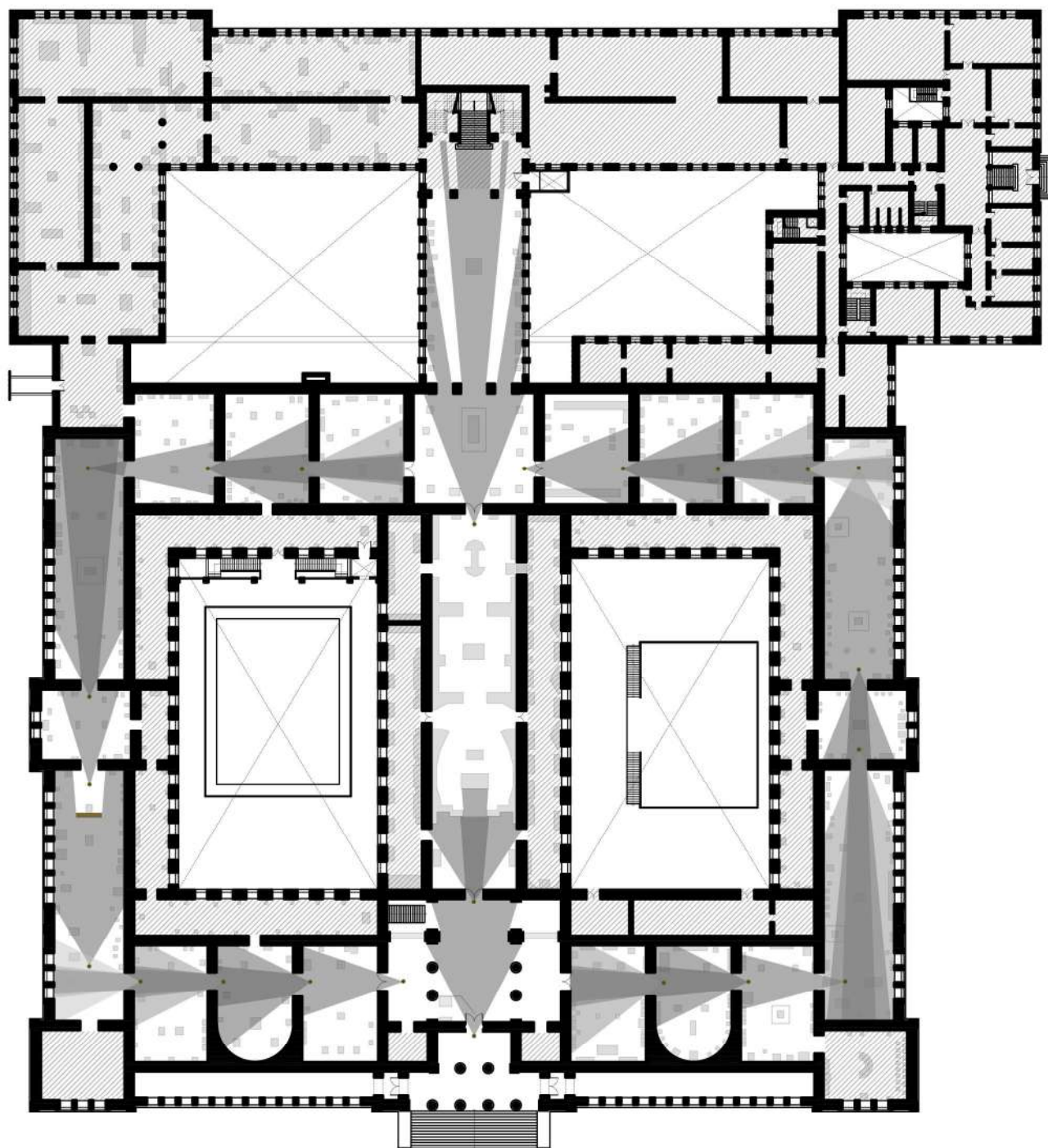

ΚΑΤΟΨΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

ΟΠΤΙΚΗ ΦΥΤΗ
ΠΡΟΣ ΟΔΟ ΠΑΤΗΣΙΩΝ

- πρωτεύων οπτικός άξονας - ανεμπόδιστη θέαση
 - - - δευτερεύων οπτικός άξονας - περιορισμένη θέαση
 - στάση / αρχή άξονα
 - ▲ κατεύθυνση κύριας όψης
 - Α έκθεμα - Τύπος Α
 - Β έκθεμα - Τύπος Β
 - Γ έκθεμα - Τύπος Γ
 - Δ έκθεμα - Τύπος Δ
- } $A > B > \Gamma > \Delta$
- διαχωριστικό
 - ▨ χώρος εκτός πεδίου μελέτης

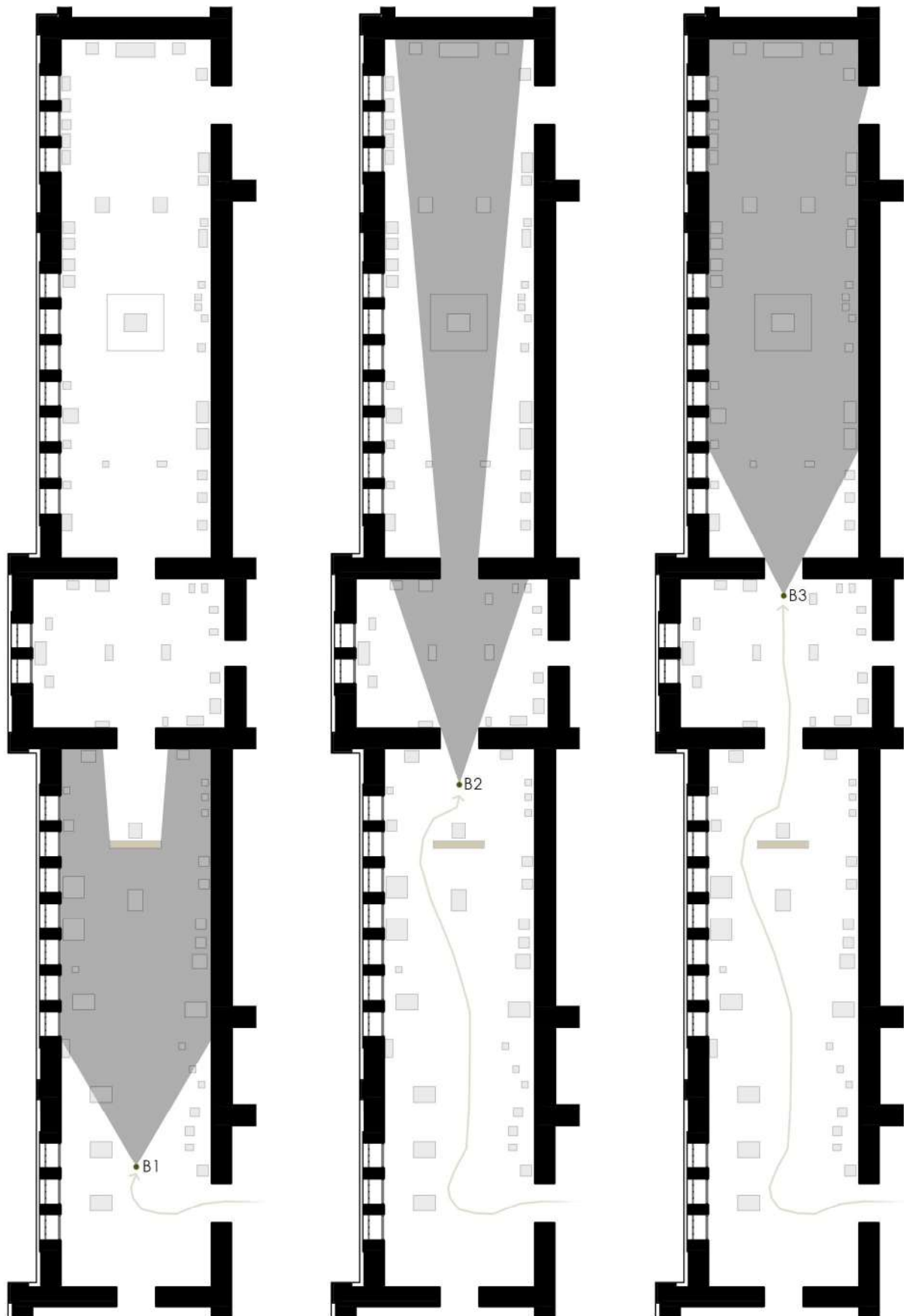
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΟΠΤΙΚΩΝ ΑΞΟΝΩΝ ΣΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΓΛΥΠΤΩΝ

ΚΑΤΟΨΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

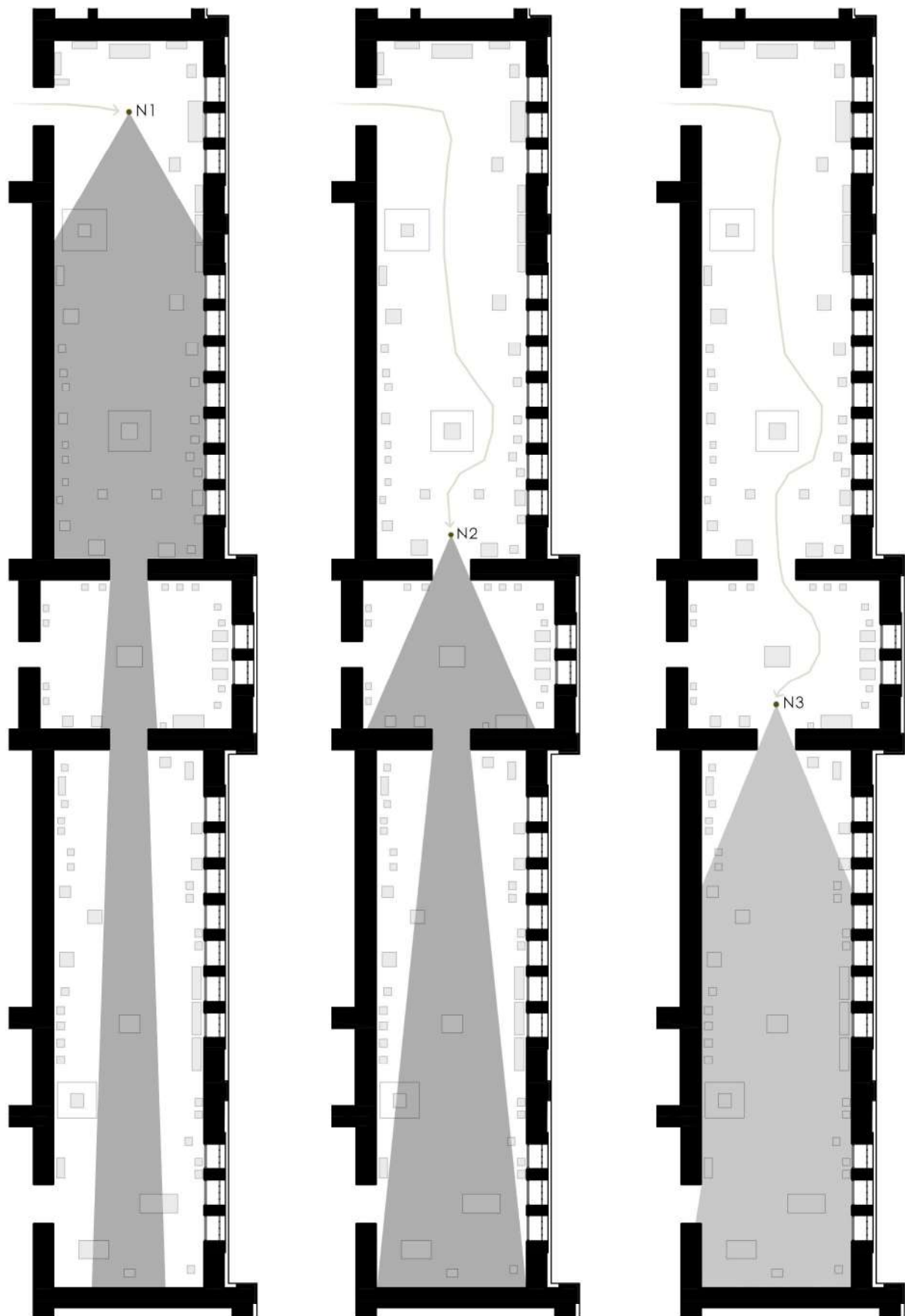
- στάση / αρχή οπτικού πεδίου
- διαχωριστικό
- ▨ χώρος εκτός πεδίου μελέτης

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΟΠΤΙΚΩΝ ΑΞΟΝΩΝ ΣΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΓΛΥΠΤΩΝ

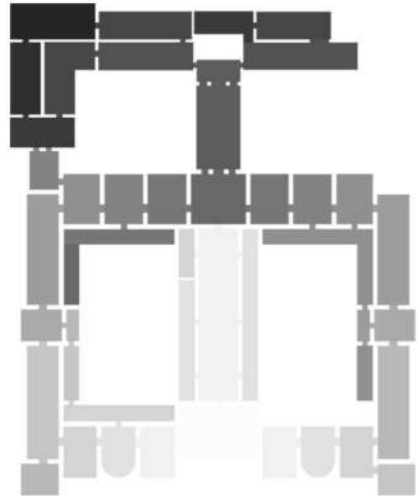
CASE STUDY 1: ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΟΠΤΙΚΩΝ ΠΕΔΙΩΝ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΑ ΠΤΕΡΥΓΑ

Στο γράφημα αποτυπώνονται τα οπτικά πεδία που περικλείουν τον χώρο τον οποίο βλέπει μπροστά του ο επισκέπτης σε γωνία 60 μοιρών από τρία διαδοχικά σημεία (B1, B2, B3) της κάτοψης.

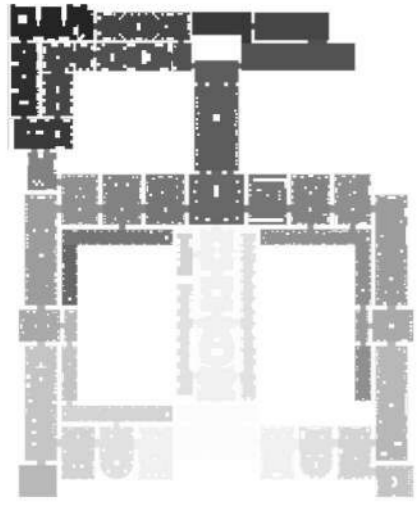

CASE STUDY 2: ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΟΠΤΙΚΩΝ ΠΕΔΙΩΝ ΣΤΗ ΝΟΤΙΑ ΠΤΕΡΥΓΑ

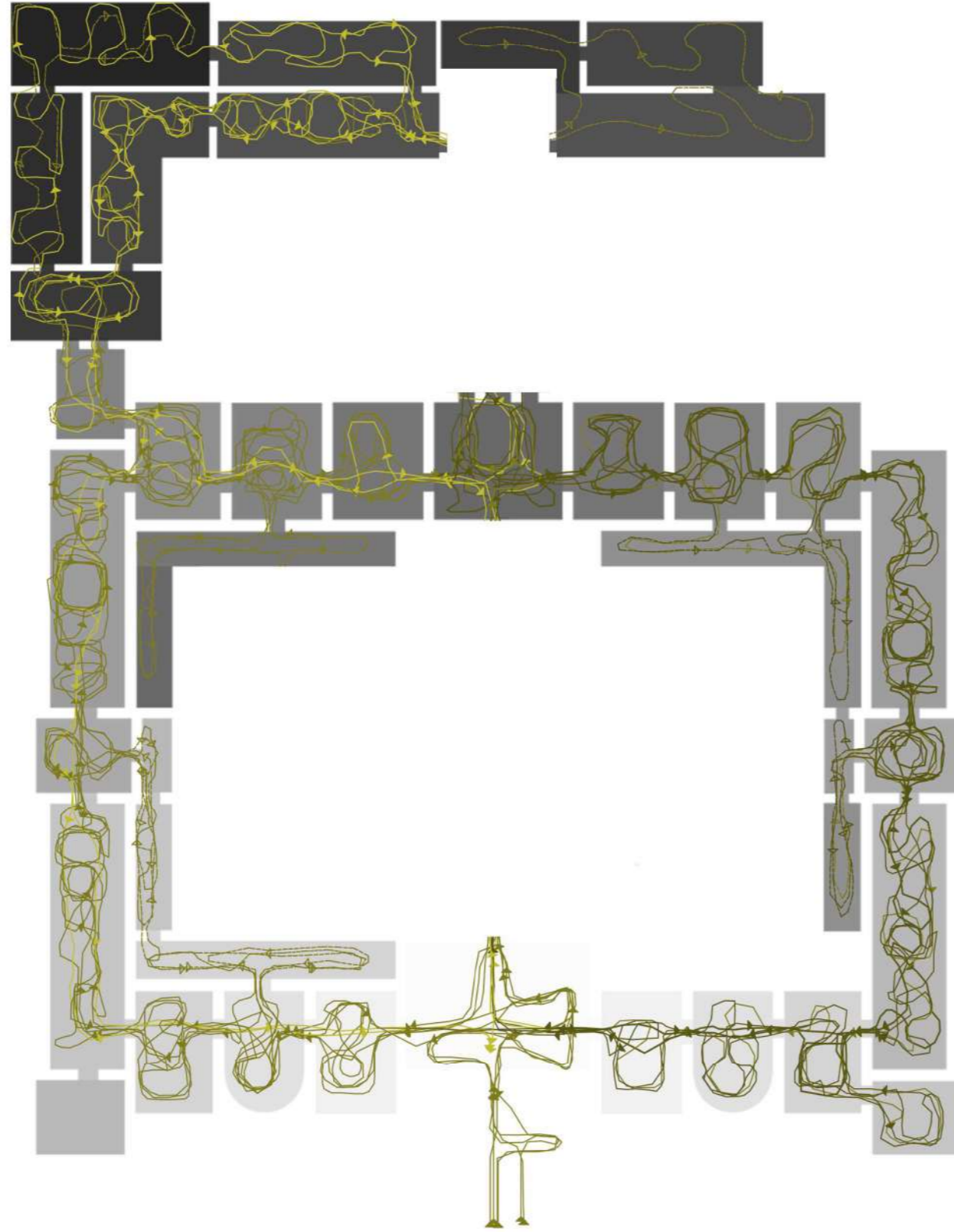
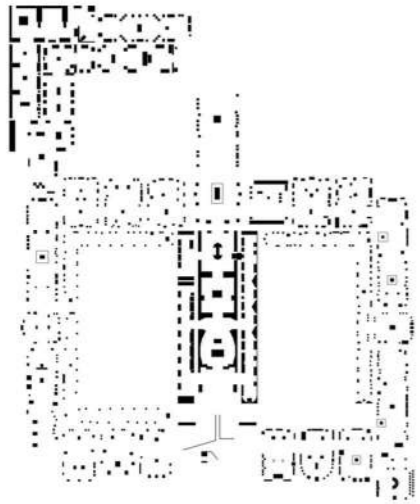
Στο γράφημα αποτυπώνονται τα οπτικά πεδία που περιλαμβάνουν τον χώρο τον οποίο βλέπει μπροστά του ο επισκέπτης σε γωνία 60 μοιρών από τρία διαδοχικά σημεία (N1, N2, N3) της κάτοψης.

ΜΕΓΑΛΟ ΒΑΘΟΣ - ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗ - ΔΥΣΚΟΛΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ

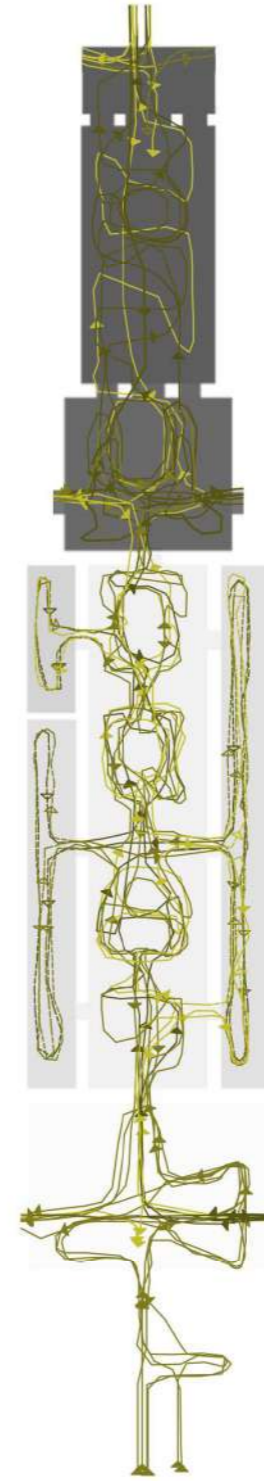

ΜΙΚΡΟ ΒΑΘΟΣ - ΕΝΙΣΩΜΑΤΩΣΗ - ΕΥΚΟΛΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ

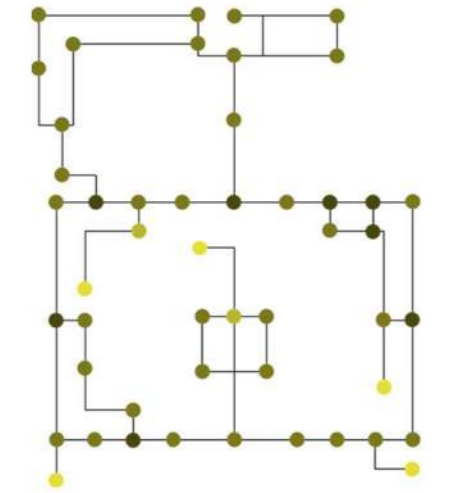
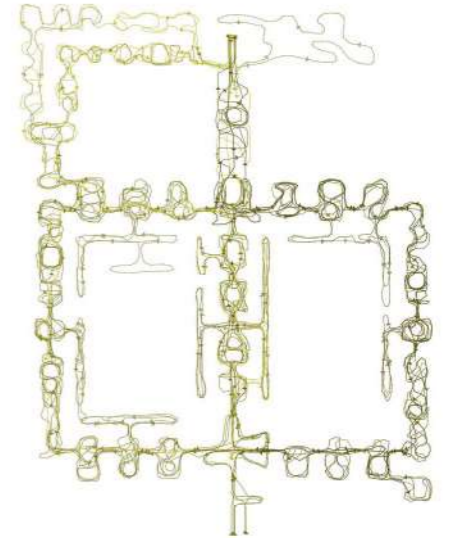
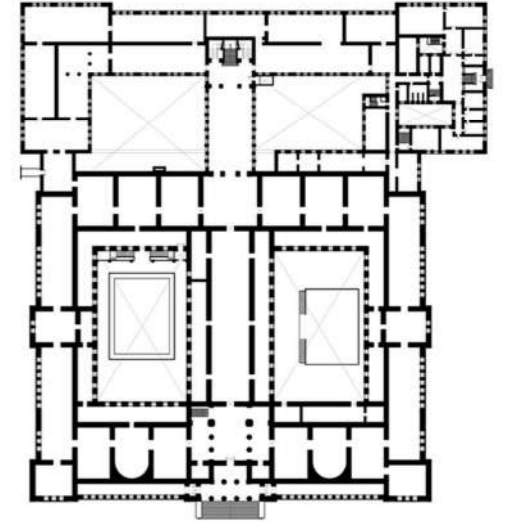
ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΚΤΗΡΙΟ ΚΑΙ ΠΤΕΡΥΓΑ ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΙΝΑΣ

ΜΕΓΑΛΟ ΒΑΘΟΣ - ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗ - ΔΥΣΚΟΛΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ

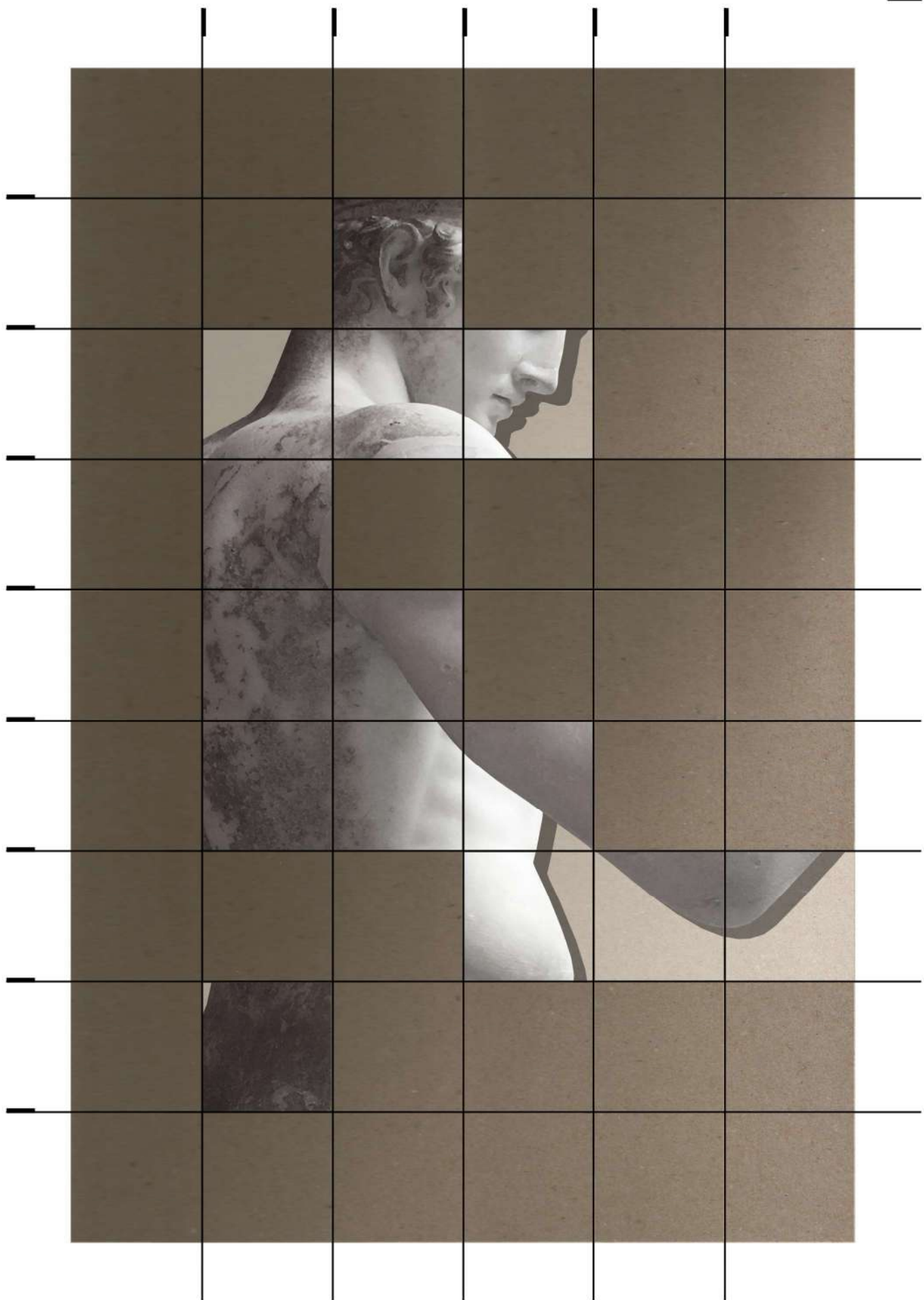
ΜΙΚΡΟ ΒΑΘΟΣ - ΕΝΙΣΩΜΑΤΩΣΗ - ΕΥΚΟΛΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ

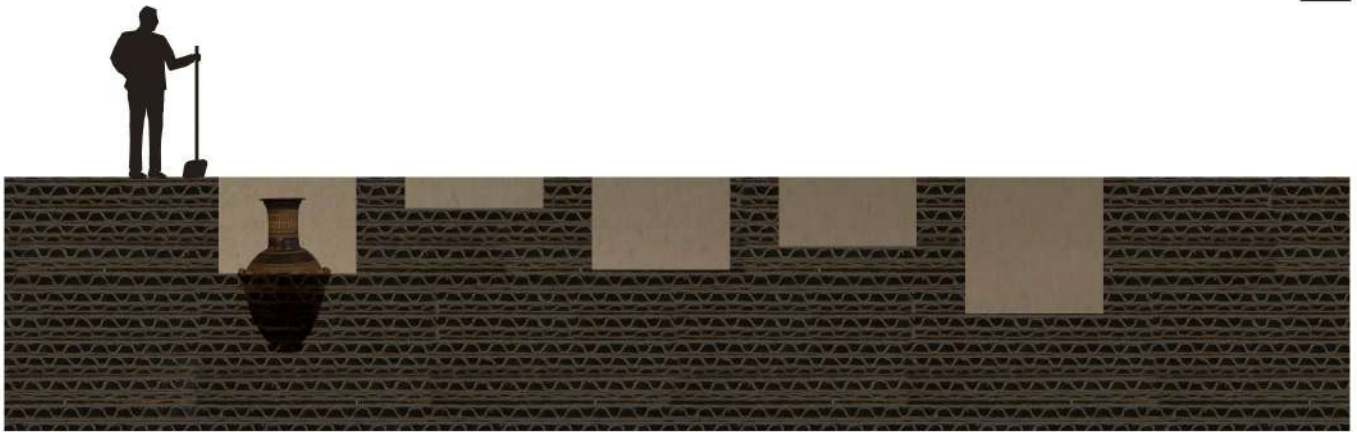
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΤΕΡΥΓΑ

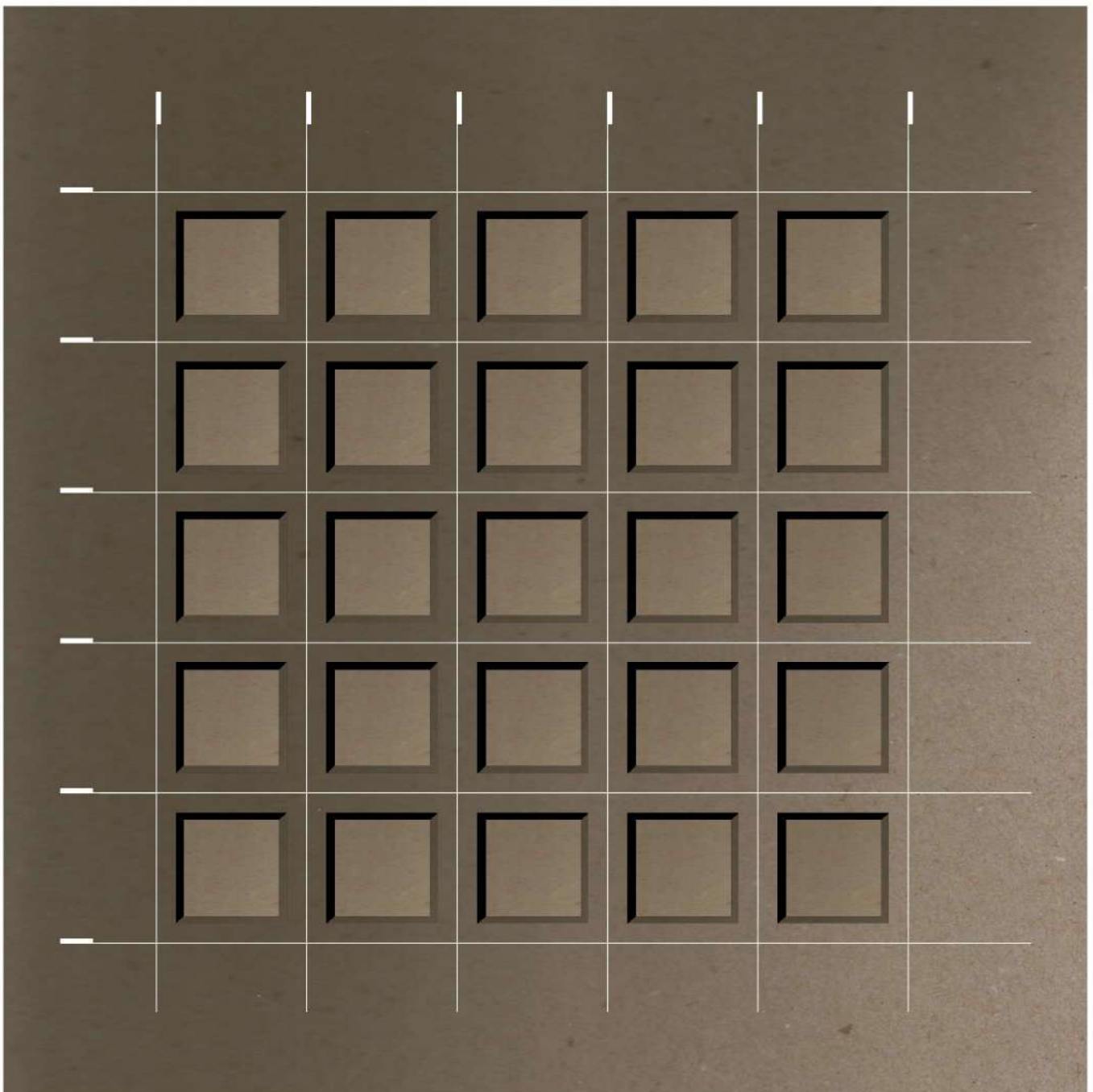

Δ. ΣΥΝΘΕΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ

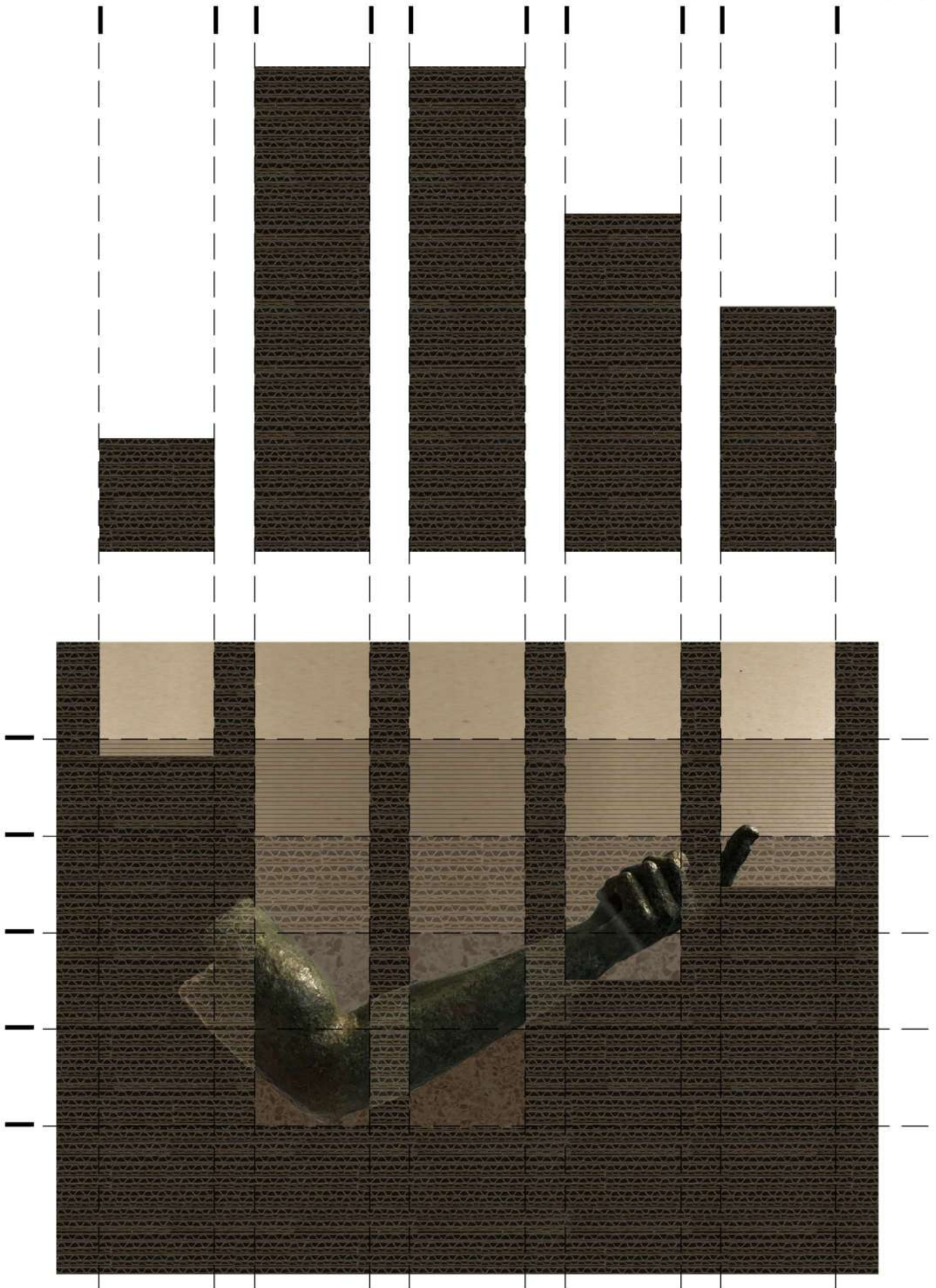

ΤΟΜΗ

ΚΑΤΟΨΗ

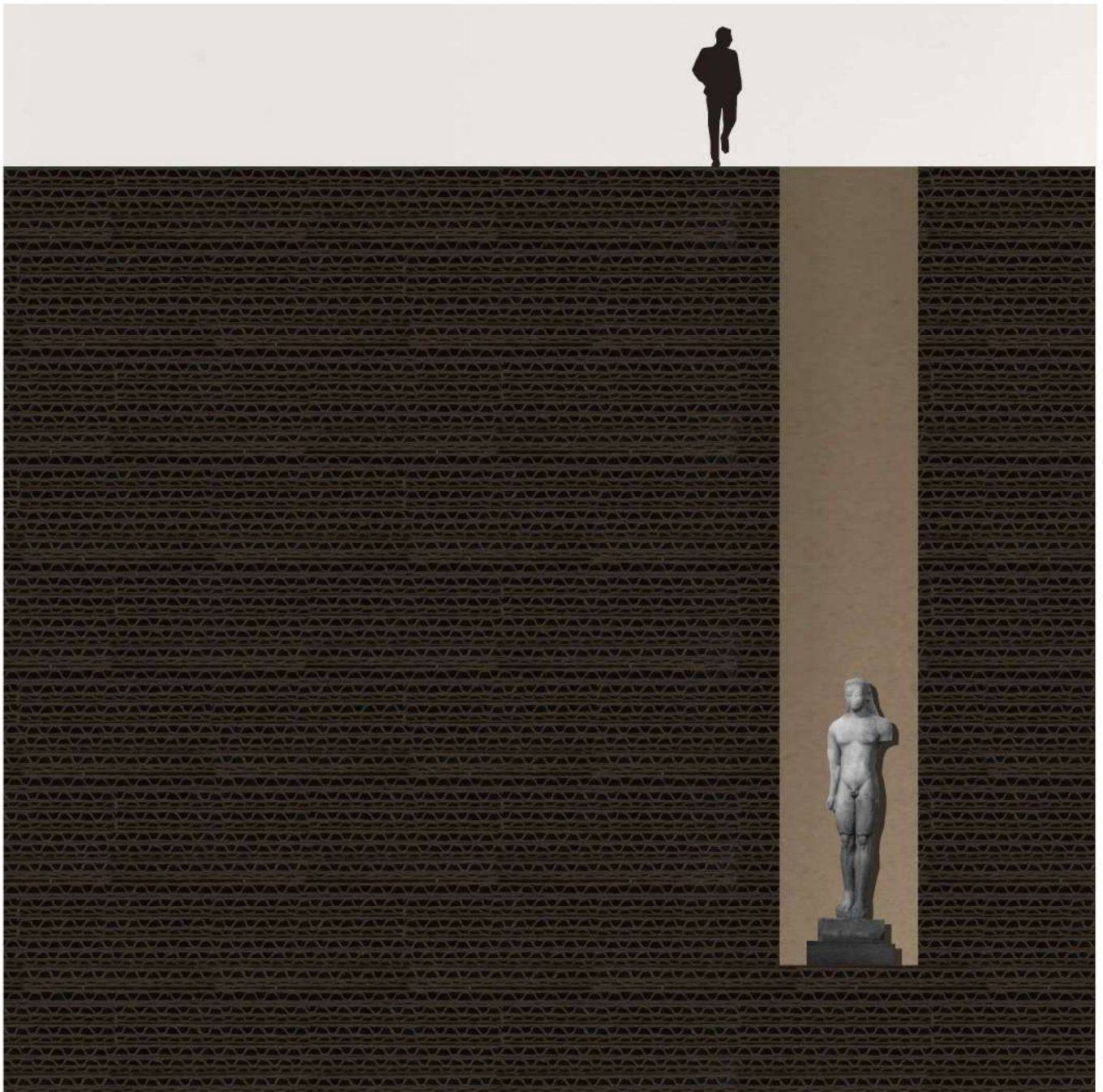

Δ3.1 ΣΤΡΩΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ - ΑΦΑΙΡΕΣΗ - ΚΕΝΟ/ΠΛΗΡΕΣ

Εκσκαφή στον περίβολο του Μουσείου επί της οδού Βασιλέως Ηρακλείου, για τη δημιουργία υπόγειου χώρου Η/Μ εγκαταστάσεων.

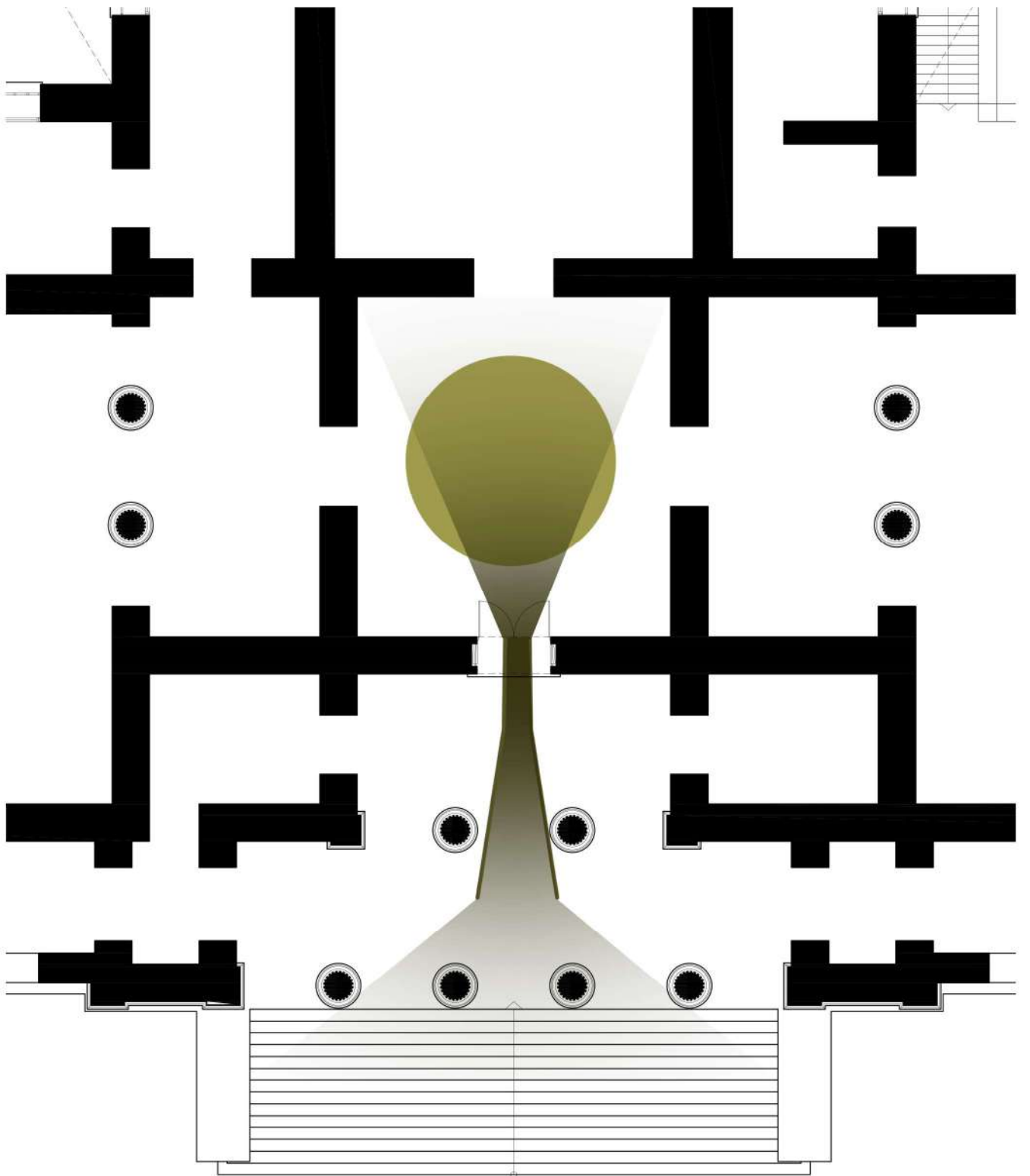

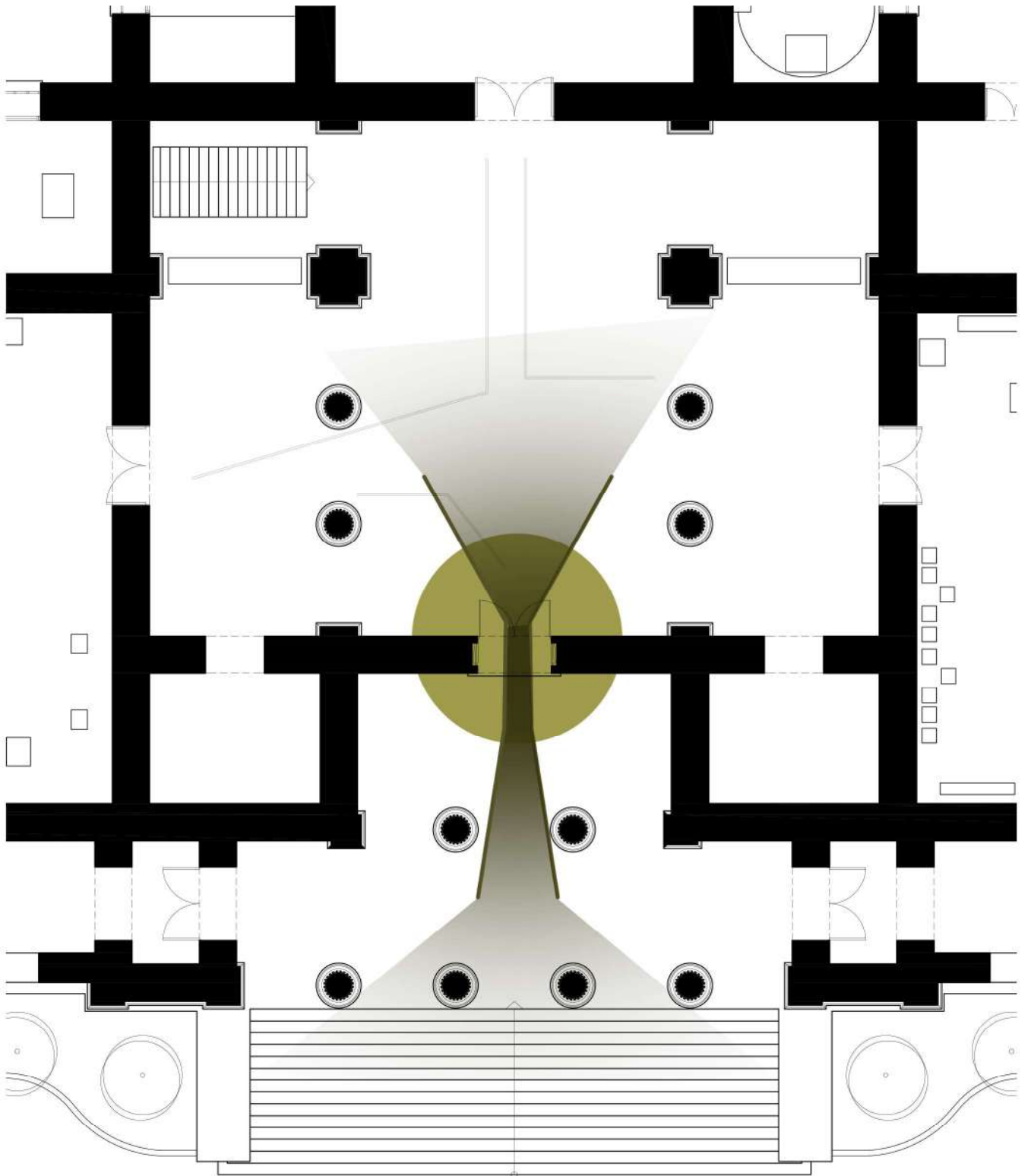

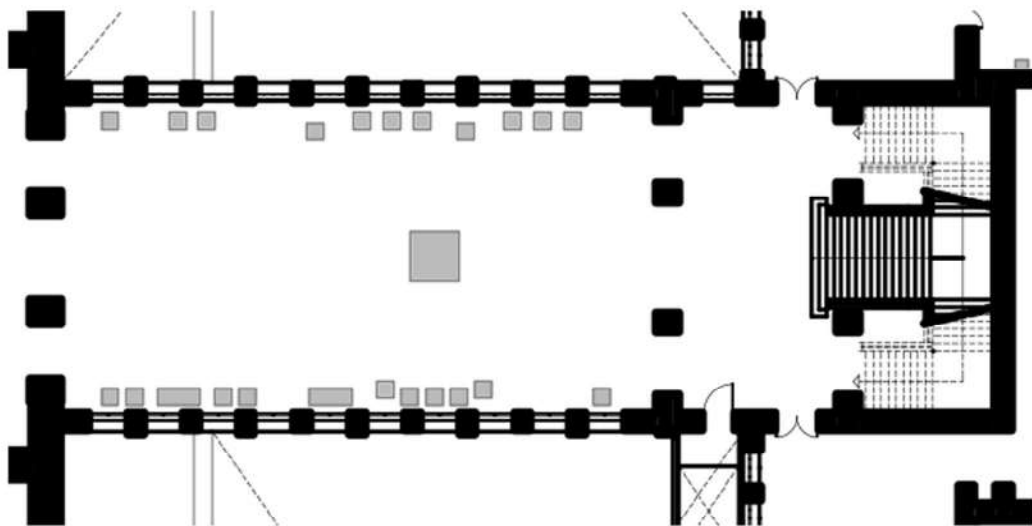
ΤΟΜΗ

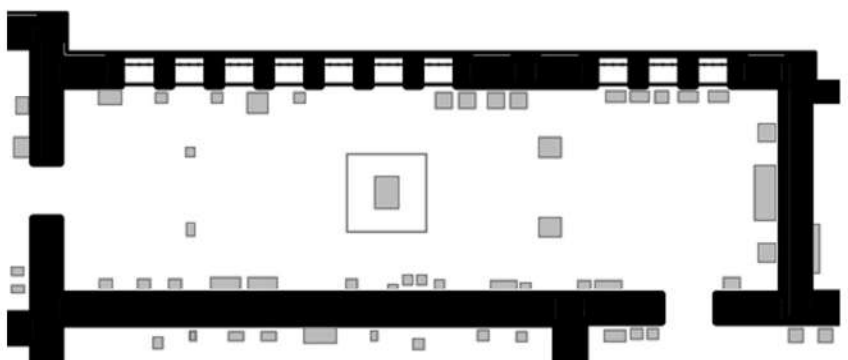

ΚΑΤΟΨΗ

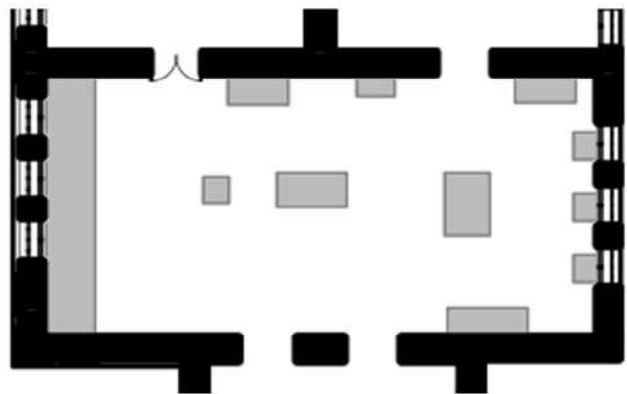

Η ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΟΥ "ΔΙΑ"

Δ5.4 ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΥΣΗΣ

Η ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΟΥ ΝΑΥΑΓΙΟΥ ΤΩΝ ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΩΝ

Δ5.5 ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΥΣΗΣ

1909

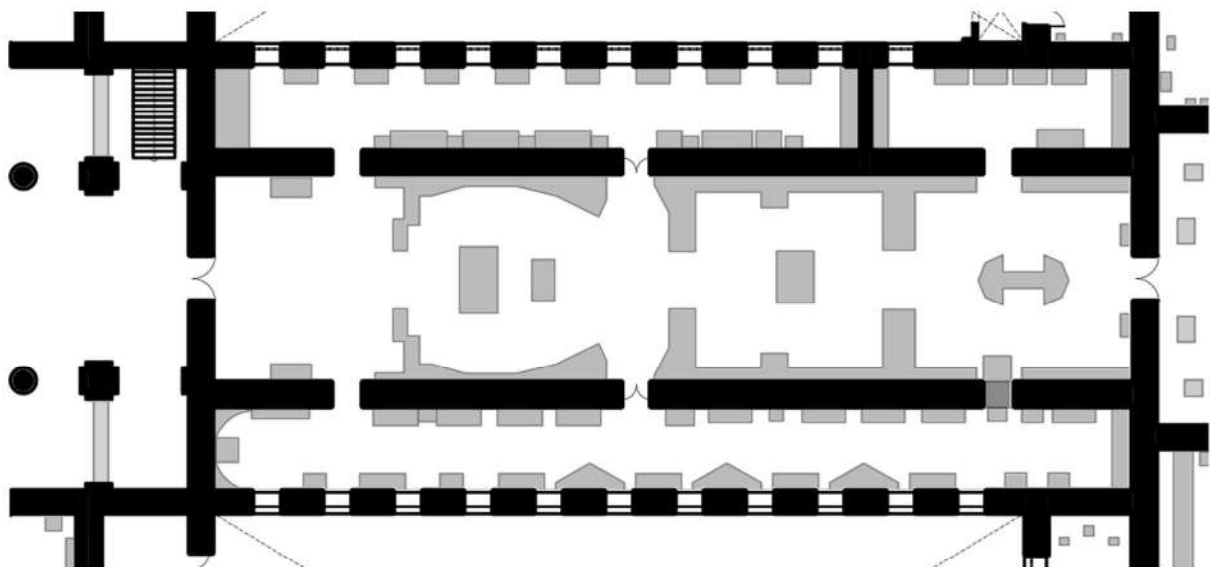
1957

1995

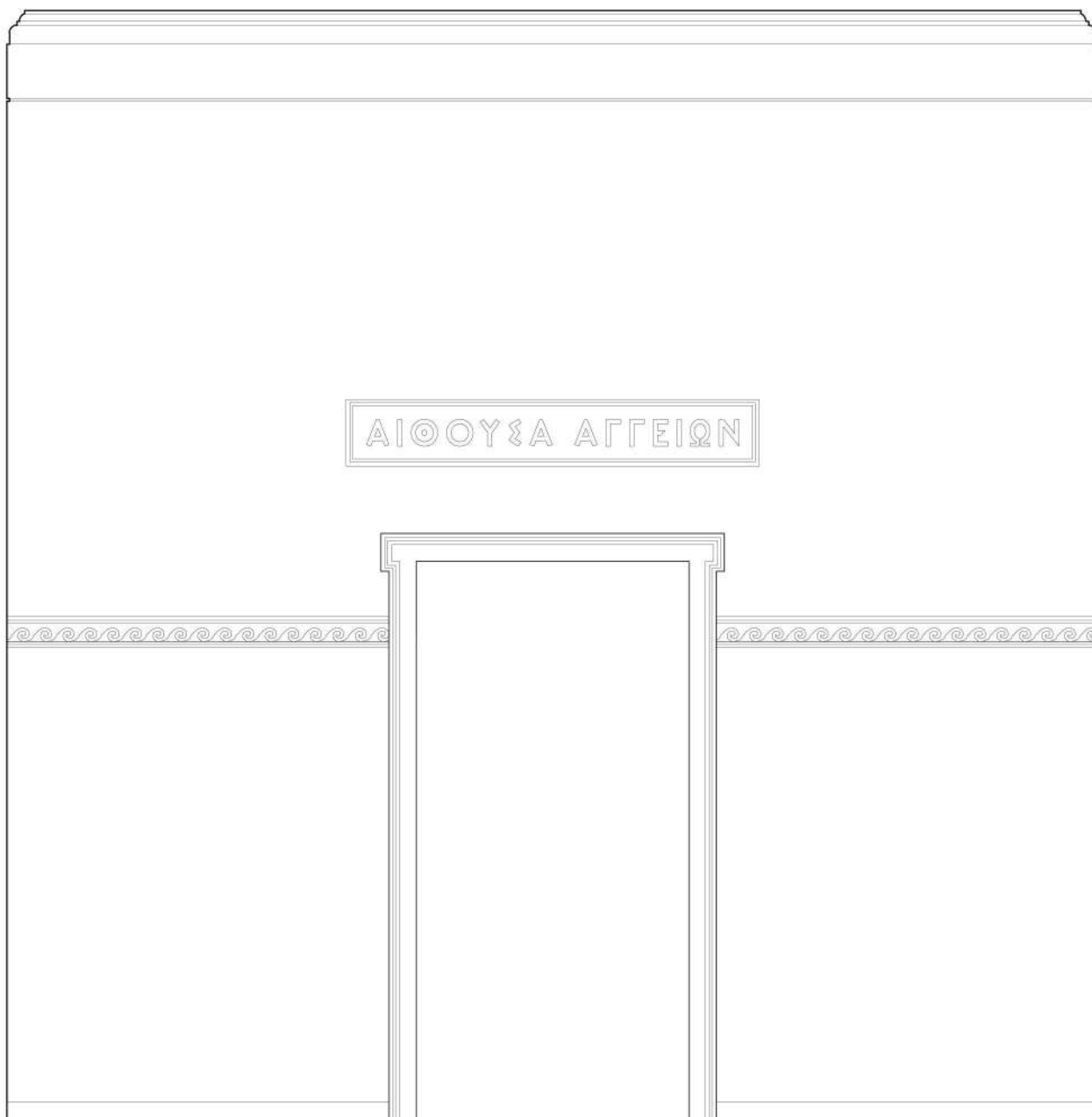
2004

ΜΥΚΗΝΑΪΚΗ ΑΙΘΟΥΣΑ

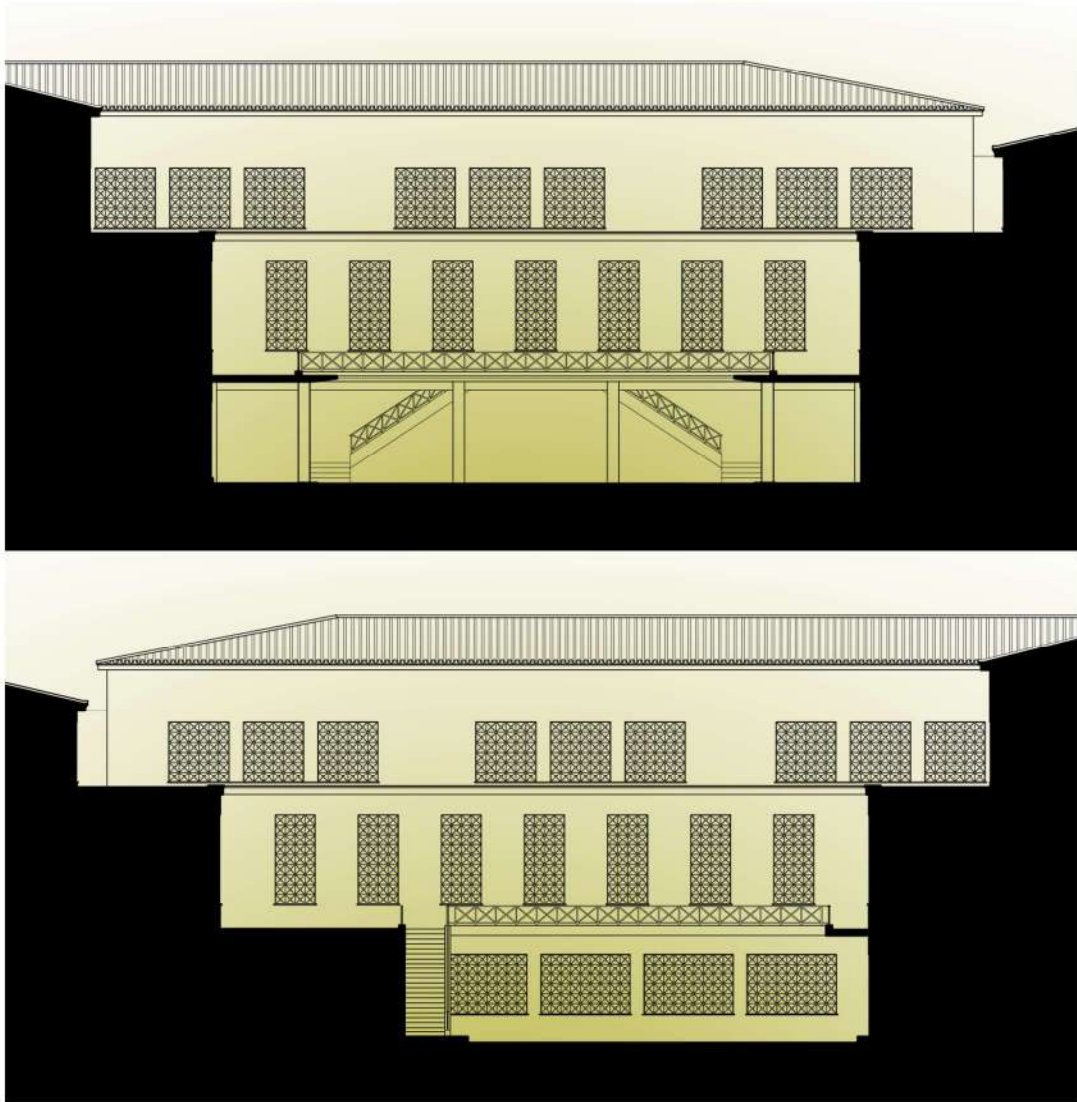
Η ΧΑΜΕΝΗ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ ΤΟΥ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΟΣ

Δ5.6 ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΥΣΗΣ

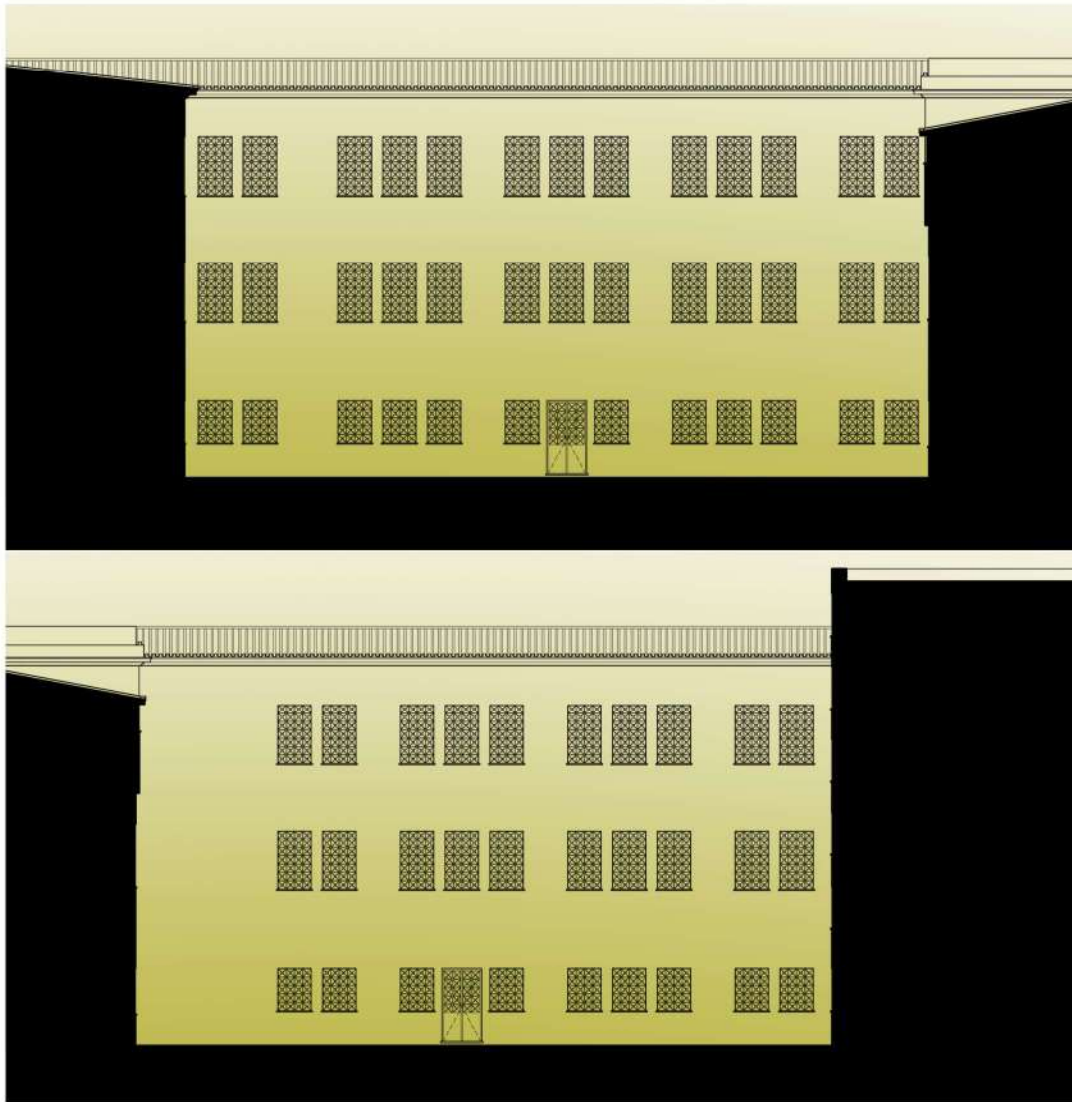
Η ΧΑΜΕΝΗ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ ΤΟΥ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΟΣ

Δ5.7 ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΥΣΗΣ

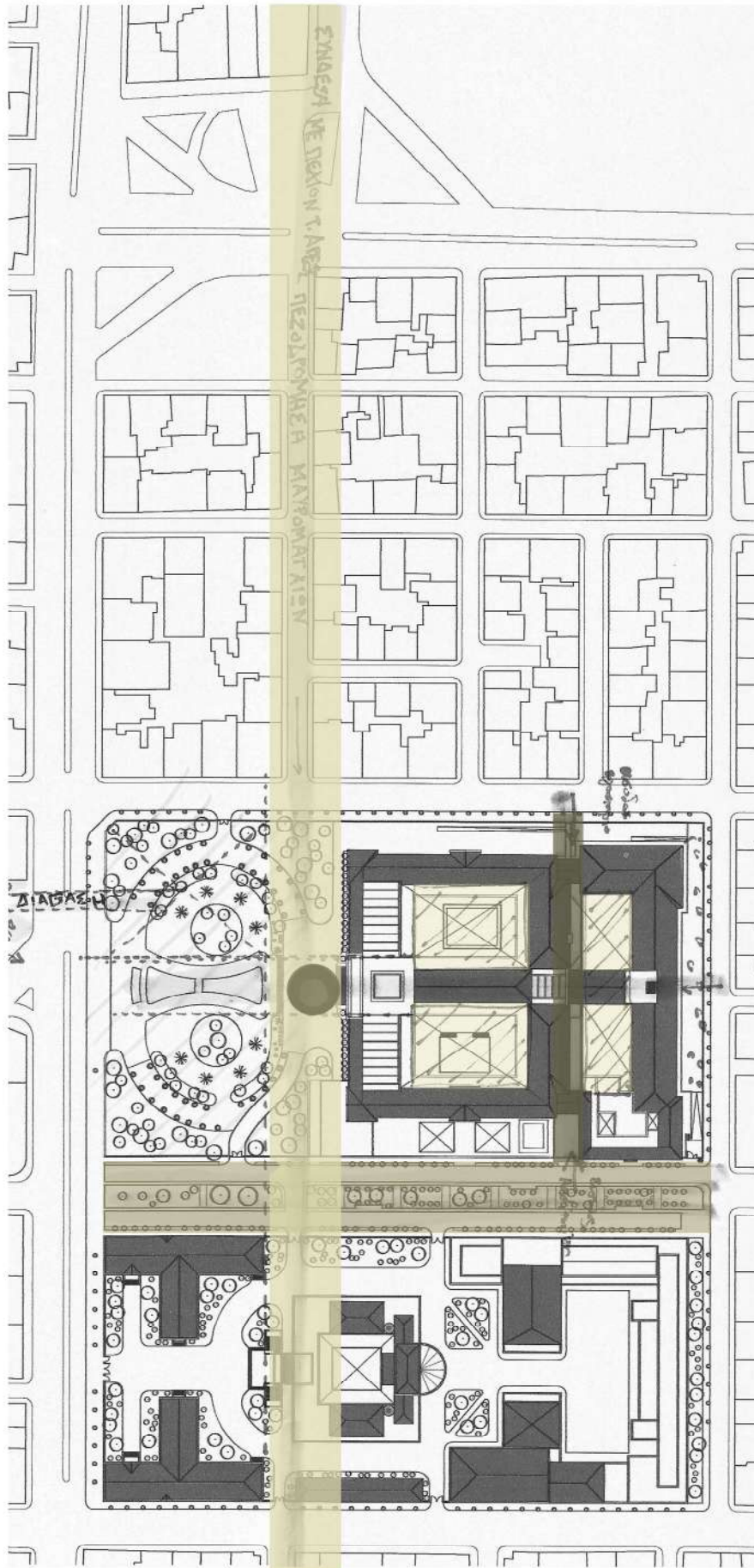
ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΚΕΝΟΥ: ΤΑ ΑΙΘΡΙΑ

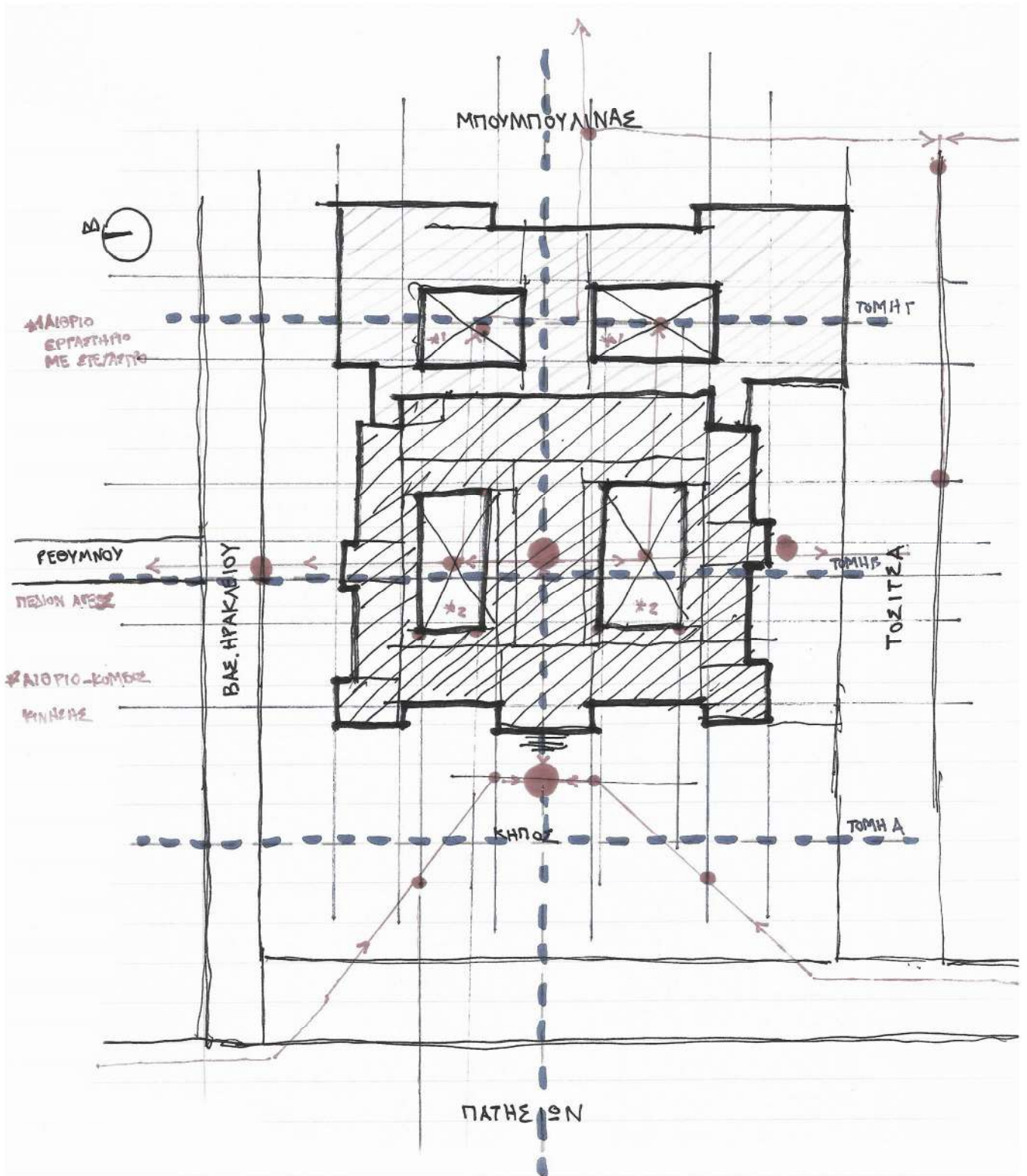
Δ5.8 ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΥΣΗΣ

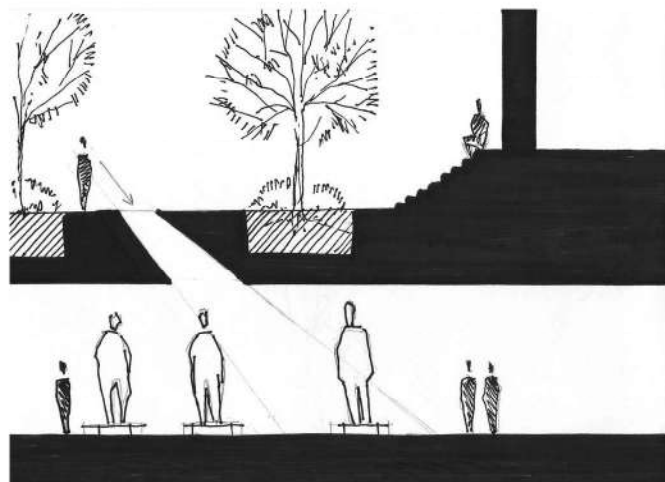
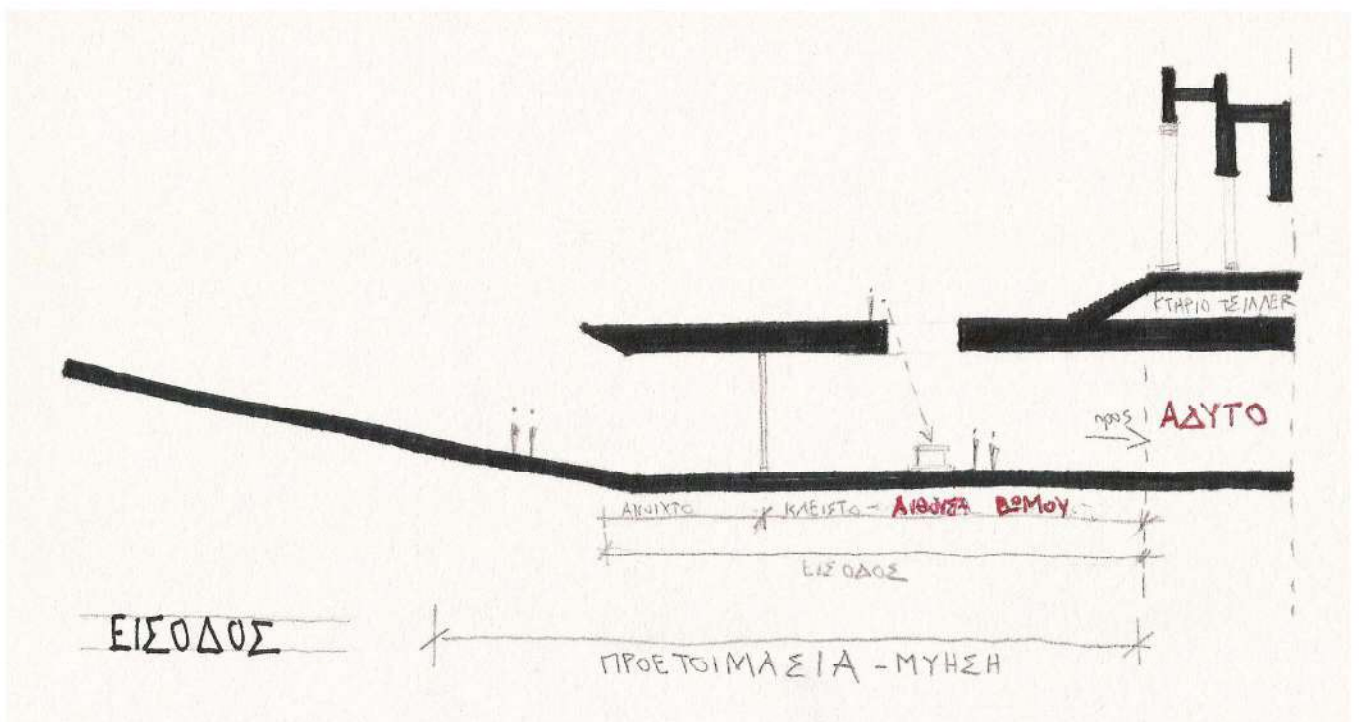
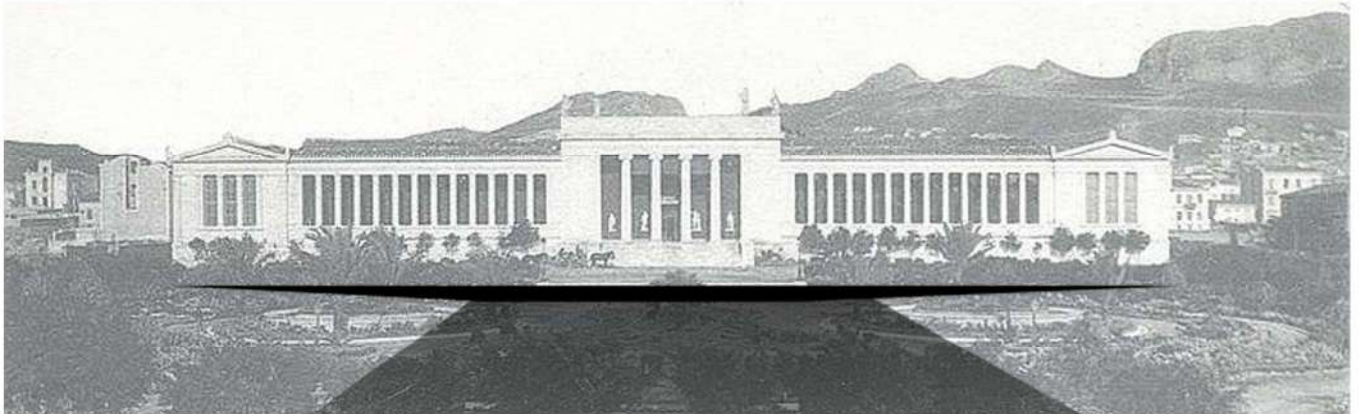

ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΚΕΝΟΥ: ΤΑ ΑΙΘΡΙΑ

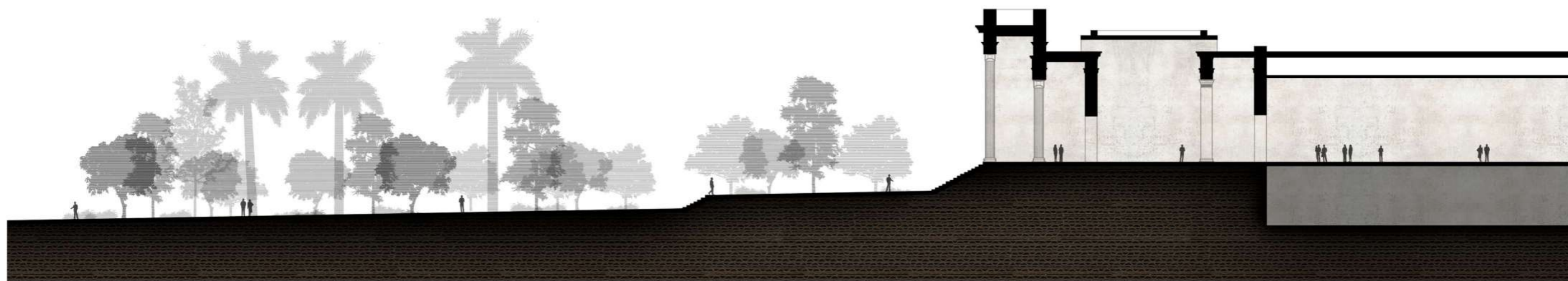
Δ5.9 ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΥΣΗΣ

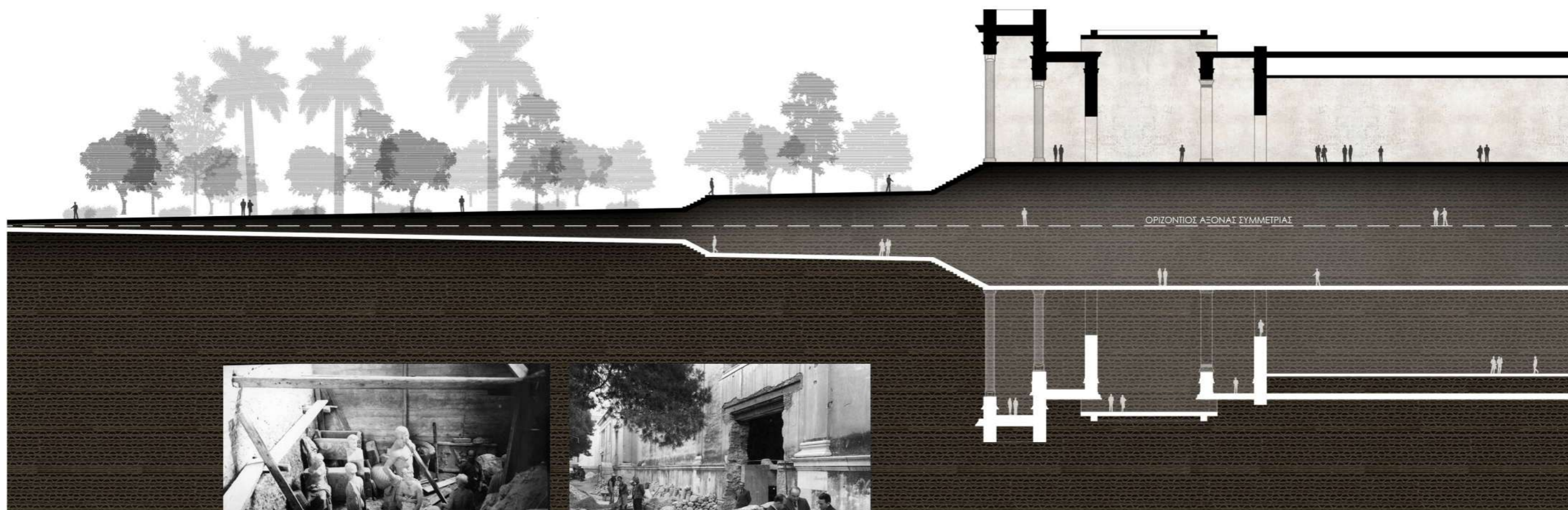

Η ΤΟΜΗ

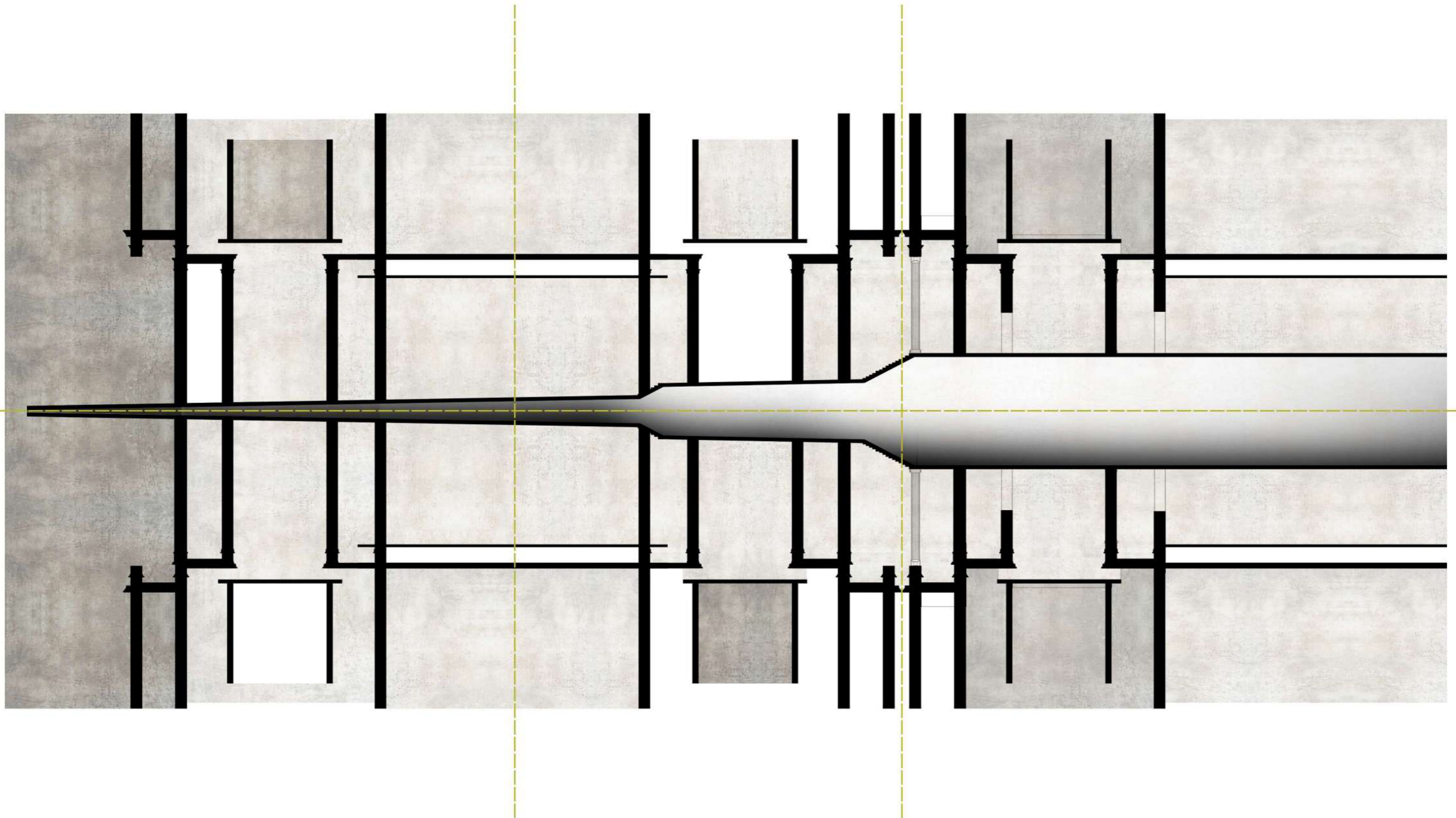

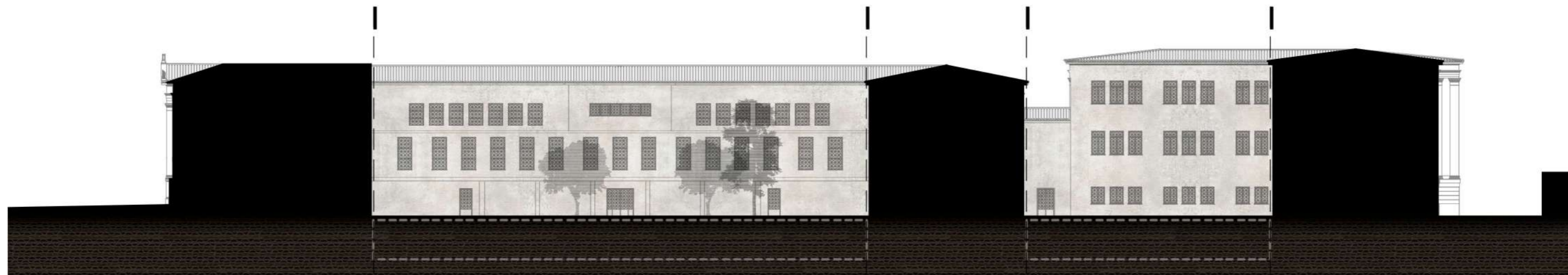
1. ΤΟ ΥΠΕΡΓΕΙΟ ΜΟΥΣΕΙΟ - ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΣΥΝΘΗΚΗ

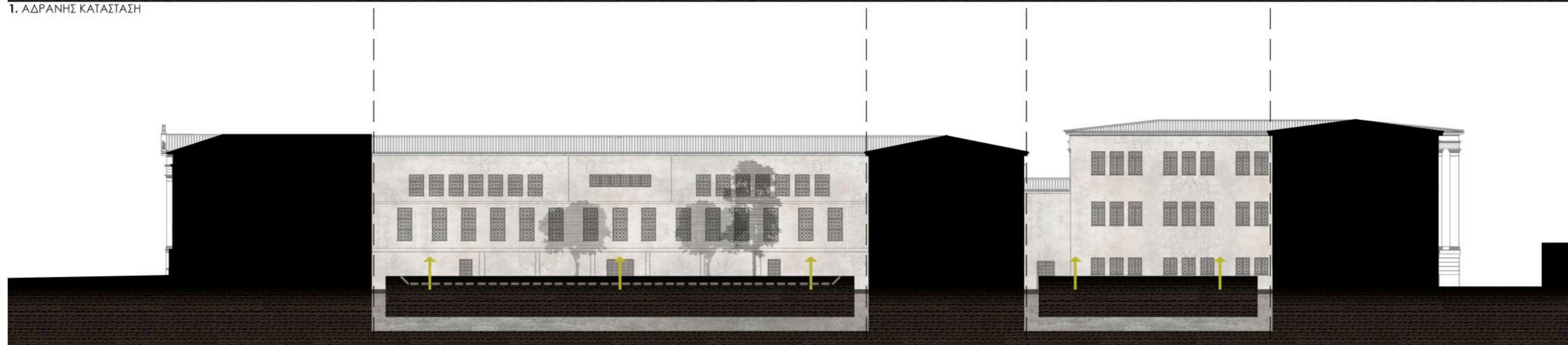
2. Η ΔΥΝΗΤΙΚΗ ΥΠΟΓΕΙΑ ΕΠΕΚΤΑΣΗ

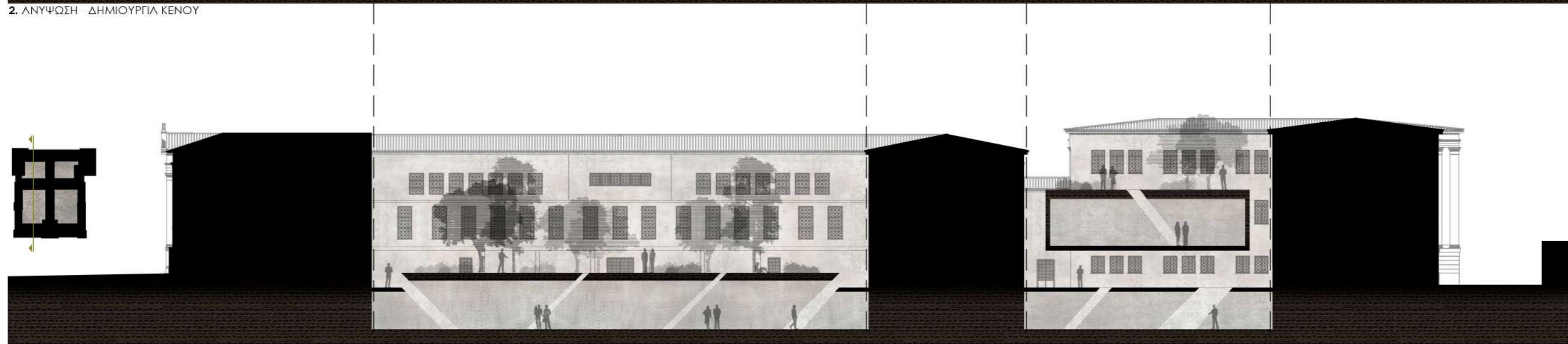

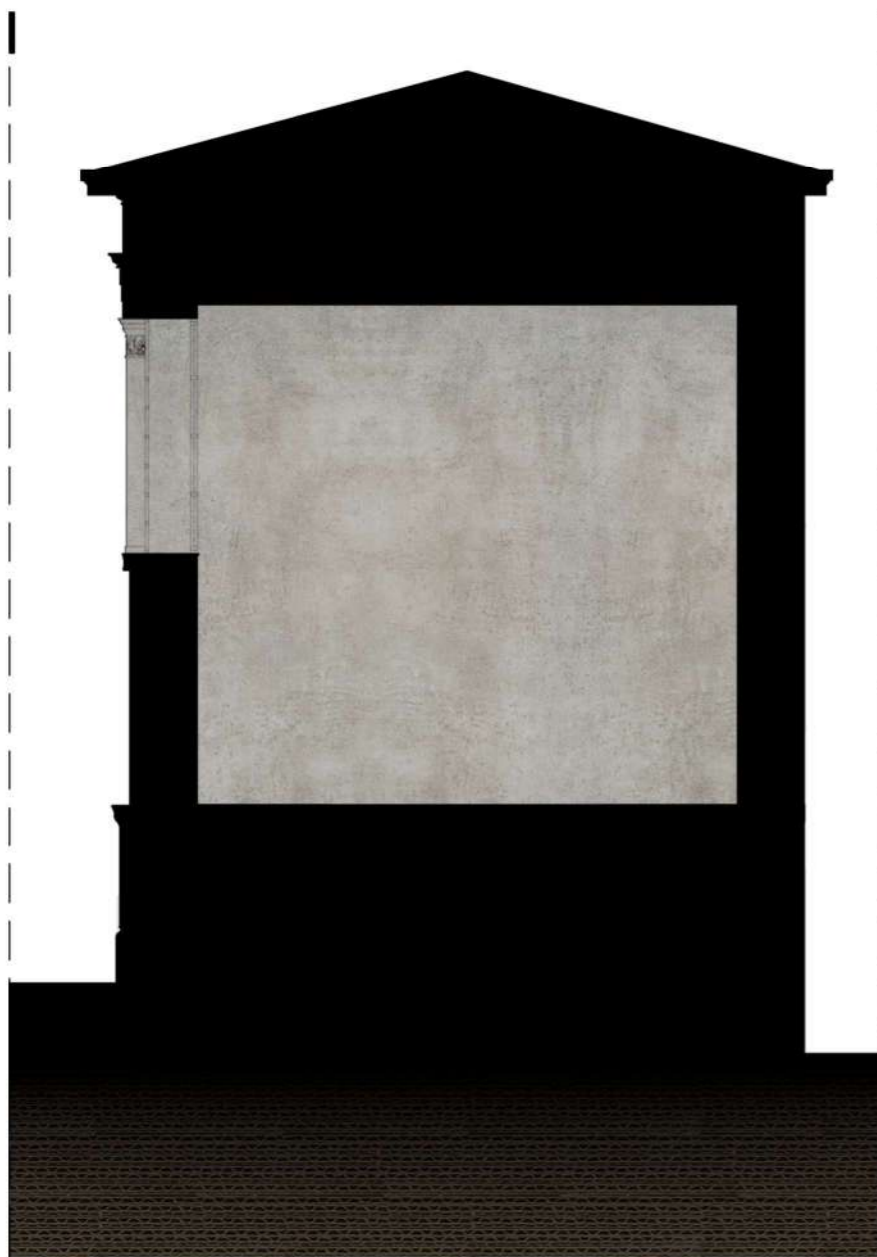
1. ΑΔΡΑΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

2. ΑΝΥΨΩΣΗ - ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΕΝΟΥ

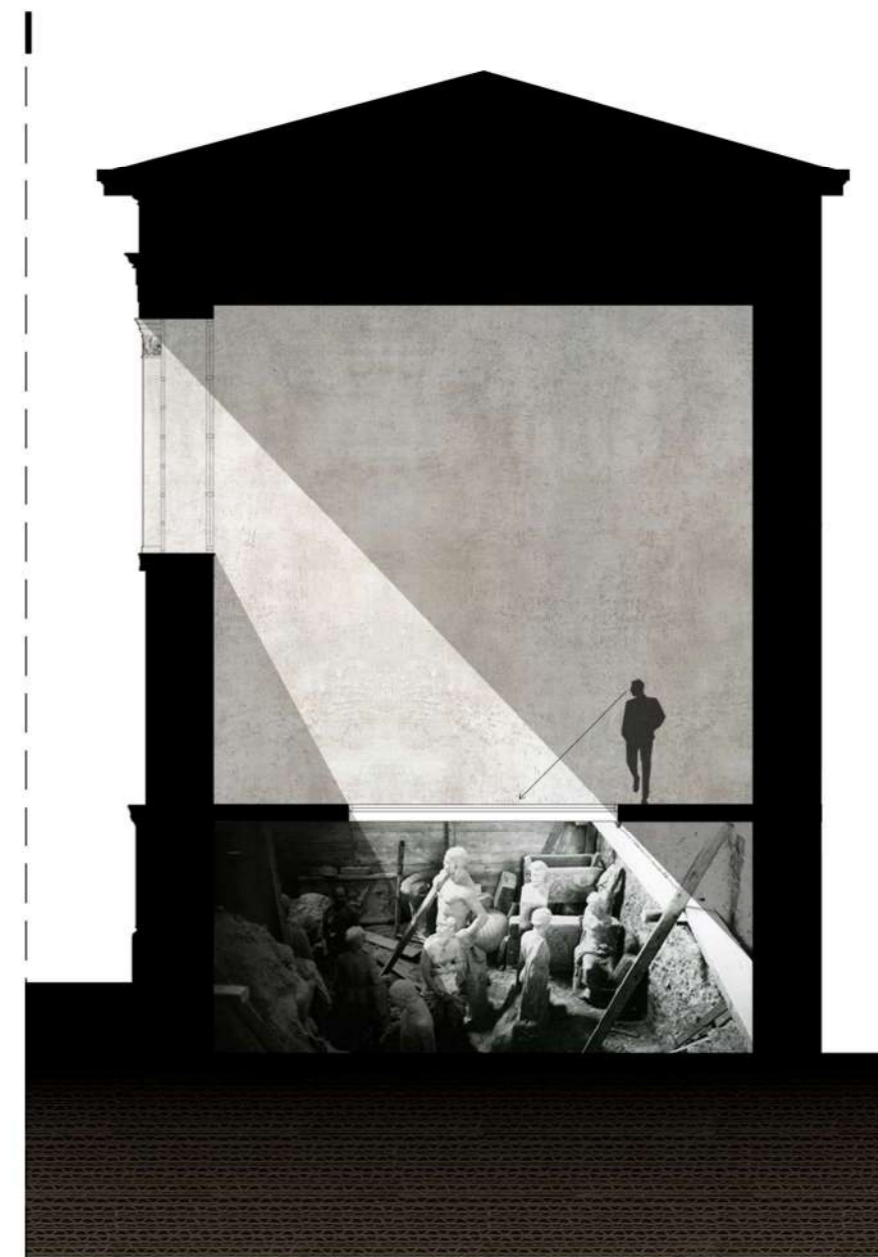
3. ΠΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΚΕΝΟΥ - ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΧΩΡΟΥ

1. ΑΔΡΑΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

2. ΑΦΑΙΡΕΣΗ

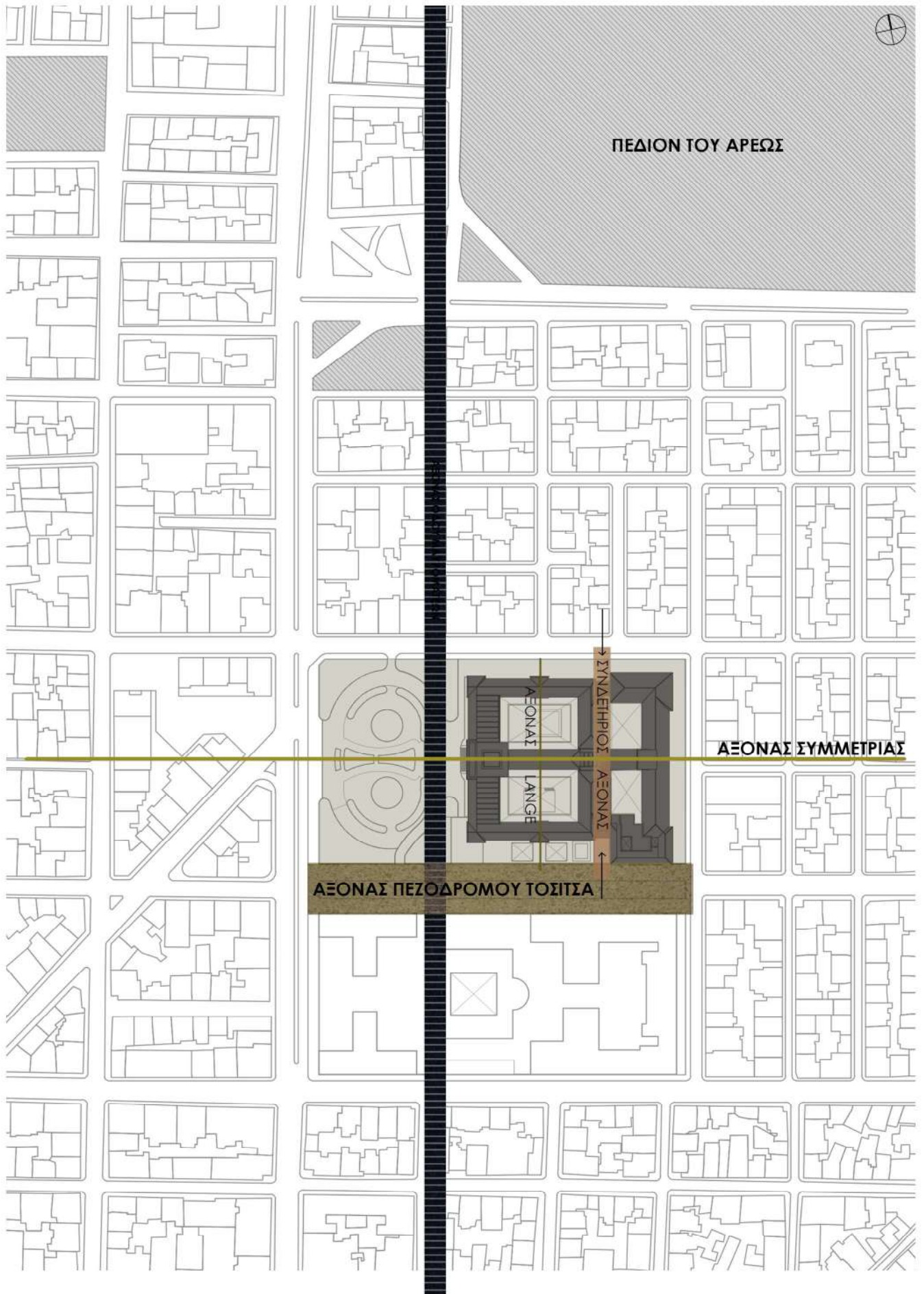

3. ΕΜΦΑΝΙΣΗ

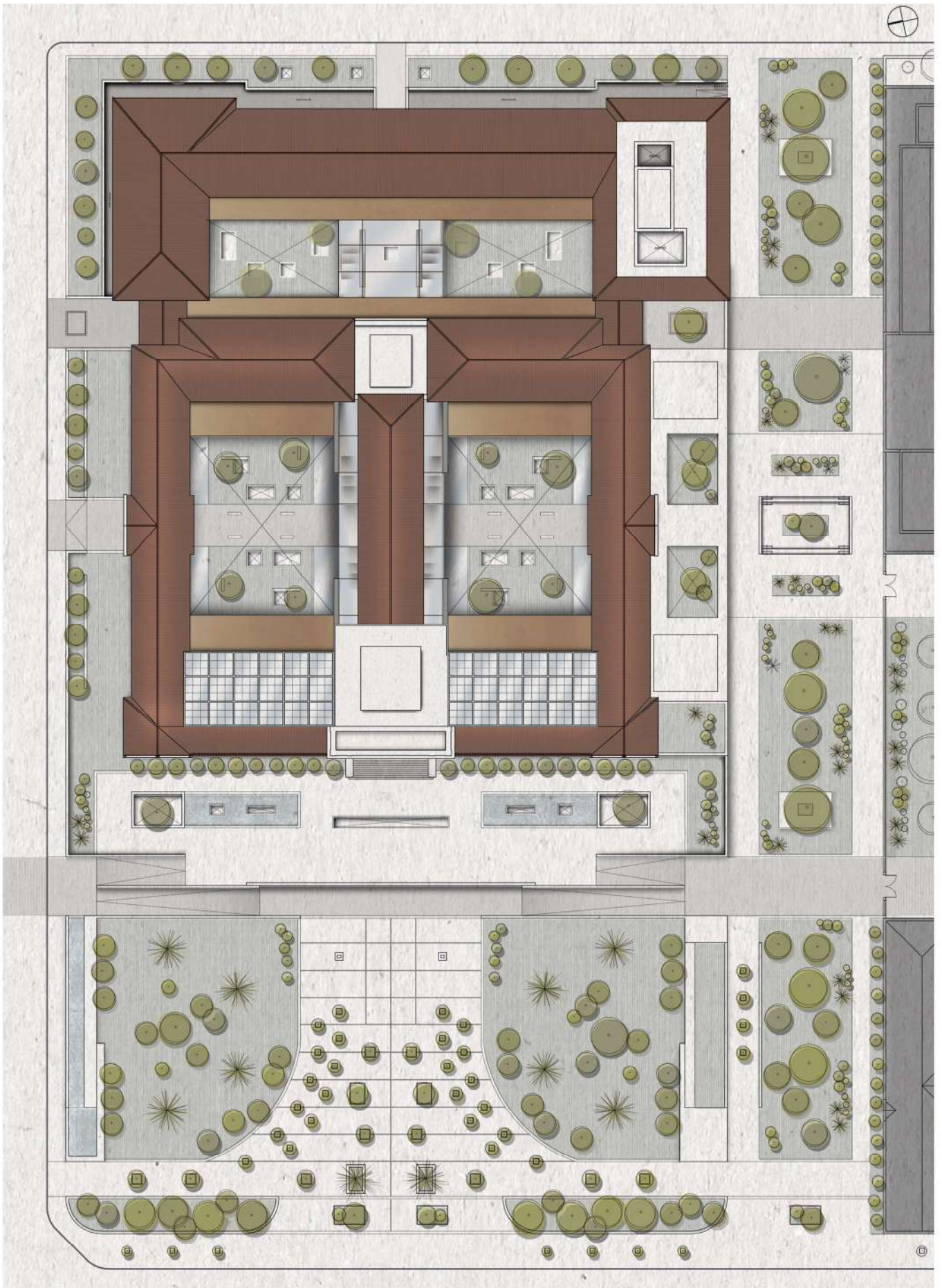

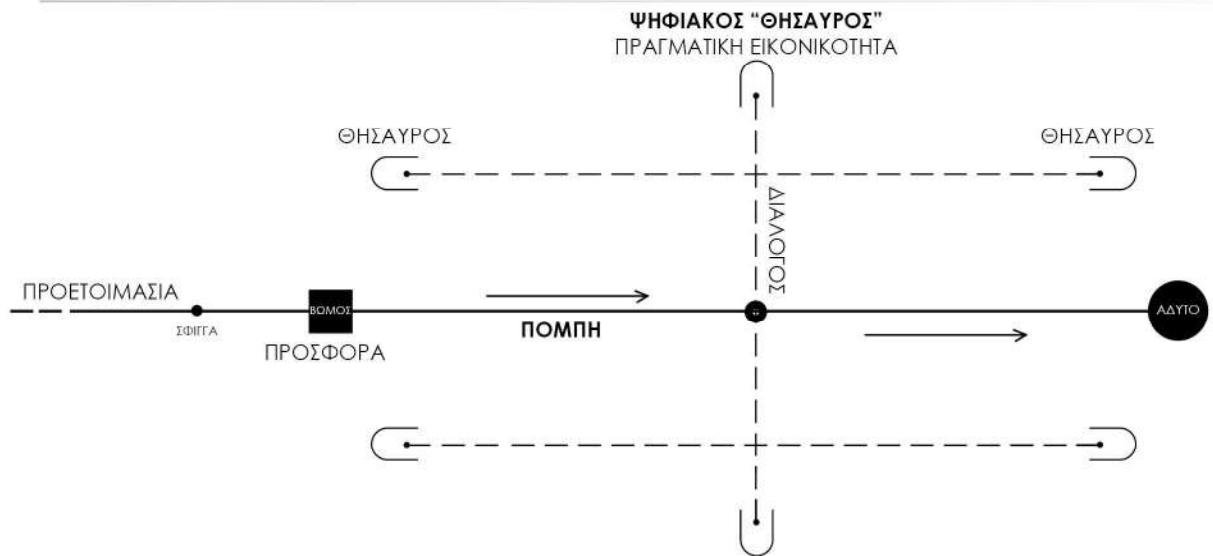
Ε. Η ΠΡΟΤΑΣΗ

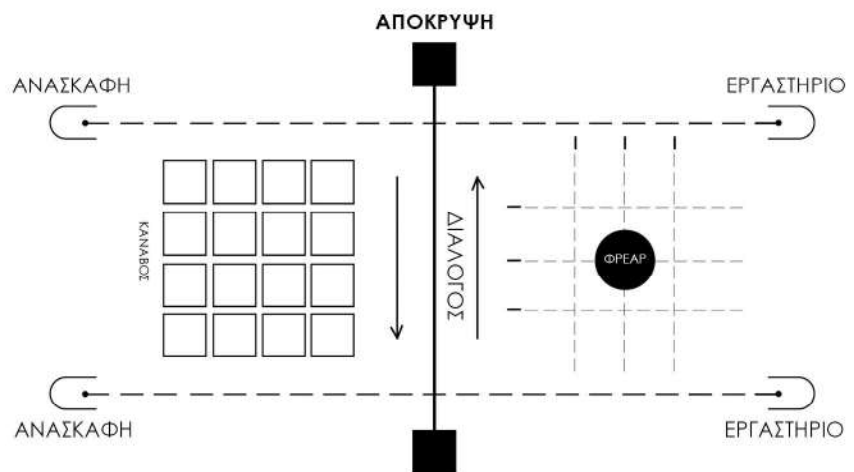

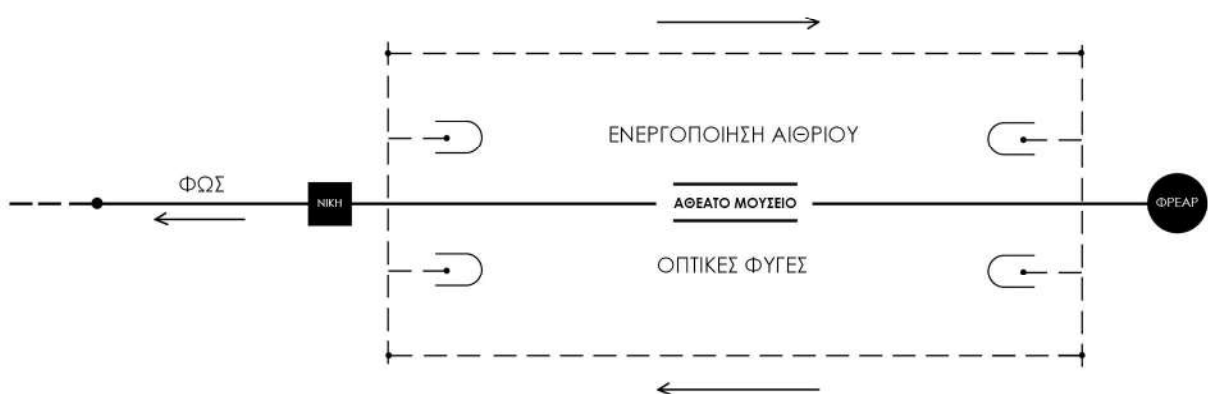
ΕΠΙΠΕΔΟ -2: ΠΟΜΠΗ

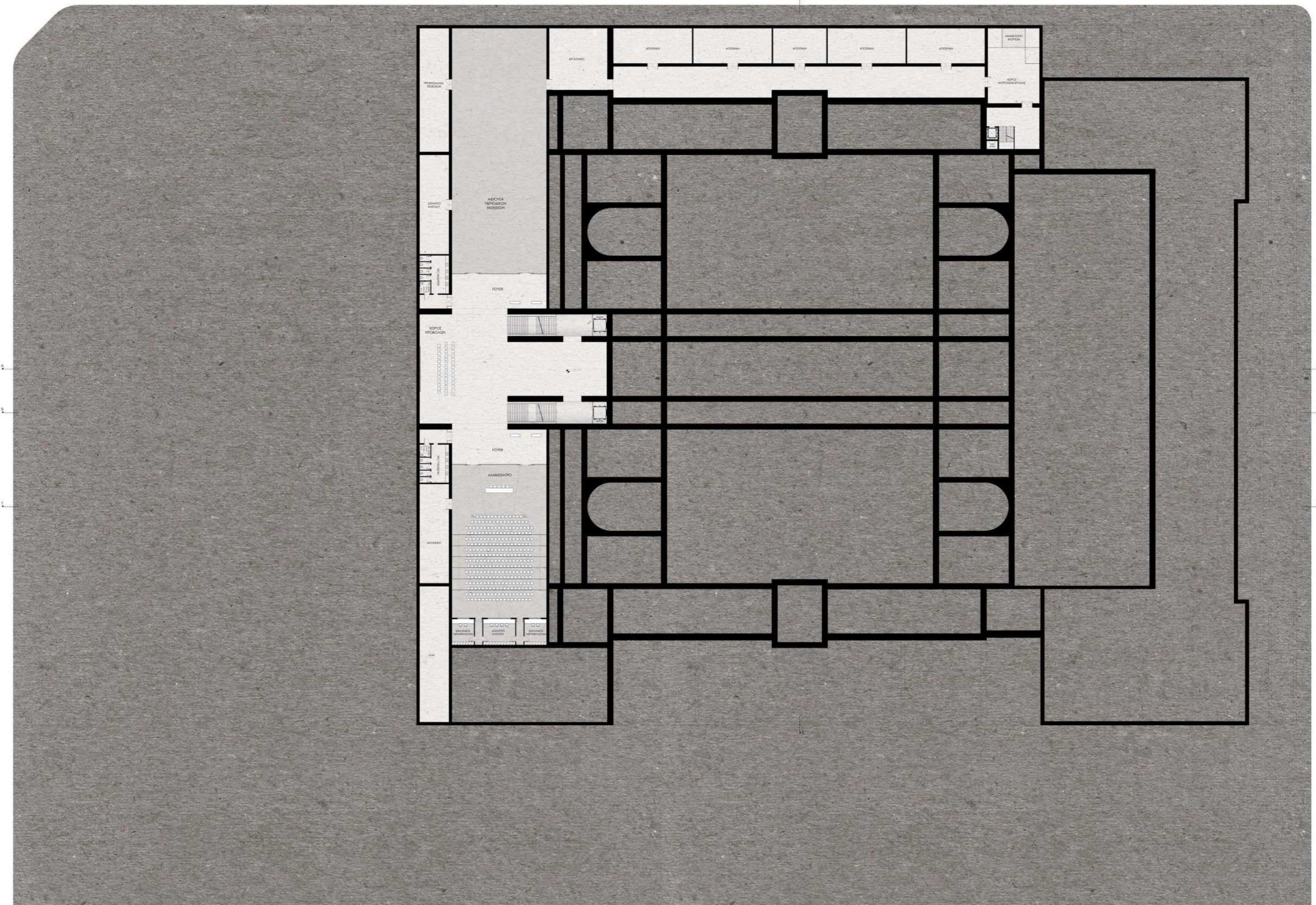

ΕΠΙΠΕΔΟ -1: ΑΠΟΚΡΥΨΗ / ΑΝΑΣΚΑΦΗ

ΕΠΙΠΕΔΟ 0: ΕΜΦΑΝΙΣΗ

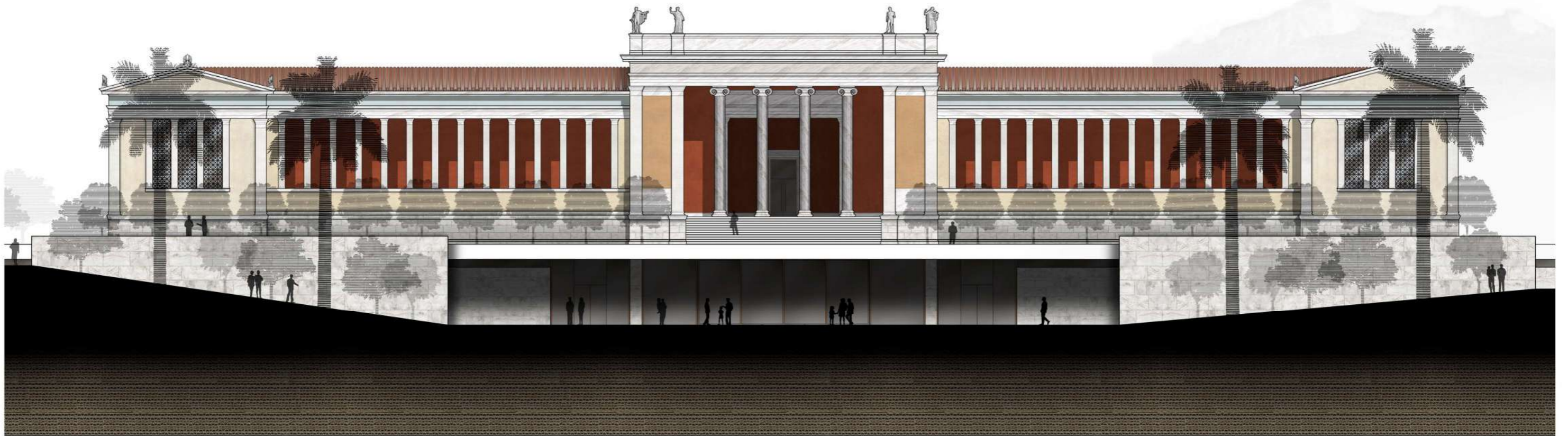
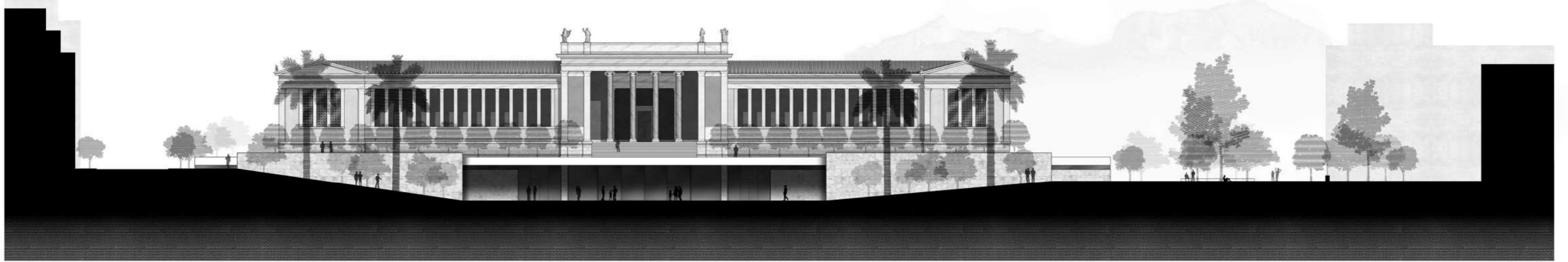

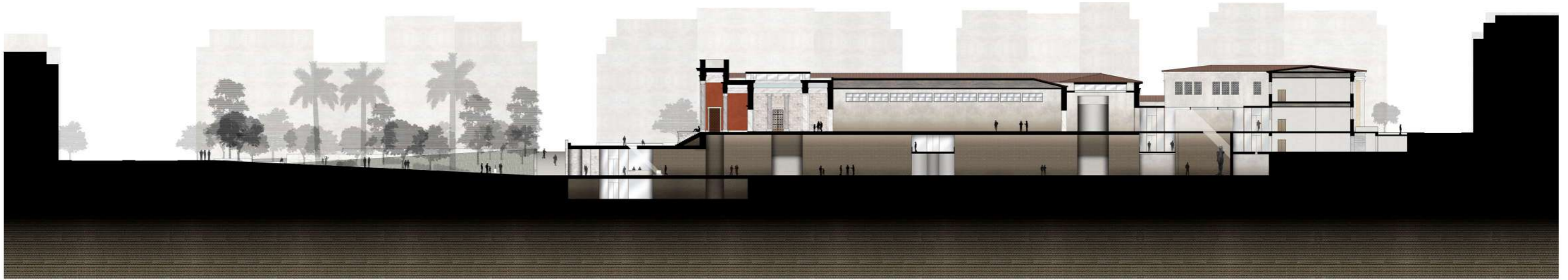

Ε4.1 ΚΑΤΟΨΗ ΕΠΙΠΕΔΟΥ -3: ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΑΙΘΟΥΣΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ (ΣΤΑΘΜΗ -12.50μ)

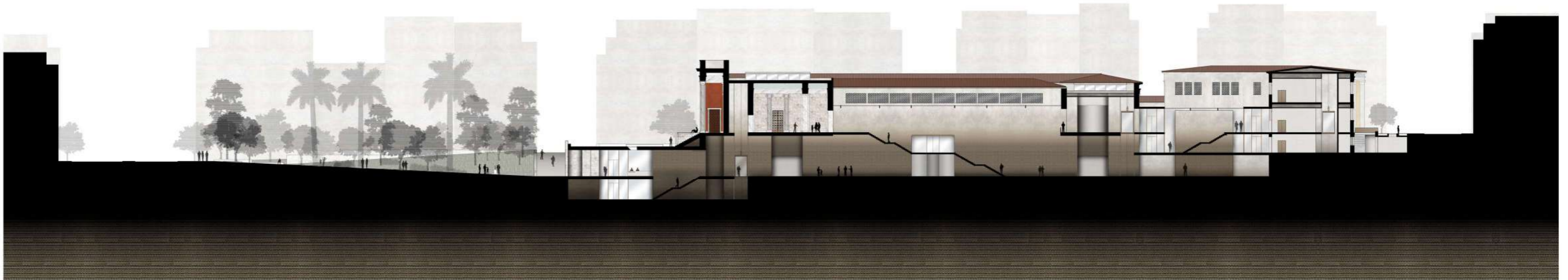

Ε4.5 ΚΑΤΟΨΗ ΕΠΙΠΕΔΟΥ +1Τ: ΚΤΗΡΙΟ ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΙΝΑΣ (ΣΤΑΘΜΗ +5.68μ)

ΤΟΜΗ Α-Α'

ΤΟΜΗ Β-Β'

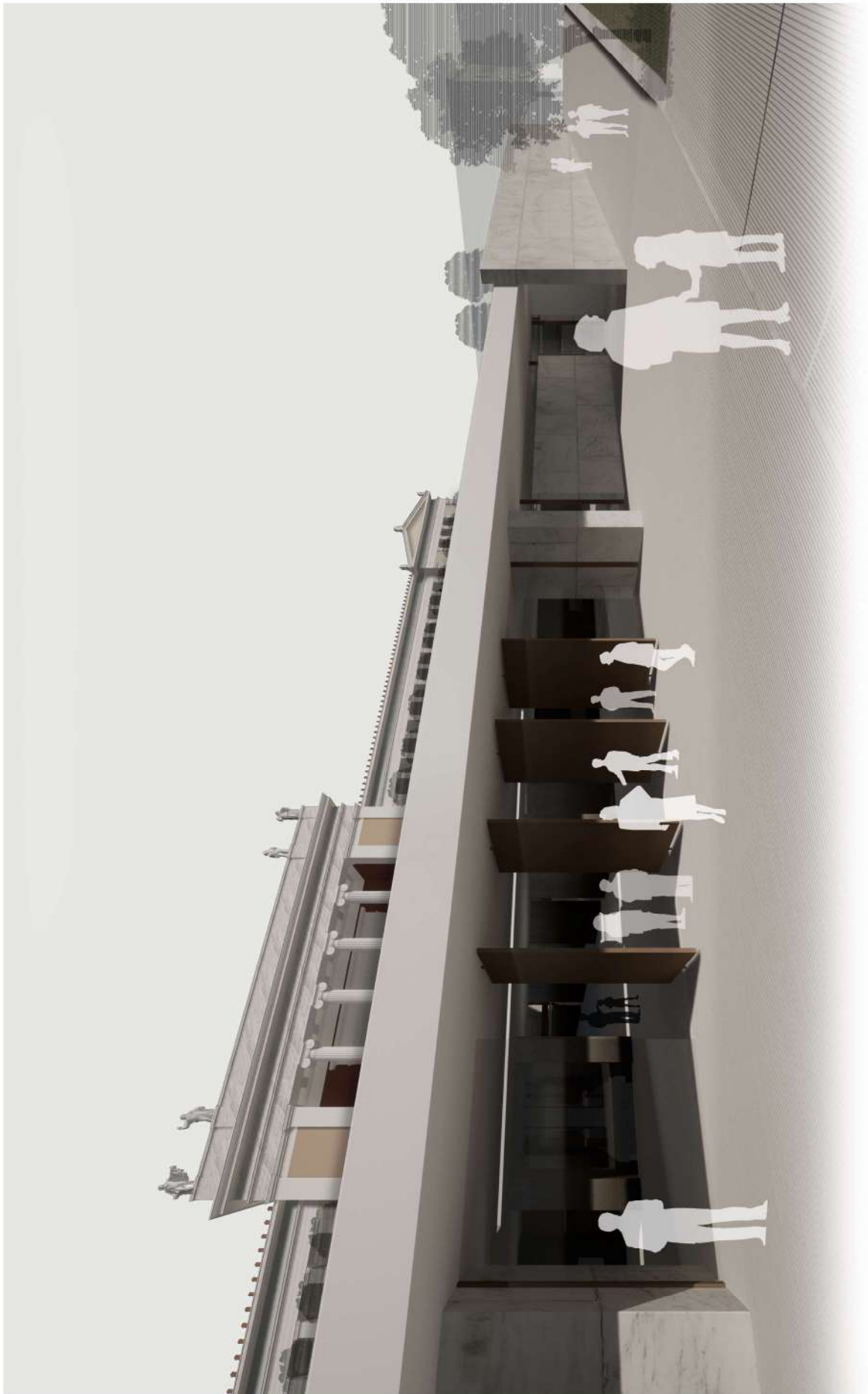
ΤΟΜΗ Γ-Γ''

ΤΟΜΗ Δ-Δ''

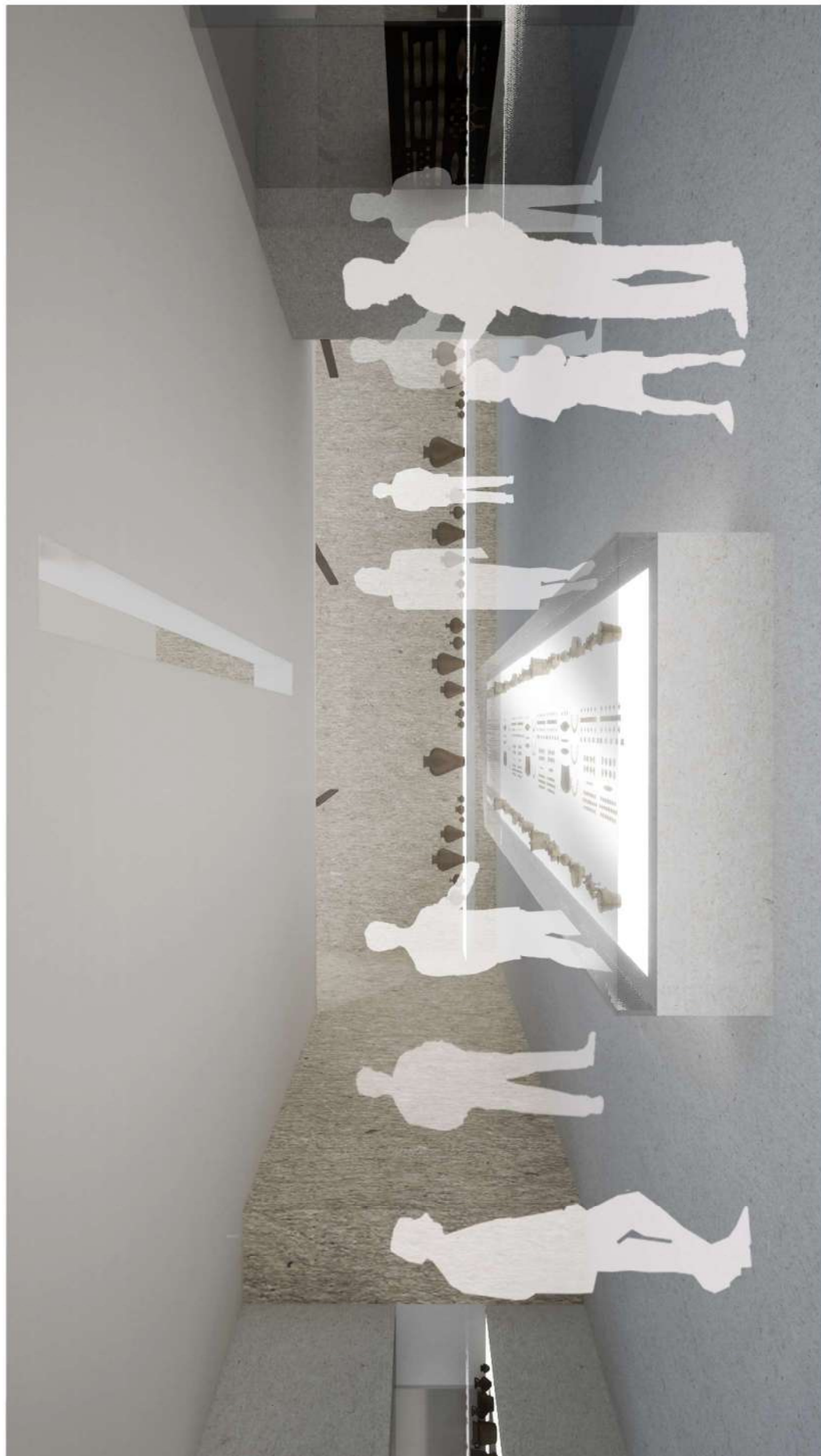
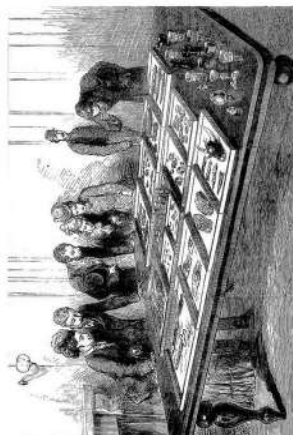

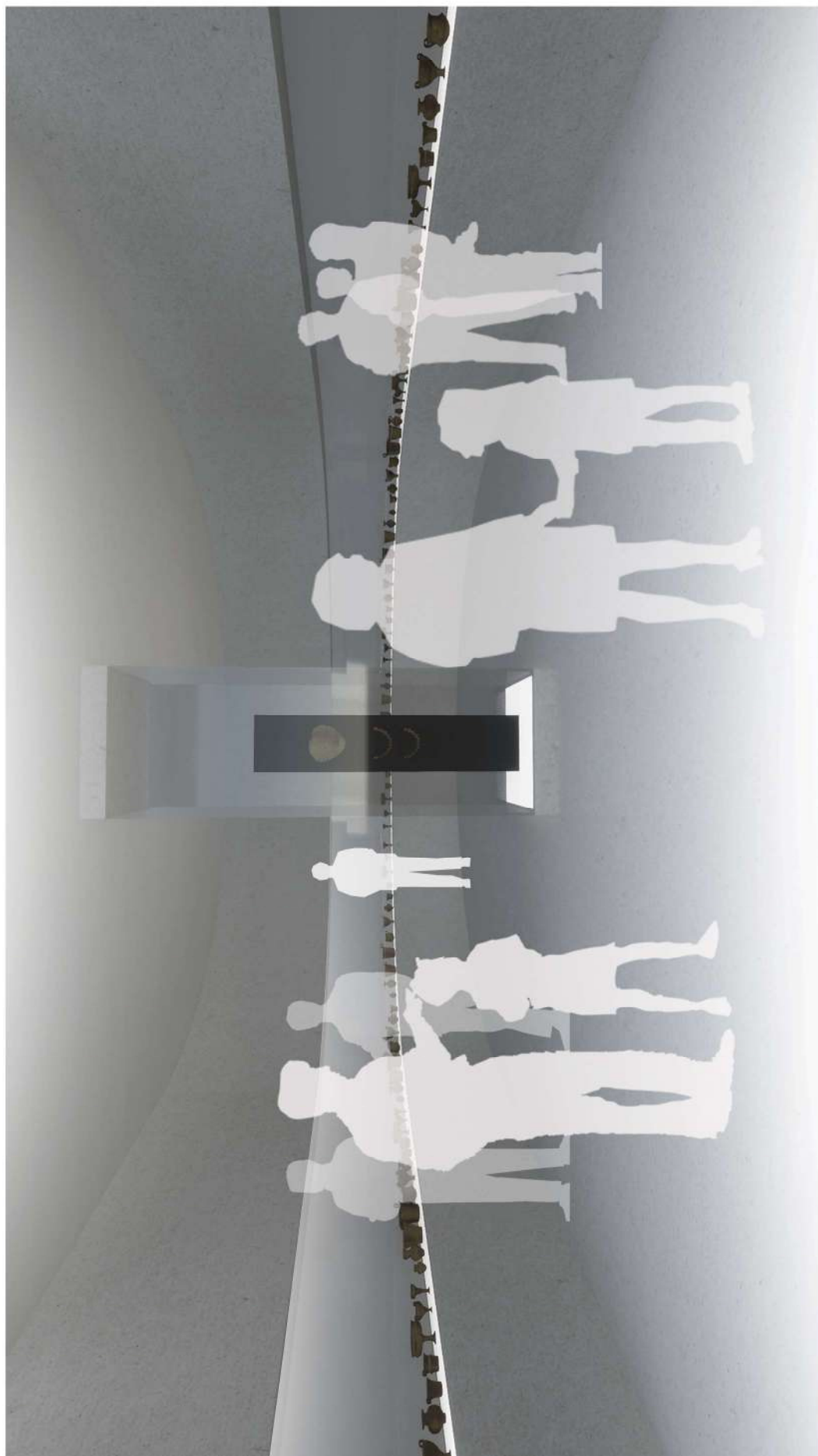

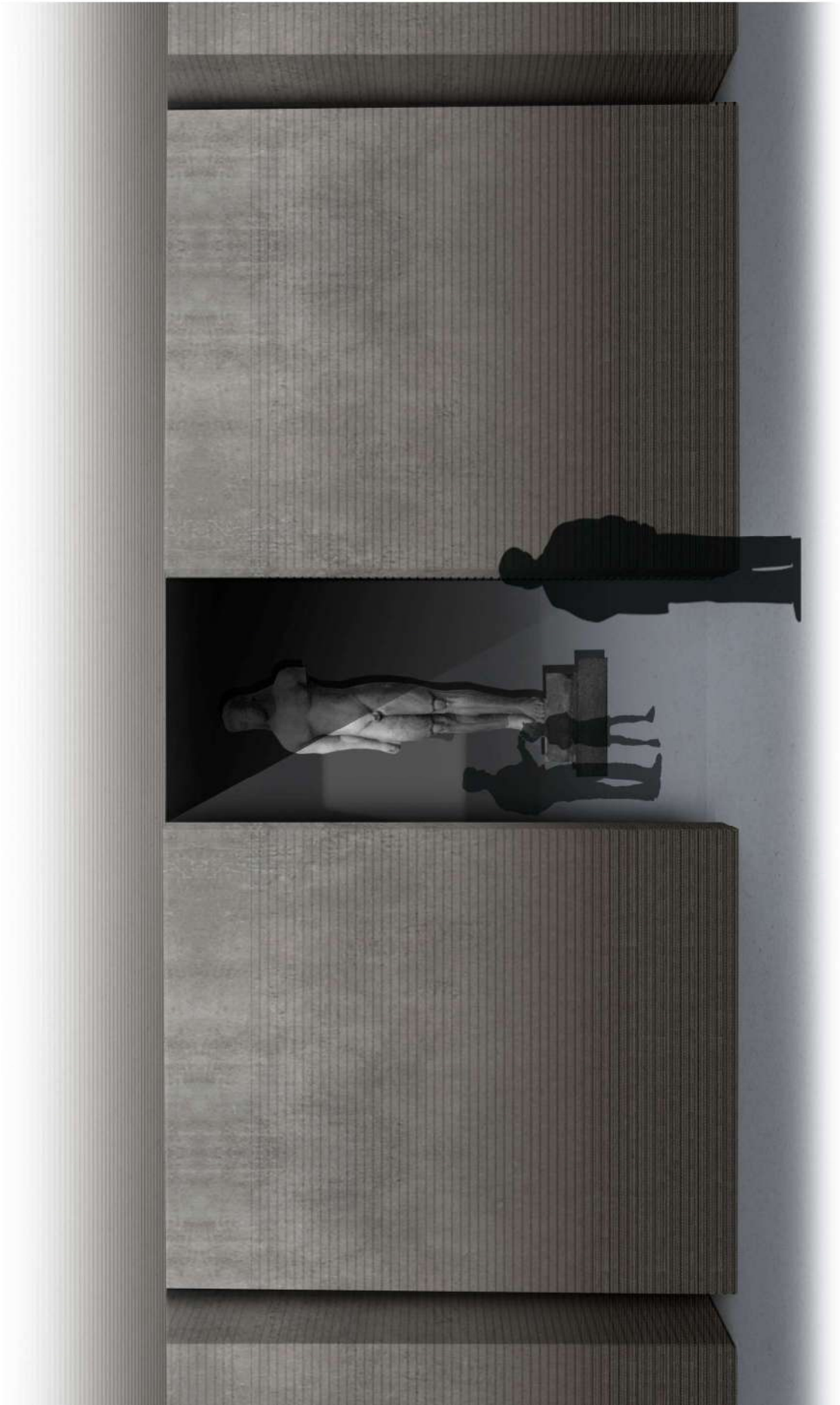

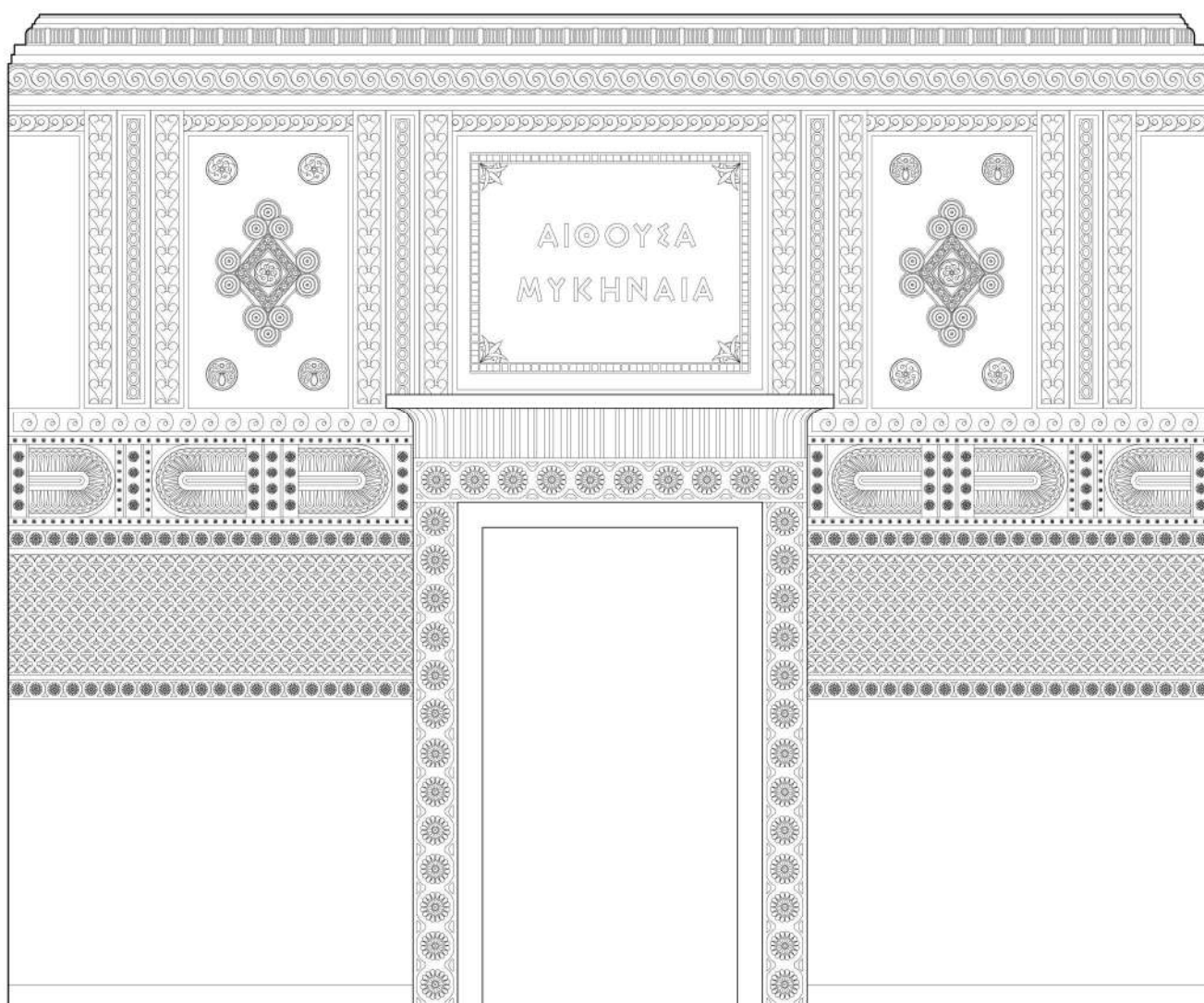

Η «Νίκη των Μεγάρων», εύρημα ανασκαφών του 1820, είχε τοποθετηθεί από το 1842 μέχρι τουλάχιστον το 1868 έξω από τον Ναό του Θησείου, στον οποίο στεγαζόταν το πρώτο Αρχαιολογικό Μουσείο της Ελλάδας.

Σήμερα, βρίσκεται στις αθέατες αποθήκες του Ε.Α.Μ.

Η πρότασή μου για το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο ολοκληρώνεται με το συγκεκριμένο άγαλμα. Η «Νίκη» τοποθετείται συμβολικά στον προθάλαμο του κτηρίου «Τσίλλερ», ένα βήμα πριν την έξοδο του επισκέπτη στο «ΦΩΣ».

Το σύμβολο του πρώτου Μουσείου
 αναδύεται από το σκοτάδι της αποθήκης
 και σηματοδοτεί τη νίκη του επισκέπτη
 στην πορεία προς τη γνώση.

